

**Agencia Națională de Asigurare a Calității
în Educație și Cercetare**

Raport de activitate

pentru anul 2022

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare este membră în următoarele structuri internaționale:

**AFFILIATE OF
ENQA**

ENQA, Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior – www.enqa.eu

SICI, Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor – www.sici-inspectorates.eu

CEENQA, Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - www.ceenqa.org

Agenția Națională de Asigurare a Calității în
Educație și Cercetare

Cod fiscal: 1015601000134

MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hîncești 38A

Tel. 022-545411

e-mail: contact@anacec.md

www.anacec.md

Prezentul Raport de activitate vizează realizarea sarcinilor stabilite de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2022.

Coordonatori:	Andrei CHICIUC, președinte; Elena PETROV, vicepreședinte
Autori principali:	Andrei CHICIUC, președinte; Elena PETROV, vicepreședinte; Sergiu BACIU, secretar general al Consiliului de conducere; Vitalie MINCIUNĂ, șef Secția evaluare organizații de cercetare și inovare; Valeria VRABIE, șef Secția atestare personal științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat; Ivan VOLENTIRI, șef Direcția evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă; Felicia BANU, șef Direcția evaluare în învățământul superior; Lucia ARGINT-CĂLDARE, șef Direcția evaluare în învățământul general; Parascovia RUDEI, șef Secția management instituțional; Stela GUVIR, șef Serviciul relații cu publicul și cooperare internațională, Tatiana CALLO, specialist principal, Secția evaluare organizații de cercetare și inovare; Liudmila ARHILIUC, șef interimar Secția evaluare în învățământul de formare continuă; Viorica GHERȚA, șef interimar, Secția evaluare în învățământul profesional tehnic, Natalia CIOBAN, specialist principal, Direcția evaluare în învățământul superior.

Aducem mulțumiri membrilor Consiliului de conducere al ANACEC și tuturor angajaților Agenției, care au contribuit la elaborarea și/sau definitivarea prezentului raport.

Raportul a fost examinat și aprobat de către Consiliul de conducere al ANACEC (decizia nr. 1 din 24 februarie 2023).

Raportul constituie informație publică și este disponibil pe pagina web a agenției www.anacec.md

Mesajul Președintelui

Anul 2022 a fost un an cu o intensitate sporită a activităților și provocărilor cu care s-a ciocnit Agenția în procesul de realizare a atribuțiilor legale de care este responsabilă. Astfel, în anul de referință, ANACEC și-a continuat activitățile de evaluare externă a calității programelor de studii din învățământul superior, profesional tehnic și formare continuă, a instituțiilor și cadrelor de conducere din învățământul general, precum și evaluările în cercetare și inovare (atestarea personalului științific și științifico-didactic, aprobarea calității de conducător de doctorat, recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate, evaluarea revistelor și manifestărilor științifice). Fiind în perioada post-pandemie, perioadă care a permis experimentarea unor noi soluții de comunicare și implicare a angajaților și experților în procesele realizate, ANACEC a continuat să-și adapteze activitățile la lecțiile învățate pe parcursul perioadei pandemice. Astfel, evaluările externe au continuat a fi realizate în regim hibrid, cu opțiunea realizării unor interviuri în regim online. Același regim hibrid a fost admis în activitățile Comisiilor de experți și a Comisiilor de profil, iar fluxul documentației digitale (diverselor tipuri de cereri, dosare și dovezi) a continuat să fie în creștere.

Un element important în activitățile de digitizare a serviciilor prestate de ANACEC a constat în lansarea, începând cu 01 septembrie 2022, a Registrului unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor - RUICVF (HG nr. 370 din 08.06.2022), Registru care a permis depunerea cererilor și dosarelor de autoevaluare a programelor de instruire a conducătorilor auto și gestiunea acestora pe tot parcursul procesului de evaluare în format electronic. Acest proces, deloc simplu în faza inițială, a permis asigurarea transparentizării proceselor de evaluare și sporirea încrederii vis-à-vis de serviciile prestate de ANACEC. Pe parcursul anului ce urmează, luând în calcul experiențele pozitive în utilizarea RUICVF, Agenția își propune să lanseze o nouă opțiune de depunere electronică a cererilor și dosarelor de autoevaluare, de această dată pentru instituțiile de învățământ superior.

În anul 2022, ANACEC a reușit să-și amplifice activitățile pe plan internațional. În acest sens au fost inițiate și create noi parteneriate, inclusiv au fost intensificate relațiile existente cu Asociațiile la care ANACEC face parte (ENQA, SICI, CEENQA, ETF Forum for Quality Assurance in VET), precum și cu Agențiile partenere. La acest capitol pot fi menționate activitățile de organizare și realizare a Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor” (realizat în parteneriat cu Asociația „Universul Prieteniei”, Iași), participările în calitate de partener în cadrul Proiectelor internaționale (SEQA-ESG, QFORTE, EQET SEE) și invitarea / participarea cu rapoarte a angajaților ANACEC în lucrările diverselor forumuri / conferințe în domeniul asigurării și evaluării calității studiilor. Nu mai puțin importante sunt activitățile de implicare a experților ANACEC în activitățile de evaluare a Agențiilor străine, precum și implicarea experților internaționali în evaluările realizate de ANACEC. De asemenea, e de menționat că angajații ANACEC au participat în calitate de experți internaționali în evaluarea procedurilor de asigurare externă a calității pe dimensiunea învățământului profesional tehnic aplicate în Muntenegru și Georgia. Așadar, pe parcursul ultimilor ani se atestă o creștere a nivelului de implicare și vizibilității Agenției pe plan regional și internațional.

În acest an, ANACEC a depus un efort considerabil în vederea elaborării Raportului de autoevaluare al Agenției și a solicitat evaluarea externă a ANACEC de către ENQA și EQAR, cu înscrierea ulterioară în Registrul EQAR. Cererea fiind acceptată, procesul este în derulare, iar noi sperăm să obținem recunoașterea efortului depus în vederea alinierii practicilor de evaluare externă la standardele europene (ESG).

Suntem conștienți de existența vulnerabilităților și necesitatea îmbunătățiri continue a serviciilor și prestației ANACEC, în același timp fiind convinși că prin eforturi comune (personale și instituționale) vom reuși racordarea învățământului și a cercetării din Republica Moldova la valorile și principiile europene.

Pe final, dorim să mulțumim angajaților, experților, instituțiilor implicate în procesul de evaluare externă, inclusiv beneficiarilor serviciilor noastre pentru profesionalism și dedicație în promovarea culturii calității în educație și cercetare.

Cu considerațiune,

Andrei CHICIUC,
Președinte al ANACEC

Cuprins

Mesajul Președintelui.....	3
Abrevieri.....	7
Activitatea ANACEC în cifre.....	10
1. Context general.....	12
2. Elaborarea suportului normativ și metodologic	26
2.1. Învățământul general.....	26
2.2. Învățământul profesional tehnic.....	27
2.3. Învățământul de formare continuă.....	27
2.4. Învățământul superior.....	27
2.5. Cercetare și inovare	29
2.6. Caracter general.....	30
2.7. Proiecte avizate la solicitare.....	31
3. Rezultate ale evaluării externe	32
3.1. Învățământul general.....	32
3.2. Învățământul profesional tehnic.....	53
3.3. Învățământul superior.....	64
3.4. Învățământul de formare continuă.....	77
3.5. Monitorizarea post-evaluare a programelor de studii/ instituțiilor evaluate extern.....	90
4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare	94
4.1. Atestarea personalului științific.....	94
4.2. Atestarea personalului științifico-didactic	103
4.3. Aprobarea calității de conducător de doctorat.....	106
4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate.....	110
4.5. Evaluarea revistelor și manifestărilor științifice.....	111
4.6. Realizări și probleme în procesul de evaluare a cercetării și inovării.....	116
5. Profilul Comisiilor de evaluare externă, Comisiilor de experți și a Comisiilor de profil	119
5.1. Învățământul general.....	119
5.2. Învățământul profesional tehnic.....	124
5.3. Învățământul superior.....	126
5.4. Formarea continuă	131
5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic	134
6. Activități de comunicare și promovare a Agenției.....	138
7. Activitatea Consiliului de conducere.....	148

7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității.....	149
7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă	149
7.3. Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și aprobarea propunerilor de decizii	150
7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora	153
7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative.....	154
7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic	154
7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției	156
8. Activități de cooperare	157
8.1. Parteneriate noi semnate	157
8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional și național	159
8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare	161
8.5. Rezultate ale participării în proiecte	169
8.6. Participări în grupuri de lucru, comisii, consilii.....	180
8.7. Participări la conferințe, seminare, simpozioane, traininguri	181
8.8. Internaționalizarea expertizei	183
8.9. Publicații.....	184
9. Resurse umane	185
9.1. Recrutarea și selecția personalului	185
9.2. Menținerea personalului integrat	186
9.3. Dezvoltarea și progresul în carieră.....	187
Anexa 1. Componenta Consiliului de conducere al ANACEC	188
Anexa 2. Organigrama ANACEC.....	189
Anexa 3. Publicații, în domeniul de activitate, realizate de angajații ANACEC în anul 2022	190

Abrevieri

AGIRoMd – Asociația Obștească „Asociația Generală a Învățătorilor din România”, filiala din Republica Moldova

AMAI – Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne

AMFA – Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”

AMTAP – Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

ANACEC – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

ANACIP – Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional

AQAS – Agency for Quality Assurance through Accreditation of Study Programmes

ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar

ARACIS – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

ASEM – Academia de Studii Economice din Moldova

ASP – Agenția Servicii Publice

AȘM – Academia de Științe a Moldovei

AUF – Agenția Universitară a Francofoniei

AUP – Asociația „Universul Prieteniei”, Iași, România

CC – Consiliul de conducere al ANACEC

CCF Moldova – Asociația Obștească în domeniul protecției copilului și familiei „Copil, Comunitate, Familie”

CCI – Camera de Comerț și Industrie

CCM – Colegiul Cooperatist din Moldova

CEENQA – Central and Eastern European Network of Quality Assurance

Agencies in Higher Education / Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

CEIAC – Comisia de evaluare internă și asigurare a calității

CEITI – Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

CEM – Consiliului de Etică și Management

CNAA - Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare

CNATDCU – Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare

CNTM – Consiliul Național al Tineretului din Moldova

CRAP – Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică

CȘS – Consiliile științifice specializate pentru susținerea tezelor

DECI – Direcția Evaluare în Cercetare și Inovare

DEIG – Direcția Evaluare în Învățământul General

DEÎPTFC – Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și Formarea Continuă

DEÎS – Direcția Evaluare în Învățământul Superior

EAOKO - Asociația Euroasiatică pentru Evaluarea Calității în Educație

EKKA – Estonian Quality Agency for Higher and Vocational Education

ENQA – European Association for Quality Assurance in Higher Education/ Asociația Europeană a Agențiilor pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior

EQAR – European Quality Assurance Register for Higher Education

ERI SEE – Education Reform Initiative of South Eastern Europe

FC – Formare continuă

ESG 2015 – Standardele și Liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior, ediția 2015

ESQA – Proiectul „Effective involvement of stakeholders in external quality assurance activities”

ETF – The European Training Foundation

FINEEC – Finish Education Evaluation Centre/ Centrul Finlandez de Evaluare în Educație

GIZ Moldova – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit

HG – Hotărâre de Guvern

IAAR – Independent Agency for Accreditation and Rating

IGP – Inspectoratul General al Poliției

INP – Inspectoratul Național de Patrulare

IPCEC – Instituția Publică Centrul de Excelență în Construcții

IPCEMF „Raisa Pacalo” – Instituția Publică Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”

ISM – Institutul de Standardizare din Moldova

ISPCA – Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată

IȘE – Institutul de Științe ale Educației

ÎG – Învățământ general

ÎPT – Învățământ profesional tehnic

ÎS – Învățământ superior

MADRM – Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului

MAI – Ministerul Afacerilor Interne

MEC – Ministerul Educației și Cercetării

MECC – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii

NAA – National Accreditation Agency of the Russian Federation

OLSDÎ – Organ local de specialitate în domeniul învățământului

ProDidactica – Centrul Educațional PRO DIDACTICA

PCF Moldova – The Pestalozzi Children's Foundation/Fundația pentru copii „Pestalozzi”

QFORTE – Proiectul „Enhancement of Quality Assurance in Higher Education System in Moldova”

SEQA – Proiectul „SEQA-ESG Sprijinirea agențiilor europene de asigurare a calității în îndeplinirea ESG”

SICI – The Standing International Conference of Inspectorates

ȘP – Școală profesională

UAM – Universitatea Americană din Moldova

UASM – Universitatea Agrară de Stat din Moldova

UCCM – Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova

UE – Uniunea Europeană

ULIM – Universitatea Liberă Internațională din Moldova

UPSC – Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

US – Universitatea Slavonă

US Cahul – Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

US Comrat – Universitatea de Stat din Comrat

US Taraclia – Universitatea de Stat „Grigore Țambac” din Taraclia

USARB – Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

USEFS – Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport

USEM - Universitatea de Studii Europene din Moldova

USM – Universitatea de Stat din Moldova

USMF – Universitatea de Stat de
Medicină și Farmacie „Nicolae
Testemițanu” din Republica Moldova

USPEE – Universitatea de Studii
Politice și Economice Europene
„Constantin Stere”

UST – Universitatea de Stat din Tiraspol

UTM – Universitatea Tehnică a
Moldovei

USAID – Agenția Statelor Unite pentru
Dezvoltare Internațională (United States
Agency for International Development)

Activitatea ANACEC în cifre

Indicator	Valoare (număr)
Instituții de învățământ/ entități prestatoare de servicii educaționale implicate în procesul de evaluare externă, din ele:	158
▪ la nivel de învățământ general	62
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	37
▪ la nivel de învățământ superior	18
▪ la nivel de formare continuă	41
Programe de studii din învățământul profesional tehnic evaluate, din ele:	130
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	15
▪ în vederea acreditării	115
Programe de studii superioare evaluate, din ele:	125
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	15
▪ în vederea acreditării	110
Programe de formare continuă evaluate, din ele:	147
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	26
▪ în vederea acreditării	121
Instituții de învățământ general evaluate, din ele:	62
▪ în vederea acreditării	23
▪ în vederea autorizării de funcționare provizorie	1
▪ evaluare externă periodică	38
Comisii de evaluare externă implicate în procesul de evaluare a programelor de studii și instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ele:	157
▪ la nivel de învățământ general	62
▪ la nivel de învățământ profesional tehnic	30
▪ la nivel de învățământ superior	26
▪ la nivel de formare continuă	39
Comisii de experți implicate în activitatea de atestare a personalului științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat	9
Experți evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de studii/ a instituțiilor prestatoare de servicii educaționale, din ei:	503
▪ în învățământul general	75*
▪ în învățământul profesional tehnic	157
▪ în învățământul superior	132
▪ în învățământul de formare continuă	139
Experți implicați în procesul de atestare a personalului științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat	141
Dosare examinate privind atestarea personalului științific și științifico-didactic, din ele:	494

▪ formarea CȘS de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor	56
▪ conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar	13
▪ conferirea titlurilor științifico-didactice de conferențiar universitar	89
▪ conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat	15
▪ confirmarea titlurilor științifice de doctor	158
▪ echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate	13
▪ aprobarea dreptului de conducător de doctorat	135
▪ aprobarea seminarelor științifice de profil	15
Decizii ale CC privind evaluările externe în învățământul general, superior, profesional tehnic și de formare continuă**, din ele:	473
▪ în învățământul general	29
▪ în învățământul superior	141
▪ în învățământul profesional tehnic	140
▪ în formarea continuă	163
Decizii ale CC privind atestarea personalului științific și științifico-didactic**	122
Acte normative și metodologice elaborate/ perfectate	13
Angajați ANACEC (la 31.12.2022)	39

Notă: *evaluatori externi

** acte decizionale

1. Context general

Profilul Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) este determinat prin cadrul normativ în vigoare. Începând cu anul 2018, Agenția ca autoritate administrativă este subordonată Ministerului de resort¹, fiind persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, care dispune de atribute specifice autorităților publice, stabilite în actele normative.

ANACEC este succesorul de drepturi și obligații al persoanelor juridice absorbite în 2018²: Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP), Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA) și Inspectoratul Școlar Național (IȘN). Finanțarea Agenției se efectuează din mijloacele bugetului de stat, din venituri colectate și resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe.

Statutul juridic și activitatea Agenției sunt reglementate de un șir de acte legislative și normative, inclusiv: (1) *Codul educației al Republicii Moldova* nr. 152/ 2014, cu modificările și completările ulterioare; (2) *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova* nr. 259-XV/2004, cu modificările și completările ulterioare; (3) *Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare* (HG nr.201/2018, cu modificările și completările ulterioare); (4) *Regulamentul comisiilor de profil ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare* (HG nr. 327/2019). Acestea detaliază misiunea, funcțiile, atribuțiile și drepturile ANACEC, precum și modul de organizare și funcționare a entității.

Pentru realizarea atribuțiilor de bază delegate regulamentar Agenția a elaborat și, după aprobarea de către structurile abilitate, aplică un șir de acte metodologice, inclusiv:

- *Metodologia de evaluare externă a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional-tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 616/2016, cu modificările și completările ulterioare);
- *Metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ general* (Ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020);
- *Metodologia de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general* (Ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020);
- *Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice în Republica Moldova* (HG 497/2019);
- *Metodologia aprobării conducătorilor de doctorat* (HG 326/2019).

În contextul realizării prevederilor Acordului de asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (2014), în tendința de a se înscrie în Spațiul European Comun al Educației și Spațiul

¹ Schimbarea statutului Agenției din structură autonomă față de Guvern în autoritate administrativă în subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării s-a realizat în 2018 prin Hotărârea de Guvern nr.201 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare din 28.02.2018, www.lex.justice.md

² Ibidem.

European Comunității, prin acțiunile realizate, Agenția promovează și implementează recomandările formulate la nivel european în domeniul asigurării calității pe diferite dimensiuni, în special în *Standardele și liniile directoare privind asigurarea externă a calității* (ESG 2015), elaborate de ENQA; *Recomandarea Parlamentului European și Consiliului din 18.06.2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formarea profesională* (2009/C 155/01); *Cadrul european pentru asigurarea calității în educație și formarea profesională* (EQAVET Framework), elaborat de rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în Educație și Formarea Profesională (EQAVET); *Recomandarea Parlamentului European și Consiliului din 12.02.2001 cu privire la cooperarea europeană în evaluarea calității în învățământul școlar* (2001/166/EC); *Concluziile Consiliului din 20.05.2014 privind asigurarea calității în sprijinul educației și formării profesionale* (2014/C 183/07); *Recomandarea Comisiei Europene cu privire la Carta Europeană a cercetătorului și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor* (2005/251/CE).

În domeniile de activitate prestabilite Agenția colaborează cu autoritățile publice centrale și locale, cu diverse organisme naționale și internaționale, precum și entități responsabile de asigurarea externă a calității din diverse țări.

Conform **Misiunii** sale, Agenția implementează politicile statului și contribuie la dezvoltarea orientată spre cele mai bune standarde internaționale în domeniile de competență atribuite prin promovarea culturii calității în învățământul preuniversitar, profesional tehnic, superior și în formarea continuă, precum și în organizațiile din domeniile cercetării și inovării.

Viziunea ANACEC, formulată în [Strategia ANACEC \(2018 - 2023\)](#), se axează pe următoarele momente-cheie:

- Recunoașterea de către societate în general și, în particular, de către instituțiile de învățământ general, profesional tehnic, superior, de formare continuă și organizațiile din domeniile cercetării și inovării a rolului Agenției în calitate de actor important în promovarea și perfecționarea calității în sistem;
- Realizarea rolului de interlocutor între instituțiile de învățământ general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, organizațiile din domeniile cercetării și inovării, angajatori, autoritățile publice din republică;
- Recunoașterea ANACEC pe plan internațional și european, inclusiv prin includerea în EQAR, pentru a susține procesele de internaționalizare în educație.

Valorile și principiile împărtășite și promovate de angajații ANACEC sunt:

- *Independență în activitate*

Tindem să consolidăm autonomia funcțională, respectând cadrul normativ în vigoare, în organizarea activităților și în luarea deciziilor referitoare la evaluarea externă a calității.

- *Responsabilitate publică*

Activăm pentru a stimula îmbunătățirea continuă a sistemului educațional și de cercetare și oferim părților interesate informații credibile, accesibile și actualizate privind calitatea educației și cercetării.

- *Profesionalism*

Recunoaștem și promovăm profesionalismul experților evaluatori și al membrilor comunității academice, care manifestă competență și promovează cultura calității.

- *Integritate*

Promovăm dreptatea, onestitatea și echitatea, adoptând pentru toți partenerii și clienții noștri atitudini corecte, respingând cu hotărâre orice tip de discriminare.

- *Transparență*

Asigurăm transparență maximă în ceea ce privește standardele, regulile, procedurile, principiile de evaluare etc. Oferim motivații bazate pe informații consistente și corecte pentru deciziile luate.

- *Adaptare și compatibilitate la nivel european*

Promovăm bunele practici europene, colaborând cu instituțiile de învățământ, autoritățile publice centrale și locale, precum și cu organismele internaționale.

- *Evaluare externă bazată pe încredere*

Dezvoltăm constant relații binevoitoare, armonioase, echilibrate cu toți partenerii și clienții noștri, în scopul creării și întreținerii unui climat favorabil în procesul de evaluare externă.

- *Evaluare externă orientată spre dezvoltare*

Asigurăm obiectivitatea, proactivitatea în procesul de evaluare externă a calității și promovăm inovațiile în educație și cercetare.

- *Cooperare*

Colaborăm cu instituțiile de învățământ de diferit nivel, cu organizațiile din domeniile cercetării și inovării, cu agenții, organizații naționale și internaționale preocupate de asigurarea calității în educație.

- *Eficiență și eficacitate*

Promovăm un management inovativ orientat spre optimizarea resurselor materiale și umane, utilizarea rațională a timpului, reducerea costurilor și consolidarea resurselor disponibile.

Activitatea ANACEC este axată pe garantarea calității serviciilor prestate de către instituțiile din domeniul educației și cercetării, contribuind astfel la realizarea cerințelor societății și pieței muncii în formarea cadrelor competente, prin realizarea următoarelor **obiective strategice**:

- Promovarea și asigurarea calității în educație și cercetare;
- Asigurarea dezvoltării durabile a sistemului de evaluare externă a calității în educație și cercetare;
- Consolidarea capacităților ANACEC în calitate de structură responsabilă de asigurarea calității în educație și cercetare;
- Obținerea recunoașterii ANACEC pe plan național și internațional.

Pentru a-și îndeplini misiunea și a realiza obiectivele strategice, ANACEC implementează o politică de calitate, care prezintă un cadru general pentru dezvoltarea entității și a sistemului intern de asigurare a calității. Elementele fundamentale ale **politicii de calitate** a ANACEC sunt:

- Planificarea strategică a activităților, exprimată în mod corespunzător într-un plan strategic și în planurile anuale de activitate;
- Dezvoltarea unui sistem intern de asigurare a calității, parte componentă a managementului instituțional, în conformitate cu politicile europene în domeniul asigurării calității și legislația națională relevantă;
- Proiectarea, organizarea, implementarea, monitorizarea și îmbunătățirea standardelor, proceselor, criteriilor și indicatorilor adecvați pentru a evalua calitatea instituțiilor de învățământ și a programelor de studii;
- Asigurarea unui proces de evaluare externă obiectiv, transparent, eficient și eficace, adaptat cerințelor unei societăți bazate pe cunoaștere, în acord cu prevederile Standardelor și liniilor directoare din Spațiul European al Învățământului Superior, din Aria Europeană a Cercetării și din Spațiul European al Educației;
- Încurajarea participării tuturor membrilor comunității ANACEC la dezvoltarea și implementarea bunelor practici de asigurare a calității în domeniul educației, cercetării științifice și managementului instituțional;

- Organizarea sistematică a consultărilor cu instituțiile de învățământ și alte părți interesate pentru a stabili prioritățile în domeniul asigurării calității;
- Respectarea normelor de etică și deontologie profesională de către toți membrii și colaboratorii ANACEC;
- Cooperarea la nivel național și internațional cu diverse structuri de asigurare a calității în educație.
- Dezvoltarea la nivel instituțional a unui mediu tehnologic informațional care să permită o colectare, analiză și utilizare mai eficientă a informațiilor relevante pentru un management mai eficient al activităților ANACEC.
- Evaluarea internațională externă a ANACEC, la fiecare cinci ani, în conformitate cu ESG, 2015, integrarea în ENQA și înregistrarea în EQAR.

În acest context, managementul calității este o parte integrantă în managementul activităților zilnice ale angajaților și personalului cooptat de către Agenție. Totodată, sistemul de asigurare internă a calității (Figura 1.1.), axat pe satisfacerea cerințelor clienților, beneficiarilor și părților interesate, este integrat și în managementului general al ANACEC. Asigurarea internă a calității se realizează în toate domeniile de activitate și se bazează pe cadrul normativ elaborat și implementat, care asigură funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate.

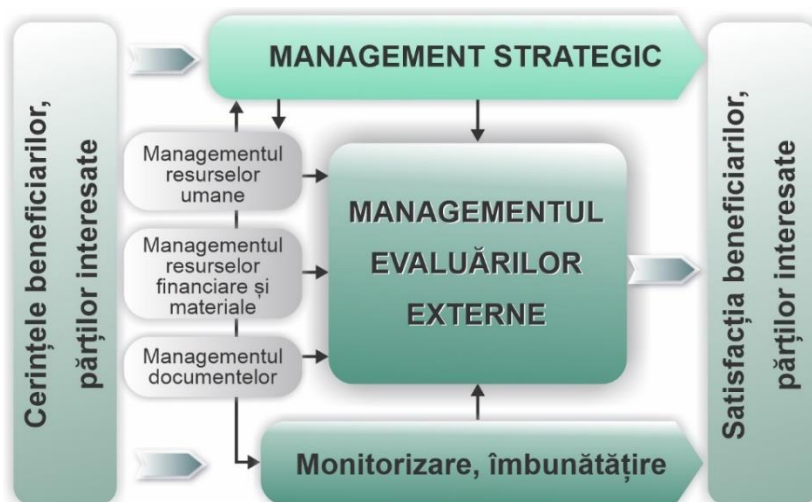

Figura 1.1. Sistemul de asigurare a calității al ANACEC

Din punct de vedere **operațional**, ANACEC pune în aplicare politicile statului în domeniul asigurării calității în învățământ la toate nivelurile (general, profesional tehnic, superior și de formare continuă), precum și în cercetare și inovare, și realizează următoarele **funcții**:

- evaluarea calității în învățământul general, profesional tehnic și superior;
- evaluarea externă a programelor de formare profesională continuă;
- evaluarea externă a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării;
- evaluarea personalului științific și științifico-didactic;
- controlul privind calitatea învățământului general, profesional și de formare continuă, respectarea cerințelor de acreditare și autorizare a entităților ofertante de programe și servicii educaționale.

Potrivit reglementărilor în vigoare, în aspect **organizatoric**, Agenția este structural constituită din Consiliul de conducere, comisiile de profil și aparatul administrativ (Figura 1.2.).

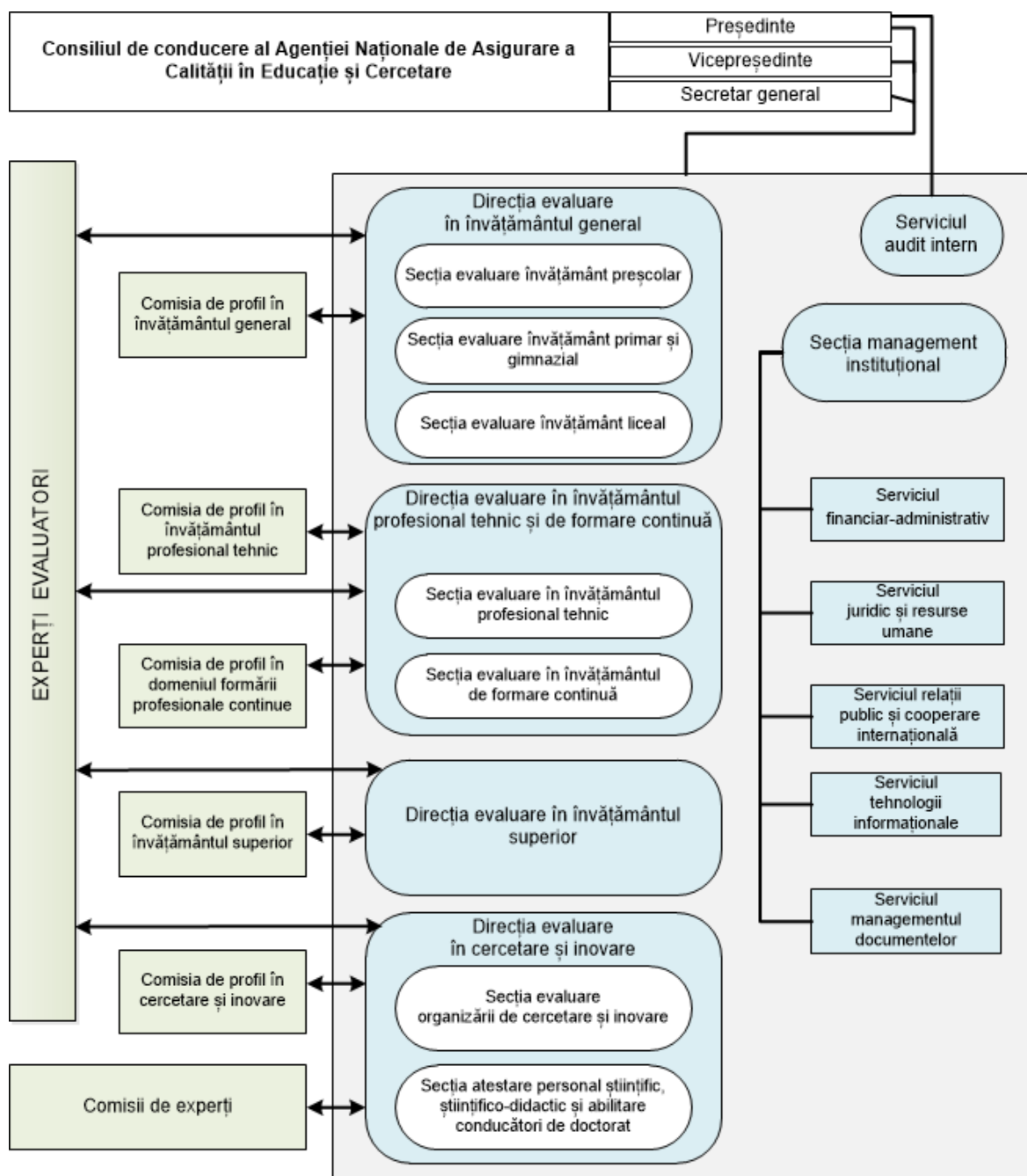

Figura 1.2. **Structura organizatorică a ANACEC**

Consiliul de conducere al ANACEC este organul colectiv de conducere care asigură elaborarea și implementarea strategiei Agenției. Consiliul de conducere este constituit din 15 membri: 13 cadre cu titluri științifico-didactice și științifice, cu grade didactice și manageriale relevante pentru învățământul general, profesional tehnic, superior și cercetare, un reprezentant al studenților și un reprezentant al mediului de afaceri. Membrii Consiliului de conducere nu pot deține funcții de demnitate publică, funcția de rector, membru al Consiliului de dezvoltare strategică instituțională sau de director al instituției de învățământ sau de cercetare. Regulamentar, membrii Consiliului de conducere sunt selectați prin concurs deschis, jurizat internațional, din rândul tuturor celor interesați, pentru un mandat de 4 ani. Această procedură a fost aplicată în 2015 la selectarea primului Consiliu de conducere al ANACIP, investit pentru un mandat de 4 ani.

Odată cu constituirea în 2018 a ANACEC în baza ANACIP, prin absorbția IȘN și a CNAA, termenul de exercitare a funcțiilor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional a fost extins până la expirarea mandatului de patru ani. În 2019, pentru

organizarea concursului de selecție a Consiliului de conducere al ANACEC Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a utilizat aceeași procedură de concurs, cu implicarea a 5 experți internaționali, delegați de agenții de asigurare a calității înregistrate în EQAR. Componența actualului Consiliu de conducere a fost confirmată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1397 din 01.11.2019 pentru un mandat de 4 ani (2019-2023) (Anexa nr.1).

Modalitatea de lucru a Consiliului de conducere, în particular modul de convocare, organizare și desfășurare a ședințelor, inclusiv în format on-line, prin intermediul platformelor electronice de comunicare, de elaborare și realizare a ordinii de zi, prezentare a materialelor, adoptare a deciziilor și perfectare a proceselor-verbale este determinată și se realizează conform prevederilor [Regulamentului privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC](#).

Conducerea executivă a Agenției este exercitată de către președintele Consiliului de conducere, care este asistat de vicepreședinte și secretarul general. Președintele, vicepreședintele și secretarul general au fost selectați din rândul membrilor Consiliului de conducere în bază de concurs suplimentar³, organizat în temeiul prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Persoana desemnată câștigătoare în concursul pentru funcția de președinte al Consiliului de conducere a fost numită în funcție de către Guvern⁴, iar pentru funcțiile de vicepreședinte și secretar general – de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării⁵.

Potrivit organigramei, Agenția este constituită din direcții, secții și servicii (Anexa nr.2).

Pe lângă subdiviziunile Agenției activează cinci comisii de profil, organizate pentru fiecare domeniu de activitate al Agenției (învățământ general, profesional tehnic, superior, de formare profesională continuă, cercetare și inovare). Misiunea, structura, mecanismul de constituire și funcționare, precum și atribuțiile acestora în calitate de structuri organizatorice componente permanente ale Agenției, sunt stabilite prin [Regulamentul comisiilor de profil ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#) (aprobat prin HG nr.327/2019), precum și regulamentele proprii de organizare și funcționare. Fiecare comisie de profil este formată din nouă persoane, personalități cu experiență remarcabilă în domeniile de activitate ale comisiilor, cu realizări profesionale recunoscute la nivel național și internațional, selectate pentru un mandat de patru ani prin concurs public organizat de către Consiliul de conducere al Agenției în anul 2020.

ANACEC dispune de un [Registru al experților evaluatori](#) pe domenii care este publicat pe pagina web oficială a Agenției. Aplicarea pentru Registru este deschisă și poate fi realizată on-line.

În virtutea atribuțiilor legale, în anul 2022, Agenția și-a concentrat activitatea pe realizarea următoarelor obiective:

- de a contribui la dezvoltarea și promovarea culturii calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, în instituțiile din domeniul cercetării și inovării;
- de a evalua programele de studii și capacitatea organizațiilor furnizoare de învățământ general, profesional tehnic, superior și de formare continuă în scopul realizării standardelor de calitate;
- de a asigura aplicarea:
 - standardelor naționale de calitate în învățământul general;

³ Pct.20 în redacția HG nr.248 din 24.04.19, MO 148-158/26.04.19 art.277; în vigoare din 26.04.19.

⁴ Dispoziția Guvernului nr. 333-d din 04.12.2019.

⁵ Ordinul MECC nr. 1874-p din 05.12.2019 și Ordinul MECC nr. 2010-p din 31.12.2019

- *Standardelor și Liniilor Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior* în învățământul superior din Republica Moldova;
- standardelor promovate la nivel european/internațional în învățământul profesional tehnic și de formare continuă;
- de a asigura accesul la informațiile de interes public despre calitatea învățământului general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, precum și calitatea în organizațiile din domeniile cercetării și inovării din Republica Moldova;
- de a propune partenerilor strategii și politici în scopul asigurării și dezvoltării calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă, în procesele de cercetare și inovare;
- de a promova competitivitatea învățământului general, profesional tehnic, superior și de formare continuă din Republica Moldova;
- de a obține recunoașterea ANACEC pe plan internațional.

Pe dimensiunea învățământului general, procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere din aceste instituții a fost realizat cu aplicarea și respectarea prevederilor [Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general, și Standardelor de evaluare minim obligatorii pentru procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general](#) și a fost organizat în conformitate cu *Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general în semestrul II al anului de studii 2021-2022* și *Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general în semestrul I al anului de studii 2022-2023*, elaborat în baza propunerilor OLSDÎ.

Activitățile de evaluare externă a instituțiilor/programelor de studii în vederea autorizării de funcționare provizorie, acreditării sau reacreditării la celelalte nivele de învățământ și, anume, în învățământul profesional tehnic, învățământul superior și formarea continuă, s-au bazat pe prevederile [Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă](#) (HG nr. 616/2016, cu modificările și completările ulterioare), a [Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților](#) (HG nr.193/2017, cu modificările și completările ulterioare), a Ghidurilor și standardelor de evaluare externă elaborate pe niveluri de învățământ (învățământ superior, învățământ profesional tehnic și formarea continuă), aprobate de către Consiliul de conducere al Agenției.

De menționat că Guvernul Republicii Moldova, prin HG nr.79 din 16.02.2022, a modificat *Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (vezi [AICI](#)). În acest context, ANACEC implementează în procesul evaluării externe modificările aprobate, în particular:

- Evaluarea externă a calității pe grup de programe de studii din același domeniu de formare profesională, inclusiv programe interdisciplinare.
- Inițierea procedurii de evaluare externă a calității în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență se realizează doar dacă programul are promoție în fiecare an din ultimii 5 ani.
- Inițierea procedurii de evaluare externă a calității în vederea acreditării programelor de formare continuă se realizează doar dacă programul are promoție în ultimii 5 ani.
- În cazul programelor de formare profesională continuă cu un număr de până la 900 de ore (30 credite), preconizate a fi realizate în limitele a 6 luni consecutive, la inițierea unui nou program sau fondarea unei noi instituții de învățământ, evaluările externe în vederea autorizării de funcționare provizorie și în vederea acreditării instituției/programului de studii

sunt realizate într-o singură evaluare externă, constituită din 2 etape: în vederea autorizării de funcționare provizorie și în vederea acreditării.

Modificări au fost operate și vizavi de condițiile pentru formularea propunerilor de decizii de către Comisiile de evaluare externă și Consiliul de conducere, acestea rezumându-se la următoarele:

- În cazul în care ponderea nivelului de realizare a fiecărui standard de acreditare constituie cel puțin 50% din care standardul de acreditare 2. *Proiectarea și aprobarea programelor* va avea nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune autorizarea de funcționare provizorie a programului de studii sau a instituției de învățământ.
- În cazul în care ponderea nivelului de realizare a fiecărui standard de acreditare constituie cel puțin 90%, din care standardul de acreditare 2. *Proiectarea și aprobarea programelor* și, respectiv, standardul de acreditare 5. *Personalul academic* vor avea nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune acreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ pentru o perioadă de 5 ani.
- În cazul în care ponderea nivelului de realizare a standardelor de acreditare constituie 60-90%, din care standardul de acreditare 2. *Proiectarea și aprobarea programelor* și, respectiv, standardul de acreditare 5. *Personalul academic* vor avea nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune acreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ doar după înlăturarea neconformităților depistate, în termen de până la 6 luni, demonstrat printr-un raport exhaustiv.

În anul de referință Procesul de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării programelor de studii s-a realizat în strictă conformitate cu reglementările stabilite de cadrul normativ. Etapele procesului de evaluare externă a calității sunt similare și sunt reflectate în Diagrama de proces (Figura 1.3.), care corelează activitățile cu responsabili, plasându-le într-un cadru temporal clar, în conformitate cu prevederile normative.

În realizarea activităților de evaluare externă, ANACEC a implicat experți evaluatori care au fost selectați din propriul Registru al experților evaluatori ai ANACEC (completat sistematic la propunerea direcțiilor de specialitate și comisiilor de profil), ținând cont de domeniile generale de studii solicitate. Pentru a asigura un nivel de expertiză în creștere, ANACEC a cooptat, cu suportul ARACIS, experți internaționali în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă. Totodată, implicarea studenților în activitățile ANACEC are un potențial de creștere deosebit, activitatea studenților evaluatori demonstrând rolul substanțial al studenților în general în promovarea calității în educație.

Menționăm că tendințele și modificările în sistemul educațional, impulsionate de pandemie, au influențat și procedura de evaluare externă, în particular:

- Prezentarea rapoartelor de autoevaluare și a materialelor doveditoare în format electronic a devenit și rămâne a fi o condiție obligatorie pentru toți solicitanții de evaluări externe.
- Este în permanentă creștere rolul paginilor web instituționale ca sursă de informare pentru membrii comisiilor de evaluare externă în identificarea dovezilor.
- Formatul vizitei de evaluare în instituții rămâne a fi unul mixt, setul de activități specifice vizitei de evaluare fiind realizat parțial prin activități în format on-line.
- Ședințele de lucru ale comisiilor de evaluare externă, interviurile cu diverse grupuri-țintă din instituțiile prestatoare de servicii educaționale se organizează de asemenea în format mixt, inclusiv cu utilizarea instrumentelor TIC pe diverse platforme on-line.
- Se planifică și se realizează în continuare sesiuni de instruire/ formare/ lucru în format on-line cu toate categoriile vizate în procesul de evaluare externă.

În acest context, eforturi distincte au fost depuse pentru consolidarea capacităților interne ale Agenției pentru a face față noilor cerințe, în special prin identificarea platformelor adecvate

(BigBlueButton, Google Meet, Cisco Webex), testarea acestora, dar și instruirea personalului în utilizarea noilor instrumente.

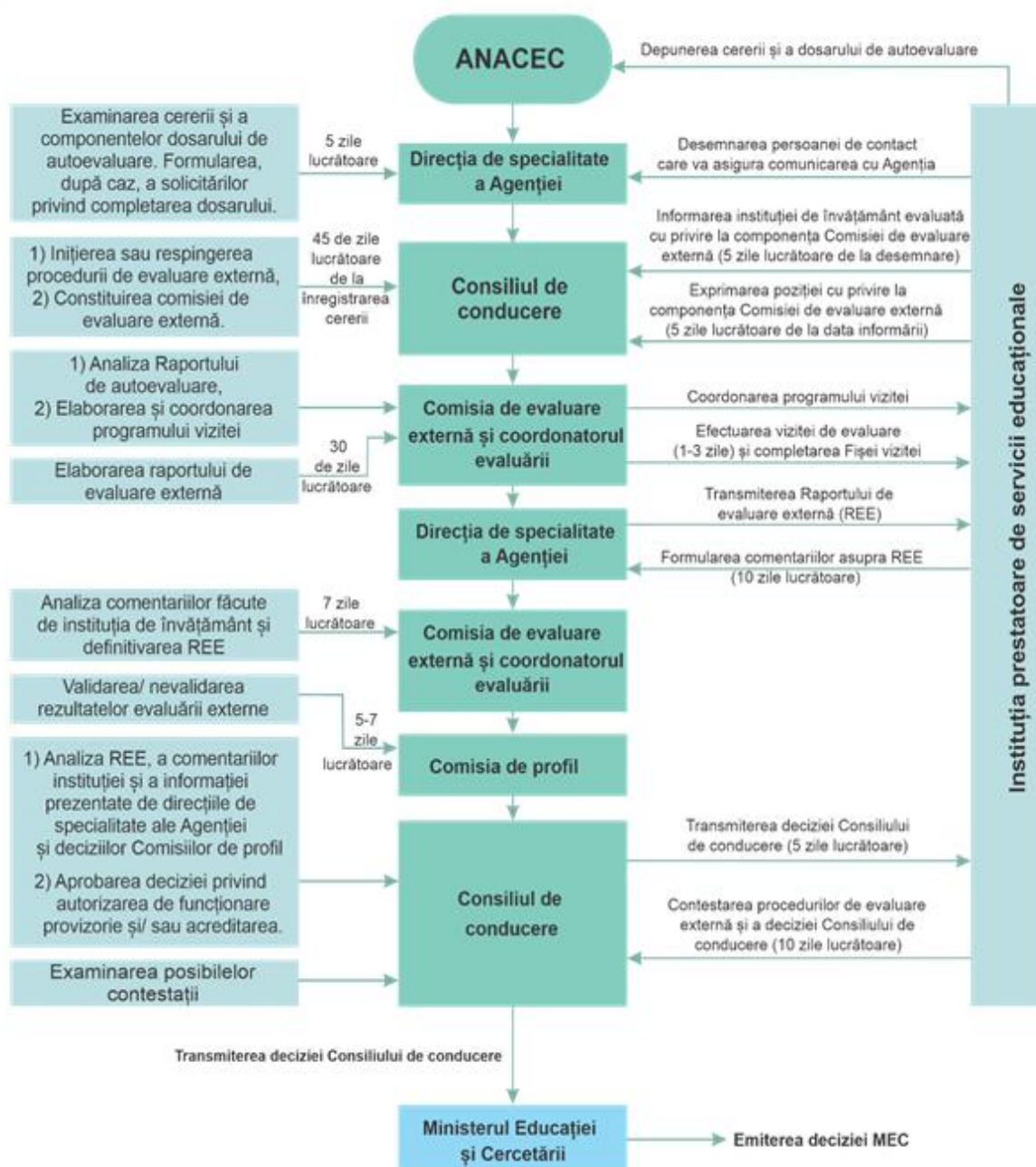

Figura 1.3. Diagrama de proces pentru evaluare externă a calității în învățământul profesional

Pe parcursul anului a continuat aplicarea cu succes a [Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ \(ediția II, revizia 1\), modificată în anul 2022](#), elaborată în consens cu recomandările la nivel european și bunele practici atestate în activitatea structurilor responsabile de asigurarea calității în educație din alte țări.

În conformitate cu prevederile procedurii menționate, ANACEC a solicitat prestatorilor de servicii educaționale care au trecut prin procesul de evaluare externă, să elaboreze și să prezinte Planuri de măsuri corective pentru standardul/ standardele care corespunde/ corespund parțial cerințelor, în baza recomandărilor și ariilor de îmbunătățire obligatorii formulate de Comisia de evaluare externă. Drept urmare, instituțiile au prezentat, după caz, în direcțiile de specialitate Planuri de măsuri corective, iar ulterior și Rapoarte privind implementarea acțiunilor corective, ca rezultat al

activităților de evaluare externă a programelor de studii, acestea fiind luate în considerare la aprobarea deciziei finale de către Consiliul de conducere.

Astfel, abordând sistemic asigurarea calității în învățământ, ANACEC a asigurat un proces de evaluare externă pertinent, transparent și deschis, abordat din perspectivă cibernetică pentru a garanta, în baza unui feed-back permanent, buna funcționare și dezvoltare a acestuia. Totodată, procedurile, instrumentele de evaluare externă sunt îmbunătățite și ajustate, urmând ciclul PDCA: *planning, doing, checking (or studying) and acting*.

Perfecționarea continuă a procesului de evaluare externă a programelor de studii/ instituțiilor prestatoare de servicii educaționale rămâne a fi o preocupare constantă a Agenției. În acest sens, și în anul 2022, a fost continuată practica aplicării chestionarelor on-line pentru diverse grupuri-țintă. Astfel, a fost colectată și studiată opinia a două categorii: beneficiarii procesului de evaluare externă și evaluatorii coopțați de ANACEC și implicați în activitatea comisiilor de evaluare externă. Sondajul pentru *responsabilii din entitățile evaluate* s-a realizat în perioada 01-31.08.2022, fiind chestionați responsabilii/ coordonatorii de programe de studii, responsabili din subdiviziunile instituționale de asigurare a calității, manageri de diferit nivel din cadrul instituțiilor evaluate extern. Întrebările din chestionare au avut drept scop evaluarea calității activităților de evaluare externă, identificarea nivelului de satisfacție a tuturor categoriilor de beneficiari implicate în proces, precum și estimarea impactului procesului de evaluare externă la nivel de instituții de învățământ/ prestatori de servicii educaționale.

Au dat curs invitației ANACEC și au completat chestionarele 93 de persoane, după cum urmează:

- 7 - din cadrul instituțiilor de formare continuă;
- 25 - din cadrul instituțiilor de învățământ profesional tehnic;
- 61 - din cadrul instituțiilor de învățământ superior.

Sondajul în rândul *experților evaluatori* s-a realizat în perioada 01-31.08.2022. Din categoria respectivă au completat chestionarele online 109 experți evaluatori din următoarele categorii:

- Cadre didactice – 86;
- Angajatori – 7;
- Studenți – 7;
- Experți internaționali - 9.

Deja tradițional, s-au implicat în sondajul organizat de către ANACEC și experții internaționali, care pe parcursul anului au participat în misiuni de evaluare în calitate de membri ai comisiilor de evaluare externă.

Rezultatele chestionării părților interesate au fost discutate în cadrul Direcțiilor de specialitate ale Agenției și au fost întreprinse, după caz, măsuri de îmbunătățire a activității subdiviziunilor (de ex.: organizare cursului de formare a experților/potențialilor experți evaluatori, organizarea webinarilor de informare/formare cu reprezentanții instituțiilor de învățământ, etc.).

În domeniul evaluării cercetării și inovării a continuat procesul de atestare a personalului, conform procedurilor stabilite anterior, valabile până la finele anului 2023. În același timp, la evaluarea personalului științific și științifico-didactic au fost aplicate prevederile noilor acte normative, aprobate de către Guvern pe domeniul respectiv.

În calitate de autoritate națională responsabilă de asigurarea externă a calității în educație, cercetare și inovare, ANACEC a continuat să realizeze acțiuni distincte pentru a-și consolida poziția de sursă-cheie de informații fiabile și expertiză privind asigurarea calității. În acest scop, eforturi consolidate au fost întreprinse pe mai multe direcții, inclusiv prin:

- completarea și actualizarea permanentă a pagini web www.anacec.md, inclusiv menținerea și actualizarea informației disponibile pe pagina www.cnaa.md
- susținerea și extinderea prezenței ANACEC pe social media, inclusiv prin diversificarea mediilor de comunicare ([Facebook](#), [Twitter](#), Instagram, [Youtube](#));
- lansarea și întreținerea, în colaborare cu Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, platformei online “Evenimente științifice în Republica Moldova” <https://conferinte.stiu.md>.
- promovarea vizibilității ANACEC prin intermediul materialelor informaționale accesibile publicului larg pe pagina web și în Youtube, inclusiv:
 - spotul video informațional „ANACEC – promovăm cultura calității”⁶, care prezintă misiunea, viziunea și obiectivele Agenției, precum și opinii ale reprezentanților părților interesate despre rolul ANACEC pe plan național;
 - celor 10 spoturi video⁷, menite să furnizeze informații diferitor grupuri-țintă pe diverse aspecte ce țin de sistemul educațional din Republica Moldova și domeniul asigurării calității în educație
- asigurarea accesului celor interesați la rezultatele evaluării externe prin publicarea rapoartelor de evaluare externă și a deciziilor Consiliului de conducere pe subiecte de interes comun pe pagina web a Agenției.

ANACEC a diseminat sistematic informații din domeniul cercetării și inovării, evaluării personalului științifico-didactic și asigurării calității proceselor educaționale (pe pagina web, rețelele de socializare); a acordat asistență metodologică instituțiilor în procesul de evaluare externă și a organizat webinare de informare/ formare pe diverse subiecte din domeniile de competență; a oferit cursul online „*Evaluarea externă în învățământ (pe niveluri)*” în volum de 90 ore (3 credite ECTS), pentru cei interesați din învățământul general și învățământul superior, cu certificarea participanților care au realizat integral cerințele pentru curs.

Promovând principiile transparenței și responsabilității publice, ANACEC operează cu proceduri clare de implicare a beneficiarilor și părților interesate în activitatea Agenției. Astfel, Consiliul de conducere a aprobat [Regulamentul privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității](#), cu scopul reglementării implicării părților interesate în realizarea activităților de evaluare externă a calității și activităților colaterale în domeniul de competență a ANACEC în conformitate cu prevederile cadrului normativ național, a reglementărilor/ recomandărilor europene și a bunelor practici în domeniu.

Pe parcursul anului 2022 au fost organizate consultări cu reprezentanții părților interesate pe diverse subiecte, inclusiv în procesul de: (1) elaborare și definitivare a [Raportului de autoevaluare al ANACEC](#); (2) discuții publice ale proiectelor actelor normative și metodologice elaborate de ANACEC; (3) prezentare a rezultatelor evaluărilor externe pe anumite domenii; (4) colectare a feedback-ului privind organizarea procesului de evaluare externă; (5) prezentare a rezultatelor sondajelor organizate de către ANACEC etc.

ANACEC întreprinde acțiuni concrete permanente și în vederea asigurării vizibilității și afirmării entității pe plan european și internațional. Începând cu 2016, Agenția deține statutul de membru afiliat a **ENQA**, Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*). Din 2019, grație eforturilor proprii depuse, Agenția este membră cu drepturi depline în:

⁶ A se vedea: <https://www.youtube.com/watch?v=3e6QvkU52bM>

⁷ A se vedea: <https://www.youtube.com/c/DepartamentuldeManagementalCalitățiiChisinau/videos>

- **CEENQA**, Rețeaua Central-Est Europeană a Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (*Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education*);
- **SICI**, Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor (*The Standing International Conference of Inspectorates*).

ANACEC, prin angajații săi delegați, este activă în Forumul pentru asigurarea calității în învățământul profesional tehnic și de formare continuă (ETF), ERI SEE și Parteneriatul Estic.

Contribuția ANACEC în dezvoltarea Procesului de la Bologna și dezvoltarea Spațiului European Comun al Învățământului Superior s-a concretizat și în implicarea în proiecte Erasmus+, finanțate de către Uniunea Europeană, care sprijină implementarea reformelor în domeniul asigurării calității pe plan național, în conformitate cu ESG, 2015 (QFORTE, SEQA, ESQA).

Pe dimensiunea învățământului general, Agenția beneficiază de suport în cadrul Proiectului EQET-SEE, implementat de către ERI SEE, cu suportul financiar al ADA.

De asemenea, în bază de acorduri de parteneriat bilaterale, ANACEC a continuat colaborarea cu agenții responsabile de asigurarea calității din diverse țări. Aceasta s-a materializat într-un șir de activități, precum:

- asigurarea accesului la informațiile de interes public cu privire la calitatea educației la nivel interstatal și internațional;
- diseminarea experiențelor și a bunelor practici de evaluare externă a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ;
- desemnarea unor experți evaluatori cu scopul implicării acestora în activități de evaluare externă a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ din alte state;
- participarea, în comun, la proiecte interne sau internaționale în domeniul asigurării calității educației, finanțate la nivel național sau de către alte instituții/organizații europene sau internaționale;
- organizarea, în parteneriat, a activităților în domeniul asigurării calității, precum conferințe, forumuri, ateliere de lucru, dezbateri, întâlniri informale etc.;
- acordarea sprijinului reciproc în aderarea la organizații sau rețele internaționale ale agențiilor de asigurare a calității;
- elaborarea și publicarea rezultatelor activităților de evaluare externă comune în studii și sinteze comune;
- realizarea de proiecte comune în domeniul asigurării calității educației.

Totodată, în conformitate cu prevederile Codului educației (art. 115, alin. 2, lit. n), în anul 2022 ANACEC a solicitat evaluarea externă a agenției de către ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) și EQAR (Registrul European Pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior/ European Quality Assurance Register for Higher Education), cu înscrierea ulterioară în Registrul EQAR. Cererea fiind acceptată, procesul este în derulare. În acest context, la 01.10.2022, Agenția a transmis către ENQA *Raportul de autoevaluare al ANACEC*, iar vizita de documentare a membrilor Comisiei de experți internaționali este preconizată pentru primul trimestru al anului 2023.

În anul de referință ANACEC a continuat să acorde, în conformitate cu [Regulamentul privind acordarea distincției „Cristalul Calității”](#), distincția proprie „Cristalul Calității”, care se decernează anual instituțiilor de învățământ/ de cercetare și persoanelor care au contribuit substanțial la promovarea și consolidarea culturii calității în domeniile educației și cercetării în Republica Moldova. Astfel, în anul 2022 au fost acordate 44 de distincții ([Lista laureatilor distincției „Cristalul calității”](#)).

În paralel, continuă promovarea Mărcii ANACEC care constituie un simbol de promovare a serviciilor de evaluare și asigurare a calității în învățământ și cercetare. Principiile de folosire a mărcii comerciale sunt stabilite prin [Regulamentul cu privire la modul de utilizare a mărcii Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), aprobat de Consiliul de conducere în anul 2021.

Conducerea ANACEC a acordat audiențe persoanelor fizice și reprezentanților instituțiilor interesate, cum sunt: rectori/ directori ai instituțiilor de învățământ/ cercetare, cadre științifico-didactice/ didactice, cercetători, ziariști, studenți, reprezentanți ai ONG-urilor etc. și a răspuns în scris solicitărilor parvenite de la instituții/ persoane fizice.

Pe parcursul anului 2022, urmare a realizării evaluărilor externe a calității programelor de studii, precum și a aplicării tuturor procedurilor legale cu privire la luarea deciziilor de conferire/ confirmare a titlurilor științifice/ științifico-didactice, ANACEC a fost în situația de a compărea în instanța de judecată în vederea apărării deciziilor luate. Astfel, ANACEC a avut calitatea de pârât în șase dosare în instanță. Pentru aceste cauze au fost formulate apărările, în fapt și în drept, prin întocmirea dosarului administrativ. Astfel, patru cauze aflate pe rolul instanțelor de judecată au fost câștigate de ANACEC, pentru o cauză a fost încheiată o Tranzacție de împăcare, iar pentru o cauză a fost parțial satisfăcută cererea reclamantului.

De menționat, că angajații ANACEC s-au implicat și în anul de referință, în diverse activități de promovare a inovațiilor prin participarea, atât în format on-line, cât și off-line, la forumuri, conferințe, workshop-uri, training-uri organizate la nivel național sau internațional de diferite instituții (de ex.: ENQA, CEENQA, SICI, ERI SEE, IAAR etc.), inclusiv prin prezentarea diferitor rapoarte și publicarea articolelor în reviste specializate. Aceste informații sunt mediatizate pe rețelele de socializare și pe pagina web a Agenției (compartimentul Publicații - <https://anacec.md/ro/content/publica%C8%9Bii>). Participarea angajaților la diverse evenimente în cadrul colaborării cu agenții de asigurare a calității din diverse țări, precum și cu entități/ organizații preocupate de asigurarea calității în educație, contribuie la consolidarea resurselor umane ale Agenției.

Totuși, și pe parcursul anului 2022, Agenția a continuat să se confrunte cu unele dificultăți și provocări. Pe interior acestea vizează următoarele aspecte:

- Posturi vacante în aparatul administrativ dat fiind completarea dificilă a pozițiilor respective din varii motive, inclusiv volumul mare de lucru, nivelul considerabil de responsabilitate, dar și salariile neatractive;
- Identificarea dificilă a potențialilor experți evaluatori, în special a reprezentanților studenților și ai mediului de afaceri, pentru domenii de studiu specifice sau monopoliste care sunt gestionate de o singură instituție de învățământ, având în vedere numărul limitat de persoane care activează în domeniile respective la nivel național;
- Existența limitărilor financiare și a barierei lingvistice la implicare în procesul de evaluare a experților evaluatori internaționali (excepție, evaluatorii ARACIS);
- Salarizarea necompetitivă, care este plafonată, dat fiind statutul Agenției de structură subordonată MEC;
- Dificultăți în ceea ce privește gestionarea bugetului agenției, având în vedere că sunt necesare aprobări din partea MEC.

Provocările pe plan extern vizează următoarele:

- Asigurarea respectării unor standarde de calitate în procesul atestării personalului științific și științifico-didactic în condițiile unui cadru național reglator contradictoriu/ incoerent, a unui nivel redus de cultură a evaluării și a abordării permissive a fenomenului de plagiat;

- Imposibilitatea de a asigura o expertiză juridică calificată a actelor normative, deciziilor, notelor informative emise, din cauza necompletării statelor de personal cu cel puțin o poziție de jurist;
- Insistența factorilor de decizie în vederea atribuirii ANACEC a unor funcții de control de stat al activității de întreprinzător, atribuții și responsabilități improprii, care contravin misiunii entității, descrise în Codul educației, dar și bunelor practici dezvoltate și promovate la nivel european în domeniul asigurării calității în educație;
- Luarea parțială în considerare de către factorii de decizie a propunerilor Agenției în vederea îmbunătățirii cadrului legal;
- Utilizarea limitată a TIC în procedurile și activitățile agenției.

Rămâne a fi o provocare pentru Agenție și gradul de independență asigurat prin cadrul normativ care reglementează activitatea ANACEC. Subordonarea Agenției Ministerului Educației și Cercetării, precum și intervențiile necorelate și, adeseori, nefundamentate, în documentele metodologice aplicate de către ANACEC, fără a consulta și ține cont de opinia entității, creează, pe de o parte, dificultăți în activitatea Agenției, iar pe de altă parte, subminează autoritatea entității din perspectiva cerințelor europene privind independența organizațională și operațională pentru o Agenție responsabilă de asigurarea calității în educație⁸.

În fine, putem afirma cu certitudine că și în anul 2022 activitatea Agenției a fost axată pe satisfacerea cerințelor clienților, beneficiarilor și părților interesate și s-a bazat pe cadrul normativ elaborat și implementat, care a asigurat funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate. Pentru a promova cultura calității a fost nevoie de un leadership calitativ și management strategic, de sprijinirea unei culturi interne a calității Agenției prin resurse umane și financiare adecvate, de identificarea și promovarea personalităților de valoare, capabile să contribuie la dezvoltarea și implementarea unei politici a calității și la transferul bunelor practici, de formare a echipelor în cadrul instituției și interinstituționale, care asigură crearea unor valori adăugate pentru sistemul educațional și de cercetare, inovare din Republica Moldova.

⁸ ESG, 2015. Partea 3: Standarde și linii directoare pentru asigurarea calității agențiilor, punctul 3.3 Independență, stipulează: „Standard: Agențiile trebuie să fie independente și să funcționeze autonom. Ele trebuie să poarte deplina responsabilitate pentru acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele acestora, fără influența unor terțe părți”.

2. Elaborarea suportului normativ și metodologic

Dat fiind politicile naționale și reformele promovate în domeniul educației și cercetării, elaborarea/ perfectarea/ suplimentarea cadrului normativ și metodologic din domeniile de competență în scopul dezvoltării și consolidării unei orientări proactive a comunității academice cu privire la procesul de asigurare externă a calității în educație și cercetare, a continuat tradițional să fie o preocupare a ANACEC și pe întreaga durată a anului 2022. Actele elaborate vin să asigure funcționalitatea entității și realizarea eficientă și eficace a funcțiilor, atribuțiilor și responsabilităților delegate Agenției prin cadrul normativ. Pe de altă parte, acestea susțin și promovează calitatea și cultura calității în sistemul educațional, precum și în domeniul cercetării și inovării. Pe parcursul anului de referință au fost elaborate documente cu divers statut. Astfel, parte din ele au fost examinate și aprobate prin decizii ale Consiliului de conducere și/sau prin Ordine interne. Parte din documentele elaborate de către angajații Agenției au fost remise, în variantă de proiect, MEC pentru examinare și aprobare sau promovare pentru aprobare către Guvern. Ponderea elaborărilor variază pe direcții de activitate.

În anul de referință subdiviziunile ANACEC au continuat activitățile de perfectare a cadrului metodologic care reglementează procedura de evaluare externă. Totodată, angajații entității au fost implicați în diverse grupuri de lucru constituite de către Minister în scopul elaborării și/sau actualizării cadrului normativ național în domeniu.

2.1. Învățământul general

În anul de referință, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării (Ordinul MEC nr. 124 din 28.02.2022), reprezentanții Direcției de specialitate au fost implicați în activități de sincronizare a proceselor de atestare și evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general. În acest sens, au fost formulate:

- propuneri de modificare și completare a *Regulamentului de atestare a cadrelor de conducere din învățământul preșcolar, primar, special, complementar, secundar și mediu de specialitate*;
- propuneri de ajustare a *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*.

Totodată, angajații DEÎG au elaborat Metodologia de evaluare a Programului de formare „*Impactul formării cadrelor didactice din învățământul primar și secundar privind implementarea Standardelor de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general*”, desfășurat în cadrul proiectului Reforma Învățământului în Moldova (PRIM) și al proiectului TEACHI ECE, implementate cu susținerea MEC și a Băncii Mondiale.

Metodologia menționată și alte instrumente elaborate în cadrul proiectului PRIM au fost aplicate în procesul organizării și desfășurării Cursului de formare a evaluatorilor impactului formării cadrelor didactice din învățământul general.

2.2. Învățământul profesional tehnic

În anul 2022 Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă (DEÎPTFC) a finalizat procesul de perfectare a standardelor de evaluare aplicate în procesul de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic. Astfel, a fost propus spre discuție și aprobat de către Consiliul de conducere în ședința din 01.04.2022 (Proces-verbal nr. 73) *Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic* (ediția a 2-a). La actualizarea Ghidului s-a ținut cont și de modificările din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 616/2016, aprobate prin HG nr.79 din 16.02.2022, pentru aprobarea *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*.

2.3. Învățământul de formare continuă

Pe parcursul anului 2022 DEÎPTFC a finalizat procesul de perfectare a standardelor de evaluare aplicate în procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă. Astfel, a fost propus spre discuție și respectiv aprobat, de către Consiliul de conducere, *Ghidul de evaluare externă a programelor de formare continuă* (ediția a 2-a), Proces-verbal nr. 73 din 01.04.2022, care ia în considerare și modificările operate în Anexa nr.1 la *Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 616/2016).

Suplimentar, a fost elaborată *Procedura de evaluare externă în două etape a programelor de formare profesională continuă cu un număr de până la 900 ore (30 credite)*, care stabilește modul de aplicare a prevederilor punctului 55¹ din *Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG 616/2016, modificările din 18.02.2022).

2.4. Învățământul superior

Direcția evaluare în învățământul superior (DEÎS), în perioada de referință, a continuat demersul de îmbunătățire și perfectare a cadrului normativ și metodologic pentru reglementarea asigurării calității în procesul de evaluare externă la nivel național. Astfel, ca urmare a modificărilor operate în *Metodologia de evaluare externă a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional-tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 79/2022), DEÎS a inițiat procedura de modificare/ completare a standardelor de evaluare aplicate în procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare. În acest sens, pe parcursul lunii martie au fost organizate 3 ședințe de lucru pentru consultarea opiniei beneficiarilor cu referire la proiectele actualizate ale *Ghidului de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență (ciclul I) și studii superioare integrate și Ghidului de evaluare externă a programelor de studii superioare de master (ciclul II)*. În cadrul celor 3 ședințe au participat și formulat propuneri de îmbunătățire a standardelor de evaluare 107 beneficiari ai procesului de evaluare externă: responsabili de asigurarea calității la nivel instituțional, responsabili de program, șefi de departamente/ catedre, decani și experți-evaluatori ai ANACEC. La revizuirea/ actualizarea acestor documente a fost consultată și opinia Comisiei de profil în învățământul superior. În baza propunerilor parvenite documentele menționate au fost îmbunătățite. Ulterior acestea au fost aprobate de către Consiliul de conducere (Decizia nr. 21 din 01.04.2022).

În concordanță cu actualizările operate în cadrul normativ și documentele menționate:

- a fost elaborată *Declarația pe propria răspundere privind lipsa conflictelor de interese* pentru experții evaluatori;
- au fost revizuite instrumentele de lucru ale comisiei de evaluare externă: *Fișa vizitei și Raportul de evaluare externă* pentru programele de studii superioare de licență, studii superioare integrate, studii superioare de master;
- au fost actualizate *Fișele de verificare a dosarelor de evaluare externă* pentru programele de studii superioare.

În anul de referință, Direcția a definitivat *Regulamentul privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității*. Elaborarea acestui document a fost necesară în contextul recomandărilor formulate de experții europeni în cadrul proiectului ESQA „Effective Involvement of Stakeholders in External Quality Assurance Activities” pentru a asigura independența ANACEC în raport cu părțile terțe, a exclude eventualele ingerințe în activitatea Agenției, precum și a spori credibilitatea acesteia la nivel național și european/ internațional. După consultarea tuturor părților interesate, documentul a fost aprobat de Consiliul de conducere al ANACEC (Decizia nr. 56 din 28.04.2022).

În scopul dezvoltării cadrului metodologic și normativ care reglementează procesul de evaluare externă a programelor de studii, necesar pentru asigurarea funcționalității Agenției, a fost elaborată *Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor comune de studii superioare*. Procedura menționată va fi aplicată în cazul evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor comune de studii superioare, oferite de instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova în cadrul parteneriatelor/consorțiilor organizate cu alte instituții/organizații. Pentru a asigura consistența și relevanța acestei proceduri au fost examinate recomandările formulate în standardele ESG (2015), *Abordarea europeană pentru asigurarea calității programelor comune (European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes)*, bunele practici europene și internaționale din domeniu, aplicate de agențiile de asigurare a calității partenerie, precum și prevederile cadrului normativ național în vigoare. Direcția de specialitate a organizat o sesiune de consultare publică la care au participat cca 50 de reprezentanți ai instituțiilor din învățământul superior care și-au expus opinia asupra proiectului acestei proceduri. În urma discuțiilor documentul a fost ajustat și aprobat de către Consiliul de conducere (Decizia nr. 75 din 21.12.2022).

În perioada de referință, Direcția a actualizat conținuturile curriculum-ului și suportului curricular pentru cursul *Evaluarea externă a calității programelor de studii superioare de licență, studii integrate și master*. Documentele actualizate au fost utilizate în cadrul ședințelor de formare, desfășurate în perioada 06-07.09.2022 pentru studenții care au dorit să se înscrie în Registrul experților evaluatori al ANACEC precum și în cadrul sesiunilor de formare ale comisiilor de evaluare externă.

Pe parcursul anului 2022, Direcția a participat la revizuirea *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, aprobată în ședința Consiliului de Conducere al ANACEC din 15 martie 2019. Modificările operate vizează algoritmul și etapele pe care instituțiile de învățământ superior le vor parcurge în perioada post-evaluare, ca urmare a modificărilor operate în cadrul normativ național. Procedura a fost examinată și aprobată în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC (Decizia nr. 23 din 01.04.2022 și Decizia 76 din 21.12.2022).

Totodată, în conformitate cu Planul de activitate pentru anul 2022, Direcția a elaborat proiectul *Procedurii privind înregistrarea planurilor de învățământ a programelor de studii superioare de*

licență, studii superioare integrate și master. După consultarea părților interesate, procedura va fi înaintată Consiliului de conducere spre aprobare.

În anul de referință, Direcția a definitivat anumite compartimente ale Raportului de autoevaluare al ANACEC, transmis către ENQA. La definitivarea acestora s-a ținut cont de propunerile/ sugestiile formulate de experții europeni care ne-au asista în acest proces.

În vederea îmbunătățirii continue a calității proceselor educaționale precum și eficientizării procesului de evaluare externă, pe parcursul anului, Direcția a formulat și înaintat propuneri de modificare a Codului educației al Republicii Moldova.

În anul 2022, nu a fost finalizată activitatea de perfectare și aprobare a *Ghidului de evaluare externă a instituțiilor de învățământ superior*, pe motivul extinderii termenului de realizare a acestei activități în cadrul proiectului Erasmus+ QFORTE „Enhancement of Quality Assurance in Higher Education System in Moldova”.

2.5. Cercetare și inovare

În intenția de perfecționare a cadrului normativ în vigoare și ajustare a acestuia la bunele practici internaționale, Direcția evaluare în cercetare și inovare (DECI) a elaborat în anul de referință acte normative noi și a promovat modificări a actelor normative în vigoare, după cum urmează:

1) În scopul asigurării cu experți a profilurilor/ specialităților/ domeniilor științifice de interes au fost operate modificări și completări în *Metodologia de creare, actualizare și gestionare a Registrului experților Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare în domeniile cercetării și inovării* (aprobată prin Decizia CC al ANACEC nr. 4 din 28.01.2022), care permit, în domeniile unde nu dispunem de potențialul științific necesar, preluarea în calitate de experți a persoanelor cu experiență bogată managerială sau a specialiștilor cu performanțe științifice deosebite din domenii adiacente.

2) Pentru o mai bună evidență, publicitate, relevanță și impact a evenimentelor cu caracter științific, a fost elaborată o variantă nouă a *Regulamentului cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice* (aprobată prin Decizia CC al ANACEC nr. 5 din 28.01.2022), care reglementează punerea în aplicare a *Platformei on-line pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova*. Funcționalitățile platformei de referință permit generarea în timp real a mai multor registre:

Registrul evenimentelor planificate;

Registrul evenimentelor organizate;

Registrul evenimentelor raportate;

Registrul materialelor editate în baza evenimentelor organizate;

Registrul înregistrărilor video ale evenimentelor organizate.

În baza acestor registre, anual, se va întocmi și aproba *Registrul manifestărilor științifice recunoscute de către ANACEC*, activități care vor fi contorizate în cadrul procedurilor de evaluare și atestare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, precum și a personalului științific și științifico-didactic.

3) Din necesitatea stabilirii unui caracter unitar al exigențelor față de diferite tipuri de publicații acceptate în procesele de evaluare a cercetării și inovării de către ANACEC (atestarea personalului științific și științifico-didactic, aprobarea calității de conducător de doctorat, evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, evaluarea revistelor și manifestărilor științifice), a fost elaborat *Regulamentul privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte*

lucrări acceptate în procesele de evaluare a cercetării și inovării (aprobat prin Decizia CC al ANACEC nr. 17 din 01.03.2022).

4) În intenția de a aduce în concordanță deplină terminologia utilizată și prevederile mai multor acte normative, au fost propuse modificări la *Regulamentul Comisiilor de experți în domeniul atestării* (aprobat prin Decizia CC al ANACEC nr. 3 din 01.04.2022).

5) În scopul reglementării normative a procedurilor de promovare a tezelor de doctor și doctor habilitat în condițiile existenței unor restricții impuse de pandemii sau de evoluțiile mediului de securitate regională, au fost operate modificări în *Regulamentul privind constituirea și activitatea seminarului științific de profil* (aprobat prin Decizia CC al ANACEC nr. 12 din 28.04.2022). A fost prevăzută și reglementată procedura organizării on-line a ședințelor seminarelor științifice de profil în situații excepționale.

6) A fost, de asemenea, elaborat și prezentat Ministerului Educației și Cercetării (demersul nr. 865-05 din 25.08.2022) un proiect de Hotărâre de Guvern *privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 326/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei aprobării conducătorilor de doctorat*, unde au fost reflectate norme privind principiile de reevaluare periodică a conducătorilor de doctorat, de retragere a dreptului de a conduce doctorate, de recunoaștere a dreptului de a conduce doctorate dobândit peste hotare, care nu se regăsesc în varianta actuală a actului normativ, precum și propuneri de revedere a indicatorilor de performanță stabiliți prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1144 din 16.09.2019.

2.6. Caracter general

În paralel, a fost suplimentat și actualizat/ perfecționat cadrul normativ care reglementează diverse aspecte în activitatea Agenției. În particular, au fost elaborate:

- [Regulamentul privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității](#)

Regulamentul are ca scop descrierea și reglementarea acțiunilor prin care se constituie și se mențin relații constructive cu părțile interesate, pentru asigurarea furnizării la timp a informațiilor relevante în cadrul activităților de consultare și realizare a procedurilor în domeniul de competență.

- [Standardul național de competențe pentru evaluatorul extern](#)

Standardul reprezintă un sistem de referință pentru selectarea, dar și formarea/ dezvoltarea/ evaluarea competențelor experților evaluatori cooptați și implicați de către ANACEC în procesul de evaluare externă a calității programelor de studii/ instituțiilor de învățământ/ prestatorilor de servicii educaționale.

Standardul național de competențe pentru evaluatorul extern, elaborat în cadrul proiectului internațional „Enhancements in the quality of education and training in SEE – EQET SEE and its Quality Assurance (QA)”, Education Reform Initiative of South Eastern Europe, a fost aprobat prin Decizia Consiliului de conducere ANACEC nr. 18 din 16.09.2022.

- [Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ \(ediția II, revizia 1\)](#)

Aceasta stabilește modul de realizare a monitorizării post-evaluare a acțiunilor întreprinse de instituțiile de învățământ pentru îmbunătățirea serviciilor educaționale oferite, ca rezultat al evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/ acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă. Procedura a fost modificată pentru a fi aplică și în cazul în care Consiliul de conducere al ANACEC, în temeiul pct. 62 subpct. 2) din Metodologia de evaluare externă a calității în vederea

autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă (HG 616/2016), a acordat instituției de învățământ un termen de până la 6 luni pentru a înlătura neconformităților depistate în procesul evaluării externe a programului de studii/ instituției de învățământ.

- [Regulamentului intern al ANACEC \(ediția II, revizia 1\)](#)

Documentul respectiv care reglementează raporturile de muncă ale tuturor salariaților ANACEC a fost modificat pentru a corespunde cadrului normativ în vigoare.

Suplimentar, în anul de referință a fost definitivat, aprobat și expediat către ENQA Raportul de autoevaluare a Agenției în vederea evaluării externe a entității și aderării ulterioare a ANACEC în calitate de membru cu drepturi depline la ENQA.

2.7. Proiecte avizate la solicitare

Pe parcursul anului vizat Agenția a contribuit la îmbunătățirea cadrului normativ din domeniile de competență atribuite, prin avizarea, la solicitare, a unui șir de proiecte de acte normative și metodologice elaborate de către alte entități, inclusiv:

- 1) Proiectul Hotărârii Guvernului de modificare și completare a *Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților* (HG nr.193/2017), aprobate prin HG nr.387 din 15.06.2022 (nr. 314-04 din 06.04.2022);
- 2) Proiectul *Metodologiei de evaluare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării* (nr. 85-01 din 04.02.2022);
- 3) Proiectului Hotărârii Guvernului de modificare a LP nr.131/2007 *privind siguranța la traficul rutier* (nr. 182-01 din 03.03.2022);
- 4) Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea *Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017 (nr. 314-04 din 06.04.2022, nr. 378-01 din 03.05.2022);
- 5) Proiectului *Decretului cu privire la aprobarea semnării Convenției globale pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior* (nr. 808-01 din 05.08.2022);
- 6) Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea *Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Unităților de formare profesională a conducătorilor de vehicule și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de formare profesională a transportatorilor rutieri* (nr. 1181-04 din 22.11.2022);
- 7) Proiectul *Metodologiei de elaborare a programelor de formare profesională a adulților și a curriculumului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții* (nr.1375-04 din 28.12.2022);
- 8) Proiectelor de *Programe profesionale ale conducătorilor de autovehicule, categoriile A, B, C, CE și D și a Referințelor metodologice privind implementarea acestora* (nr.169-04 din 01.03.2022).
- 9) Proiectul Hotărârii de Guvern privind revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 326/2019 *cu privire la aprobarea Metodologiei aprobării conducătorilor de doctorat* (nr. 856-05 din 25.08.2022);
- 10) Proiectul *Metodologiei de elaborare a programelor de formare profesională a adulților și a curriculumului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții* (nr. 1375-04 din 28.12.2022).

3. Rezultate ale evaluării externe

3.1. Învățământul general

În anul 2022, Direcția Evaluare în Învățământul General a continuat procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere din învățământul general, activitățile respective rămânând a fi prioritare pe agenda angajaților Direcției. Evaluarea externă a instituțiilor de nivelul respectiv și a cadrelor de conducere a fost efectuată cu respectarea prevederilor *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și Metodologiei de evaluare externă a cadrelor de conducere, aprobate prin Ordinul MECC nr. 581 din 23.06.2020.*

În perioada ianuarie-februarie 2022, rezultatele evaluării externe a 18 instituții de învățământ general (dintre care 9 licee, 1 gimnaziu și 8 grădinițe) și a 37 cadre de conducere, evaluate la sfârșitul anului 2021, au fost validate de către Comisia de profil în învățământul general, după care, parte din ele au fost examinate și aprobate prin Deciziile Consiliului de conducere din 28.01.2022 și 01.03.2022, parte, prin Ordinele Președintelui ANACEC nr. 10-A din 11.02.2021 și nr. 17-A din 14.03.2022. Rezultatele evaluării externe a instituțiilor de învățământ menționate au fost reflectate și discutate în cadrul Mesei rotunde cu genericul „Calitatea în învățământul general”, organizate și desfășurate de către Direcția de specialitate în data de 29.02.2022.

Tabelul 3.1.1

Rezultatele evaluării externe ale instituțiilor de învățământ general evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2021, validate și aprobate în perioada ianuarie-februarie 2022

Nr. crt	Raionul	Instituția evaluată	Rezultatele evaluării	Calificativ acordat
1.	Briceni	Liceul Teoretic „Grigore Vieru”, or. Briceni	Acreditată, Decizia nr. 23 din 01.03.2022	Bine
2.		Grădinița-creșă Tețcani, s. Tețcani	Evaluată extern periodic	Bine
3.		Instituția de Educație Timpurie „Miorița”, s. Corjeuți	Evaluată extern periodic	Bine
4.	Cantemir	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Mihai” s. Ciobalaccia	Acreditată, Decizia nr. 6 din 28.01.2022	Foarte bine
5.		Instituția Publică Gimnaziul „Vasile Pârvan”, s. Gotești	Evaluată extern periodic	Foarte bine
6.	Căușeni	Grădinița de copii nr. 1, or. Căușeni	Evaluată extern periodic	Bine
7.		Grădinița-creșă „Ghiocel”, s. Sălcuța	Evaluată extern periodic	Bine
8.		Grădinița-creșă „Prichindel”, com. Fîrlădeni	Evaluată extern periodic	Foarte bine
9.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, s. Fîrlădeni	Acreditată, Decizia nr. 22 din 01.03.2022	Bine

10.		Instituția Publică Liceul Teoretic „A. Pușkin”, or. Căușeni	Acreditată, Decizia nr. 19 din 01.03.2022	Satisfăcător
11.		Instituția Publică Liceul Teoretic Profil de Arte „Grigore Grigoriu”, s. Cîrnățeni	Acreditată, Decizia nr. 21 din 01.03.2022	Foarte bine
12.	Edineț	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Edineț	Acreditată, Decizia nr. 9 din 28.01.2022	Foarte bine
13.		Grădinița-creșă „Albinuța”, s. Zăbriceni	Evaluată extern periodic	Bine
14.	Rezina	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ioan Sârbu”, s. Ignăței	Acreditată, Decizia nr. 7 din 28.01.2022	Bine
15.	Ocnița	Grădinița-creșă „Ghiocel” nr. 1, or. Ocnița	Evaluată extern periodic	Bine
16.	Vulcănești, UTA Găgăuzia	Liceul Teoretic „A. Doljnenko”, or. Vulcănești	Acreditată, Decizia nr. 8 din 28.01.2022	Bine
17.		Liceul Teoretic „S.P. Economov”, s. Etulia	Acreditată, Decizia nr. 20 din 01.03.2022	Bine
18.	UTAG	Grădinița de copii nr. 4, mun. Comrat	Evaluată extern periodic	Foarte bine
Total: Instituții evaluate: - în vederea acreditării – 9 - în vederea evaluării externe periodice - 9				

Tabelul 3.1.2

**Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din învățământul general
evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2021,
validate și aprobate în ianuarie-februarie 2022**

Nr. crt	Instituția, localitatea, raionul	Nr. cadre de conducere evaluate	Funcția	Calificativ acordat	Ordinele cu privire la aprobarea rezultatelor evaluării cadrelor de conducere
1.	Grădinița-creșă Tețcani, s. Tețcani, r-nul Briceni	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 11-A din 11.02.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
2.	Instituția de Educație Timpurie „Miorița”, s. Corjeuți, r-nul Briceni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
3.	Instituția Publică Liceul Teoretic	1	director	<i>Foarte bine</i>	
4.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	

5.	„Nicolae Mihai” s. Ciobalaccia, r-nul Cantemir	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 18-A din 14.03.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
6.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
7.	Instituția Publică Gimnaziul „Vasile Pârvan”, s. Gotești, r-nul Cantemir	1	director	<i>Bine</i>	
8.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
9.	Grădinița-creșă „Prichindel”, com. Fîrlădeni, r-nul Căușeni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
10.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Edineț	1	director	<i>Foarte bine</i>	
11.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
12.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ioan Sârbu”, Ignăței, r-nul Rezina	1	director	<i>Bine</i>	
13.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
14.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
15.	Grădinița-creșă „Ghiocel” nr. 1, or. Ocnita	1	director	<i>Bine</i>	
16.	Liceul Teoretic „A. Doljnenko”, or. Vulcănești	1	director	<i>Foarte bine</i>	
17.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
18.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
19.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
20.	Grădinița de copii nr. 4, mun. Comrat, UTA Găgăuzia	1	director	<i>Bine</i>	
21.	Liceul Teoretic „Grigore Vieru”, or. Briceni	1	director	<i>Bine</i>	
22.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
23.		1	director adjunct	<i>Satisfăcător</i>	
24.	Grădinița de copii nr. 1, or. Căușeni	1	director	<i>Bine</i>	
25.	Grădinița-creșă „Ghiocel”, s. Sălcuța, r-nul Căușeni	1	director	<i>Bine</i>	
26.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, s. Fîrlădeni, r-nul Căușeni	1	director	<i>Bine</i>	
27.	Instituția Publică Liceul Teoretic „A. Pușkin”, or. Căușeni	1	director	<i>Bine</i>	
28.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
29.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
30.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
31.	Instituția Publică	1	director	<i>Bine</i>	

32.	Liceul Teoretic Profil de Arte „Grigore Grigoriu”, s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni	1	director adjunct	<i>Bine</i>
33.	Grădinița-creșă „Albinuța”, s. Zăbriceni, r-nul Edineț	1	director	<i>Bine</i>
34.	Liceul Teoretic „S.P. Economov”, s. Etulia, UTAG	1	director	<i>Bine</i>
35.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
36.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
37.		1	director adjunct	<i>Bine</i>
Total: 37 cadre de conducere evaluate: 18 directori și 19 directori adjuncți				

În același timp, în activitatea sa, Direcția s-a axat pe promovarea asigurării calității în învățământul general, inclusiv prin verificarea respectării cadrului normativ în vigoare și evaluarea nivelului de realizare a *Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului, Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general etc.*

Pentru atingerea obiectivelor evaluării externe o deosebită atenție s-a acordat următoarelor aspecte:

1. Comunicarea continuă cu echipele manageriale ale instituțiilor evaluate.
2. Convocarea ședințelor on-line cu membrii Comisiilor de evaluare externă constituite de ANACEC pentru a discuta subiecte relevante pentru procesul de evaluare.
3. Analizarea minuțioasă a Raportului de activitate a instituției și a anexelor la raport.
4. Elaborarea în comun cu reprezentanții instituțiilor a *Programului vizitei de evaluare*.
5. Efectuarea vizitelor în teren pentru determinarea veridicității datelor din raportul de activitate.
6. Realizarea interviurilor cu/ chestionarea diverselor grupuri-țintă (cadre didactice, elevi și părinți).
7. Asistențe online la ore.
8. Calitatea și consistența Fișei vizitei și a Raportului de evaluare externă.
9. Aplicarea chestionarelor pentru cadrele de conducere evaluate în vederea colectării de feedback. Analiza rezultatelor chestionării cu discutarea ulterioară în cadrul diverselor evenimente cu participarea experților din domeniul educației, al reprezentanților instituțiilor evaluate și al evaluatorilor externi implicați în evaluare.

Procesul de evaluare externă în învățământul general, în anul 2022, a fost organizat în două etape:

- prima etapă - februarie-iulie 2022;
- a doua etapă - septembrie-decembrie 2022.

Pentru prima etapă, în baza informațiilor din *Planurile de perspectivă* prezentate de OLSDÎ la solicitarea ANACEC, au fost planificate a fi evaluate extern 61 de instituții de învățământ general, de diferit tip, mediu de proveniență (urban, rural) și formă de proprietate, dintre care 28 licee, 14 gimnazii, 1 școală primară și 18 instituții de educație timpurie. Pentru aceste instituții de învățământ general depunerea dosarelor a fost organizată în perioada 03-21.01.2022.

Din numărul total de instituții de învățământ general planificat pentru prima jumătate a anului 2022, au depus în termen dosarele de evaluare perfectate corespunzător și au fost incluse în procesul de evaluare externă 32 de instituții, din care 15 licee, 5 gimnazii și 12 instituții de educație timpurie. Totodată, au fost acceptate supraplan dosare de la două instituții de învățământ general, inclusiv o

instituție de educație preșcolară care a solicitat evaluarea în vederea obținerii autorizării de funcționare provizorie și un liceu a cărui dosar a fost respins în anul 2021-2022.

În același timp,

- a) dosarele a 16 instituții de învățământ general (dintre care 10 licee, 4 gimnazii, 1 școală primară și 1 instituție de educație timpurie) au fost respinse fiind incomplete;
- b) 4 instituții (dintre care: 2 gimnazii și 2 instituții de educație timpurie) au solicitat amânarea evaluării din variate motive;
- c) 9 instituții de învățământ general (dintre care 3 licee, 3 gimnazii și 3 instituții de educație timpurie) nu au depus dosarele de evaluare și nici nu au justificat motivul.

În acest context, pe parcursul anului 2022, ANACEC a transmis notificări către MEC și OLSDÎ prin care a atenționat asupra rezultatelor depunerii dosarelor de evaluare.

Tradițional, demararea propriu-zisă a evaluării externe a fost precedată de o serie de activități de formare a cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general și a potențialilor evaluatori externi. În acest sens, ANACEC a desfășurat pe parcursul anului 23 de webinare de informare și instruire online pentru toți factorii implicați în evaluarea externă: cadre de conducere și specialiști ai 35 de OLSDÎ, ultimii fiind instruiți pentru rolul de evaluatori externi. Agenda webinarilor informaționale a cuprins subiecte cu referire la aplicarea cadrului normativ în procesul evaluării în învățământul general, implementarea *Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general* și *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, particularitățile procedurii de evaluare internă, cerințele pentru elaborarea Raportului anual de activitate a cadrelor de conducere, identificarea dovezilor pentru indicatorii *Standardelor de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general*.

Prin intermediul activităților de formare online, realizate în perioada ianuarie-decembrie 2022, au fost informate și instruite peste 613 de cadre de conducere din învățământul general și 77 de specialiști OLSDÎ.

Pentru a realiza procesul de evaluare externă în prima jumătate a anului 2022 au fost constituite 34 de Comisii de evaluare externă (Ordinul ANACEC nr.14-A din 01.03.2022 și Ordinul nr.39-A din 06.07.2022). Componenta comisiilor de evaluare externă a fost consolidată cu reprezentanți ai OLSDÎ, desemnați de către Direcțiile de învățământ vizate.

Comisiile de evaluare externă au realizat vizite de evaluare externă în 34 instituții de învățământ general, inclusiv în vederea acreditării - 16, autorizării de funcționare provizorie – 1 și în vederea evaluării externe periodice - 17. Rezultatele evaluării externe a instituțiilor de învățământ general desfășurate în perioada februarie-iulie 2022 au fost reflectate în cadrul Mesei rotunde cu genericul „Experiențe și oportunități ale procesului de evaluare externă în învățământul general” din 14.07.2022 și ulterior, în cadrul Mesei rotunde cu genericul „Contexte de eficientizare a procesului de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general” din 26.10.2022.

Pentru desfășurarea următoarei etape de evaluări externe planificate în a doua jumătate a anului 2022, în baza prevederilor *Metodologiei de evaluare a instituțiilor din învățământ general*, ANACEC a solicitat OLSDÎ actualizarea și prezentarea *Planurilor de perspectivă privind evaluarea externă periodică pentru anul de studii 2022-2023* (scrisoarea nr. 372-03 din 03.05.2022).

În baza informațiilor primite, a fost elaborat *Programul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general pentru anul de studii 2022-2023*, aprobat prin Ordinul nr. 40-A din 06.07.2022 *Cu privire la planificarea evaluărilor externe în învățământul general în anul de studii 2022-2023*.

În *Programul menționat*, pentru evaluare au fost incluse 120 de instituții de învățământ general, inclusiv 35 grădinițe, 1 școală primară, 1 gimnaziu-grădiniță, 24 gimnazii, 59 licee, dintre care 110 de instituții publice și 10 instituții private. În vederea asigurării unui management mai eficient al

procesului de evaluare externă, în vara anului 2022, depunerea dosarelor de evaluare de către instituțiile incluse în Anexa la Ordinul nr. 40-A din 06.07.2022, a fost planificată în 6 etape, după cum urmează: 1) 22-26.08.2022; 2) 05-09.2022; 3) 19-23.09.2022; 4) 14-18.11.2022; 5) 28.11. - 02.12.2022; 6) 12-16.12.2022.

În perioada programată pentru depunerea dosarelor de evaluare, ANACEC a recepționat dosare de la 62 de instituții (17 grădinițe, 1 gimnaziu-grădiniță, 1 școală primară, 14 gimnazii și 29 licee), între care 29 dosare de evaluare în vederea acreditării, 32 de dosare în vederea evaluării externe periodice și 1 dosar pentru evaluare externă în vederea autorizării de funcționare periodică

Totodată, 23 instituții de învățământ general (8 grădinițe, 13 licee și 2 gimnazii) planificate nu au prezentat/ depus în termenele stabilite dosarele de evaluare externă.

În același context, din cauza necorespunderii cerințelor cadrului normativ în vigoare, au fost respinse dosarele de evaluare a 13 instituții de învățământ general (5 gimnazii și 8 licee), iar 22 instituții de învățământ general (4 gimnazii, 9 grădinițe și 9 licee) au solicitat din varii motive amânarea/ transferarea procesului de evaluare externă.

De menționat că în anul 2022 la ANACEC au fost depuse 4 dosare de evaluare de către instituții de învățământ privat. Din acestea, 1 dosar a fost respins (Instituția Privată Liceul Teoretic European din mun. Chișinău); iar 3 instituții (Instituția de învățământ Privată Liceul „Elitex” din or. Bălți împreună cu filiala sa din mun. Chișinău și Instituția Privată Liceul Școala Internațională *Heritage* din mun. Chișinău) au solicitat amânarea procesului de evaluare externă. Alte două instituții (Instituția Privată *Centrul European de studii Univers Academic* din mun. Chișinău și Instituția Privată de Învățământ „Svetoci”) nu au prezentat/ depus în perioada indicată dosarele de evaluare.

Astfel, în perioada august-decembrie 2022, s-a dat curs evaluării externe și au fost realizate vizite de evaluare externă la 28 de instituții de învățământ general. În baza analizei rezultatelor evaluării externe cele 28 de comisii de evaluare externă constituite de către Agenție au elaborat rapoarte de evaluare externă.

Pentru 13 instituții de învățământ general, procesul de evaluare externă a fost finalizat (Ordinul nr. 63 din 02.12.2022 și Ordinul nr. 68 din 28.12.2022, Deciziile Consiliului de conducere al ANACEC). Pentru 15 instituții de învățământ general deciziile privind rezultatele procesului de evaluare externă urmează a fi aprobate în anul 2023. Pentru alte 34 de instituții procesul de evaluare externă urmează a fi inițiat în anul 2023.

Ca și în alte cazuri, toate vizitele de evaluare în instituțiile de învățământ general implicate în procesul de evaluare externă au fost coordonate cu OLSDÎ și cu cadrele de conducere din instituțiile evaluate. Pe tot parcursul procesului de evaluare, cadrele de conducere au beneficiat de suport informațional oferit de către ANACEC.

În vederea prevenirii depunerii la ANACEC a rapoartelor de evaluare de o calitate precară, pe parcursul anului 2022, reprezentanții Direcției au colaborat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA, organizând și desfășurând un număr mai mare de activități de formare continuă comparativ cu 2021. Astfel în cadrul celor 9 cursuri de formare continuă „Evaluarea calității în învățământul general”, desfășurate pentru 596 cadre de conducere din învățământul general, au fost implicați 8 angajați ANACEC în calitate de formatori. Astfel, ca urmare a cursurilor de instruire online realizate pe parcursul anului 2022, 473 de participanți formabili, au promovat cursurile de formare continuă în format online și au obținut certificate de absolvire a cursurilor de formare online „Evaluarea calității în învățământul general”, făcând față tuturor condițiilor solicitate în timpul formărilor.

Evaluarea externă a instituțiilor de învățământ general înregistrate în anul 2022 s-a soldat cu următoarele rezultate:

Tabelul 3.1.3

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării instituțiilor de învățământ general evaluate în anul 2022

Nr. crt	Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele acreditării	Calificativ de evaluare
1.	Anenii Noi	Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „Ion Creangă”, s. Hîrbovăț	Acreditată, Decizia nr. 14 din 28.04.2022	<i>Bine</i>
2.	Bălți	Liceul Teoretic „B.P. Hasdeu”, mun. Bălți	Acreditată, Decizia nr. 19 din 01.07.2022	<i>Foarte bine</i>
3.	Briceni	Liceul Teoretic Tețcani, s. Tețcani	Acreditată, Decizia nr. 8 din 27.05.2022	<i>Foarte bine</i>
4.	Cahul	Instituția Publică Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, or. Cahul	Acreditată, Decizia nr. 4 din 29.07.2022	<i>Foarte bine</i>
5.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Petr Rumeanțev”, or. Cahul	Acreditată, Decizia nr. 6 din 29.07.2022	<i>Bine</i>
6.	Chișinău	Instituția Privată Liceul „Da Vinci”, mun. Chișinău	Acreditată, Decizia nr. 23 din 01.07.2022	<i>Foarte bine</i>
7.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu”, com. Ciorescu	Acreditată, Decizia nr. 5 din 29.07.2022	<i>Bine</i>
8.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Academia Copiilor”, mun. Chișinău	Evaluare suspendată Decizia nr. 9 din 29.07.2022	<i>Realizarea unui Plan de acțiuni. Prezentarea Raportului de realizarea a Planului de acțiuni</i>
9.		Instituția Privată de Învățământ Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu – Prim”, mun. Chișinău	Acreditată, Decizia nr. 19 din 21.12.2022	<i>Foarte bine</i>
10.	Cimișlia	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”, or. Cimișlia	Acreditată, Decizia nr. 13 din 28.04.2022	<i>Foarte bine</i>
11.		Instituția Publică Liceul Teoretic internat cu profil sportiv Lipoveni, s. Lipoveni	Acreditată, Decizia nr. 6 din 27.05.2022	<i>Bine</i>
12.	Drochia	Instituția Publică Liceul Teoretic „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, or. Drochia	Acreditată, Decizia nr. 20 din 01.07.2022	<i>Foarte bine</i>
13.	Fălești	Instituția Publică Liceul Teoretic	Acreditată,	<i>Bine</i>

		„Mihai Eminescu”, or. Fălești	Decizia nr. 22 din 01.07.2022	
14.	Florești	Instituția Publică Liceul Teoretic „Miron Costin”, or. Florești	Acreditată, Decizia nr. 18 din 21.12.2022	<i>Bine</i>
15.	Ialoveni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Aurel David”, s. Bardar	Acreditată, Decizia nr. 7 din 27.05.2022	<i>Bine</i>
16.	Nisporeni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Boris Cazacu”, or. Nisporeni	Acreditată, Decizia nr. 8 din 29.07.2022	<i>Bine</i>
17.	Ocnîța	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Biruitorul”, or. Ocnîța	Acreditată, Decizia nr. 17 din 21.12.2022	<i>Satisfăcător</i>
18.	Sîngerei	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”, s. Rădoaia	Acreditată, Decizia nr. 52 din 25.11.2022	<i>Bine</i>
19.	Strășeni	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Strășeni	Acreditată, Decizia nr. 21 din 01.07.2022	<i>Foarte bine</i>
20.	Șoldănești	Instituția Publică Liceul Teoretic Cotiujeii Mari, s. Cotiujeii Mari	Acreditată, Decizia nr. 7 din 29.07.2022	<i>Bine</i>
Total: 20 instituții de învățământ general acreditate				

Tabelul 3.1.4

**Rezultatele evaluării externe periodice
a instituțiilor de învățământ general, anul 2022**

Nr. crt.	Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele evaluării externe periodice a instituției	Calificativ de evaluare
1.	Anenii Noi	Grădinița de copii „Andrieș”, or. Anenii Noi	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 28-A din 17.05.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
2.	Bălți	Gimnaziul „Alexandru Ioan Cuza”, mun. Bălți	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 41-A din 08.07.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
3.		Instituția de Educație Timpurie nr. 3, mun. Bălți	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 41-A din 08.07.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
4.	Cantemir	Grădinița de copii nr. 2 Gotești, com. Gotești	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 41-A din 08.07.2022 „Cu	<i>Foarte bine</i>

			privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	
5.	Căușeni	Instituția Publică Instituția de Învățământ Gimnaziul „Pantelimon Erhan”, s. Tănătari	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 34-A din 13.06.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Nesatisfăcător</i>
6.	Chișinău	Grădinița-creșă nr. 49, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 34-A din 13.06.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
7.		Gimnaziul „Galata”, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
8.		Creșa-grădiniță nr. 5 „Bucuria”, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 68-A din 28.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
9.		Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 15, mun. Chișinău	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 68-A din 28.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
10.	Cimișlia	Grădinița de copii „Rîndunica”, or. Cimișlia	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 28-A din 17.05.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
11.		Grădinița de copii „Scufița Roșie”, or. Cimișlia	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 28-A din 17.05.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
12.		Grădinița de copii „Făt-Frumos”, or. Cimișlia	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 41-A din 08.07.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
13.	Dondușeni	Instituția Publică de Educație Timpurie Grădinița-creșă „Alunelul”, s. Tîrnova	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 68-A din 28.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>

14.	Drochia	Instituția Publică Gimnaziul „Victor Coțofană”, s. Chetrosu	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
15.	Fălești	Grădinița-creșă „Albinuța”, s. Glinjeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 34-A din 13.06.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
16.	Florești	Instituția de Educație Timpurie „Porumbel”, nr. 2, or. Florești	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 63-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
17.		Instituția Publică Gimnaziul „Vasile Alecsandri”, or. Mărculești	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 63-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
18.	Ialoveni	Grădinița de copii „Mărțișor”, s. Bardar	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 28-A din 17.05.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
19.	Ocnița	Grădinița de copii „Lăstăraș”, or. Ocnița	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 68-A din 28.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
20.	Rezina	Grădinița-creșă nr. 2 „Andrieș”, or. Rezina	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 63-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
21.	Sîngerei	Instituția Publică Gimnaziul Grigorăuca, s. Grigorăuca	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 63-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Satisfăcător</i>
22.	Soroca	Instituția Publică Gimnaziul Schineni, s. Schineni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 63-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
23.	Strășeni	Grădinița de Copii „Guguță”, s. Făgureni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 41-A din 08.07.2022 „Cu	<i>Bine</i>

			privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	
24.		Grădinița de Copii nr. 5 „Poienița veselă”, mun. Strășeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
25.		Instituția Publică Gimnaziul „Ion Creangă”, s. Miculeșeni	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 43-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Bine</i>
26.	UTA Găgăuzia	Grădinița de copii nr. 1, mun. Comrat	Evaluată extern periodic (Ordinul nr. 34-A din 13.06.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe periodice a instituțiilor de învățământ general”)	<i>Foarte bine</i>
Total: 26 de instituții de învățământ general evaluate extern periodic				

Tabelul 3.1.5

**Rezultatele evaluării externe
în vederea autorizării de funcționare provizorie a instituțiilor de învățământ general, anul
2022**

Raionul	Instituția, localitatea	Rezultatele evaluării externe a instituției
Chișinău	Instituția Privată de Învățământ Instituția de Educație Timpurie Centrul Educațional „Guguță” din or. Codru, mun. Chișinău	Autorizare de funcționare provizorie (Ordinul nr. 43-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării externe a instituțiilor de învățământ general”)

Profilul instituțiilor de învățământ general implicate în procesul de evaluare externă în anul de referință este reprezentat în tabelul 3.1.6 și figura 3.1.1.

Analiza datelor evaluării externe realizate în anul 2022 a evidențiat și nivelul de realizare a indicatorilor *Standardelor de calitate din perspectiva școlii prietenoase copilului, fapt ce a influențat și calificativele obținute.*

O problemă identificată în procesul evaluării externe în anul 2022 ține de activitatea instituțiilor de învățământ general a căror programe alternative nu sunt aprobate de structurile ierarhic superioare, fapt ce ar putea influența negativ rezultatele evaluării externe.

De asemenea, în anul 2022, instituțiile de învățământ general incluse în evaluare au demonstrat o realizare parțială a unor dintre indicatorii *Standardelor de calitate din perspectiva școlii prietenoase copilului* (de ex.: indicatorii Standardului 2.3. *Școala, familia și comunitatea îi pregătesc pe copii să conviețuiască într-o societate interculturală bazată pe democrație*; indicatorul 4.3.4. al Standardului 4.3. *Toți copiii demonstrează angajament și implicare eficientă în procesul decizional*; indicatorul 3.1.5 al Standardului 3.1 *Instituția educațională cuprinde toți copiii indiferent de naționalitate, gen, origine și stare socială, apartenență religioasă starea sănătății și creează condiții optime pentru realizarea și dezvoltarea potențialului propriu în procesul educațional etc.*).

**Repartiția numărului de instituții de învățământ general participante
în procesul de evaluare în 2022 după tipul și mediul de proveniență**

Tipul instituției	Forma de evaluare solicitată	Tipul de proprietate		Mediul urban/ rural	
		public	privat	urban	rural
Licee	Acreditare	public - 21	privat - 2	urban - 15	rural - 8
Gimnazii	Evaluare externă periodică	public - 11	privat - 0	urban - 3	rural - 8
Gimnaziu-grădiniță	Evaluare externă periodică	public - 1	privat - 0	urban - 0	rural - 1
Grădinițe	Evaluare externă periodică	public - 26	privat - 0	urban - 16	rural - 10
Grădinițe	Autorizare de funcționare provizorie	public - 0	privat - 1	urban - 1	rural - 0

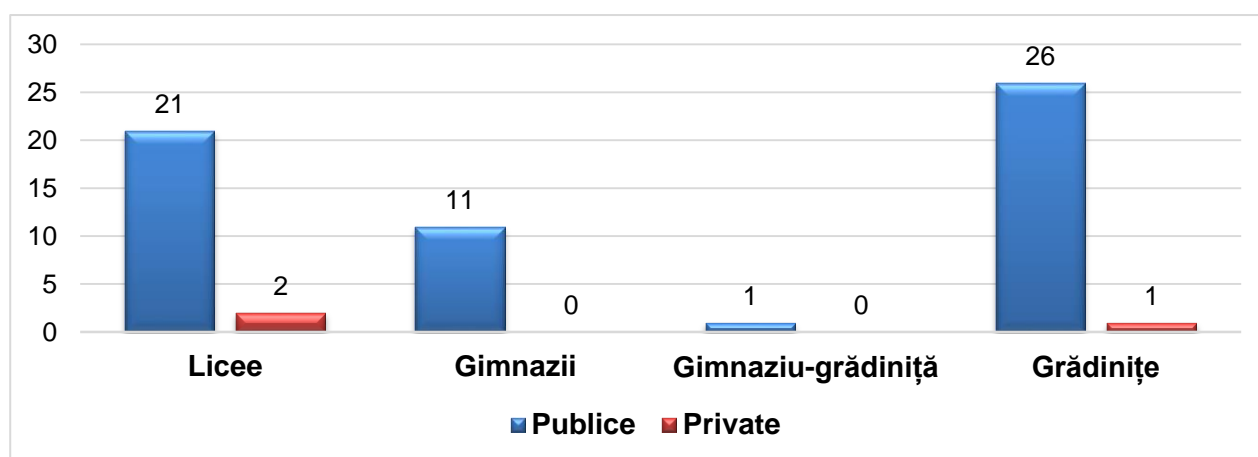

Figura 3.1.1. Instituțiile de învățământ general evaluate în anul 2022 conform nivelului de învățământ și forma de proprietate

Rezultatele evaluării externe indică totodată asupra faptului că în pofida eforturilor semnificative care au fost depuse în ultimii ani pentru a spori incluziunea copiilor cu dizabilități în educație, infrastructura instituțiilor de învățământ de toate nivelele este doar parțial pregătită să faciliteze accesul copiilor cu dizabilități (în special cu dizabilități fizice-neuromotorii, deficiențe de auz și/ sau de vedere). În acest sens, accesibilitatea și asigurarea cu cadre didactice de sprijin a tuturor tipurilor de instituții de învățământ rămâne a fi o problemă pentru Republica Moldova.

Din cele 47 de instituții de învățământ general evaluate cu rezultate validate și aprobate în anul 2022, 35,6% din instituții (6 instituții de învățământ preșcolar, 8 licee și 2 gimnazii) au fost apreciate cu calificativul *Foarte bine*. Cele 8 opt licee și 2 gimnazii au demonstrat realizarea atât a indicatorilor *Standardelor de calitate școlii prietenoase copilului*, cât și a *Standardului de evaluare minim obligatoriu privind eficiența educațională exprimată în rezultatele examenelor naționale* pentru acordarea calificativului *Foarte bine* în procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general.

Ca urmare a rezultatelor evaluării externe alte 10 licee, 4 gimnazii și 12 grădinițe, ceea ce constituie cca 57,8%, au fost apreciate cu calificativul *Bine*. Un liceu și un gimnaziu au obținut calificativul *Satisfăcător*, iar un gimnaziu a fost apreciat cu calificativul *Nesatisfăcător*, ca urmare a

nerespectării cerinței metodologice de realizare a fiecărui *Standard de calitate* cu minimul de 50%. Totodată, pentru o instituție de învățământ general evaluată în anul 2022, a fost amânată decizia de acordare a calificativului, fiindu-i propusă o perioadă (până la sfârșitul anului 2022), de remediere a neconcordanțelor identificate în procesul evaluării externe.

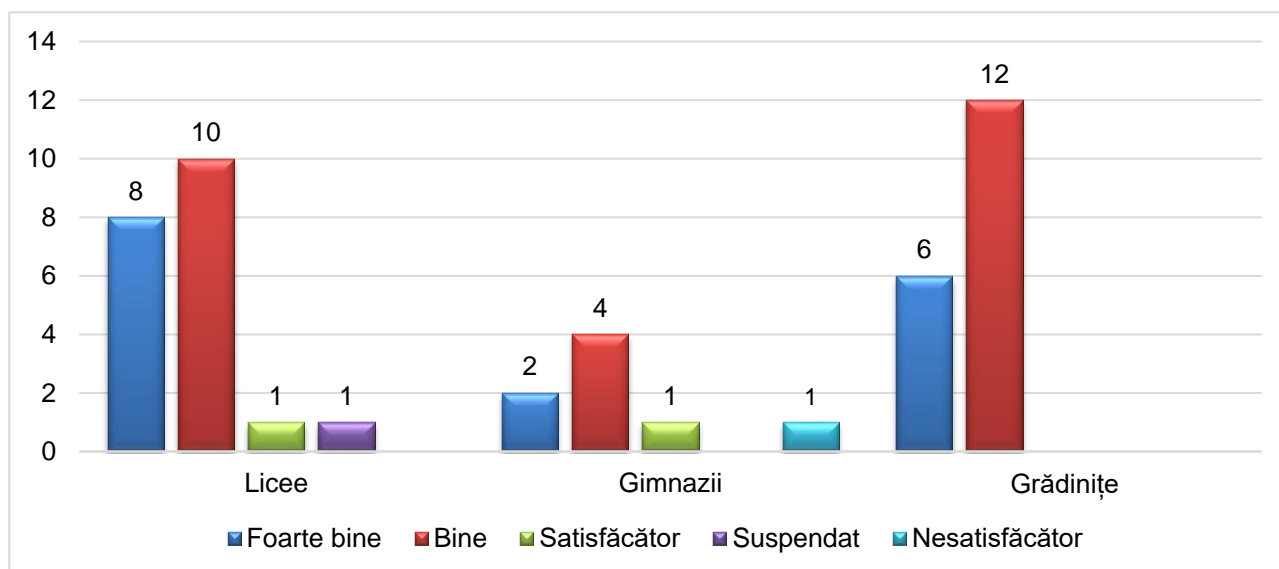

Figura 3.1.2. Calificativele obținute de către instituțiile de învățământ general în rezultatul evaluării externe, anul 2022

De remarcat că din numărul total de instituții de învățământ general evaluate în anul 2022, 13 instituții de învățământ general (din care 6 licee, 4 gimnazii și 3 grădinițe), și-au acordat în rezultatul evaluării interne un punctaj care depășește cu mult punctajul obținut în cadrul evaluării externe, fapt ce indică o anumită supraapreciere a rezultatelor proprii.

Totodată, 11 instituții evaluate, dintre care 6 licee, 2 gimnazii și 3 grădinițe, au demonstrat o subapreciere a rezultatelor evaluării interne/ autoevaluării prin punctajul stabilit în Rapoartele de activitate care s-a dovedit a fi cu mult mai mic, în comparație cu punctajul acordat de comisiile de evaluare externă.

În anul 2022 punctajul acordat instituțiilor de învățământ general în procesul evaluării externe a variat între 62,25 ÷ 96,25 puncte. Se atestă diferențe considerabile pe tipuri de instituții. Astfel, punctajul obținut de instituțiile de învățământ preșcolar evaluate a variat între 62,25 ÷ 86,50, punctajul obținut de instituțiile de tip gimnazii a variat între 55,25 ÷ 94,25, iar punctajul acordat liceelor a variat între 61,25 ÷ 96,25 puncte. Situația detaliată a nivelului de calitate oferit prin serviciile educaționale prestate de către fiecare dintre instituțiile evaluate, se regăsește în Rapoartele de evaluare externă, care vor fi plasate pe [pagina ANACEC](#).

Lista celor 15 instituții, evaluate în a doua jumătate a anului 2022, rezultatele evaluării externe ale cărora urmează a fi examinate în vederea validării și aprobate prin Ordine ANACEC sau Decizii ale Consiliului de Conducere ANACEC la începutul anului 2023 este prezentată în tabelul de mai jos.

**Lista instituțiilor de învățământ general evaluate în perioada noiembrie-decembrie 2022
a căror rezultate urmează a fi validate și aprobate în ianuarie-februarie 2023**

Nr. crt.	Raion	Instituția, localitatea	Forma de evaluare	Nr. CC evaluate
1.	Basarabeasca	Grădinița Carabetovca, s. Carabetovca	Evaluare externă periodică	1
2.	Călărași	Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”, s. Bravicea	Evaluare externă periodică	3
3.		Grădinița de copii Bravicea, s. Bravicea	Evaluare externă periodică	1
4.		Instituția Publică Gimnaziul Sadova, s. Sadova	Evaluare externă periodică	1
5.	Criuleni	Instituția Publică Liceul Teoretic Liceul Cruglic, s. Cruglic	Acreditare	3
6.		Instituția Publică Liceul Teoretic „Boris Dînga”, or. Criuleni	Acreditare	4
7.	Chișinău	Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 128, mun. Chișinău	Evaluare externă periodică	1
8.		Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 133, mun. Chișinău	Evaluare externă periodică	1
9.		Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici”, mun. Chișinău	Acreditare	3
10.	Dondușeni	Instituția Publică Gimnaziul-Grădiniță „Constantin Negruzzi”, s. Tîrnova	Evaluare externă periodică	4
11.	Glodeni	Grădinița nr. 1 Ciuciulea, s. Ciuciulea	Evaluare externă periodică	1
12.	Rîșcani	Grădinița de copii Răcăria, s. Răcăria	Evaluare externă periodică	1
13.	Ștefan Vodă	Instituția Publică Gimnaziul Popeasca, s. Popeasca	Evaluare externă periodică	3
14.		Grădinița-creșă Popeasca, s. Popeasca	Evaluare externă periodică	1
15.		Grădinița de copii nr. 3, or. Ștefan Vodă	Evaluare externă periodică	1
Total:				
12 instituții evaluate extern periodic;				
3 instituții evaluate în vederea acreditării;				
29 cadre de conducere evaluate (15 directori și 14 directori adjuncți).				

Evaluarea managerilor școlari reprezintă o componentă obligatorie a evaluării externe, desfășurându-se, de regulă, la fiecare 5 ani concomitent cu instituția astfel asigurându-se o mai mare eficiență în utilizarea resurselor și a timpului, inclusiv interconectarea contextului instituției evaluate cu părțile interesate.

În anul de studii 2022-2023 au fost incluse în procesul de evaluare 129 de cadre de conducere din învățământul general.

Tabelul 3.1.8

**Rezultatele evaluării cadrelor de conducere din învățământul general
în anul 2022**

Nr. crt.	Instituția, localitatea, raionul	Numărul de cadre de conducere evaluate	Funcția	Calificativ de evaluare obținut	Ordinele cu privire la aprobarea rezultatelor evaluării cadrelor de conducere
1.	Grădinița de copii „Andrieș”, or. Anenii Noi	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 27-A din 17.05.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
2.	Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „Ion Creangă”, s. Hîrbovăț, r-nul Anenii Noi	1	director	<i>Foarte bine</i>	
3.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
4.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
5.	Grădinița de copii „Rîndunica”, or. Cimișlia	1	director	<i>Bine</i>	
6.	Grădinița de copii „Scufița Roșie”, or. Cimișlia	1	director	<i>Bine</i>	
7.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Creangă”, or. Cimișlia	1	director	<i>Bine</i>	
8.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
9.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
10.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
11.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
12.	Grădinița de copii „Mărțișor”, s. Bardar, r-nul Ialoveni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
13.	Liceul Teoretic Tețcani, s. Tețcani, r-nul Briceni	1	director	<i>Foarte bine</i>	Ordinul nr. 35-A din 13.06.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”
14.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
15.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
16.	Instituția Publică Instituția de Învățământ Gimnaziul „Pantelimon Erhan”, s. Tănătari, r-nul Căușeni	1	director	<i>Satisfăcător</i>	
17.	Grădinița-creșă nr. 49, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	
18.	Instituția Publică Liceul Teoretic internat cu profil sportiv Lipoveni, s. Lipoveni, r-nul Cimișlia	1	director	<i>Foarte bine</i>	
19.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
20.	Grădinița-creșă „Albinuța”, s. Glinjeni, r-nul Fălești	1	director	<i>Foarte bine</i>	
21.	Grădinița de copii nr. 1, mun. Comrat, UTA	1	director	<i>Foarte bine</i>	

	Găgăuzia					
22.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 42-A din 13.07.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general”	
23.	Teoretic „Aurel David”, s. Bardar, r-nul Ialoveni	1	director adjunct	<i>Bine</i>		
24.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
25.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
26.	Gimnaziul „Alexandru Ioan Cuza”, mun. Bălți	1	director	<i>Bine</i>		
27.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
28.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
29.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
30.	Liceul Teoretic „B.P. Hasdeu”, mun. Bălți	1	director	<i>Foarte bine</i>		
31.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
32.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
33.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
34.	Instituția de Educație Timpurie nr. 3, mun. Bălți	1	director	<i>Foarte bine</i>		
35.	Grădinița de copii „Făt-Frumos”, or. Cimișlia	1	director	<i>Foarte bine</i>		
36.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, or. Drochia	1	director	<i>Foarte bine</i>		
37.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>		
38.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
39.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Fălești	1	director adjunct	<i>Bine</i>		
40.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
41.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
42.	Grădinița de Copii „Guguță”, s. Făgureni, r-nul Strășeni	1	director	<i>Bine</i>		
43.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Strășeni	1	director	<i>Bine</i>		
44.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
45.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
46.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
47.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
48.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Petr Rumeanțev”, or. Cahul	1	director	<i>Bine</i>		Ordinul nr. 45-A din 02.08.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de
49.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
50.		1	director adjunct	<i>Bine</i>		
51.		1	director	<i>Bine</i>		

			adjunct		învățământ general”
52.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	
53.	Teoretic „Dimitrie Cantemir”, or. Cahul	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
54.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
55.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
56.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	
57.	Teoretic „Nicolae Bălcescu”, com. Ciorescu, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
58.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
59.		1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
60.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	
61.	Teoretic „Academia Copiilor”, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
62.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
63.	Gimnaziul „Galata”, mun. Chișinău	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
64.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
65.	Instituția Publică	1	director	<i>Foarte bine</i>	
66.	Gimnaziul „Victor Coțofană”, s. Chetrosu, r-nul Drochia	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
67.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Satisfăcător</i>	
68.	Teoretic „Boris Cazacu”, or. Nisporeni	1	director adjunct	<i>Foarte bine</i>	
69.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	
70.	Teoretic Cotiujenii Mari, s. Cotiujenii Mari, r-nul Șoldănești	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
71.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
72.	Grădinița de Copii nr. 5 „Poienița veselă”, mun. Strășeni	1	director	<i>Foarte bine</i>	
73.	Instituția Publică	1	director	<i>Bine</i>	
74.	Gimnaziul „Ion Creangă”, s. Micleușeni, r-nul Strășeni	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
75.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
76.	Instituția de Educație Timpurie „Porumbel”, nr. 2, or. Florești	1	director	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 64-A din 02.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
77.	Instituția Publică	1	director	<i>Bine</i>	
78.	Gimnaziul „Vasile Alecsandri”, or. Mărculești, r-nul Florești	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
79.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
80.	Grădinița-creșă nr. 2 „Andrieș”, or. Rezina	1	director	<i>Foarte bine</i>	
81.	Instituția Publică Liceul	1	director	<i>Bine</i>	
82.	Teoretic „Ion Creangă”,	1	director	<i>Bine</i>	

83.	s. Rădoaia, r-nul Sîngerei	1	adjunct director adjunct	<i>Bine</i>	Ordinul nr. 69-A din 28.12.2022 „Cu privire la rezultatele evaluării cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general
84.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
85.	Instituția Publică	1	director	<i>Bine</i>	
86.	Gimnaziul Grigorăuca, s. Grigorăuca, r-nul Sîngerei	1	director adjunct	<i>Satisfăcător</i>	
87.		1	director adjunct	<i>Satisfăcător</i>	
88.	Instituția Publică	1	director	<i>Bine</i>	
89.	Gimnaziul Schineni, s. Schineni, r-nul Soroca	1	director adjunct	<i>Bine</i>	
90.	Creșa-grădiniță nr. 5 „Bucuria”, mun. Chișinău	1	director	<i>Foarte bine</i>	
91.	Instituția de Educație Timpurie Grădinița-creșă nr. 15, mun. Chișinău	1	director	<i>Bine</i>	
92.	Instituția Publică de Educație Timpurie Grădinița-creșă „Alunelul”, s. Tîrnova	1	director	<i>Bine</i>	
93.	Grădinița de copii „Lăstăraș”, or. Ocnița	1	director	<i>Bine</i>	
94.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Miron Costin”, or. Florești	1	director	<i>Bine</i>	
95.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
96.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
97.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
98.	Instituția Publică Liceul Teoretic „Gheorghe Biruitorul”, or. Ocnița	1	director	<i>Satisfăcător</i>	
99.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
100.		1	director adjunct	<i>Bine</i>	
Total: 100 cadre de conducere evaluate: 41 directori și 59 directori adjuncți					

De menționat că în procesul de evaluare a cadrelor de conducere, directorii adjuncți au fost evaluați doar în baza acelor indicatori din *Standarde* care au fost relevanți sarcinilor înscrise în Fișa de post.

Pe parcursul anului 2022 au fost evaluate în ansamblu 129 cadre de conducere (56 de directori și 73 directori adjuncți). Pentru 100 de cadre de conducere (41 de directori și 59 de directori adjuncți) rezultatele evaluării au fost validate de către Comisia de profil și aprobate prin Ordinele ANACEC. În procesul de evaluare cadrele de conducere au prezentat/ demonstrat dovezi de realizare a tuturor indicatorilor din *Standardele de competență profesională a cadrelor de conducere din învățământul general*. Punctajul acordat tuturor cadrelor de conducere în procesul evaluării a variat între 17,00-36,25 puncte.

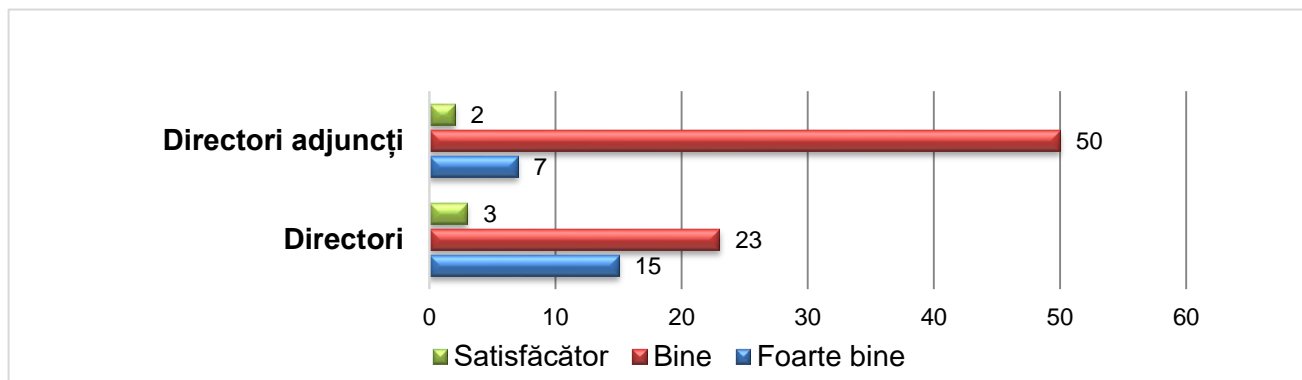

Figura 3.1.3. Distribuirea cadrelor de conducere evaluate în anul 2022 după funcții

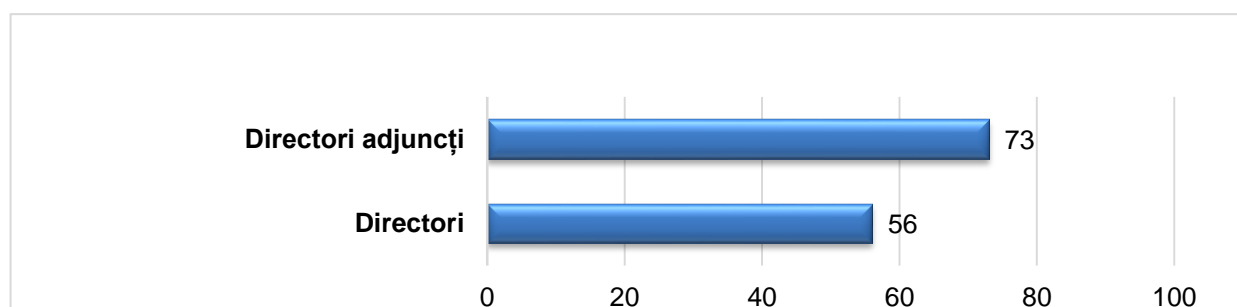

Figura 3.1.4. Distribuirea cadrelor de conducere evaluate în anul 2022 conform calificativului obținut

Rezultatele evaluării cadrelor de conducere au demonstrat realizarea, în temei, a *Standardelor de competență profesională*, fapt confirmat și prin calificativele acordate. Astfel, cca 36,6% directori evaluați au obținut calificativul *Foarte bine*, cca 56% de directori - calificativul *Bine* și cca 7,3% directori - calificativul *Satisfăcător*. Din cei 59 de directori adjuncți evaluați cca 84,8% au fost apreciați cu calificativul *Bine*, cca 11,9% - cu calificativul *Foarte bine* și cca 3,8% - cu calificativul *Satisfăcător*.

De menționat că în anul 2022 doar 22 de cadre de conducere din numărul celor evaluate au realizat integral și cerințele *Standardului de evaluare minim obligatoriu privind evaluarea cadrelor de conducere din învățământul general pentru acordarea calificativului Foarte bine*, demonstrând prezența cursurilor de formare continuă, grad managerial și/ sau masterat.

Analiza rezultatelor evaluării denotă faptul că 13 cadre de conducere din cele 100 de cadre evaluate (dintre care 8 cadre de conducere de la liceu, 5 cadre de conducere de gimnazii) și-au apreciat rezultatul activității cu un punctaj mult mai mare decât cel obținut în cadrul evaluării realizate de comisia de evaluare externă, ceea ce atestă o supraapreciere a rezultatelor activității proprii. Totodată, 2 cadre de conducere de liceu și-au subapreciat propria performanță ca rezultat al autoevaluării, comparativ cu punctajul acordat de Comisia de evaluare externă. În acest context, rapoartele de evaluare externă punctează necesitatea consolidării legăturii dintre evaluarea și planificarea dezvoltării profesionale, precum și acordarea unei atenții sporite calității autoevaluării. Conform pct. 25 al *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general*, rezultatele evaluării cadrelor de conducere în anul de referință au fost validate în cadrul ședințelor Comisiei de profil în învățământul general și aprobate prin Ordinele Președintelui ANACEC (nr. 27-A din 17.05.2022, nr. 35-A din 13.06.22, nr. 42-A din 13.07.2022 nr. 45-A din 02.08.06.2022, nr. 64-A din 02.12.2022, nr. 69-A din 28.12.2022).

Pachetul de acte ce certifică rezultatele evaluării externe desfășurate în anul 2022 a fost remis spre informare tuturor instituțiilor de învățământ general și OLSDÎ vizate.

Rezultatele evaluării pentru 29 de cadre de conducere din învățământul general evaluate în noiembrie-decembrie 2022 urmează a fi validate și aprobate în perioada ianuarie-februarie a anului 2023.

Constatări:

Rezultatele depunerii dosarelor de evaluare în 2022 de către instituțiile de învățământ general au scos în evidență unele situații atestate și în anii precedenți:

- Nerespectarea termenelor de prezentare a rapoartelor de activitate de către unele instituții implicate în evaluare, fapt ce a condiționat perturbarea programului evaluărilor/ orarul deplasărilor în vizite de evaluare externă;
- Refuzul unor instituții de învățământ general, din varii motive, de a depune dosarul de evaluare;
- Perfectarea necorespunzătoare a dosarelor de evaluare și a rapoartelor de activitate prezentate de către instituțiile de învățământ la ANACEC. Lipsa unor acte obligatorii în dosarele de evaluare, în mod special, a actului de inspecție emis de Agenția pentru Supraveghere Tehnică *Procesul-verbal de control în domeniul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor*;
- Lipsa informării de către OLSDÎ a instituțiilor incluse în procesul de evaluare externă cu privire la perioada de organizare și desfășurare a webinarelor informative de către ANACEC.

Totodată, în procesul examinării actelor prezentate în dosarele de evaluare și în timpul vizitelor realizate de Comisiile de evaluare externă, s-a constatat prezența anumitor vulnerabilități și neajunsuri, identificate și în anii precedenți, dar și unele aspecte noi:

Domeniul Resurse umane

- calitatea pregătirii profesionale a cadrelor de conducere/ cadrelor didactice, formare redusă în materie de utilizare eficientă a echipamentelor de laborator, STEM și TIC în procesul educațional;
- lipsa interesului pentru dezvoltare profesională continuă, pentru accederea la gradul unu și superior în rândul cadrelor didactice și cadrelor de conducere;
- dificultatea cadrelor de conducere angajate cu norma 0,25 să obțină grad managerial;
- lipsa personalului didactic auxiliar (psiholog, logoped, cadru didactic de sprijin, asistent medical, kinetoterapeut);
- cadre didactice auxiliare (psihologi școlari, cadre didactice de sprijin, asistenți medicali etc.) care se implică formal/ superficial în activitatea instituției;
- deficit de cadre didactice bine pregătite (în special, pentru științele exacte);
- dificultăți în salarizarea angajaților care nu fac parte din statele titulare din instituțiile de învățământ preșcolar;
- lipsa prevederilor legale cu referire la persoana care înlocuiește cadrul de conducere în instituțiile de învățământ preșcolar în absența acestuia;
- activități insuficiente planificate la nivel de instituție în vederea promovării rezultatelor/ performanțelor cadrelor didactice;
- lipsa reglementării cu privire la organizarea ședințelor cu cadrele didactice din instituțiile de învățământ preșcolar, pentru a nu li se încălca drepturile angajaților.

Domeniul Management educațional

- calitatea elaborării și perfectării documentației școlare programatice:
 - confuzii în formularea misiunii și viziunii;

- lipsa, în unele cazuri, în documentele de raportare a Analizei SWOT;
- obiective strategice formulate diferit în *Planul instituțional de dezvoltare* și în *Planul anual instituțional*.
- nerespectarea de către unele instituții de învățământ general a actelor normative:
 - prevederile Regulamentului-cadru cu privire la funcționarea Consiliului de administrație, aprobat prin ordinul MECC nr. 269 din 09.03.2020, privind componența și modul de desemnare a membrilor Consiliului de administrați (Cap. III.);
 - prevederile Ordinului MECC nr. 593 din 26.06.2020, cu privire la aprobarea *Nomenclatorului tipurilor de documentație și rapoarte în educația timpurie*;
- utilizarea unor denumiri diferite ale instituțiilor de învățământ preșcolar în diverse acte;
- ineficiența sau lipsa mecanismelor de motivare a cadrelor didactice bazate pe meritocrație;
- informarea slabă a cadrelor didactice cu referire la prevederile cadrului normativ actualizat în vigoare;
- lipsa elaborării și completării documentației școlare în limba română în instituțiile cu predare în limba rusă.

Domeniul Capacitate și dotare

- lipsa manualelor noi, actualizate, elaborate în baza Curriculumului național actualizat;
- dotarea insuficientă cu literatură nouă atractivă în limba română, în limba găgăuză etc., pentru bibliotecile școlare.
- deficit de buget în instituțiile de învățământ general cu număr mic de copii/ cu predare în două limbi, fapt care influențează și angajarea personalului calificat;
- necesitatea îmbunătățirii mediilor fizice și digitale de învățare în instituțiile de învățământ general, prin prisma asigurării unui mediu modern de predare și învățare;
- insuficiența echipamentelor noi pentru laboratoarele de fizică, chimie, biologie etc.;
- lipsa bransamentului la canalizare și a blocurilor sanitare în blocurile instituțiilor;
- lipsa atelierelor, lipsa sau starea precară a sălilor de sport, sălilor de festivități în multe din instituțiile de învățământ general evaluate.

Domeniul Structuri și proceduri

- funcționalitatea formală sau ineficientă a structurilor consultative la nivel de instituție, create pentru asigurarea sistemului intern al calității;
- confuzii în atribuțiile Consiliului de administrație și Consiliului profesoral/ pedagogic.
- includerea moderată a părinților, elevilor, partenerilor, APL și, în unele cazuri și a cadrelor didactice, în procesul de analiză holistică a mediului intern și extern și de elaborare și implementare a proiectelor de dezvoltare instituțională;
- implicarea formală a elevilor în procesul decizional al instituției și în selectarea ofertei educaționale;

Domeniul Educație incluzivă

- numărul modest de activități de formare organizate la nivel instituțional cu referire la promovarea educației incluzive, interculturalitate și educația gender;
- respectarea formală a politicilor în domeniul educației incluzive, în mod special, în instituțiile de învățământ preșcolar;
- confuzia frecventă a cadrelor de conducere cu privire la categoriile de beneficiari ai educației incluzive în instituțiile de învățământ general;
- lipsa condițiilor minime obligatorii pentru educația incluzivă (proiectarea fizică a spațiilor, instalarea rampelor, angajarea cadrelor didactice instruite/ recalificate în domeniul educației incluzive, dotarea CREI cu materiale didactice, cu utilaje, echipamente pentru realizarea activităților de dezvoltare fizică și psihică ale elevilor cu CES,) în parte din instituțiile educaționale evaluate.

Totodată, aspectele pozitive constatate în procesul de evaluare externă desfășurat în învățământul general în anul 2022 vor fi diseminate și promovate inclusiv în cadrul activităților de informare și instruire planificate de către ANACEC în anul 2023, astfel încât să se completeze baza de date cu exemple de bune practici la care instituțiile de învățământ general se pot raporta în perspectivă.

Concluzii:

Analiza rezultatelor evaluării externe în învățământul general desfășurată în anul 2022, a permis formularea concluziei conform căreia, pentru a spori calitatea în învățământul general din Republica Moldova, rolul și specificul evaluării interne și a evaluării externe urmează în continuare a fi clarificate tuturor beneficiarilor implicați, pentru a fi înțelese mai bine de toate părțile interesate la nivel național, regional și local.

În același timp, provocările declanșate de criza COVID-19, criza energetică și criza refugiaților etc., demonstrează necesitatea de a asigura condiții noi pentru activitatea instituțiilor de învățământ general, utilizarea inteligentă a tehnologiilor și a soluțiilor inovatoare, îmbunătățind în același timp furnizarea de servicii educaționale și consolidând mecanismele pentru formarea capitalului uman, cu accent pe elevii cei mai dezavantajați și vulnerabili.

Or, deși procesul de evaluare externă a instituțiilor și a cadrelor de conducere din învățământul general influențează pozitiv sistemul educațional din Republica Moldova, pentru a face față cerințelor și provocărilor noi apărute în ultimii ani, se solicită actualizarea actelor normative în vigoare, care conțin prevederi depășite sau contradictorii: *Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul general*, aprobat prin Ordinul MECC nr. 1467 din 12.11.2019; *Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II* aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 235 din 25.03.2016; *Regulile și normativele sanitaro-epidemiologice de stat „Igiena instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal”*, aprobate de Ministerul sănătății prin HG nr.21 din 29.12.2005, *Standardele minime de dotare a instituției de educație timpurie*, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 253 din 11.10.2017 etc., și, nu în ultimul rând, actualizarea *Standardelor de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului*, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 970 din 11.10.2013.

Următorii pași pentru a asigura calitatea procesului de evaluare externă în baza indicatorilor Standardelor de calitate, care să corespundă situației reale presupun:

- actualizarea/ fortificarea cadrului normativ cu referire la standardele aplicate în învățământul general, inclusiv al instrumentelor utilizate în evaluările cadrelor de conducere și a instituțiilor;
- oferirea sistematică a suportului consultativ evaluatorilor și instituțiilor cu privire la modul în care se aplică în practică criteriile de evaluare externă în contextul asigurării calității în educație;
- promovarea comunicării sistematice și eficiente la toate nivelele/ cu structurile responsabile de asigurarea calității în educație.

3.2. Învățământul profesional tehnic

În anul 2022, activitatea Direcției Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă a fost axată pe procesul de evaluare a programelor de învățământ profesional tehnic de nivel 3-5 ISCED, în conformitate cu prevederile Ordinului MECC nr.1014 din 02.07.2018 *Cu privire la planul de acțiuni a evaluării externe a programelor de formare profesională tehnică în instituțiile de învățământ profesional tehnic*. Evaluarea programelor de studii a constituit activitatea prioritară, deoarece pe parcursul anului nu au fost depuse solicitări în vederea autorizării de funcționare

provizorie sau a acreditării instituționale. Au fost incluse în procesul de evaluare, la solicitare, programe de formare profesională de nivel 4 ISCED, realizate în cadrul instituțiilor de învățământ privat.

În perioada de referință au fost recepționate dosare de la 29 de instituții, inclusiv 39 (cca 58%) solicitări privind evaluarea externă în vederea acreditării de la 17 instituții și 28 (cca 42%) solicitări de evaluare în vederea autorizării de funcționare provizorie de la 12 instituții. (Tabelul 3.2.1).

Tabelul 3.2.1

Număr de cereri de solicitare a evaluării externe depuse / număr instituții, anul 2022

Nr. cereri recepționate, dintre care:			Nr. instituții care au depus dosare			
în vederea autorizării de funcționare provizorie	în vederea acreditării	Total	Școli profesionale	Centre de excelență și Colegii	Instituții de învățământ superior	Total
28	39	67	16	11	2	29

Din numărul total de instituții solicitante ponderea cea mai mare revine școlilor profesionale (cca 55,2%), după care urmează centrele de excelență și colegiile cu cca 37,9%, iar ponderea instituțiilor de învățământ superior este cea mai mică și constituie cca 6,9%.

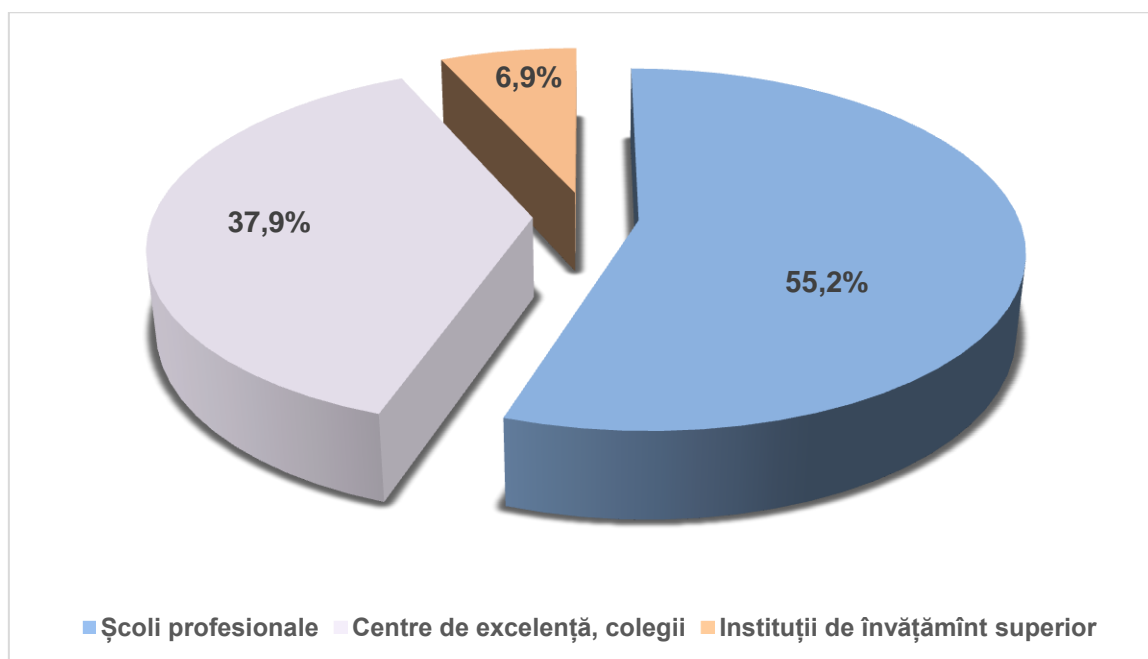

Figura 3.2.1 Pondere instituțiilor, care au depus cereri de solicitare a evaluării externe în anul 2022

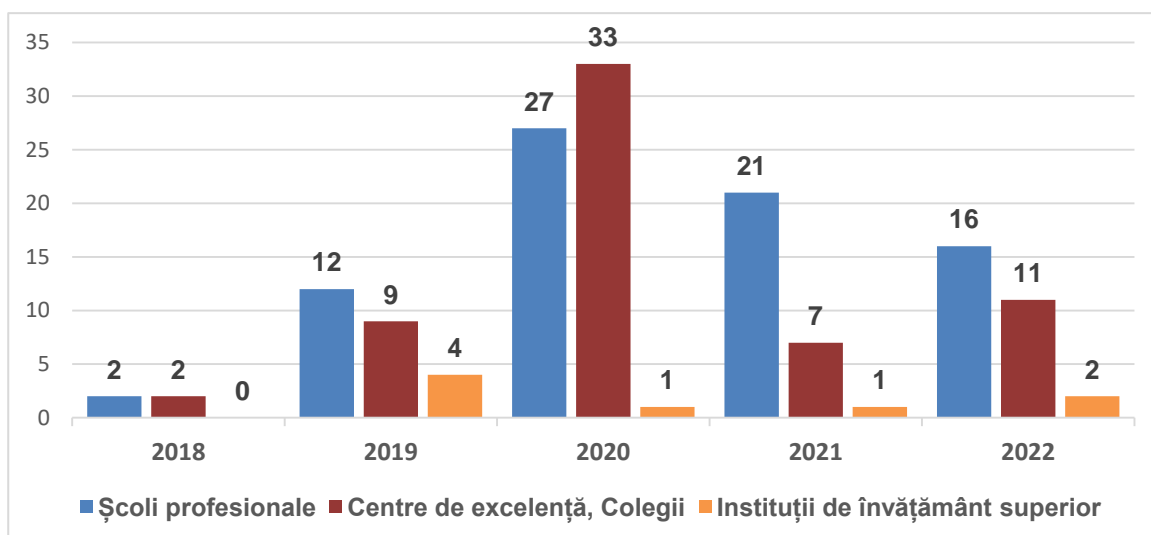

Figura 3.2.2 Dinamica numărului de instituții care au depus cereri de solicitare a evaluării externe, anii 2018-2022

În figura 3.2.2. este prezentată evoluția, pe tipuri de instituții, a numărului instituțiilor de învățământ, care au depus cereri de solicitare a evaluării programelor de studii de către ANACEC, în perioada 2018 – 2022. Din aceasta se poate observa că cel mai mare număr de instituții care au solicitat evaluarea externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic a fost în anul 2020 – 61 instituții, iar în următorii doi ani numărul instituțiilor a fost același (29 instituții). Totodată, în anul 2022, în comparație cu anul precedent, s-a atestat o creștere a solicitărilor din partea centrelor de excelență, colegiilor și instituțiilor de învățământ superior, concomitent reducându-se numărul solicitărilor din partea școlilor profesionale.

Analiza cererilor de evaluare externă a programelor de învățământ profesional tehnic în perioada 2018-2022 denotă că, potrivit situației de la finele anului 2022, 2 instituții de învățământ profesional tehnic, menționate în Ordinul MECC nr.1014 din 02.07.2018, deocamdată nu au fost supuse procedurii de evaluare externă, deoarece nu au solicitat inițierea procesului de către Agenție.

Analizând dinamica numărului de programe de formare profesională, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie (Figura 3.2.3), constatăm că în anul 2020 se atestă o micșorare semnificativă, comparativ cu anul 2019, numărul de programe reducându-se de cca3 ori, proces cauzat de situația pandemică. În perioada 2021-2022 cifrele denotă o dinamică pozitivă. Astfel, în 2022 avem practic o dublare a numărului de programe, comparativ cu anul precedent.

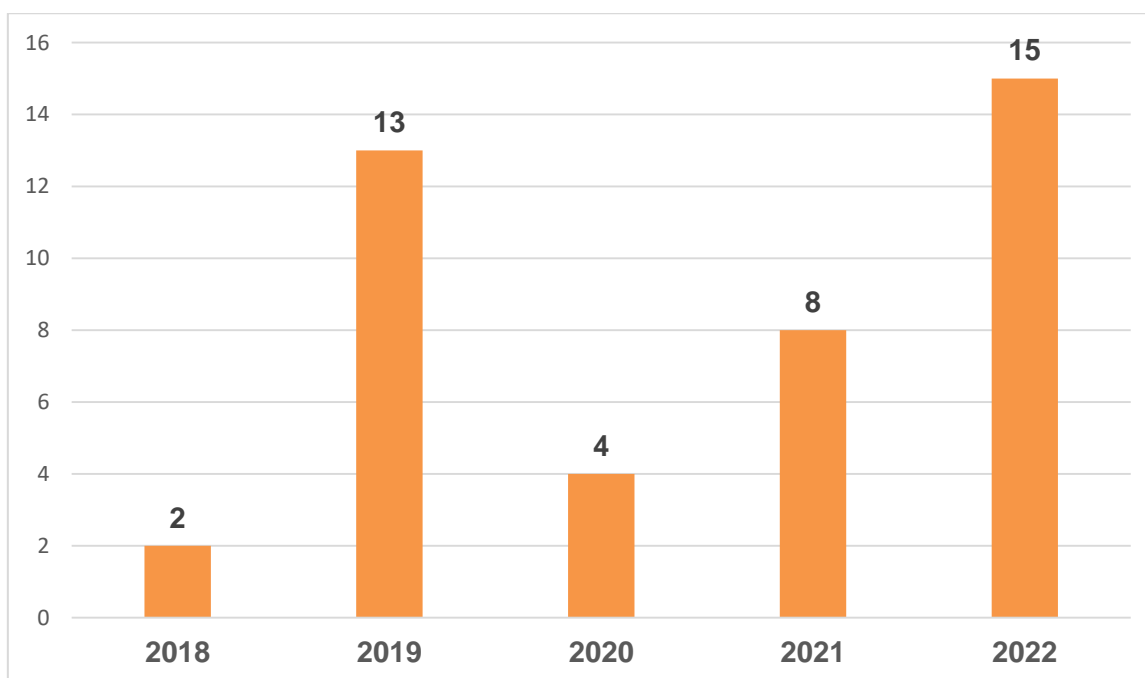

Figura 3.2.3 Dinamica numărului de programe evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, anii 2018-2022

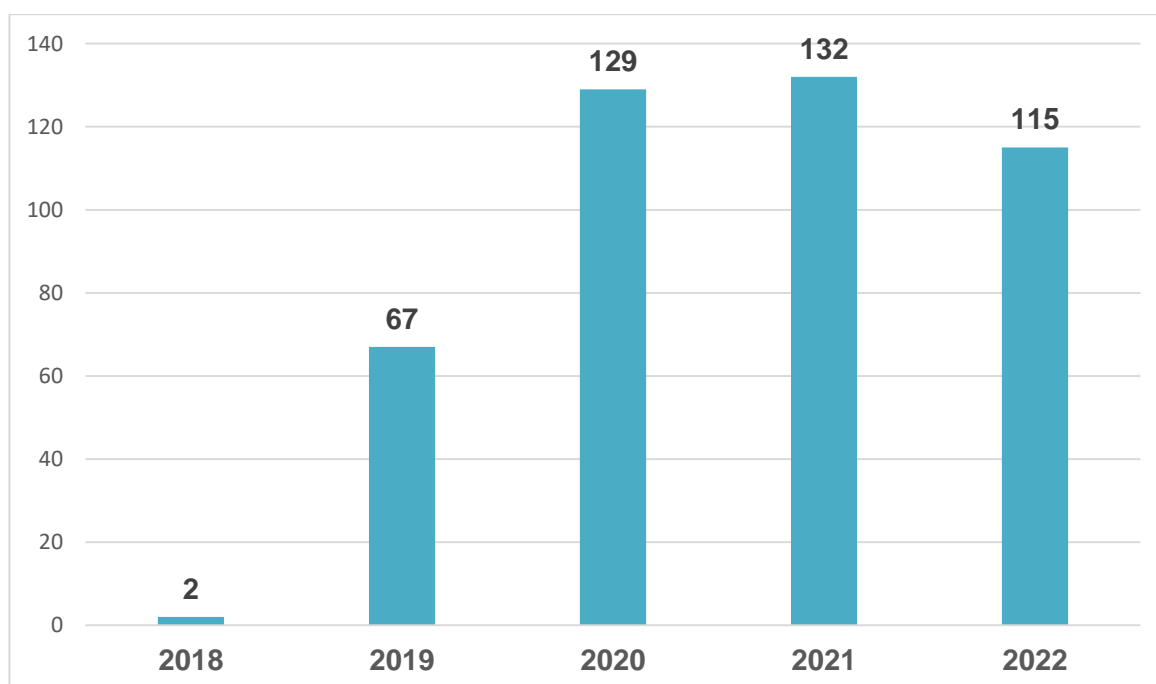

Figura 3.2.4. Dinamica numărului de programe evaluate în vederea acreditării, anii 2018-2022

În același timp, dinamica numărului de programe evaluate în vederea acreditării pe parcursul ultimilor cinci ani a fost una variabilă (Figura 3.2.4). Astfel, în perioada 2018-2021 atestăm o creștere constant pozitivă, cu majorări substanțiale în 2019 (67 programe, comparativ cu 2 în 2018) și în 2020 (129 programe) și o creștere nesemnificativă (cca 1%) în anul 2021. În 2022 au fost evaluate în vederea acreditării 115 programe ceea ce denotă o descreștere cu cca 13% comparativ cu anul precedent.

De menționat că în anul 2022 au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie 2 programe, iar în vederea acreditării 5 programe, pentru care procedura de evaluare a fost inițiată în anul 2021.

A. Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2022, a fost finalizat procesul de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a 15 programe de formare profesională de nivel 4 ISCED, înaintate spre evaluare în perioada de referință de către patru instituții de învățământ profesional tehnic (Tabelul 3.2.2.).

Tabelul 3.2.2.

Nr. crt	Instituția	Programele evaluate
1.	Instituția Privată Colegiul de Criminologie, Administrare și Drept „Valeriu Bujor”*	42110 Jurisprudență
2.	Instituția Publică Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani**	11210 Educație timpurie (calificarea educator)
3.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova. Colegiul ULIM	21210 Design interior 41510 Servicii administrative și de secretariat 42110 Jurisprudență 101210 Frizerie și cosmetică 101220 Planificarea și administrarea serviciilor de frumusețe
4.	Universitatea Tehnică a Moldovei (Colegiul Tehnic al Universității Tehnice a Moldovei)	61110 Calculatoare 61210 Administrarea aplicațiilor web 61230 Rețele de calculatoare 61310 Programare și analiza produselor de program 71480 Tehnologii și rețele de telecomunicații 71620 Diagnosticarea tehnică a transportului auto 72120 Tehnologia alimentației publice 104110 Traficul auto

Notă: * - instituție la care s-a inițiat procedura de evaluare externă a programelor de studii în anul 2021;

** - instituție care a solicitat evaluarea externă a programelor de studii în anul 2021

În baza examinării rezultatelor evaluării externe, Consiliul de conducere al ANACEC a formulat propuneri de decizii privind autorizarea de funcționare provizorie pentru cele 15 programe de studii evaluate.

În același timp, în baza Deciziei CC al ANACEC nr. 38 din 04.11.2022, a fost respinsă inițierea procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie pentru 7 instituții, respectiv 11 programe de formare profesională. Motiv pentru respingere au constituit abaterile de la cadrul normativ în vigoare depistate în procesul de examinare a cererilor și dosarelor depuse de instituțiile de învățământ profesional. Astfel, s-a constatat nerespectarea de către instituțiile vizate a pct. 17 din HG nr 616/2016, acestea inițiind pregătirea specialiștilor în lipsa autorizării de funcționare provizorie a programelor respective. Despre neregularitățile identificate Agenția a informat Ministerul de resort și instituțiile vizate.

B. Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

În anul de referință, au fost evaluate extern în vederea acreditării 118 programe de formare profesională de nivelele 3-5 ISCED din cadrul a 35 de instituții, inclusiv 5 programe prestate de două instituții (Colegiul „Mondostud-Art” și UTM/ Colegiul Tehnic al UTM), procesul de evaluare externă a căror a fost inițiat în anul 2021. Validarea rezultatelor evaluării externe a programelor de studii de către Comisia de profil în învățământul profesional tehnic a constituit etapă obligatorie, orientată să asigure maximă obiectivitate și corectitudine în procesul de evaluare externă.

Ulterior, drept urmare a examinării în ședințele ordinare, Consiliul de conducere al ANACEC a formulat propuneri de decizii privind acreditarea a 115 programe prestate de instituții de învățământ (școli profesionale, centre de excelență, colegii și instituții de învățământ superior), toate acestea demonstrând realizarea fiecărui standard de acreditare la cel puțin 90%, iar a standardelor de acreditare 2. *Proiectarea și aprobarea programelor* și 5. *Personalul academic* la 100% și propuneri de decizii privind monitorizarea post-evaluare a 3 programe. În conformitate cu prevederile *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (ediția II, aprobată prin Decizia CC ANACEC nr. 23 din 01.04.2022), Agenția a solicitat instituțiilor respective să elaboreze Planuri de măsuri corective, iar în funcție de realizarea acestora, și Rapoarte privind implementarea măsurilor respective (Tabelul 3.2.3.).

Totodată, pentru 5 programe prestate de către Școala profesională, or. Drochia, aflate în proces de monitorizare post-evaluare din anul 2021, Consiliul de conducere a aprobat decizii de neacreditare (Tabelul 3.2.3.).

Tabelul 3.2.3

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare profesională în vederea acreditării, anul 2022

Nr. crt	Instituția	Programele evaluate	Rezultatele evaluării
1.	Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani *	41510 Servicii administrative și de secretariat	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
2.	Centrul de Excelență în Educație Artistică „Stefan Neaga”	21510 Canto 21520 Interpretare instrumentală 21540 Dirijare corală 21560 Muzicologie	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
3.	Colegiul Național de Coregrafie	21590 Coregrafie	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
4.	Colegiul de Muzică și Pedagogie din Bălți	21520 Interpretare instrumentală	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
5.	Colegiul de Construcții din Hîncești	73220 Construcția și exploatarea clădirilor și edificiilor 73260 Sisteme de alimentare cu căldură și gaze, ventilație 73120 Cadastru și organizarea teritoriului 73250 Evaluarea imobilului 41110 Contabilitate	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
6.	Colegiul de inginerie din Strășeni	71460 Mecatronică 715110 Utilaj Tehnologic industrial și accesorii	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
7.	Școala Profesională	1013002-1013004 Bucătar-Chelner (ospătar) 723010 - 723011 Croitor confecționar îmbrăcăminte	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

	din Ceadr-Lunga, UTA Găgăuzia	după comandă - Cusător (industria ușoară) 722201 Lăcătuș la lucrările de asamblare mecanică 732033 Restaurator tencuieli decorative și modernatură	
8.	Școala Profesională, nr. 3, mun. Chișinău	715005-715021 Electrogazosudor montator - Tăietor cu gaze 732008-732009 Electrician în construcții - Electrician-montator rețele de iluminat 732036-732031 Tencuitor - Placator cu plăci 732036-732039 Tencuitor - Zugrav 732021 Lăcătuș instalator tehnică sanitară 732008 Electrician în construcții 732037 Tâmplar 732036 Tencuitor 715006 Electrosudor la sudarea manuală 732031 Placator cu plăci	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
9.	Școala Profesională, or. Nisporeni	811013-811011 Viticultor-vinificator - Pomicultor 1041018-1041019 Tractorist - Tractorist-mașinist în producția agricolă 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 1013002 Bucătar 723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
10.	Școala Profesională din or. Hîncești	715005-715021 Electrogazosudor montator - Tăietor cu gaze 732036-732039 Tencuitor - Zugrav 721004 Brutar 732031 Placator cu plăci 723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor) 723009 Croitor (în industria confecțiilor) 1012003 Frizer	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
11.	Școala Profesională nr. 4, mun. Chișinău	214003-214009 Confecționer obiecte de artă din lemn - Sculptor în lemn 714019-714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducere, validare și prelucrare date 722013 - 722004 Tâmplar mobilă - Finisor articole din lemn 722013 - 722011 Tâmplar mobilă - Tapetar mobilă 722014 - 722006 Tâmplar universal - Operator la mașini de prelucrat lemn 722014 Tâmplar universal	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
12.	Școala Profesională, or. Ștefan Vodă	715005 Electrogazosudor montator 1041018-1041019 Tractorist - Tractorist-mașinist în producția agricolă 716001-716006 Electrician-electronist auto - Mecanic auto	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
13.	Școala Profesională din Ciumai, r-ul Taraclia	1041018 Tractorist 715005 Electrogazosudor-montator 721004 Brutar	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
14.	Centrul de Excelență în Industria Ușoară	72330 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din țesături	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
15.	Colegiul Tehnic Agricol	71330 Electrificarea agriculturii	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

	din Svetlîi		
16.	Școala Profesională, or. Briceni	1012001 Coafor 723011 Cusător (industria ușoară) 716006 Mecanic auto 732036 Tencuitor	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
17.	Instituția Publică Școala Profesională nr. 11 mun. Chișinău	214009 Sculptor în lemn 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 723004 Cizmar - confecționar încălțăminte la comandă 723011 Cusător (industrie ușoară) 921002 Îngrijitor bolnavi la domiciliu	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
18.	Instituția Publică Colegiul Tehnic Feroviar din mun. Bălți	104120 Traficul feroviar de mărfuri și pasageri 71470 Sisteme automatizate în transportul feroviar 104110 Traficul auto 61210 Administrarea aplicațiilor Web 61220 Administrarea bazelor de date	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
19.	Școala Profesională nr. 6, mun. Chișinău	211001 Broșator 211003 Operator în sistemul editorial computerizat 211004 Tipograf print digital și offset 211006 Tipăritor tipar plat 716006 Mecanic auto 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 716001-716006 Electrician-electronist auto – Mecanic auto 715005-715021 Electrogazosudor - montator - Tăietor cu gaze 713007 - 713009 Electromontor la repararea și întreținerea utilajelor electrice - Lăcătuș-electrician la repararea utilajelor electrice 714019 - 714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducere, validare și prelucrare date	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
20.	Școala Profesională, din Criuleni	732036 -732039 Tencuitor - Zugrav 723010 -723011 Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă - Cusător (industria ușoară) 715005 -715021 Electrogazosudor-montator - Tăietor cu gaze 714019 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor 716006 Mecanic auto 716006 - 716004 Mecanic auto - Lăcătuș redresare caroserii 732032 Placator-mozaicar	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
21.	Școala Profesională, or. Vulcănești, UTAG	732033 Restaurator tencuieli decorative și modenatură	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
22.	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	61230 Rețele de calculatoare 71310 Electroenergetică 71320 Electromecanică 71420 Automatizarea proceselor tehnologice 71430 Comunicații poștale 71480 Tehnologiile și rețele de telecomunicații	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

		71570 Metrologie și certificarea conformității	
23.	Școala Profesională, or. Rezina	723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor) 732021 Lăcătuș - instalator tehnică sanitară 715005 -715021 Electrogazosudor-Montator - Tăietor cu gaze 732036 Tencuitor 732036 Tencuitor (formare profesională inițială)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
24.	Colegiul Tehnologic din Chișinău	72330 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din țesături 72320 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din tricot 72340 Modelarea și tehnologia articolelor din piele și înlocuitori 71340 Mașini și aparate electrice de uz casnic	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
25.	Școala Profesională, or. Orhei	723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
26.	Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca	42110 Jurisprudență	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
27.	Instituția Publică Colegiul Tehnic Feroviar din mun. Bălți	104120 Traficul feroviar de mărfuri și pasageri 71470 Sisteme automatizate în transportul feroviar 104110 Traficul auto 61210 Administrarea aplicațiilor Web 61220 Administrarea bazelor de date	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
28.	Instituția Publică Colegiul "Alexei Mateevici" din Chișinău	42110 Jurisprudență	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
29.	Instituția Privată Colegiul de Studii Integrate al USPEE "Constantin Stere"	42110 Jurisprudență 41310 Planificarea și administrarea afacerilor	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
30.	Instituția Publică Școala Profesională nr. 9 din mun. Chișinău	714025 Operator introducere, validare și prelucrare date 732011 Fierar betonist	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
31.	Instituția Publică Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale	714019-714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducere, validare și prelucrare date	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
32.	Colegiul „Mondostud-Art”**	101210 Frizerie și cosmetică 101220 Planificarea și administrarea serviciilor de frumusețe	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
33.	Universitatea Tehnică a Moldovei (Colegiul Tehnic)**	71540 Mașini și sisteme de producere 71590 Tehnologia prelucrării materialelor 715110 Utilaj tehnologic industrial și accesorii	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
34.	Școala Profesională, or. Drochia	723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor) 732021 Lăcătuș instalator tehnică sanitară 716006-716004 mecanic-auto – lăcătuș redresare caroserii 716006 Mecanic auto 732036 Tencuitor	Neacreditare

35.	Centrul de Excelență în Educația Artistică „Stefan Neaga”	21570 Dans	Post-evaluare
36.	Instituția Publică Colegiul De Muzică Și Pedagogie din Bălți	21540 Dirijare corală 21510 Canto	Post-evaluare

Notă:

* - instituție care a solicitat, inclusiv și autorizarea de funcționare provizorie a programelor.

** - instituțiile la care s-a inițiat procedura de evaluare externă a programelor în anul 2021.

De menționat că programele de studii cu profil automobilistic din cadrul a 9 instituții (Universitatea Tehnică a Moldovei (Colegiul Universității Tehnice a Moldovei), Colegiul Tehnic Agricol din Svetlîi, Școala Profesională din Ciumai, r-ul Taraclia, Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, Școala Profesională, or. Briceni, Școala Profesională, din Criuleni, Școala Profesională, or. Ștefan Vodă, Profesională nr. 6, mun. Chișinău, Instituția Publică Colegiul Tehnic Feroviar din mun. Bălți) au fost acreditate, dar *fără dreptul de eliberare a Actului de studii* pentru conducerea autovehiculelor la programele date.

La finele anului 2022, a fost inițiat procesul de evaluare externă pentru 2 programe din cadrul a 2 instituții de învățământ profesional tehnic (Tabelul 3.2.4.), acesta urmând a fi finalizat în 2023.

Tabelul 3.2.4.

Programele de studii în proces de evaluare externă

Nr. crt	Instituția	Programe în proces de evaluare externă
1.	Instituția Publică Colegiul de Ecologie din Chișinău	71110 Tehnologia produselor cosmetice și medicinale
2.	Instituția Publică Colegiul „Mihail Ceachir” din Comrat	32210 Biblioteconomie și asistență informațională

Rezultatele evaluărilor externe realizate pe parcursul anului 2022 demonstrează că programele de formare profesională de nivel 3-5 ISCED continuă să se regăsească în oferta educațională a diferitor tipuri de instituții educaționale. Astfel, acestea sunt organizate/ realizate atât în școli profesionale, colegii, centre de excelență, cât și în instituții de învățământ superior. Rezultatele evaluărilor denotă că prestatorii de servicii educaționale continuă să acorde atenție creșterii nivelului de calitate a programelor oferite.

Analiza comparativă a rezultatelor evaluării externe permite identificarea punctelor tari, menționate de către comisiile de evaluare externă ca fiind caracteristice pentru majoritatea instituțiilor, cum ar fi:

- În instituțiile de învățământ profesional tehnic activează Comisiile de evaluare internă și asigurare a calității (CEIAC) care contribuie la asigurarea calității proceselor educaționale la nivel instituțional.
- Instituțiile planifică și acordă suport financiar pentru dezvoltarea cadrelor didactice proprii prin activități de formare profesională în domeniul psihopedagogic și de specialitate.
- La acest nivel de învățământ elevii sunt asigurați integral cu locuri în cămin.

În același timp, comisiile de evaluare externă menționează și unele vulnerabilități în sistem care diminuează calitatea studiilor, iar excluderea acestora necesită intervenții sistemice și sistematice, inclusiv:

- Asigurarea insuficientă cu cadre didactice a unor programe din instituțiile de învățământ profesional tehnic și, respectiv, antrenarea la realizarea acestora a cadrelor didactice, care nu dispun de calificări corespunzătoare sau pregătire psihopedagogică adecvată.
- Asigurarea insuficientă a fondului de carte al bibliotecilor cu manuale în limba română la disciplinele de specialitate.
- Promovarea/realizarea mobilității academice a elevilor de la programele de formare profesională de nivel 4 și 5 ISCED.
- Monitorizarea continuă a angajării absolvenților programelor de formare profesională în câmpul muncii.

În concluzie, se constată că, în perioada 2018-2022, Direcția de specialitate a organizat și coordonat procesul de evaluare externă în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie pentru 487 programe de formare profesională din învățământul profesional tehnic. Totodată, analiză comparativă (Figura 3.2.5) a numărului de programe de studii evaluate în vederea acreditării/ autorizării de funcționare provizorie în ultimii cinci ani atestă următoarea situație per an:

2018	4 programe evaluate extern, dintre care 2 programe – în vederea autorizării de funcționare provizorie și 2 programe – în vederea acreditării.
2019	80 programe evaluate extern, dintre care 13 programe – în vederea autorizării de funcționare provizorie și 67 programe – în vederea acreditării.
2020	133 programe evaluate, dintre care 4 programe – în vederea autorizării de funcționare provizorie și 129 programe – în vederea acreditării
2021	140 programe evaluate, dintre care 8 programe – în vederea autorizării de funcționare provizorie și 132 programe – în vederea acreditării
2022	130 programe evaluate, dintre care 15 programe – în vederea autorizării de funcționare provizorie și 115 programe – în vederea acreditării.

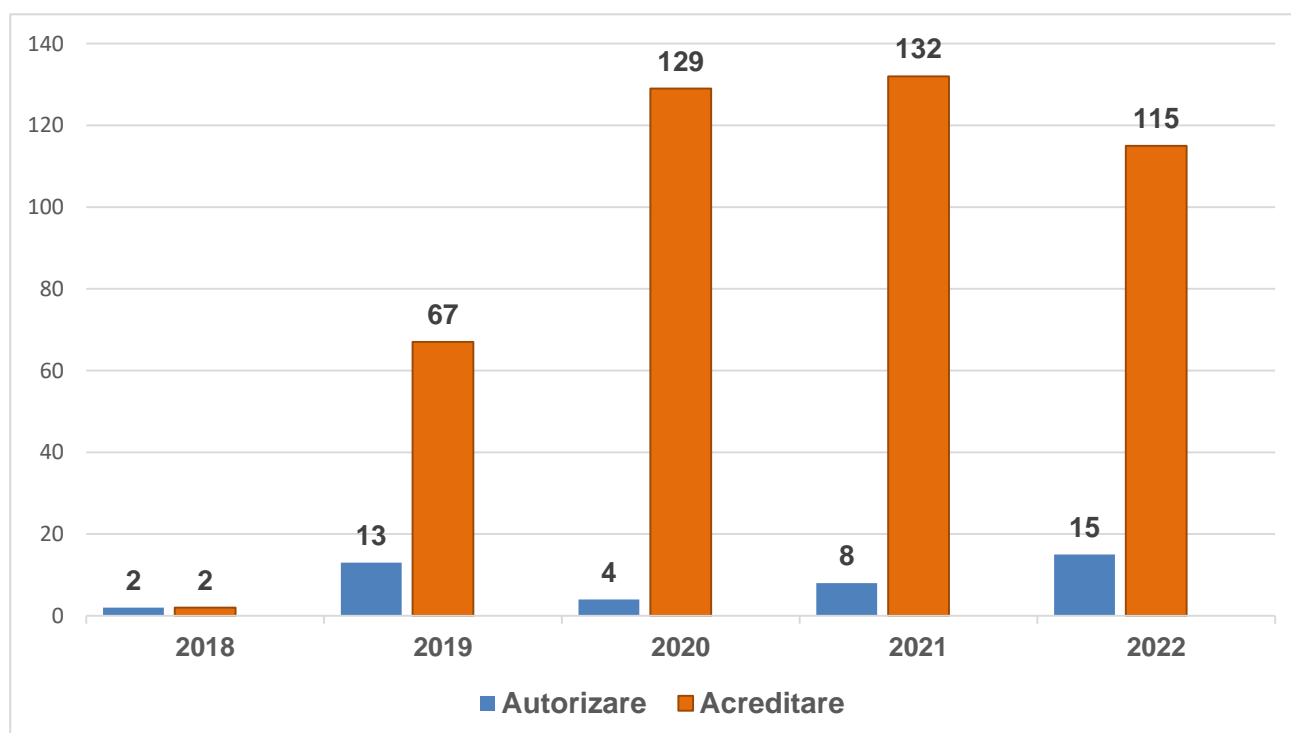

Figura 3.2.5. Analiza comparativa a rezultatelor evaluării externe în IPT, 2018-2022

De menționat că, în perioadă de referință, Direcția a recepționat dosare de evaluare externă pentru 67 de programe de studii, dintre care 17, din motive obiective (număr limitat de angajați ai Direcției etc.) urmează a fi evaluate în anul 2023 (Tabelul 3.2.5).

Tabelul 3.2.5

Programele de studii din ÎPT evaluarea cărora urmează a fi inițiată

Nr. crt	Instituția	Programele de formare profesională
1.	Instituția Publică Școala Profesională nr. 5 mun. Bălți	716006 Mecanic auto
2.	IP Școala profesională nr. 10 mun. Chișinău	716006 Mecanic auto 714025 Operator introducere, validare și prelucrare date 715007 Electromecanic utilaje frigorifice și comerciale
3.	Școala Profesională or. Rîșcani	732037 Tâmplar
4.	IP Colegiul de Studii Administrative și Fiscale	61210 Administrarea aplicațiilor WEB 41120 Impozite și percepere fiscală 72110 Siguranța produselor agroalimentare
5.	Instituția Publică Școala Profesională Briceni	732036 Tencuitor 2144009 Sculptor în lemn 715008 Forjor
6.	Instituția Publică Școala Profesională, or. Cimișlia	1041019 Tractorist mașinist în producția agricolă 732031 Placator cu plăci 1013002 Bucătar 723011 Cusător (industria ușoară)
7.	Instituția Publică Școala Profesională nr. 1 mun. Bălți	714019-714025 Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor - Operator introducere, validare și prelucrare date (nivelul 3 ISCED) 1013002 Bucătar (nivelul 3 ISCED)

În vederea asigurării unui înalt nivel de obiectivitate și calitate a procesului de evaluare externă, în anul 2022, Secția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic a continuat formările pentru doritorii de a deveni evaluatori ai ANACEC, cât și pentru noii experți cooptați pentru activități de evaluare externă. Formările au avut loc atât în format off-line, cât și on-line.

3.3. Învățământul superior

În anul de referință, în vederea realizării atribuțiilor în domeniul de competență, delegate prin cadrul normativ, Direcția evaluare în învățământul superior a continuat, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior, realizarea procesului de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, acreditării și reacreditării programelor de studii superioare de licență și master. Pe parcursul semestrului I, activitatea Direcției a fost axată preponderent pe definitivarea procesului de evaluare externă a calității programelor de studii superioare, conform prevederilor Ordinului ANACEC nr. 22 din 01.10.2020, Anexa 2. În semestrul al doilea, procesul de evaluare externă a calității programelor de studii superioare a fost organizat în conformitate cu prevederile Ordinului ANACEC nr. 37-A din 01.07.2022. Astfel, în perioada 12-16.09.2022, a fost organizată o sesiune de depunere a dosarelor pentru programele de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept. Totodată, menționăm că pe parcursul anului, la solicitarea instituțiilor de învățământ superior, a fost organizat procesul de evaluare externă și pentru unele programe de studii și instituții, care nu se regăsesc în ordinele sus-menționate.

Ca urmare a modificărilor operate în cadrul normativ național au fost actualizate și actele normative interne care reglementează aspectele operaționale și instrumentale ale procesului de evaluare externă. În consecință, în perioada de referință, activitățile de evaluare externă au fost organizate în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, aprobată prin HG nr. 616/2016, cu modificările și completările ulterioare și ale *Ghidurilor de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență, studii superioare integrate și studii superioare de master*, ediția II și III, aprobate de către Consiliul de conducere al ANACEC (Decizia nr 27 din 25.09.2020, Decizia nr. 21 din 01.04.2022).

În anul de referință, Direcția a recepționat de la 18 instituții de învățământ superior și a examinat 159 de cereri de solicitare a serviciilor de evaluare externă a calității, inclusiv:

- 1 solicitare de evaluare externă a instituției de învățământ;
- 158 solicitări de evaluare externă în vederea acreditării, reacreditării și autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de licență și master, după cum urmează:
 - în vederea acreditării:
 - 26 programe de studii superioare de licență;
 - 65 programe de studii superioare de master;
 - în vederea reacreditării:
 - 22 programe de studii superioare de licență;
 - 5 programe de studii superioare de master;
 - în vederea autorizării de funcționare provizorie:
 - 28 programe de studii superioare de licență;
 - 12 programe de studii superioare de master.

Ponderea solicitărilor de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării/reacreditării programelor de studii superioare pe cicluri poate fi urmărită în Figura 3.3.1.

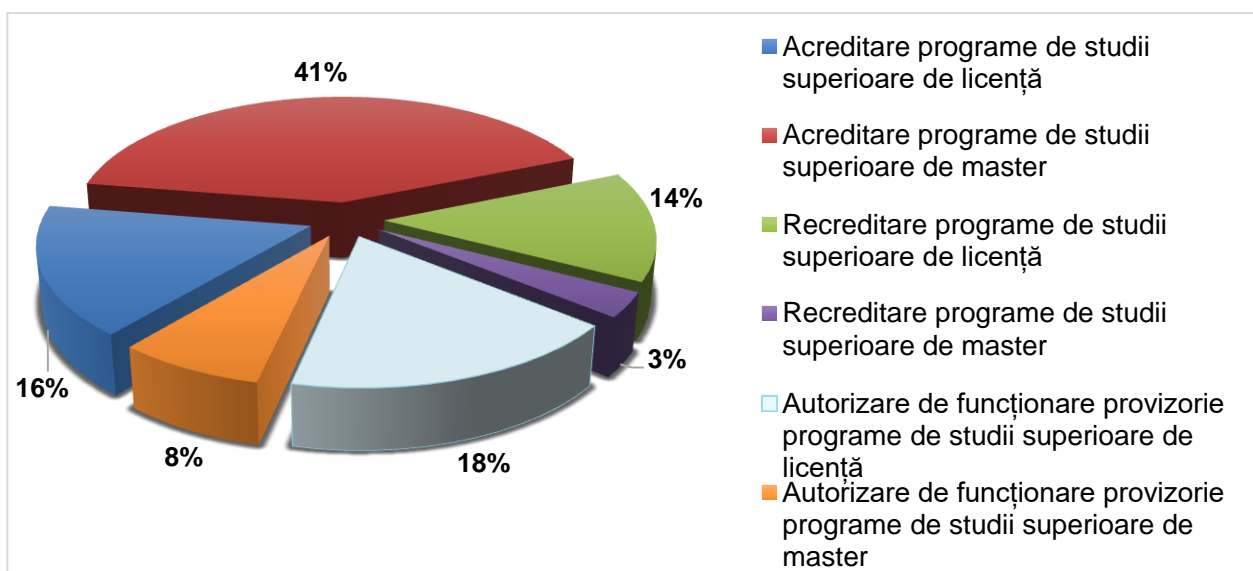

Figura 3.3.1. Solicități de evaluare externă în vederea acreditării/ reacreditării/ autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii, pe cicluri de învățământ

Conform solicitărilor primite de la instituțiile de învățământ superior, au fost recepționate dosare de evaluare externă pentru programe de studii superioare din 19 domenii generale de studiu, inclusiv 011 Științe ale educației, 021 Arte, 022 Științe umaniste, 023 Filologie, 031 Științe sociale și comportamentale, 040 Științe administrative, 041 Științe economice, 042 Drept, 051 Științe

biologice, 052 Științe ale mediului, 053 Științe fizice, 061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor, 071 Inginerie și activități inginerești, 072 Tehnologii de fabricare și prelucrare, 081 Științe agricole, 091 Sănătate, 100 Științe ale sportului, 101 Servicii publice, 103 Servicii ale securității.

Dinamica solicitărilor de evaluare externă depuse de instituțiile de învățământ superior, pe parcursul anului 2022, poate fi urmărită în Tabelul 3.3.1.

Tabelul 3.3.1.

Solicitările de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării programelor de studii superioare de licență și master și a instituțiilor în anul 2022

Nr. crt	Instituția de învățământ	Perioada de depunere		Total
		Pe parcursul anului	12-16.09.2022	
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1	2	3
2.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	24	5	29
3.	Universitatea de Stat din Moldova	11	10	21
4.	Academia de Administrare Publică	9*	0	9*
5.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	0	2
6.	Universitatea de Stat din Comrat	31	3	34
7.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	20	0	20
8.	Academia de Studii Economice din Moldova	3	1	4
9.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	0	4	4
10.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	0	2	2
11.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	0	9	9
12.	Universitatea Cooperatist - Comercială din Moldova	0	2	2
13.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	2	5	7
14.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	3	0	3
15.	Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată	0	1	1
16.	Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	2	0	2
17.	Universitatea Americană din Moldova	7	0	7
Total		115	44	159

* O solicitare de evaluare externă a Academiei de Administrare Publică este în vederea acreditării instituționale.

În perioada de referință, 5 instituții de învățământ superior (AAP, US Comrat, UPSC, USARB, USM) au solicitat retragerea dosarelor de evaluare externă, invocând ca principale motive actualizarea conținutului rapoartelor de autoevaluare și ajustarea acestora la prevederile noilor cerințe ale cadrului normativ național care reglementează procesul de evaluare externă, 1 instituție de învățământ (ISPCA) a solicitat retragerea dosarului de evaluare externă ca urmare a deciziei CDSI de închidere a programului de studii superioare de licență 0421.1 Drept, iar 1 instituție de învățământ (UTM) a solicitat decalarea termenului de evaluare externă a programelor de studii superioare de master.

Două instituții de învățământ superior (UASM și UST) au prezentat scrisori de intenție cu solicitarea inițierii procesului de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master (total 40 programe de studii) în anul de învățământ 2022-2023.

Astfel, pe parcursul anului 2022, în conformitate cu prevederile Ordinului ANACEC nr. 22 din 01.10.2020, Anexa 2, Ordinului ANACEC nr. 37-A din 01.07.2022 și solicitările depuse de instituțiile de învățământ superior, precum și ținând cont de resursele umane ale Direcției de specialitate, s-a decis inițierea și desfășurarea procesului de evaluare externă pentru:

119 programe de studii superioare, dintre care:

- în vederea autorizării de funcționare provizorie - 11
- în vederea acreditării/reacreditării - 108

1 instituție de învățământ.

Suplimentar, a fost organizată și realizată evaluarea externă a 16 programe de studii, pentru care procesul a fost inițiat în anul 2021.

În conformitate cu actualizările operate în *Ghidurile de evaluare externă la programele de studii superioare licență, studii superioare integrate și de master*, ediția III, aprobată în anul 2022, Rapoartele de autoevaluare pentru programele de nivelul respectiv pot fi elaborate per program de studii sau per grup de programe de studii, cu condiția că acestea din urmă se vor referi la programe din același domeniu de formare profesională. Urmare a analizei dosarelor de evaluare depuse de către instituțiile de învățământ superior s-a constatat că 8 rapoarte de autoevaluare au fost elaborate per grup a câte 2 programe din același domeniu de formare profesională, după cum urmează:

- 042 Drept – 7 rapoarte (USM (1), USARB (2), USEM (4));
- 1032 Protecția persoanelor și a proprietății – 1 raport (AMAI).

Analiza datelor denotă că, în anul de referință se constată o descreștere a numărului de solicitări de evaluare externă. Acest lucru se datorează mai multor factori, precum:

- Organizarea concomitentă a procesului de evaluare externă pe domenii generale de studii și cicluri de învățământ;
- Modificarea cadrului normativ național care reglementează procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare;
- Diminuarea/ optimizarea numărului de instituții de învățământ superior publice ca urmare a reformelor realizate de către autoritățile naționale;
- Revizuirea de către instituțiile de învățământ superior a ofertei educaționale.

În concluzie, în anul 2022, cele mai multe solicitări de evaluare externă au fost depuse în vederea acreditării programelor de studii superioare de master (41%), autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii de licență (18%), acreditării programelor de studii superioare de licență (16%) și reacreditării programelor de studii superioare de licență (14%), urmate de solicitările de autorizare de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de master (8%) și reacreditare a programelor de studii de master (3%). Că urmare a modificărilor operate în anul

2022 în *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, 3 instituții de învățământ superior (USM, UTM, UPSC) au solicitat evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare din domeniul 021 Arte.

A. Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Pe parcursul anului 2022, în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC au fost discutate și aprobate rezultatele activităților de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, după validarea rezultatelor de către Comisia de profil în învățământul superior, pentru 15 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

- autorizare de funcționare provizorie pentru 9 programe de studii superioare de licență;
- autorizare de funcționare provizorie pentru 6 programe de studii superioare de master.

Distribuirea pe instituții de învățământ a programelor de studii superioare de licență și master autorizate în vederea funcționării provizorii este reflectată în Tabelul 3.3.2.

Tabelul 3.3.2.

Rezultatele evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt.	Domeniul general de studiu/ Instituția de învățământ superior	Nr. programe autorizate pentru funcționare provizorie	
		Licență	Master
011 Științe ale educației			
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	-	1
2.	Universitatea de Stat din Moldova	3	
021 Arte			
1.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	-
2.	Universitatea Tehnică a Moldovei	1	-
3.	Universitatea de Stat din Moldova	2	-
050 Științe chimice			
1.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1
053 Științe fizice			
1.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1
071 Inginerie și activități inginerești			
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	-	1
2.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	-	1*
091 Sănătate			
1.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	1	1
Total		9	6
TOTAL: 15 programe de studii superioare de licență și master			

* Decizia cu privire la rezultatele evaluării externe pentru programul de studii superioare de master urmează să fie aprobată în anul 2023.

Ponderea programelor de studii superioare de licență și master evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, pe domenii generale de studiu este reprezentată în Figura 3.3.2.

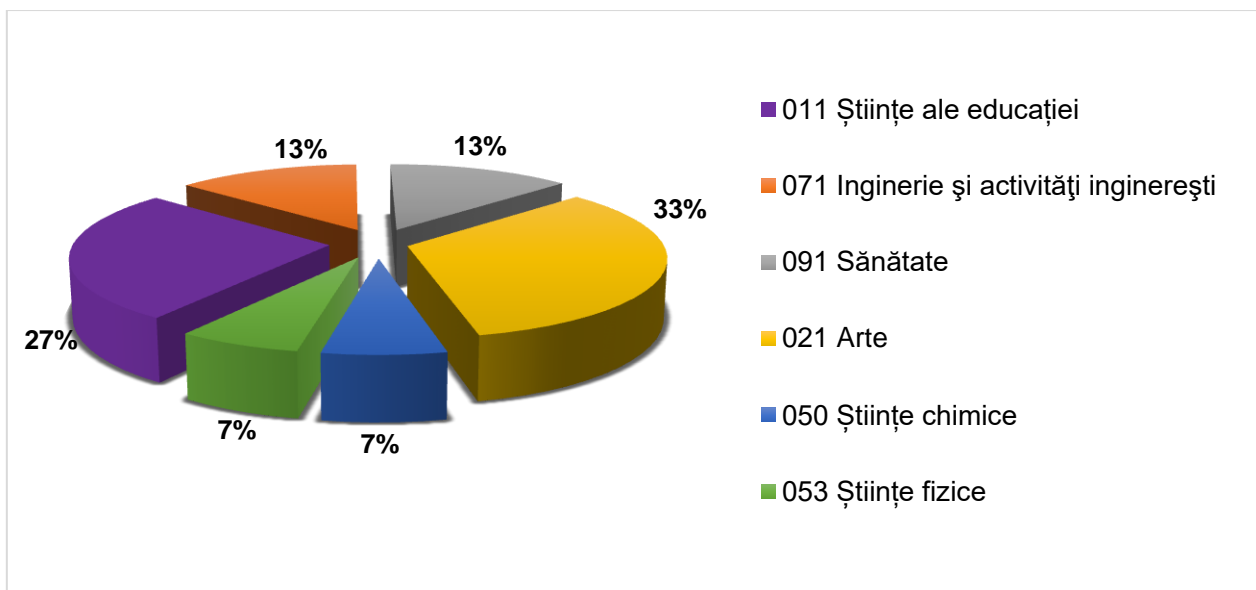

Figura 3.3.2. **Programe de studii superioare evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, pe domenii generale de studiu**

Decizia cu privire la rezultatele evaluării externe pentru programul de studii superioare de master Inginerie inovațională și transfer tehnologic, solicitat a fi evaluat în vederea autorizării de funcționare provizorie de către Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți urmează a fi aprobată în anul 2023, după ajustarea denumirii programului de studii superioare la domeniul de formare profesională.

În concluzie, se constată că în anul 2022 cele mai multe programe de studii superioare evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie sunt cele de la ciclul I, studii superioare de licență. Ponderea cea mai mare de 33% revine programelor de studii superioare din domeniul general de studiu 021 Arte. Cea mai mică pondere de 7% revine programelor de studii superioare din domeniile generale de studiu 050 Științe chimice și 053 Științe fizice.

B. Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

Pe parcursul anului 2022, în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC au fost discutate și aprobate, după validare de către Comisia de profil, rezultatele activităților de evaluare externă la programele de studii și instituțiile evaluate în vederea acreditării. În acest sens, au fost formulate decizii pentru 110 programe de studii superioare de licență și master, după cum urmează:

- *Acreditare* - **85 programe:** 20 programe de studii superioare de licență;
65 programe de studii superioare de master;
- *Neacreditare* - **7 programe:** 4 programe de studii superioare de licență;
3 programe de studii superioare de master;
- *Monitorizare post evaluare* - **18 programe:** 4 programe de studii superioare de licență;
14 programe de studii superioare de master.

De menționat că după realizarea procesului de evaluare externă în vederea acreditării instituționale a Academiei de Administrare Publică și validarea rezultatelor de evaluare externă de către Comisia de profil, Consiliul de conducere al ANACEC a fost în imposibilitate de luare a deciziei de acreditare pe motivul absorbției la această etapă a instituției de către Universitatea de Stat din Moldova.

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior sunt reflectate în Tabelul 3.3.3.

Tabelul 3.3.3.

Rezultatele evaluării externe în vederea acreditării programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior

Nr. crt	Domeniul general de studiu/ Instituția de învățământ superior	Nr. programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani		Nr. programe neacreditate	
		Licență	Master	Licență	Master
011 Științe ale educației					
1.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	-	1	-	-
2.	Universitatea de Stat din Tiraspol	-	1	-	-
3.	Universitatea de Stat din Moldova	2	-	-	-
4.	Universitatea de Stat din Comrat	1	-	-	-
5.	Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia	2	-	3	-
6.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	-	-	-	2
021 Arte					
1.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	6	-	-	-
022 Științe umanistice					
1.	Universitatea de Stat din Moldova	-	4	-	-
023 Filologie					
1.	Universitatea de Stat din Moldova	-	2	-	-
031 Științe sociale și comportamentale					
1.	Academia de Administrare Publică	-	1	-	-
032 Jurnalism și comunicare					
1.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1	-	-
040 Științe administrative					
1.	Academia de Studii Economice din Moldova	-	1	-	-
2.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1	-	-
3.	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	-	1	-	-
4.	Academia de Administrare Publică	-	1	-	-
5.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	-	1	-	-

041 Științe economice					
1.	Academia de Administrare Publică	-	1	-	-
042 Drept					
1.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1	4	-	-
2.	Universitatea Cooperatist - Comercială din Moldova	1	1	-	-
3.	Universitatea de Stat din Comrat	1	2	-	-
4.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	1	3	-	-
5.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	-	-	-
6.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	1	3	-	-
050 Științe chimice					
1.	Universitatea de Stat din Tiraspol	-	1	-	-
052 Științe ale mediului					
1.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	-	1	-	-
2.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1	-	-
053 Științe fizice					
1.	Universitatea de Stat din Tiraspol	-	2	-	-
061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	-	4	-	-
2.	Academia de Studii Economice din Moldova	-	2	-	-
3.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	-	2	-	-
4.	Universitatea de Stat din Moldova	-	1	-	-
5.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	-	-	1	-
071 Inginerie și activități ingineresti					
1.	Universitatea Tehnică a Moldovei	-	10	-	-
2.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	-	4	-	-
3.	Universitatea de Stat din Moldova	1	-	-	1
081 Științe agricole					
1.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	-	5	-	-
091 Sănătate					
1.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	1	-	-	-
101 Servicii publice					
1.	Universitatea de Stat din Moldova	1	2	-	-
103 Servicii ale securității					

1.	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	-	1	-	-
Total		20	65	4	3
TOTAL: 92 programe de studii superioare de licență și master					

Deciziile cu privire la rezultatele evaluării externe în vederea acreditării pentru 12 programe de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept urmează să fie aprobate în anul 2023.

Analizând repartizarea programelor de studii acreditate pe domenii generale de studiu constatăm, că cele mai multe programe evaluate sunt din domeniile: 042 Drept (19), 071 Inginerie și activități inginerești (15), 061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor (9), 011 Științe ale educației (7), 021 Arte (6), 040 Științe administrative (5), 081 Științe agricole (5), 022 Științe umanistice (4) urmate de programele de studii din domeniile 101 Servicii publice (3), 023 Filologie (2), 052 Științe ale mediului (2), 053 Științe fizice (2), 031 Științe sociale și comportamentale (1), 032 Jurnalism și comunicare (1), 041 Științe economice (1), 050 Științe chimice (1), 091 Sănătate (1), 103 Servicii ale securității (1).

Analizând repartizarea programelor de studii neacreditate pe domenii generale de studiu constatăm, că cele mai multe programe de studii superioare cu decizii negative sunt din domeniile 011 Științe ale educației (5), urmate de programele de studii din domeniile: 061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor (1) și 071 Inginerie și activități inginerești (1).

Rezultatele evaluării externe în vederea neacreditării programelor de studii superioare de licență și master pe domenii generale de studiu și instituții de învățământ superior sunt reflectate în Tabelul 3.3.4.

Rezultatele generalizate ale evaluărilor externe

Pe parcursul anului 2022 a fost organizat și s-a finalizat procesul de evaluare externă:

- în vederea acreditării/reacreditării - pentru **92** programe de studii superioare de licență și master;
- în vederea autorizării de funcționare provizorie - pentru **15** programe de studii superioare de licență și master.

Rezultatele generale privind evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării/ reacreditării programelor de studii superioare de licență și master pe instituții de învățământ, sunt reflectate în tabelul de mai jos.

Tabelul 3.3.4.

Rezultatele generale privind evaluarea externă a calității programelor de studii superioare pe instituții de învățământ, anul 2022

Nr. crt	Instituția de învățământ superior	Acreditare pentru 5 ani	Neacredita re	Autorizare de funcționare provizorie	În proces de monitorizare post evaluare	Total
1.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	8	2	1	2	13
2.	Universitatea Tehnică a Moldovei	14	-	2	2	18
3.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	1	1	2	-	4
4.	Universitatea de Stat din	17	1	8	-	26

	Moldova					
5.	Universitatea de Stat din Tiraspol	4	-	-	-	4
6.	Academia de Studii Economice din Moldova	2	-	-	1	3
7.	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	9	-	-	5	14
8.	Universitatea Liberă Internațională din Moldova	5	-	-	-	5
9.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	-	-	8	9
10.	Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	4	-	-	-	4
11.	Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul	1	-	-	-	1
12.	Universitatea Cooperatist - Comercială din Moldova	2	-	-	-	2
13.	Universitatea de Stat din Taraclia	2	3	-	-	5
14.	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	1	-	2	-	3
15.	Universitatea de Stat din Comrat	4	-	-	-	4
16.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	6	-	-	-	6
17.	Academia de Administrare Publică	3	-	-	-	3
18.	Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	1	-	-	-	1
TOTAL		85	7	15	18	125

Astfel, constatăm că pentru 85 de programe de studii evaluate extern procesul s-a finalizat cu decizii favorabile de acreditare pentru o perioadă de 5 ani, pentru 7 programe de studii - cu decizii de neacreditare, iar pentru 12 programe de studii superioare de licență și master deciziile vor fi luate după finalizarea procesului de evaluare externă. Pentru 14 programe de studii superioare de licență și master solicitate a fi evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie au fost formulate decizii de autorizare de funcționare provizorie, iar pentru un program de studii din cadrul Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți urmează a fi luată decizia de autorizare de funcționare provizorie după ajustarea denumirii programului de studii la domeniul de formare profesională.

Dinamica evaluărilor realizate la nivel de învățământ superior pe parcursul anilor 2016-2022 și finalizate cu decizii ale Consiliului de conducere este reflectată în Tabelul 3.3.5. Analiza datelor denotă că în perioada vizată, urmare a solicitărilor prezentate de universitățile publice și private, Direcția de specialitate a ANACIP/ ANACEC a inițiat și organizat activități de evaluare externă a calității în vederea acreditării/ reacreditării/ autorizării de funcționare provizorie a 709 programe de studii superioare (431 programe de studii superioare de licență, 5 programe de studii superioare

integrate, 253 programe de studii superioare de master și 20 programe de studii superioare de doctorat).

Tabelul 3.3.5.

Rezultatele evaluării externe a calității programelor de studii superioare de licență, master și doctorat, perioada 2016 – 2022

Tipul de evaluare	Anul							Total programe
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Acreditare Ciclul I, Licență		144	85	66	30	10	20	355
Suspendarea procesului de evaluare externă pentru 1 an Ciclul I, Licență		23	2					25
Neacreditare Ciclul I, Licență		4	1				4	9
Acreditare studii superioare integrate			4	1				5
Acreditare Ciclul II, Master				5		134	65	204
Neacreditare Ciclul II, Master							3	3
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul I, Licență	4		9	13	1	5	9	41
Neautorizare de funcționare provizorie Ciclul I, Licență			1					1
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul II, Master	1		16	18	2	7	6	50
Autorizare de funcționare provizorie Ciclul III, Doctorat	8	1	6					15
Neautorizare de funcționare provizorie Ciclul III, Doctorat	3	2						5
Total	16	174	124	103	33	156	107*	713

Notă: * Numărul indicat nu include cele 18 programe de studii aflate în proces de monitorizare post-evaluare.

Pentru a organiza eficient procesul de evaluare externă a programelor de studii, în această perioadă au fost organizate și realizate:

- 3 ședințe de lucru privind consultarea opiniei beneficiarilor cu referire la proiectele actualizate ale *Ghidului de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență (ciclul I) și studii superioare integrate și Ghidului de evaluare externă a programelor de studii superioare de master (ciclul II)*, la care au participat 107 beneficiari ai procesului de evaluare externă: responsabili de asigurare a calității la nivel instituțional, responsabili de program, șefi de departamente/ catedre, decani și experți-evaluatori ai ANACEC;

- 3 sesiuni de instruire pentru experții ARACIS implicați în procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și master, la care au participat 30 experți;
- 52 de sesiuni de formare a membrilor comisiilor de evaluare externă;
- 2 ședințe de formare pentru studenții care au dorit să se înscrie în Registrul experților evaluatori al ANACEC;
- 1 ședință privind consultarea opiniei beneficiarilor cu referire la proiectul *Procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor comune de studii superioare*, la care au participat circa 50 de reprezentanți ai instituțiilor din învățământul superior care și-au expus opinia asupra proiectului acestei proceduri;
- 3 ședințe de formare pentru reprezentanții instituțiilor de învățământ superior (responsabili din cadrul structurilor instituționale de asigurare a calității, responsabili de program, șefi de catedre/ departamente) care vor fi implicați în procesul de pregătire a dosarelor de evaluare externă la programele de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept;
- 2 ședințe de formare pentru potențialii evaluatori externi din Diasporă.

Generalizând activitățile de evaluare externă a calității programelor de studii superioare în anul 2022, pot fi menționate următoarele:

- În anul de referință s-a constatat o descreștere a numărului de solicitări de evaluare externă. Acest lucru se datorează mai multor factori, precum: organizarea concomitentă a procesului de evaluare externă pe domenii generale de studii și cicluri de învățământ, modificarea cadrului normativ național care reglementează procesul de evaluare externă a programelor de studii superioare, diminuarea/optimizarea numărului de instituții de învățământ superior ca urmare a reformelor realizate de către autoritățile naționale, revizuirea de către instituțiile de învățământ superior a ofertei educaționale. În linii mari, Direcția a reușit, cu mici devieri, să organizeze evaluarea externă a programelor de studii, conform prevederilor Ordinului ANACEC nr. 22 din 01.10.2020 *Cu privire la organizarea și desfășurarea evaluării externe a programelor de studii* și Ordinului ANACEC nr. 37-A din 01.07.2022.
- Direcția a analizat toate solicitările de evaluare externă pentru care a fost inițiat procesul de evaluare externă și a informat (în scris) instituțiile de învățământ superior cu privire la nivelul de corespundere a dosarelor de evaluare externă pentru inițierea procedurii de evaluare externă solicitând, după caz, completarea acestora.
- Procesul de evaluare externă s-a axat, preponderent, pe evaluarea externă a calității în vederea acreditării programelor de studii superioare de master și reacreditării programelor de studii superioare de licență și master din domeniul general de studiu 042 Drept.
- Procesul de evaluare externă s-a realizat în conformitate cu prevederile *Metodologiei de evaluare externă*, și a Ghidurilor de evaluare externă pentru fiecare nivel de învățământ cu parcurgerea succesivă a tuturor etapelor prevăzute în cadrul normativ. Activitățile de evaluare externă s-au realizat în regim mixt pentru programele de studii superioare la care au fost cooptați în comisiile de evaluare externă experți internaționali.
- Rezultatele evaluării externe denotă că instituțiile de învățământ superior au demonstrat atitudine serioasă și constructivă la toate etapele procesului de evaluare externă, fapt confirmat prin:
 - participarea unui număr mare de reprezentanți instituționali (responsabili de programe, reprezentanți ai structurilor de asigurare a calității, șefi catedre/ departamente, alte categorii de personal administrativ) de la toate instituțiile de învățământ superior la webinarile organizate de Direcția de specialitate pe parcursul anului;
 - nivelul de pregătire a dosarelor de evaluare externă;

- atitudinea manifestată pe parcursul vizitei la instituție a comisiilor de evaluare externă;
 - realizarea programelor de studii în conformitate cu prevederile cadrului normativ.
- În anul 2022, s-a valorificat experiența de evaluare externă consecutivă a programelor de studii superioare de licență și master din același domeniu de formare profesională.
 - Implicarea experților internaționali (recomandați de ARACIS) în procesul de evaluare externă a calității programelor de studii superioare de licență și master.
 - În premieră, în calitate de președinți ai comisiilor de evaluare externă au fost desemnați experți internaționali.
 - Aplicarea/ implementarea de către angajații Direcției în activitatea curentă de organizare a procesului de evaluare externă a bunelor practici aplicate de către agențiile europene de asigurare a calității, precum și valorificarea cunoștințelor acumulate în cadrul altor activități pe domeniul de competență, urmare a participării la diverse seminare/webinare organizate de forumurile europene/ internaționale.

Totodată, în activitatea Agenției pe dimensiunea învățământului superior se atestă provocări și potențiale riscuri, inclusiv:

- Coordonarea unui număr mare de programe de studii raportat la numărul mic de angajați ai Direcției de specialitate (2 angajați au coordonat câte 9-10 comisii, iar 2 angajați câte 4 comisii).
- Identificarea și implicarea în misiuni de evaluare externă a experților evaluatori care să asigure conformitatea cu domeniul de studii evaluat, mai ales în cazul evaluării simultane a programelor de studii din același domeniu (ex. domeniul Drept, Sănătate etc.).
- Elaborarea în termen a studiilor tematice planificate, dat fiind numărul mare de solicitări de evaluare și numărul mic de angajați în Direcția de specialitate.
- Înregistrarea Planurilor de învățământ la programele de studii superioare de licență și master în Registrul de evidență a Planurilor de învățământ al ANACEC.
- Necesitatea actualizării rapide a cadrului normativ pe dimensiunea studii superioare de doctorat (Metodologie, Ghid de evaluare externă) ca și condiție pentru demararea procesului de evaluare externă a programelor de studii superioare de doctorat.

Dintre cele mai frecvente observații/ recomandări formulate de către comisiile de evaluare externă menționăm:

- Ajustarea denumirii unor programe de studii superioare de master la domeniul de formare profesională;
- Ajustarea conținutului programelor de studii superioare de master la tipul de master;
- Deținerea de către personalul academic a titlurilor științifice și științifico-didactice;
- Respectarea de către instituțiile de învățământ a cadrului normativ național cu privire la angajarea personalului didactic și auxiliar (ocuparea posturilor didactice prin concurs, forma de angajare, fișa postului);
- Reconceptualizarea activităților pentru stagiile de practică în dependență de tipul programului de master;
- Întreprinderea unor acțiuni mai ample în rândul studenților în scopul conștientizării proceselor de asigurare a calității și asigurarea unei participări mai extinse a acestora la toate procesele existente;
- Realizarea de parteneriate inter-universitare, conceperea unor oferte viabile și atractive în sistemul diplomelor în cotutelă sau duble (mai ales cu universități din țările membre ale UE), cu parteneri reductibili din alte țări;
- Formarea și consolidarea rețelelor de alumni pentru absolvenți;
- Impulsionarea mobilităților academice, atât a cadrelor didactice, cât și a studenților;

- Ajustarea programelor de studii superioare de licență și master la noile standarde de calificare;
- Modificarea planurilor de învățământ doar după o atentă cercetare a evoluției pieței muncii.

3.4. Învățământul de formare continuă

Pe parcursul anului 2022 se atestă interesul constant al prestatorilor de servicii educaționale de formare continuă pentru evaluarea externă de către ANACEC a calității serviciilor propuse. Conform domeniului de formare profesională predomină programele de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, programele de instruire a conducătorilor auto și programele de perfecționare/specializare a cadrelor didactice. Acest interes este condiționat de prevederile cadrului normativ în vigoare care prescriu acordarea dreptului de a oferi servicii de formare în aceste domenii doar în cazul evaluării externe și deciziilor favorabile, fie de autorizare pentru funcționare provizorie, fie de acreditare.

În perioada de referință, la fel ca în anii precedenți, la ANACEC nu au fost depuse solicitări în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării instituționale. Activitatea Secției Evaluare în Învățământul de Formare Continuă s-a axat prioritar pe procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării. Astfel, pe parcursul anului, la solicitarea a 9 prestatori de servicii educaționale, au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie 26 programe de formare continuă (Tabelul 3.4.1.), inclusiv pe domenii (Figura 3.4.1.):

- Instruirea personalului din domeniul transportului rutier – 10 programe (SRL „Top Respect”, SRL „Autotest Centru”, SRL „Practic-Auto”);
- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice – 7 programe (Centrul de Excelență în Economie și Finanțe și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”);
- Servicii personale și prelucrarea materialelor – 4 programe (Universitate de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”);
- Instruirea conducătorilor auto – 2 programe (SRL „Profesional-Crisauto”, SRL "Insauto-Grup");
- Altele – 3 programe (Centrul de Excelență în Economie și Finanțe, Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, AO Institutul pentru Familie și inițiative Sociale).

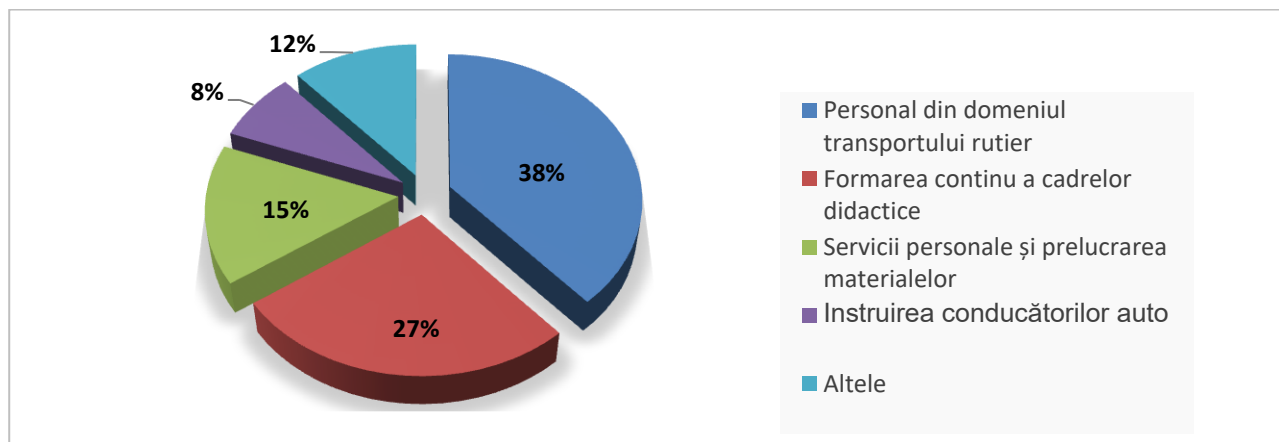

Figura 3.4.1. Pondere procentuală a programelor evaluate extern în vederea autorizării de funcționare provizorie pe domenii de formare profesională

Totodată, în perioada de referință, au fost evaluate extern în vederea acreditării 118 programe realizate de către 29 prestatori de servicii educaționale, inclusiv pe domenii (Figura 3.4.2.):

- Instruirea personalului din domeniul transportului rutier – 62 programe (SRL „Autotest Centru”, SRL „Centrul de Management și Testări Auto”, SRL „Nusim Prim”, SRL Centrul Științific de Securitate a Circulației „Warșita-MS”, SRL „Bercon-Auto”, SRL „Microsif-Auto”, SRL „Nigehdi-Trans”);
- Inginerie și construcții – 20 programe (SRL CIAM „Total-Auto”, ÎS Institutul de Cercetări Științifice în Construcții „INCERCOM”, SRL Centrul de Instruire și Producție);
- Instruirea conducătorilor auto – 16 programe (SRL „Comautovit”, SRL „Serviauto-Prim”, SRL „Auto-Cadet”, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, SRL „Concept Auto”, SRL „Voiaj-Subciuc-Auto”, SRL „Insauto-Grup”, SRL CIAM „Total-Auto”, SRL „Autoschool”, SRL „Auto Satelit”, SRL „Delco”, SRL „Vehicul”, SRL „A.A.A.-Autoprioritar”, SRL „Nic-Autoservice”, SRL „La Volan”);
- Formarea profesională continuă a cadrelor didactice – 14 programe (Centrul Educațional Pro Didactica, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creanga” din Chișinău, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație);
- Altele – 6 programe (Academia Militară a Forțelor Armate, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, IPÎ Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată).

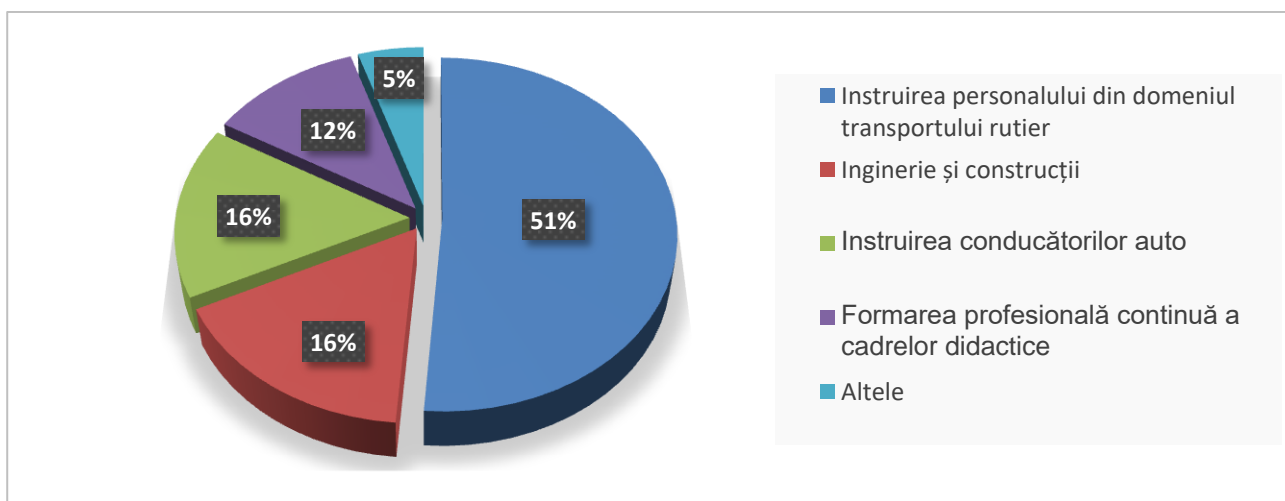

Figura 3.4.2. Pondere procentuală a programelor evaluate extern în vederea acreditării pe domenii de formare profesională

A. Rezultatele evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea autorizării de funcționare provizorie, realizate de Agenție în anul de referință sunt reflectate în tabelul 3.4.1.

Din numărul total de programe supuse procedurii de autorizare de funcționare provizorie, 10 programe sau 38 la sută sunt din domeniul de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, 7 programe sau 27 la sută sunt din domeniul formării continue a cadrelor didactice, 4 programe sau 15 la sută din domeniul serviciilor personale și prelucrarea materialelor, iar 20 la sută sunt din alte domenii.

**Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă
în vederea autorizării de funcționare provizorie, anul 2022**

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
1.	SRL „Top Respect”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conducător auto transport persoane în trafic național/internațional 2. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/internațional 3. Conducător auto transport mărfuri periculoase (ADR) 4. Conducător auto transport călători în regim TAXI 	Autorizare de funcționare provizorie
2.	SRL „Autotest Centru”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Manager transport rutier responsabil pentru desfășurarea activității de autogară 2. Expert de examinare a autocarului privind corespunderea acestuia cerințelor stipulate în Acordul INTERBUS 	Autorizare de funcționare provizorie
3.	SRL „Practic-Auto”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 2. Manager pentru activitatea atelierului de autoservice 3. Manager transport rutier mărfuri 4. Manager transport rutier persoane 	Autorizare de funcționare provizorie
4.	Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profesor în învățământul profesional (Bazele antreprenoriatului și administrarea afacerii) 2. Profesor în învățământul profesional (Didactica disciplinelor economice) 3. Profesor în învățământul profesional (Firma de exercițiu) 4. Profesor în învățământul profesional (Managementul calității în ÎPT) 5. Finanțe și bănci (perfecționarea angajaților din sectorul bancar și non bancar) 	Autorizare de funcționare provizorie
5.	Universitate de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muzică 2. Arte plastice 3. Educație tehnologică 4. Barman 5. Bucătar 6. Chelner (ospătar) 7. Cofetar 	Autorizare de funcționare provizorie
6.	SRL „Profesional-Crisauto”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1) 	Autorizare de funcționare provizorie
7.	SRL "Insauto-Grup"	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare de autobuz/autocar (categoria/subcategoria D/D1) 	Autorizare de funcționare provizorie
8.	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instalator/instalatoare sisteme fotovoltaice solare 	Autorizare de funcționare provizorie
9.	AO Institutul pentru Familie și inițiative Sociale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Psihologi/Psihologe (Asistența psihologică în cazurile de violență în familie)(60 ore - 2 credite) 	Autorizare de funcționare provizorie

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
	Total instituții prestatoare de servicii educaționale solicitante		9
	Total programe evaluate		26
	Propuse spre autorizare		26
	Propuse spre neautorizare		0

Analizând dinamica evaluărilor externe în vederea autorizării de funcționare provizorie din ultimii 6 ani (Figura 3.4.3.), se constată o creștere semnificativă a numărului de solicitări din partea prestatorilor de servicii educaționale până în anul 2020 și o descreștere a solicitărilor în anii 2021 și 2022. Astfel, în 2017 nu a fost evaluat nici un program în vederea autorizării de funcționare provizorie, în 2018 au fost evaluate 24 de programe, dintre care 19 autorizate, iar 5 neautorizate, în 2019 - 37 de programe (toate cu decizii de autorizare pentru funcționare provizorie), în 2020 – 60 programe, dintre care 54 autorizate, iar 6 neautorizate, în 2021 - 32 programe, dintre care 31 autorizate și 1 program neautorizat, iar în anul 2022 au fost evaluate 26 programe de formare continuă (toate cu decizii de autorizare pentru funcționare provizorie).

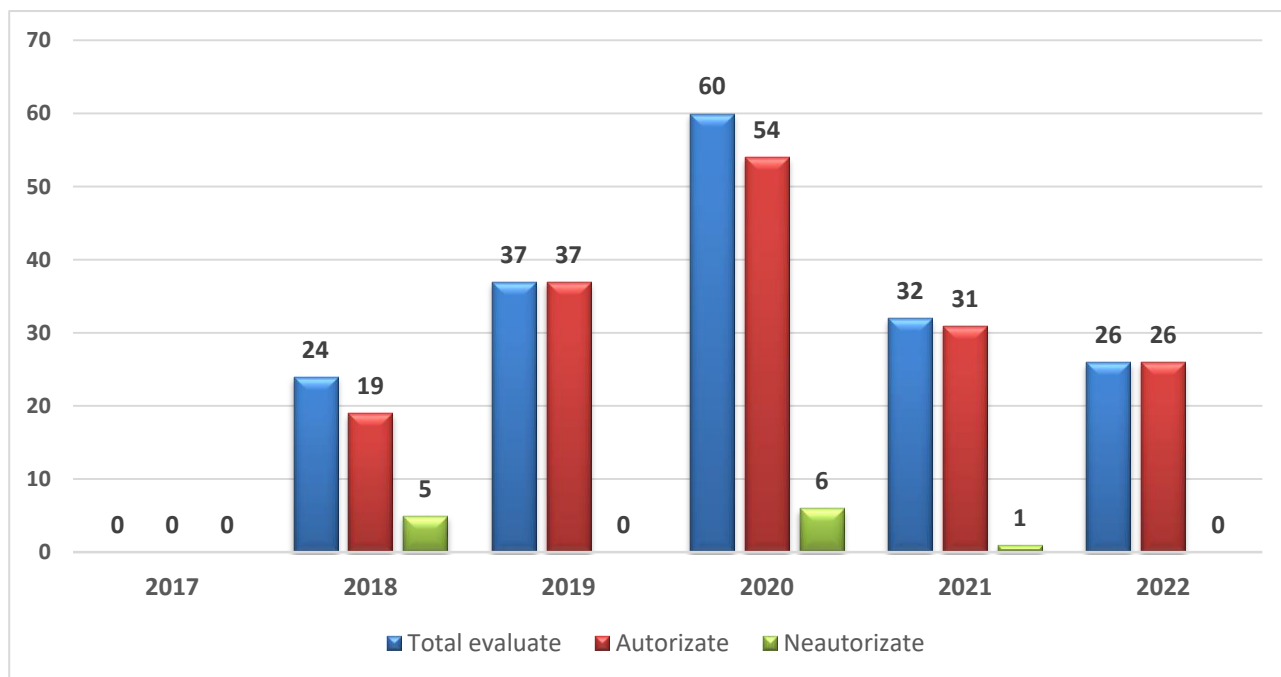

Figura 3.4.3. Dinamica numărului de programe de formare continuă, evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie

B. Rezultatele evaluărilor externe în vederea acreditării

Tabelul 3.4.2.

Rezultatele evaluării externe a programelor de formare continuă în vederea acreditării, anul 2022

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
1.	Academia Militară a Forțelor Armate	1. Servicii ale securității (Probleme actuale ale securității naționale)	Acreditare pentru o perioadă de

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
			5 ani
2.	SRL „Autotest Centru”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/ internațional 2. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase 3. Conducător auto transport persoane în trafic național/ internațional 4. Conducător auto transport călători în regim de taxi 5. Expert ADR de certificare a vehiculelor rutiere pentru transportul de mărfuri periculoase 6. Expert CEMT de certificare a vehiculelor rutiere pentru transporturi de mărfuri 7. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 8. Manager pentru activitatea atelierului de autoservice 9. Manager transport rutier persoane 10. Manager pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 11. Manager transport rutier mărfuri 12. Consilier de siguranță pentru transportul mărfurilor periculoase DGSA 13. Manager transport rutier responsabil pentru desfășurarea activității de autogară 14. Expert de examinare a autocarului privind corespunderea acestuia cerințelor stipulate în Acordul INTERBUS 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
3.	SRL „Centrul de Management și Testări Auto”	<ol style="list-style-type: none"> 1. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase 2. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/ internațional 3. Conducător auto transport persoane în trafic național/ internațional 4. Manager transport rutier persoane 5. Manager transport rutier mărfuri 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
4.	SRL „Nusim Prim”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Conducător auto transport persoane în trafic național/ internațional 2. Conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase (ADR) 3. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/ internațional 4. Conducător auto transport călători în regim de taxi 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
5.	SRL Centrul Științific de Securitate a Circulației „Warșita-MS”	<ol style="list-style-type: none"> 1. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase 2. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/ internațional 3. Conducător auto transport persoane în trafic național/ internațional 4. Conducător auto transport călători în regim de taxi 5. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 6. Manager transport rutier persoane 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
		7. Manager transport rutier mărfuri	
6.	SRL „Bercon-Auto”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Manager transport rutier mărfuri 2. Manager transport rutier persoane 3. Manager pentru activitatea atelierului de autoservice 4. Conducător auto transport călători în regim de taxi 5. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/ internațional 6. Conducător auto transport persoane în trafic național/ internațional 7. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase 8. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 9. Expert ADR de certificare a vehiculelor rutiere pentru transportul de mărfuri periculoase 10. Manager pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 	Neacreditare
7.	SRL „Microsif-Auto”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Expert ADR de certificare a vehiculelor rutiere pentru transportul de mărfuri periculoase 2. Expert CEMT de certificare a vehiculelor rutiere pentru transporturi de mărfuri 3. Expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 4. Expert pentru lucrările de montare, reparare și/sau verificare a tahografelor și/sau limitatoarelor de viteză 5. Manager pentru activitatea atelierului de autoservice 6. Manager pentru activitatea de inspecție tehnică periodică a vehiculelor rutiere 7. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/internațional 8. Conducător auto transport persoane în trafic național/internațional 9. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase 10. Manager transport rutier mărfuri 11. Manager transport rutier persoane 12. Conducător auto transport persoane în regim taxi 13. Manager transport rutier responsabil pentru desfășurarea activității de autogară 14. Expert de examinare a autocarului privind corespunderea acestuia cerințelor stipulate în Acordul INTERBUS 15. Perfecționarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier (Profesor de siguranță rutieră) 	Neacreditare
8.	SRL „Nigehdi-Trans”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Manager transport rutier mărfuri 2. Manager transport rutier persoane 3. Conducător auto transport mărfuri în trafic național/internațional 4. Conducător auto transport persoane în trafic 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
		<p>național/internațional</p> <p>5. ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase</p> <p>6. Conducător auto transport persoane (troleibuz)</p> <p>7. Conducător auto transport călători în regim de taxi</p>	
9.	ÎS Institutul de Cercetări Științifice în Construcții „INCERCOM”	<p>1. Diriginte de șantier (5 credite)</p> <p>2. Diriginte cu executarea lucrărilor specializate și instalațiilor aferente construcțiilor (4 credite)</p> <p>3. Responsabil tehnic (în construcții, 5 credite)</p> <p>4. Responsabil tehnic pentru lucrări specializate și instalații aferente construcțiilor (4 credite)</p> <p>5. Proiectant (în construcții, 3 credite)</p> <p>6. Elaborator de devize (în construcții, 3 credite)</p> <p>7. Personal de specialitate din laboratoarele de încercări în construcții (5 credite)</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
10.	SRL Centrul de Instruire și Producție	<p>1. Conducător încărcător (Chișinău, Bălți)</p> <p>2. Operator în sala de cazane (Chișinău, Bălți, Cahul)</p> <p>3. Agățător (Chișinău, Cahul)</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
11.	SRL „Comautovit”	1. Conducător/ conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
12.	SRL „Serviauto-Prim”	1. Conducător/ conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
13.	SRL „Auto-Cadet”	1. Conducător/ conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
14.	SRL „Concept Auto”	1. Conducător/ conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
15.	SRL „Voiaj-Supciuc-Auto”	1. Conducător/ conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
16.	SRL „Insauto-Grup”	<p>1. Conducător/conducătoare de motocicletă (categoria/subcategoria A/A2/A1/AM)</p> <p>2. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)</p> <p>3. Conducător/conducătoare de autocamion (categoria/subcategoria C/C1)</p> <p>4. Conducător/conducătoare de autospeciale (ansambluri de vehicule de categoria/subcategoria CE/C1E; BE)</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
17.	SRL CIAM „Total-Auto”	1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)	Acreditare pentru o

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
		<ul style="list-style-type: none"> 2. Agățător 3. Operator/operatoare dispecer la deservirea ascensoarelor 4. Electrogazosudor 5. Electromecanic ascensoare, 6. Mașinist/mașinistă la autoturnuri și autoascensoare hidraulice 7. Mașinist/mașinistă la automacara 8. Deservirea recipientelor sub presiune (instruirea muncitorilor conform Regulamentului NRS 35-03-67:2004), 9. Construirea și exploatarea inofensivă, a recipientelor sub presiune (instruirea și atestarea personalului tehnic ingineresc Conform Regulamentului NRS 35-03-67:2004 10. Construirea și exploatarea inofensivă, a macaralelor (instruirea și atestarea personalului tehnic ingineresc Conform Regulamentului NRS 35-03-96:2008), 11. Mașinist/mașinistă pod rulant 	perioadă de 5 ani
18.	SRL „Autoschool”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare de motocicletă (categoria/subcategoria A/A1/A2) 2. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1) 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
19.	SRL „Auto Satelit”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1) 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
20.	SRL „Delco”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1) 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
21.	SRL „Vehicul”	<ul style="list-style-type: none"> 1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1) 	Neacreditează
22.	Centrul Educațional Pro Didactica	<ul style="list-style-type: none"> 1. Psihopedagogie (Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne, Gândirea critică pentru formarea competențelor, Managementul proiectelor), 2. Formarea continuă a cadrelor didactice (Crearea resurselor educaționale digitale deschise), 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
23.	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creanga” din Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> 1. Informatica (60 credite) 2. Limba engleză (60 credite) 3. Pedagogie în învățământul primar (Realizarea învățării integrate cu utilizarea instrumentelor și resurselor digitale) 4. Științe ale educației (Tehnologii inovatoare în formarea-dezvoltarea personală) 5. Formarea profesorilor (Abordarea integrată a conținuturilor de învățare pe modelul STE(A)M) 6. Formarea profesorilor (Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competenței de comunicare) 7. Formarea profesorilor (Utilizarea 	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani

Nr. crt.	Denumirea instituției prestatoare de servicii educaționale	Denumirea programelor de formare continuă supuse evaluării externe în vederea acreditării	Rezultatele evaluării
1	2	3	4
		<p>echipamentelor digitale în activitatea de cercetare)</p> <p>8. Formarea profesorilor (Tehnologii web pentru organizarea procesului educațional pe trepte de instruire)</p> <p>9. Formarea profesorilor Chromebook pentru organizarea procesului de studii în instituțiile de învățământ general)</p>	
24.	Universitatea Tehnică a Moldovei	<p>1. Psihopedagogie (Strategii de predare-învățare-evaluare) 10 credite</p> <p>2. Psihopedagogie (învățământul profesional tehnic), 20 credite</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
25.	Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație	1. Informatica (metodica predării informației)	Neacreditare
26.	IPÎ Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată	<p>1. Protecția persoanelor și a proprietății (formarea profesională inițială a personalului organizațiilor particulare de detectiv și de pază)</p> <p>2. Protecția persoanelor și a proprietății (perfecționarea personalului organizațiilor particulare de detectiv și de pază)</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
27.	Academia „Ștefan cel Mare” a MAI	<p>1. Conducător/conducătoare auto (categoria/subcategoria B/B1)</p> <p>2. Agent/agentă de pază (calificare și perfecționare)</p>	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
28.	Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare	1. Metrolog verficator	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
29.	Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova	1. Maistru-instructor în producție (pentru întreprinderile din Republica Moldova)	Acreditare pentru o perioadă de 5 ani
30.	SRL „A.A.A.- Autoprioritar”	1. Conducător/conducătoare auto (categoria B/B1)	Post-evaluare
31.	SRL „Nic-Autoservice”	1. Conducător/conducătoare auto (categoria B/B1)	Post-evaluare
32.	SRL „La Volan”,	1. Conducător/conducătoare auto (categoria B/B1)	Post-evaluare
Total instituții prestatoare de servicii educaționale evaluate			32
Total programe evaluate			121
Programe acreditate pentru o perioadă de 5 ani			91
Programe neacreditate			27
Monitorizare post-evaluare			3

Din numărul total de programe evaluate în vederea acreditării, 62 de programe sunt din cadrul centrelor de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, ceea ce constituie 51%, 20 programe sunt din domeniul ingineriei și construcțiilor ceea ce constituie 16 la sută din programele

evaluate, alte 19 programe de instruire a conducătorilor auto reprezintă 16% din numărul programelor evaluate extern, iar 14 programe sunt destinate formării profesionale continue a cadrelor didactice.

În figura 3.4.4. este prezentată evoluția numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării în perioada 2017 – 2022. Astfel, cel mai mare număr de solicitări din partea instituțiilor a fost înregistrat în anul 2020 – 379 programe.

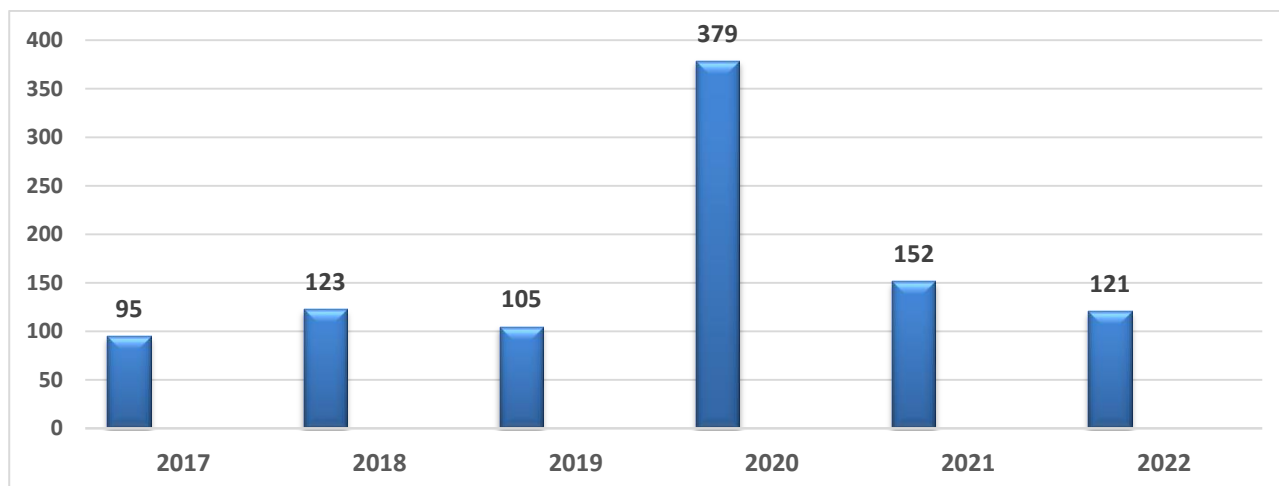

Figura 3.4.4. Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării

Analiza comparativă a numărului de programe de studii evaluate extern în vederea acreditării în ultimii ani, denotă următoarea situație per an:

- 2017** 95 programe evaluate, dintre care 46 – acreditate pentru o perioadă de 5 ani, 21 – acreditate condiționat pentru o perioadă de 3 ani, 3 programe – neacreditate, iar pentru 25 de programe a fost suspendat procesul de evaluare pentru o perioadă de un an;
- 2018** 123 programe evaluate, dintre care 47 – acreditate pentru o perioadă de 5 ani, 65 – acreditate condiționat pentru o perioadă de 3 ani, 6 programe – neacreditate, iar pentru 5 programe a fost suspendat procesul de evaluare pentru o perioadă de un an;
- 2019** 105 programe evaluate, dintre care doar un program a necesitat examinare suplimentară, iar un program nu a întrunit condițiile pentru acreditare; –.
- 2020** 379 programe evaluate, dintre care 338 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, pentru 11 programe este aplicată Procedura de monitorizare post-evaluare, iar 30 programe au fost neacreditate
- 2021** 152 programe evaluate, dintre care 113 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, pentru 12 programe este aplicată Procedura de monitorizare post-evaluare, iar 27 programe au fost neacreditate
- 2022** 121 programe evaluate, dintre care 91 au fost acreditate pentru o perioadă de 5 ani, pentru 27 programe a fost propusă neacreditarea, iar 3 programe sunt în procedura de monitorizare post-evaluare.

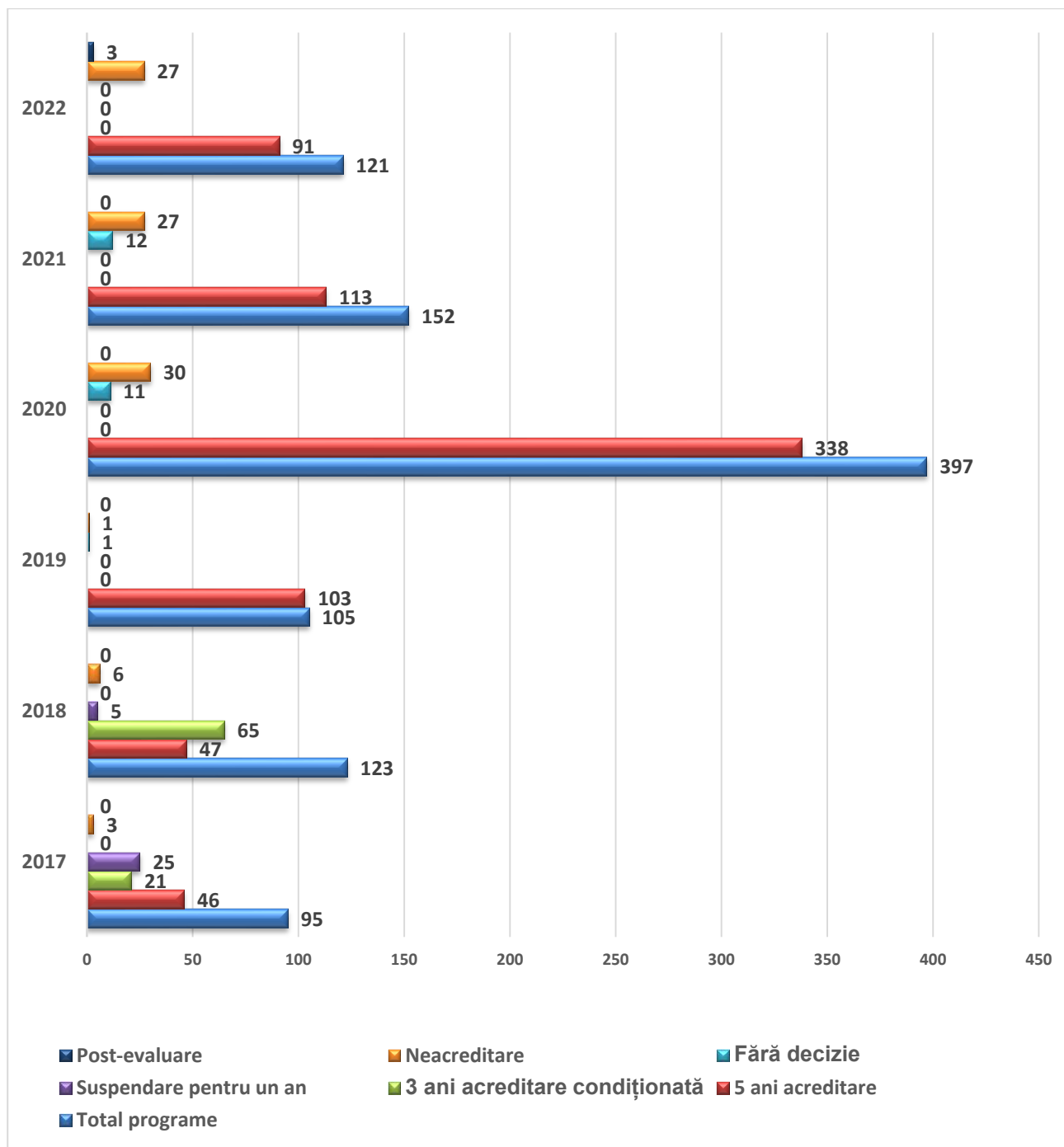

Figura 3.4.5. Dinamica numărului de programe de formare continuă evaluate în vederea acreditării după tipul de decizie, anii 2017-2022

Analizând datele din figură, constatăm că în 2019 ponderea programelor acreditate a constituit cca 98%. Numărul programelor evaluate și acreditate pe o perioadă de 5 ani a fost maxim în 2020, constituind 338 sau cca 89% din numărul total de programe evaluate. În 2021 acest indicator a întrunit 74,3%. În 2022 raportul procentual al programelor acreditate este de 77%. Ponderea programelor neacreditate atestă o dinamică în creștere, astfel programele neacreditate au constituit cca 1% în anul 2019; cca 8% în anul 2020; cca 18% în anul 2021 și cca 23% în 2022. Creșterea numărului de programe de formare continuă cu decizii de neacreditare, în baza rezultatelor evaluării externe a fost condiționată de autoevaluarea subiectivă și nejustificată a doi prestatori de servicii educaționale - Bercon-Auto”, SRL „Microsif-Auto”, care au propus spre evaluare externă 25 de programe de studii din domeniul instruirii personalului din domeniul transportului rutier.

Pe parcursul anului 2022, în scopul asigurării calității procesului de evaluare externă, Direcția de specialitate a aplicat în continuare un format mixt în comunicarea cu instituțiile prestatoare de servicii educaționale. Au fost organizate formări/ informări pentru prestatorii de servicii educaționale care intenționau să depună dosarele în vederea autorizării de funcționare provizorie/acreditării programelor; fiecare beneficiar/solicitant a fost consultat/ informat individual telefonic sau prin intermediul scrisorilor oficiale. Totodată, s-a revenit la modalitatea de depunere a dosarelor indicată în *Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 616/2016) grație anulării restricțiilor legate de pandemie. În anul de referință, prestatorii de servicii educaționale au avut posibilitatea de a depune dosarele în orice moment.

De menționat că, începând cu 1 septembrie 2022, dosarele de evaluare a programelor de instruire a conducătorilor auto au fost depuse doar în format electronic în conformitate cu prevederile HG nr. 370 din 08.06.2022 cu privire la aprobarea *Conceptului Sistemului informațional Registrul unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor și a Regulamentului privind modalitatea de ținere a Registrului unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și al formabililor* în format electronic, fără prezența fizică la ANACEC.

Vizitele de documentare în cadrul procesului de evaluare a programelor de formare continuă din cadrul instituțiilor prestatoare de servicii educaționale au fost realizate preponderent cu prezență fizică la sediul prestatorului de servicii educaționale. Cu toate acestea, o parte din activități, în special, sesiunile de informare/ formare a membrilor comisiilor de evaluare externă și a reprezentanților instituțiilor, s-a realizat și în regim on-line. Astfel, în 2022 au fost organizate 4 ședințe on-line la care au participat cca 60 reprezentanți ai instituțiilor de formare continuă și cca 70 potențiali experți evaluatori ai programelor de formare continuă. Rezultatele evaluării externe denotă că prestatorii de servicii educaționale acordă o mai mare atenție calității programelor realizate, iar punctele tari menționate frecvent de către comisiile de evaluare externă vizează următoarele aspecte:

- deținerea de către instituții a bazelor de date pentru gestiunea și securizarea informațiilor de lucru;
- deținerea sălilor de studii proprii și mijloacelor tehnice moderne destinate instruirii;
- dotarea sălilor de studii cu instrumente TIC și materiale didactice performante;
- rată înaltă de promovare a cursurilor de către formabili.

În calitate de Recomandări și Arii de îmbunătățire obligatorii membrii comisiilor de evaluare externă menționează frecvent următoarele:

- elaborarea programelor de formare continuă în conformitate cu Metodologiile în vigoare;
- angajarea personalului calificat în conformitate cu cerințele formulate în actele normative;
- elaborarea materialelor didactice în variantă electronică;
- menținerea evidenței sistematice a actelor privind procesul de evaluare curentă și finală a formabililor;
- dotarea spațiilor educaționale, în special a terenurilor pentru activitățile practice, în conformitate cu cerințele Legii nr. 131/2007 cu privire la siguranța traficului rutier și cu necesitățile curriculare ale programelor de formare continuă;
- achiziționarea/ luarea în locațiune a mijloacelor de transport în corespundere cu cerințele Legii nr. 131/2007.

Totodată, pe parcursul anului 2022, Direcția Evaluare în Învățământul Profesional Tehnic și de Formare Continuă s-a confruntat cu anumite provocări. În decursul acestui an fost operate un șir de modificări la actele normative ce reglementează activitatea de evaluare externă, care au

solicitat aplicarea perioadelor de tranziție de la prevederile anterioare către cele nou adoptate, în cadrul cărora au fost desfășurate activități de formare și consultare cu prestatorii de servicii educaționale și experții evaluatori.

Spre exemplu, modificările la prevederile normative ce reglementează adoptarea deciziei referitoare la rezultatele evaluării au avut impact asupra activității instituțiilor de formare continuă și au determinat pe unii dintre prestatori să amâne sau chiar să renunțe la depunerea solicitării de inițiere a procedurii de evaluare externă pentru programele de formare continuă. În același timp, grație faptului că *Procedura de monitorizare post evaluare* a fost descrisă în termeni clar definiți, unele instituții au acceptat aplicarea acesteia în calitate de șansă suplimentară pentru a atinge nivelul necesar de realizare a standardelor de acreditare sub îndrumarea unei echipe de experți. La fel, în conținutul Metodologiei a fost inclusă noțiunea de „capacitate de școlarizare” care, nefiind definită/explicată în actele normative din domeniu, a formulat o nouă provocare pentru direcția de specialitate și Consiliul de conducere al ANACEC. Pentru a respecta prevederile Metodologiei, precum și drepturile prestatorilor de servicii educaționale de formare continuă, s-a decis calcularea acestui parametru reieșind din resursele umane și materiale disponibile pentru asigurarea programului și prezentate de prestatori în cadrul rapoartelor de autoevaluare și vizitelor de evaluare externă.

În cadrul aceluiași modificări la Metodologie a fost aprobat conținutul pct. 55¹ care prevede realizarea evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării în două etape pentru programele preconizate a fi realizate în limitele a 6 luni cu durata de maxim 30 credite. Aceste prevederi au fost salutate de instituții pentru faptul că diminuează costurile serviciilor de evaluare externă, dar au lansat și o tendință (încă neaccentuată) când instituțiile care au activat în perioadele anterioare și au obținut ordinul de acreditare fiind organizate ca persoane juridice de anumit fel (SRL, SC, AO etc.) decid să se reorganizeze pentru a beneficia de procedura descrisă în pct. 55¹ fără a raporta activitatea pentru perioada de referință de 5 ani care este indicată în cuprinsul *Metodologiei pentru evaluarea externă în vederea acreditării*. Acest fapt poate fi apreciat ca o carență în asigurarea calității serviciilor de formare continuă prestate și poate avea ca consecință reducerea încrederii în diligența cu care prestatorii își onorează obligațiile.

Pe parcursul anului 2022 a fost modificată substanțial Hotărârea Guvernului RM nr. 193/2017 pentru aprobarea *Regulamentului de formare continuă a adulților*. Conform noilor modificări au fost formulate cerințe privind organizarea formării continue pe nivele în conformitate cu prevederile Cadrelui Național al Calificărilor. În acest context *Metodologiile de elaborare a programelor de formare continuă aprobate* prin Ordinele MECC nr. 70 și 92 din 2019 nu mai răspund cerințelor formulate în cuprinsul *Regulamentului de formare continuă a adulților*, ceea ce a pus în dificultate instituțiile și comisiile de evaluare externă la evaluarea standardului 2 *Proiectarea și aprobarea programelor de formare continuă*.

În aceeași perioadă a fost aprobat Ordinul MEC nr. 260 *Cu privire la aprobarea Programelor de formare profesională a conducătorilor de autovehicule de toate categoriile/subcategoriile*, prin care unităților de instruire a conducătorilor de vehicule li s-au pus la dispoziție cinci programe care pot fi supuse evaluării externe în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării în conformitate cu *Metodologia de evaluare externă* (HG nr. 616/2016). În urma evaluărilor programelor respective au fost formulate, de către MEC, solicitări privind modul de emiteră a deciziilor de autorizare/ acreditare cu indicarea strictă a categoriei/ subcategoriei de vehicule la care se realizează instruirea conform programului. Constatăm, în această situație, o ușoară deviere de la principiile de realizare a evaluării externe prin care se acordă acreditare la program cu posibilitatea de dezvoltare a programului. Astfel, în cazul în care decizia de autorizare/ acreditare se acordă conform unei categorii/ subcategorii, prestatorul va fi pus în situația să revină

pentru evaluarea externă a aceluiași program pentru o altă categorie/ subcategorie, chiar dacă conținutul programului, cu excepția dotării cu autovehicule, este identic.

De asemenea, odată cu punerea în funcțiune a *Registrului unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și formabililor* (RUICVF) dosarele de evaluare se depun prin intermediul registrului electronic. Analiza dosarelor atestă că unitățile de instruire a conducătorilor de vehicule întâmpină dificultăți în completarea acestora. Totodată, RUICVF nu generează rapoartele de performanță a unităților de instruire și nu poate asigura posibilitatea de identificare a autovehiculelor și cadrelor didactice care sunt incluse în Registru în cadrul mai multor unități de instruire, aspect esențial pentru a aprecia buna credință și diligența cu care prestatorii realizează standardele de acreditare.

3.5. Monitorizarea post-evaluare a programelor de studii/ instituțiilor evaluate extern

În conformitate cu cerințele la nivel european privind procesul continuu de asigurare a calității, dar și bunele practici implementate de Agenții responsabile de asigurarea calității în diferite țări și la diferite niveluri de învățământ, și în anul 2022 a continuat monitorizarea post-evaluare (follow-up) a programelor de studii. Procesul de monitorizare post-evaluare realizat respectă etapele și elementele stabilite prin *Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, aprobată de către Consiliul de conducere în 2022.

Astfel, analiza evoluției și a progresului la nivel de instituție prestatoare de servicii educaționale și/sau program de studii în realizarea ariilor de îmbunătățire obligatorii și recomandărilor formulate de către membrii comisiilor de evaluare externă în procesul de evaluare externă stă la baza monitorizării post-evaluare. Elaborarea de planuri de acțiuni corective, iar ulterior a rapoartelor privind realizarea acestora, constituie factori mobilizatori care vin să stimuleze instituțiile de învățământ/ prestatorii de servicii educaționale pentru asigurarea unui proces continuu de dezvoltare, menținere și asigurare a calității la nivel de instituție/ program.

3.5.1. Învățământul superior

Pe parcursul anului 2022, Direcția evaluare în învățământul superior a continuat să acorde atenție deosebită programelor de studii superioare de licență și master supuse procesului de monitorizare post-evaluare. Acestui proces au fost supuse 25 programe, dintre care 8 programe de studii superioare de licență și 17 programe de studii superioare de master. În conformitate cu prevederile *Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* în vigoare pentru 7 programe (4 programe de studii superioare de licență și 3 programe de studii superioare de master), instituțiile de învățământ superior au elaborat planuri de măsuri corective și rapoarte privind implementarea planurilor de măsuri corective și le-au prezentat în Direcția de specialitate spre examinate, iar pentru 18 programe (4 programe de studii superioare de licență și 14 programe de studii superioare de master) instituțiile de învățământ urmează să prezinte rapoarte privind implementarea planurilor de măsuri corective, în termenul prevăzut de cadrul normativ național.

Planurile de măsuri corective și rapoartele privind implementarea planurilor de măsuri corective depuse de instituțiile de învățământ superior pentru cele 7 programe de studii au fost examinate în ședințele Comisiei de profil în învățământul superior. Analiza planurilor de măsuri corective și a rapoartelor privind implementarea acestora demonstrează că, instituțiile de învățământ au identificat și realizat activități corespunzătoare pentru înlăturarea neconformităților depistate de către comisiile de evaluare în timpul procesului de evaluare externă. Rezultatele evaluării externe

la programele de studii supuse procesului de monitorizare post evaluare în anul de referință sunt reflectate în Tabelul 3.5.1.

Analiza planurilor de măsuri corective și a rapoartelor privind implementarea acestora demonstrează că, în temei, instituțiile de învățământ au identificat și realizat activități corespunzătoare pentru înlăturarea neconformităților depistate de către comisiile de evaluare în timpul procesului de evaluare externă.

Tabelul 3.5.1.

Rezultatele monitorizării post-evaluare a programelor de studii pe instituții de învățământ

Nr. crt	Instituția de învățământ superior	Nr. programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	Nr. planuri de măsuri corective recepționate	Nr. rapoarte privind implementarea planului de măsuri corective recepționate	Nr. decizii CC
1.	Universitatea de Stat din Comrat	1	1	1	1
2.	Universitatea „Grigore Țamblac” din Taraclia	3	3	3	6*
3.	Universitatea Tehnică a Moldovei	2	2	2	2
4.	Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1	1	1	1
TOTAL		7	7	7	10*

Pentru programele de studii superioare supuse procesului de monitorizare post evaluare din cadrul Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia în cadrul ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC au fost luate câte 2 decizii per fiecare program. Menționăm că din cele 7 programe de studii superioare au fost luate decizii de acreditare pentru 6 programe, iar pentru 1 program de studii a fost luată decizia de neacreditare.

Menționăm că Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți a prezentat în luna decembrie Planurile de măsuri corective și Rapoartele privind implementarea planurilor de măsuri corective pentru cele 2 programe de studii superioare aflate în proces de monitorizare post evaluare, iar în funcție de realizarea acestora, Consiliul de conducere va aproba decizii în anul 2023, după validarea acestora de către Comisia de profil în învățământul superior. 5 programe de studii superioare din oferta educațională a UTM supuse procesului de monitorizare post-evaluare sunt programe incluse în rezultatul absorbției UASM.

Distribuția programelor de studii în proces de monitorizare post-evaluare pe instituții de învățământ

Nr. crt	Instituția de învățământ superior	Nr. programe supuse procedurii de monitorizare post-evaluare	Nr. planuri de măsuri corective recepționate	Nr. rapoarte privind implementarea planului de măsuri corective recepționate
1.	Academia de Studii Economice din Moldova	1	-	-
3.	Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	2	2	2
4.	Universitatea de Studii Europene din Moldova	8	-	-
5.	Universitatea Tehnică a Moldovei	7	-	-
TOTAL		18	2	2

3.5.2. Învățământ profesional tehnic

Pentru programele de studii din cadrul Școlii Profesionale, or. Drochia (723012 Cusătoreasă (industria confecțiilor), 732021 Lăcătuș instalator tehnică sanitară, 716006-716004 Mecanic auto - Lăcătuș redresare caroserii, 716006 Mecanic auto și 732036 Tencuitor), aflate în proces de monitorizare post-evaluare, Consiliul de conducere a decis neacreditarea.

În rezultatul analizei, în ședința Consiliului de conducere, a rezultatelor evaluării externe a programului de studii 3 ISCED, 214009 *Sculptor în lemn*, prestat de Școala Profesională nr.11 mun. Chișinău, pentru care Comisia de evaluare externă a constatat că nivelul de realizare a standardului de acreditare 5 este mai mic de 100% și a recomandat neacreditarea programului, Consiliul de conducere, în baza atribuțiilor legale pe care le deține, în urma dezbaterilor, a solicitat instituției să elaboreze și să implementeze un Plan de măsuri corective pentru înlăturarea neajunsurilor și neconcordanțelor identificate în procesul de evaluare externă a calității programului de studii. Ulterior, instituția a prezentat Planul de măsuri și Raportul privind implementarea acțiunilor corective, iar Consiliul de conducere, prin decizia sa, a propus acreditarea programului 214009 *Sculptor în lemn*.

Alte trei programe de nivelul 4 ISCED (21570 Dans, prestat de Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” și 21510 Canto și 21540 Dirijare corală, prestate de Colegiul de Muzică și Pedagogie din Bălți), evaluate în anul 2022, se află în proces de post-evaluare și implementează Planurile de acțiuni corective proprii.

3.5.3. Formarea continuă

La nivel de învățământ de formare continuă, pe parcursul anului 2022, au fost examinate suplimentar și pronunțate decizii vis-à-vis de 13 programe de formare continuă supuse procedurii de monitorizare post-evaluare: SRL „Centrul de Instruire și Producție” - programele de formare continuă: *Conducător încărcător, Operator în sala de cazane și Agățător*, UPSC - programele

*Informatică și Limba engleză, SRL „Nighedi-Trans” – programele de formare continuă: Manager transport rutier mărfuri, Manager transport rutier persoane, Conducător auto transport mărfuri în trafic național/internațional, Conducător auto transport persoane în trafic național/internațional, ADR conducător auto pentru transportul de mărfuri periculoase, Conducător auto transport persoane (troleibuz), Conducător auto transport călători în regim de taxi și Instituția de Învățământ Centrul de instruire a Conducătorilor Auto „VEHICUL”, Filiala Ștefan Vodă – programul *Instruirea inițială a conducătorilor auto categoria „B(B1).”**

Instituțiile au elaborat și au prezentat planuri de măsuri corective și rapoarte privind realizarea acestora. În rezultatul analizei acestora, Consiliul de conducere, prin deciziile sale, a propus:

- acreditarea a 12 programe;
- neacreditarea programului „*Instruirea inițială a conducătorilor auto categoria „B(B1)”*”, prestat de Instituția de Învățământ Centrul de instruire a Conducătorilor Auto „VEHICUL”, Filiala Ștefan Vodă.

Totodată, programul de formare continuă *Conducător/conducătoare auto (categoria B/B1)*, prestat de SRL „A.A.-AUTOPRIORITAR”, SRL „NIC-AUTOSERVICE” și SRL „LA VOLAN”, se află în proces de post-evaluare.

4. Rezultate ale activității de evaluare în cercetare și inovare

4.1. Atestarea personalului științific

Prin deciziile Consiliului de conducere al ANACEC, în anul 2022 au fost conferite 15 titluri de doctor habilitat (cu 3 mai puține decât în anul 2021), inclusiv 9 - persoanelor care au urmat programe de postdoctorat și 6 conferite de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor. Totodată, au fost confirmate 158 titluri de doctor (cu 35 mai multe decât în anul 2021), din care 58 conferite de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor (cu 3 mai puține decât în anul precedent) și 100 de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării, ca urmare a susținerii tezelor în Comisiile de susținere publică a tezelor de doctorat în cadrul școlilor doctorale (cu 38 mai multe decât în anul 2021). În anul 2022, practic s-a dublat numărul persoanelor care au obținut titlul de doctor în urma finalizării studiilor în cadrul școlilor doctorale, comparativ cu numărul persoanelor care au absolvit doctoratul în conformitate cu procedurile în vigoare până în anul 2015 (Tabelul 4.1.1.).

În același timp, au fost respinse 12 decizii ale organizațiilor de conferire a titlurilor științifice de doctor. În toate cazurile, temeiul respingerii a fost neîndeplinirea cerinței de eligibilitate, stipulată în pct. 32 al *Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice* ([HG 497/2019](#)), care prevede că teza de doctorat are la bază minimum 3 articole publicate în minimum 2 reviste științifice aprobate de ANACEC. Consiliul de conducere al ANACEC a acceptat examinarea repetată a dosarelor, după îndeplinirea cerințelor privind publicarea rezultatelor care au stat la baza elaborării tezei, în urma constatării acestui fapt de către Comisia de susținere publică a tezei de doctorat și respectării ulterioare a procedurilor interne de conferire a titlurilor științifice. Urmare a respectării procedurii stabilite, au fost confirmate 2 titluri științifice de doctor din cele 12 dosarele respinse. În acest context, experții au remarcat calitatea joasă a unor teze de doctorat, aprobate prin școlile doctorale și au reiterat necesitatea examinării prealabile a tezelor de doctorat de către experții ANACEC, înainte de susținerea publică a acestora. În vederea realizării acestui lucru, se impun un șir de modificări ale actelor legislative în vigoare, proces care este dificil de realizat. O soluție ar fi monitorizarea și verificarea mai strictă a calității lucrărilor de doctorat de către școlile doctorale și instituțiile organizatoare de doctorat.

În anul de referință au fost respinse 3 demersuri ale Consiliilor științifice specializate de confirmare a titlului științific de doctor. Deciziile Consiliului de conducere au fost bazate pe constatarea de către experți a nerespectării pct. 71 al *Regulamentului de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice*, prin neluarea în considerare a unor observații/recomandări importante din Nota informativă a ANACEC și comiterea de fraudă științifică prin plagiat. Aceasta denotă faptul că autorii și conducătorii tezelor de doctorat, iar ulterior și experții, interpretează incorect, în unele cazuri, Raportul de similitudini, admitând în lucrare preluări extinse nejustificate din alte surse, fără a fi citate corespunzător.

Numărul titlurilor științifice conferite în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2022) a ajuns la 5626, din care 659 titluri de doctor habilitat și 4967 titluri de doctor.

Dinamica titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat confirmate în ultimii 10 ani este reflectată în Figura 4.1.1.

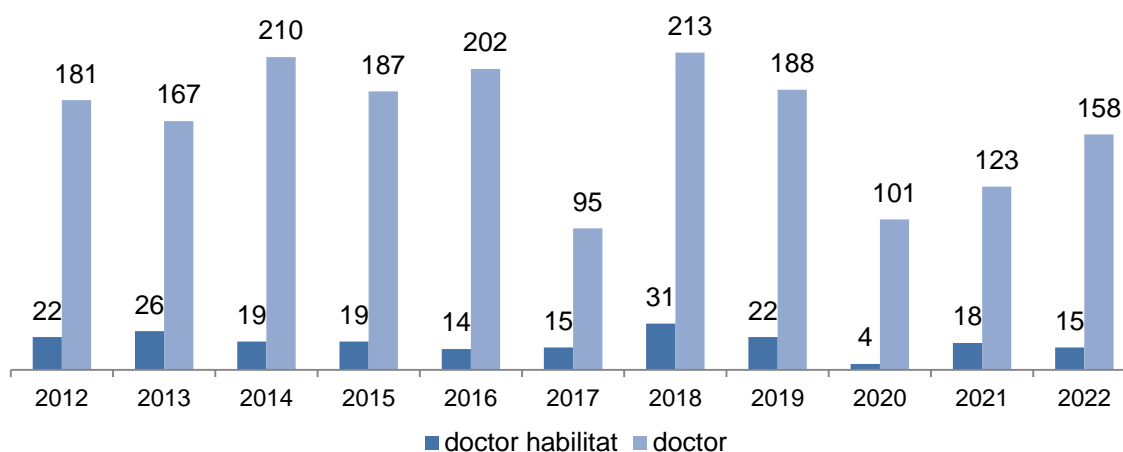

Figura 4.1.1. **Dinamica titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat confirmate în perioada 2012-2022**

Tezele de doctorat, în baza cărora au fost conferite titlurile științifice în anul 2022, au fost susținute în 27 de instituții (Tabelul 4.1.1), numărul acestora fiind de 3 mai mare decât anul trecut. De menționat că în anul 2022, prin Hotărârea de Guvern nr. 485 din 13.07.2022, o parte din organizațiile din domeniile cercetării și inovării au fost absorbite de patru instituții de învățământ superior din țară. Întrucât procedura de susținere a tezelor de doctorat prin Consiliile științifice specializate a fost inițiată în cadrul organizațiilor existente la acel moment ca persoane juridice independente, aceste organizații au fost luate în calcul la totalizarea datelor privind numărul de instituții, în cadrul cărora au fost susținute tezele de doctor și doctor habilitat.

Tabelul 4.1.1

Repartizarea titlurilor științifice conferite/confirmate în anul 2022 după instituții

Denumirea instituției	Doctor habilitat		Doctor		Total titluri
	PPd	CȘS	ȘD	CȘS	
Universitatea de Stat din Moldova	1	1	31	8	41
Academia de Administrare Publică	0		5	0	5
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice	0		0	2	2
Institutul de Chimie		1	0	1	2
Institutul de Fizică Aplicată	0		0	1	1
Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”	0		0	1	1
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”	0		0	1	1
Institutul de Ecologie și Geografie	0		0	1	1
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	3	2	13	9	27
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	1		11	3	15

Universitatea de Stat din Tiraspol	1		1	1	3
Institutul de Științe ale Educației	1		0	1	2
Academia de Studii Economice din Moldova	1	1	9	3	14
Institutul Național de Cercetări Economice		1	0	0	1
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1		5	7	13
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	0		8	3	11
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	0		7	4	11
Universitatea Tehnică a Moldovei	0		5	4	9
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	0		1	1	2
Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D.Ghițu”	0		0	1	1
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova	0		2	1	3
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere"	0		0	2	2
Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți	0		1	0	1
Universitatea de Studii Europene din Moldova	0		1	0	1
Institutul Patrimoniului Cultural	0		0	1	1
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”	0		0	1	1
Agenția Națională pentru Sănătate Publică	0		0	1	1
TOTAL	9	6	100	58	173

Notă. Abrevieri utilizate: CȘS – Consiliu științific specializat; PPd – program postdoctorat; ȘD – Școală doctorală

Jumătate din titlurile științifice conferite în anul 2022 sunt în domeniul științelor sociale și economice (Figura 4.1.2). Cea mai gravă situație privind formarea de cadre științifice se atestă în domeniul științelor agricole, unde s-a înregistrat doar un singur titlu confirmat și în domeniul științelor ingineresti și tehnologii, unde s-a constatat o scădere cu 3 poziții față de anul precedent.

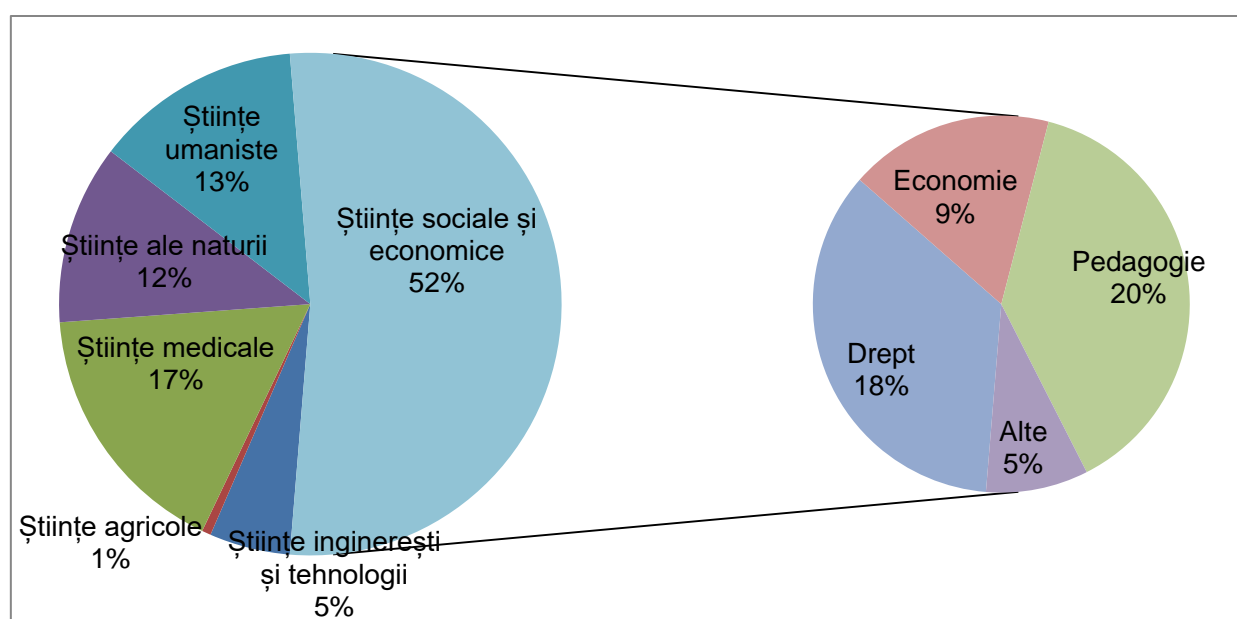

Figura 4.1.2. Repartizarea titlurilor științifice conferite în anul 2022 după domeniile științei

În conformitate cu prevederile noii *Metodologii de conformare a titlurilor științifice* (HG nr. 497/2019) și cu *Regulamentul de atribuire a calificativelor*, tezelor de doctorat, elaborate prin școala doctorală, li se atribuie un calificativ, de la „Excelent” la „Nesatisfăcător”. Astfel, din cele 112 teze de doctor susținute în cadrul școlilor doctorale și expertizate în 2022 în vederea confirmării titlului științific, organizațiile din domeniile cercetării și inovării au atribuit calificative, după cum urmează: „Excelent” - 26,8% din teze, „Foarte bine” - 69,6% și „Bine” - 3,6%. De menționat că pentru 100 au fost confirmate titlurile științifice solicitate, iar 12 au fost respinse, pe motivul necoresponderii publicațiilor la tema tezei. Mai mult, din aceste 12 demersuri de respingere a confirmării titlului științific o teza a fost apreciată cu calificativul *Excelent*, 10 teze – cu calificativul *Foarte bine* și o teză – cu calificativul *Bine*.

Din cele 100 de teze de doctorat, în baza cărora a fost confirmat titlul științific de doctor, la 12% a fost menținut calificativul „Excelent”; 57% – calificativul „Foarte bine” și 3% – calificativul „Bine”. În același timp, la 16% din teze calificativul „Excelent” a fost modificat în calificativul „Foarte bine”; la 1% – calificativul „Excelent” în „Bine”; la 8% – calificativul „Foarte bine” în „Bine” și la 3% – calificativul „Foarte bine” în „Satisfăcător”. Astfel, la 28% din tezele aprobate, a fost modificat calificativul atribuit de către comisiile de susținere publică (Figura. 4.1.3.).

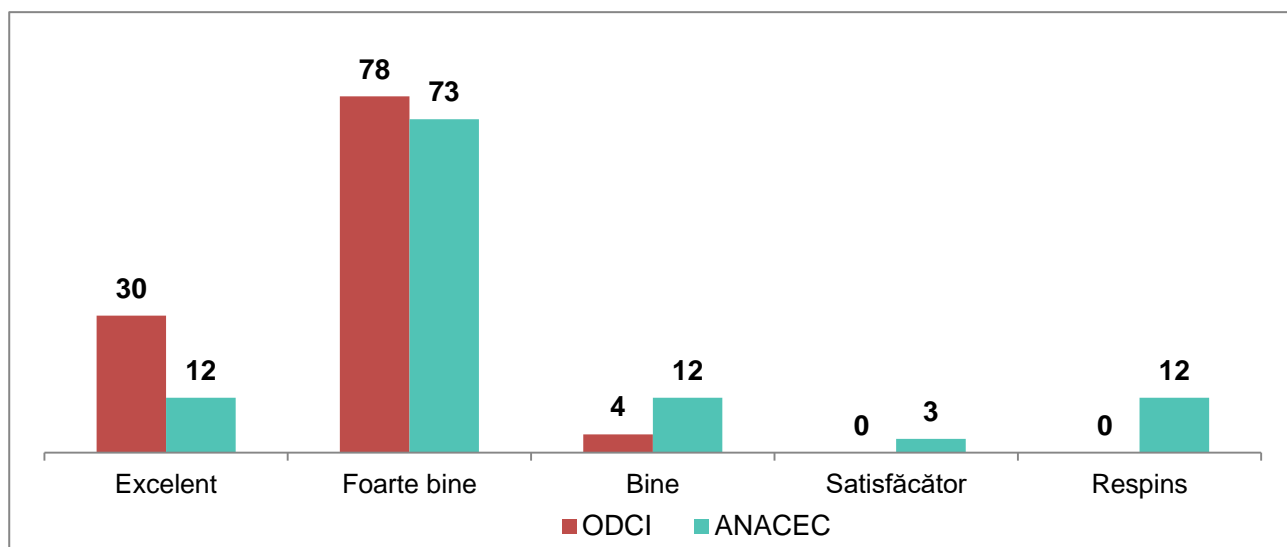

Figura 4.1.3. **Modificarea calificativului acordat de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării (ODCI) în rezultatul examinării dosarului la ANACEC**

Acest fapt demonstrează neobiectivitatea membrilor comisiilor de susținere publică a tezelor, în special nerespectarea și/sau necunoașterea prevederilor *Regulamentului de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat* și supraaprecierea tezelor de doctor în cadrul instituțiilor în care sunt susținute. De cele mai multe ori, calificativul nu este acordat corect la criteriul „Publicarea în ediții științifice/prezentarea la conferințe științifice”, de exemplu, nu este contorizată cerința de minimum 2 publicații în bazele de date Web of Science sau Scopus pentru calificativul „Excelent” sau sunt luate în calcul revistele științifice, neaprobată de ANACEC (sau organizații-echivalente din alte țări) și edițiile pseudoștiințifice.

Din totalul tezelor la care a fost modificat calificativul, ca rezultat al evaluării de către experți (inclusiv și cele respinse), 22,5% revin Universității de Stat din Moldova; 15% – Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău; 12,5% – Academiei de Studii Economice din Moldova, câte 10% Universității de Stat de Educație Fizică și Sport și Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova; 7,5% – Academiei de Administrare Publică (absorbită de Universitatea de Stat din Moldova); câte 5% – Universității Libere Internaționale din Moldova, Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice și Academiei Militare „Alexandru cel Bun” și câte 2,5% Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Universității Tehnice

a Moldovei și Universității de Stat din Tiraspol cu sediul în mun. Chișinău (absorbită de Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău).

Menționăm că durata medie de obținere a titlului științific de doctor (calculată de la data înmatriculării/ aprobării temei de doctorat și până la decizia de confirmare a titlului) este de cca 8,1 ani, dar cu diferențe importante între cei care au susținut teza în cadrul Consiliilor științifice specializate (10,5 ani) și cei care au susținut teza în cadrul Comisiilor de doctorat (5,7 ani). În conformitate cu prevederile *Codului Educației și Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat* (HG nr. 1007/2014), durata studiilor de doctorat este de 5 (6 ani fără frecvență), termen în care doctorandul este obligat să finalizeze și să susțină public teza. Analiza datelor privind termenul de susținere publică a tezelor prin programul de doctorat a relevat că procedura de inițiere a aprobării tezei a fost încadrată în limita indicată, totuși 31% din teze, finanțate de la buget și 6% cu taxă nu au fost susținute în termenul stabilit. Procedura de susținere publică a tezei în termenele stabilite, precum și posibilitatea de aprobare a titlurilor științifice, după expirarea perioadei de grație, trebuie să fie reglementate în actele interne (instituționale).

Este alarmant faptul că din persoanele înmatriculate la doctorantură în conformitate cu *Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat*, ciclul III (HG nr. 1007/2014), doar un procent mic de teze sunt susținute în termen sau în general susținute. Spre exemplu, analiza datelor referitor la persoanele ce au fost admise la doctorantură în anii 2015-2016⁹ a relevat următoarele: din cele 334 de persoane admise la doctorantură în anul 2015 numai la 37 de persoane (11,1%), iar din 701 de persoane admise la doctorantură în anul 2016 doar la 120 de persoane (17,1%) a fost confirmat titlul științific de doctor (Figura 4.1.4).

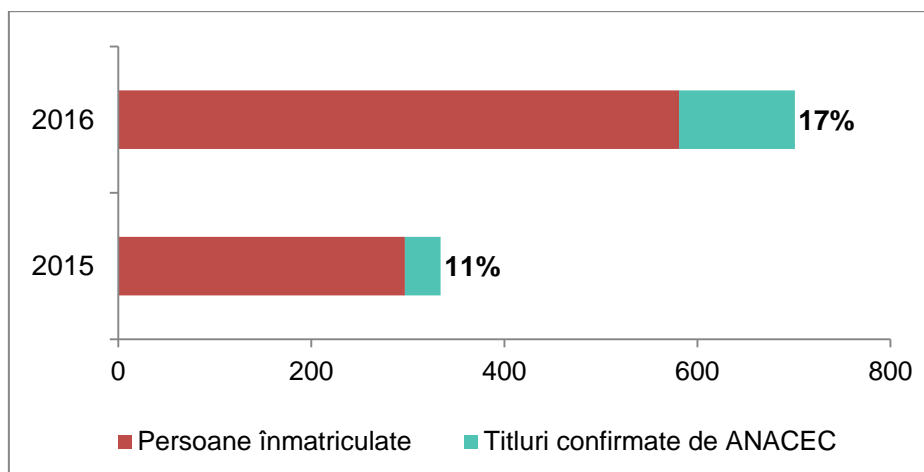

Figura 4.1.4. **Ponderea tezelor susținute în termen a persoanelor înmatriculate la doctorantură în anii 2015 și 2016**

De menționat că la 31 decembrie 2023 expiră termenul de susținere publică a tezelor de doctorat a persoanelor admise la doctorat până la intrarea în vigoare a *Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat*, ciclul III (HG nr. 1007/2014) și a tezelor de doctor habilitat a persoanelor admise la programele de postdoctorat, până la intrarea în vigoare a *Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat* (HG nr. 499/2018).

Analiza titlurilor științifice conferite după genul deținătorilor titlurilor confirmă tendința de feminizare a cercetării științifice din Republica Moldova, stabilită în anii precedenți, circa 65% din titlurile științifice în 2022 fiind conferite femeilor. Există însă deosebiri importante în funcție de titlul științific conferit. Astfel, femeilor le-au fost conferite peste 63% din titlurile de doctor și 87% din titlurile de

⁹ Au fost analizate datele în baza persoanelor admise la doctorantură în anii 2015 și 2016, întrucât, pentru această categorie, inclusiv și în anul 2022, a expirat termenul-limită de finalizare și susținere publică a tezei.

doctor habilitat. După domeniile științifice, cele mai mari dezechilibre după gen în acest an s-au atestat la științele agricole (0% bărbați) și științele medicale (27,6% bărbați).

Această tendință de „dominare” a femeilor în știință se datorează, în mare parte, finanțării insuficiente și a reformelor nesistemice realizate, fapt ce dictează o reorientare a valorilor, punându-se accent pe siguranța financiară. În acest aspect, femeile, în anumite domenii științifice, găsesc în cercetare o „nișă comodă” din punct de vedere al poziției sociale și libertății creative de cercetare.

Vârsta medie la care se susține teza de doctorat /se conferă titlul științific rămâne relativ ridicată. Astfel, în 2022 vârsta medie a persoanelor cărora le-au fost confirmate titluri de doctor este de circa 40 ani (fiind aceeași la femei și bărbați), iar a persoanelor cărora le-au fost conferite titluri de doctor habilitat – 48 ani (47 ani pentru femei și 53 ani pentru bărbați).

În funcție de programul de doctorat, diferențele privind vârsta medie a persoanelor cu titluri științifice de doctor confirmate nu sunt semnificative, constituind 38 de ani pentru persoanele ce au urmat programul de doctorat prin școala doctorală și 42 de ani pentru persoanele înmatriculate la doctorat până în anul 2015. O diferență mai mare pe această dimensiune a fost constatată la persoanele cărora le-au fost confirmate titluri de doctor habilitat, vârsta medie fiind de 51 de ani pentru persoanele ce au realizat programul de postdoctorat și 45 de ani pentru persoanele titlul științific al cărora a fost conferit de către Consiliile științifice specializate de susținere publică a tezelor.

Analiza pe domenii a relevat că cea mai ridicată vârstă medie a persoanelor care au obținut titluri de doctor și doctor habilitat în anul 2022 este în domeniul științelor medicale (43,9 ani), științelor umaniste (43 ani) și științelor agricole (43 ani), iar cea mai mică a celor care au obținut titluri similare în domeniul științelor naturii (36,7 ani). În domeniul științelor sociale și economice și în domeniul științelor inginerești și tehnologii vârsta medie este de circa 40 de ani.

Din totalul titlurilor științifice conferite în Republica Moldova în anul 2022, 17 titluri de doctor au fost conferite cetățenilor străini, după cum urmează: 5 în științe ale educației; 4 în psihologie; 5 în drept, 2 în științe inginerești și 1 în științe economice (Tabelul 4.1.2).

Tabelul 4.1.2

Repartizarea după domenii a titlurilor științifice obținute de către cetățenii străini în Republica Moldova

Domeniul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Matematică		1			2					
Informatică	2			1				1		
Științe biologice				1						
Științe Inginerești			1			1				2
Științe medicale		2	1	1	1		1			
Științe economice	5		7	6		3	2	1	2	1
Drept	7	16	11	17	1	11	4	1	3	5
Științe ale educației	12	15	5	19	4	3	12	2	8	5
Psihologie			3	1	1	3	1	2	1	4
Filologie	1	1	1	1	1	1		1	1	
Științe ale comunicării						1	1			
Istorie	2	1		1						
Științe politice							2		1	
Total	29	36	29	48	10	23	23	8	16	17

Majoritatea cetățenilor străini care au obținut titluri în Republica Moldova în anul 2022 reprezintă România (15), urmată de Israel și Georgia (câte 1). De asemenea, în anul 2022 a fost respinsă confirmarea titlului științific la 4 cetățeni străini (2 din Israel, 1 din România și 1 din Turcia), toate tezele fiind din domeniul educației. În total, în perioada existenței sistemului național de atestare a personalului științific (1993-2022) cetățeni străini, reprezentanți din 46 de țări, au obținut 759 titluri științifice, inclusiv 18 de doctor habilitat. Peste 2/3 din aceștia sunt cetățeni ai României.

Evaluarea pentru **formarea Consiliilor științifice specializate** în vederea susținerii tezelor (CȘS) constituie etapa cea mai importantă de atestare a candidaților la titlul științific în cadrul ANACEC (pentru candidații care nu și-au făcut studiile în cadrul școlilor doctorale). Pe parcursul anului 2022 Consiliul de conducere a aprobat formarea a 6 CȘS pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și a 50 CȘS pentru susținerea tezelor de doctor în cadrul a 24 de instituții (Tabelul 4.1.3.).

Tabelul 4.1.3

Numărul Consiliilor științifice specializate pentru susținerea tezelor de doctor habilitat și doctor, aprobate în anul 2022

Denumirea instituției	Teze de doctor habilitat	Teze de doctor	Total
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	2	6	8
Universitatea de Stat din Moldova		7	7
Institutul de Zoologie		1	1
Institutul de Fizică Aplicată		1	1
Academia de Administrare Publică		1	1
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”		2	2
Institutul de Istorie	1	1	2
Institutul de Chimie	1	1	2
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice		1	1
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău		2	2
Institutul de Științe ale Educației	1	2	3
Universitatea de Stat din Tiraspol		2	3
Universitatea Tehnică a Moldovei		2	3
Universitatea Agrară de Stat din Moldova		1	1
Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D. Ghițu”		1	1
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport		4	4
Universitatea Liberă Internațională din Moldova		4	4
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”		1	1
Agenția Națională de Sănătate Publică		1	1
Academia de Studii Economice a Moldovei		3	3

Institutul Național de Cercetări Economice	1	1	2
Institutul de Cardiologie		1	1
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice		3	3
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI		1	1
Total	6	50	56

În același timp, au fost retrase 4 demersuri și respinse 6 demersuri pentru formarea CȘS de susținere a tezei de doctor, pe motiv de nesatisfacere a cerințelor înaintate față de tezele de doctorat.

Din cele 56 teze, care au fost recomandate spre susținere în urma evaluării, 26 sunt în științe sociale și economice (din care 2 de doctor habilitat), 10 – în științe medicale (din care 2 de doctor habilitat), 7 – în științe ale naturii (din care 1 de doctor habilitat); 10 – în științe umaniste (din care 1 de doctor habilitat), 3 – în științe ingineresti și tehnologii (Figura 4.1.5.).

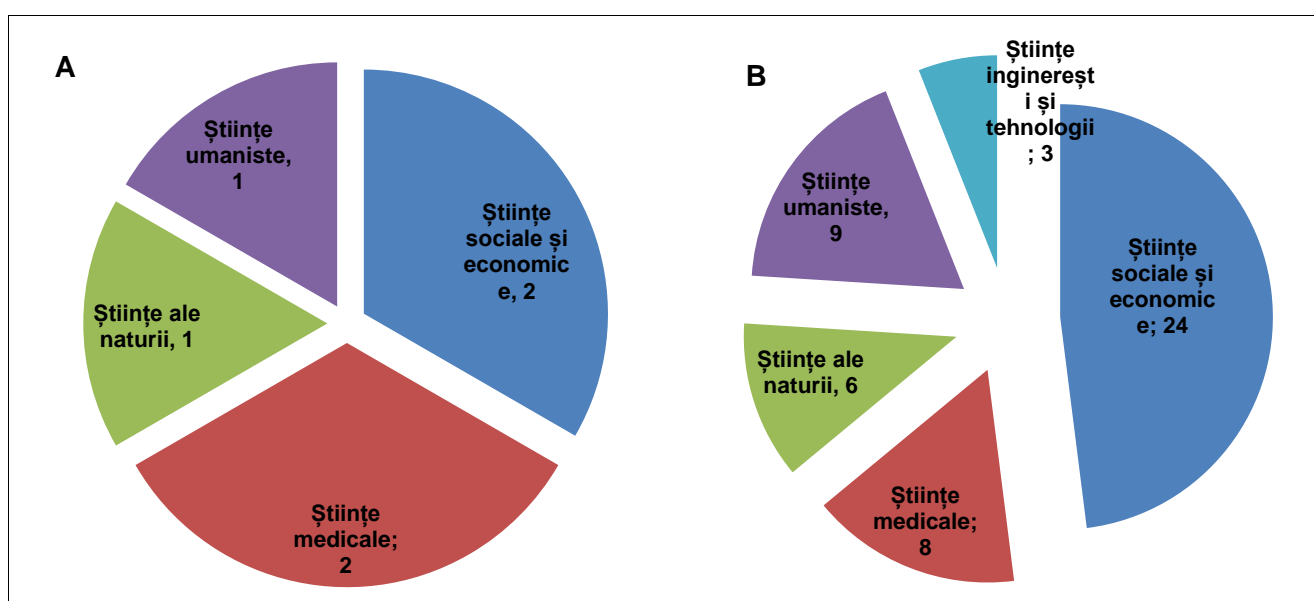

Figura 4.1.5. Repartizarea CȘS formate în anul 2022, după domenii științifice:
A - teze de doctor habilitat; B - teze de doctor

Seminarele științifice de profil (SȘP) continuă să reprezinte un element important al procesului de examinare și susținere a tezelor de doctorat în conformitate cu *Regulamentul de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice*.

În anul 2022, în conformitate cu pct. 3 al *Regulamentului privind constituirea și activitatea SȘP*, Consiliul de conducere al ANACEC, în baza demersurilor senatelor universitare/ consiliilor științifice ale organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, a aprobat formarea a 6 SȘP permanente și 9 SȘP ad-hoc, în total 15 SȘP. Repartizarea pe domenii științifice a SȘP aprobate relevă un număr mai mare a acestora în domeniul științelor naturii, științelor ingineresti și tehnologii, științelor sociale și economice și științelor umaniste (Figura 4.1.6).

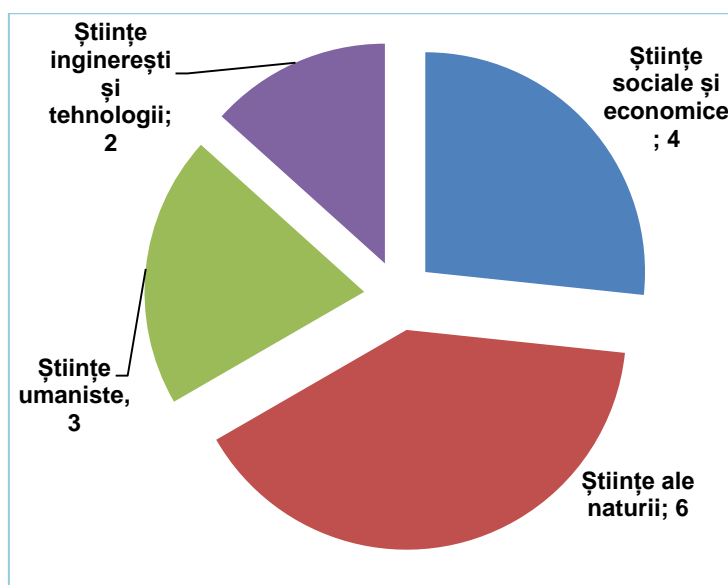

Figura 4.1.6. Repartizarea seminarelor științifice de profil după domeniul științei

Cele mai multe SȘP au fost formate în cadrul Universității de Stat din Moldova și Universității Tehnice a Moldovei (Tabelul 4.1.4).

Tabelul 4.1.4

Repartizarea seminarelor științifice de profil constituite și aprobate în anul 2022 după instituții

Denumirea instituției	SȘP permanente	SȘP ad-hoc	Total
Universitatea de Stat din Moldova	3	2	6
Institutul de Fizică Aplicată		1	1
Institutul de Chimie		1	1
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	0	0	0
Institutul de Științe ale Educației	1		1
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport		1	1
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	1		1
Universitatea Tehnică a Moldovei	1	3	5
Institutul de Energetică		1	1
TOTAL	6	9	15

Repartizarea titlurilor științifice conferite/ confirmate în anul 2022 după instituții

Denumirea instituției	Doctor habilitat	Doctor	Total titluri
Universitatea de Stat din Moldova	3	32	35
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	4	16	20
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	2	11	13
Universitatea Tehnică a Moldovei	1	10	11
Academia de Studii Economice din Moldova	2	7	9
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	2	7	9
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	0	7	7
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	0	5	5
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	0	4	4
Universitatea de Stat din Tiraspol	0	4	4
Institutul de Chimie	1	2	3
Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor	1	2	3
Institutul de Științe ale Educației	0	3	3
Institutul de Ecologie și Geografie	0	2	2
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	0	2	2
Institutul Național de Cercetări Economice	1	1	2
Institutul de Cardiologie	0	1	1
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice	1	0	1
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI a Republicii Moldova	0	1	1
Institutul de Fizică Aplicată	0	1	1
Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii „D.Ghițu”	0	1	1
Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”	0	1	1
Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "Nicolae Dimo"	0	1	1
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	0	1	1
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere"	0	1	1
TOTAL	18	123	141

4.2. Atestarea personalului științifico-didactic

În anul 2022, prin deciziile Consiliului de conducere, au fost confirmate 102 titluri științifico-didactice (cu 30 mai puține decât în 2021), inclusiv 13 titluri de profesor universitar (cu 5 mai puține decât în 2021) și 89 titluri de conferențiar universitar (cu 25 mai puțin comparativ cu anul 2021)

(Tabelul 4.2.1). Demersuri de confirmare a titlurilor științifico-didactice au parvenit de la 20 instituții de învățământ superior (cu 2 mai mult decât în anul 2021).

În perioada de referință, au fost respinse 3 demersuri depuse de instituții pentru confirmarea titlului științifico-didactic de conferențiar universitar. Principalele motive pentru respingere au fost neîndeplinirea cerințelor privind numărul minim de publicații, editarea lucrărilor didactice, participarea în proiecte și constatarea abaterilor de la buna conduită în cercetarea științifică.

Tabelul 4.2.1

Repartizarea titlurilor științifico-didactice conferite în anul 2022 după instituții

Denumirea instituției	Profesor universitar	Conferențiar universitar	Total titluri
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova	5	15	20
Universitatea de Stat din Moldova	2	13	15
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	0	11	11
Universitatea Tehnică a Moldovei	0	6	6
Universitatea Agrară de Stat din Moldova	0	9	9
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”	2	3	5
Universitatea de Stat din Tiraspol	1	5	6
Academia de Studii Economice din Moldova	1	4	5
Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova	0	3	3
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	0	3	3
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova	0	3	3
Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată	0	3	3
Universitatea de Stat din Taraclia „Grigore Țambaliuc”	0	3	3
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1	1	2
Universitatea de Stat din Comrat	0	2	2
Universitatea de Stat din Cahul	0	2	2
Universitatea de Studii Europene din Moldova	1	0	1
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	0	1	1
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	0	1	1
Academia Militară „Alexandru cel Bun”	0	1	1
Total	13	89	102

Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar, conferite în anul 2022, după domenii este prezentată în figura 4.2.1, din care este evidentă predominarea clară a științelor din domeniul *Business, administrare și drept* (științe sociale și economice).

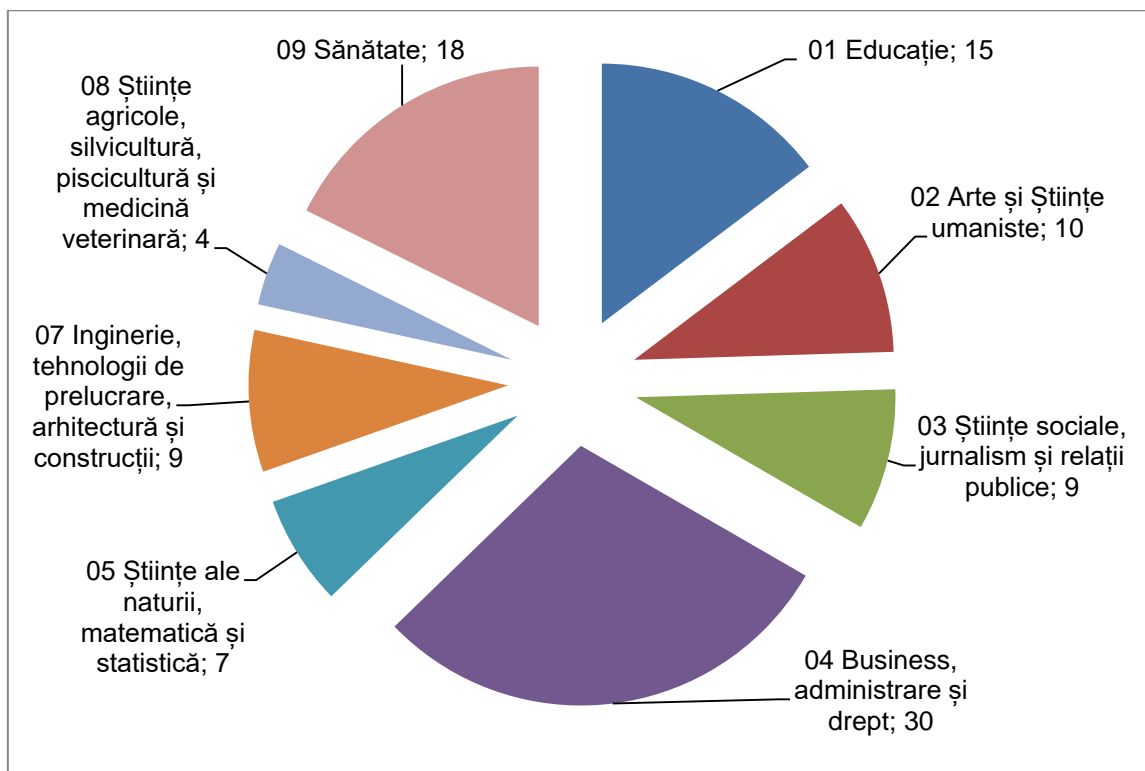

Figura 4.2.1. Repartizarea titlurilor de profesor universitar și conferențiar universitar conferite în anul 2022, după domenii

Circa 3/4 din titlurile de profesor universitar și conferențiar universitar au fost conferite femeilor, acest fapt fiind predominant datorat titlurilor de conferențiar confirmate (Figura 4.2.2). În cazul titlurilor de profesor confirmate, ponderea femeilor este de circa 40%. Vârsta medie la care au fost obținute titlurile științifico-didactice în anul 2022 se menține aproximativ aceeași ca și în anii precedenți, fiind de 44 ani, pentru conferențiar, și de 53 ani, pentru profesor universitar, femeile având o vârstă mai mică, comparativ cu bărbații (Figura 4.2.2.).

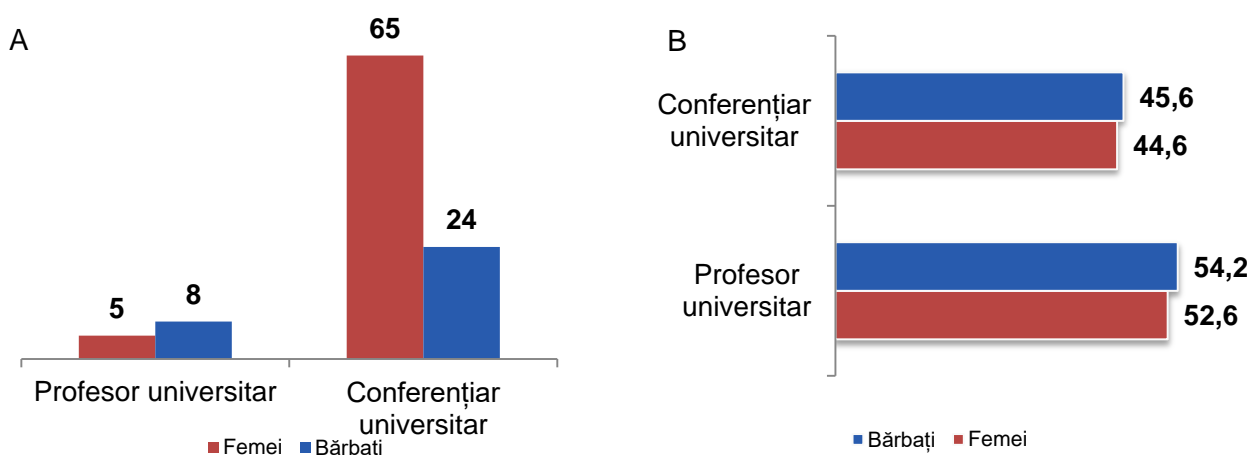

Figura 4.2.2. Repartizarea persoanelor cărora li s-a confirmat titlul științific de profesor universitar și conferențiar universitar în anul 2022, după gen (A) și vârstă medie (B)

Domeniile în care, în anul 2022, femeile au fost lideri la obținerea titlurilor științifico-didactice sunt: *Educație; Arte și științe umaniste; Științe sociale, jurnalism și relații publice; Business, administrare și drept și Inginerie, tehnologii de prelucrare, arhitectură și construcții*. În domeniile *Științe ale naturii, matematică și statistică și Sănătate*, mai activi, în calificarea științifico-didactică, au fost

bărbații, iar în domeniul Științe agricole, silvicultură, piscicultură și medicină veterinară, ponderea bărbaților și a femeilor a fost egală (Figura 4.2.4.).

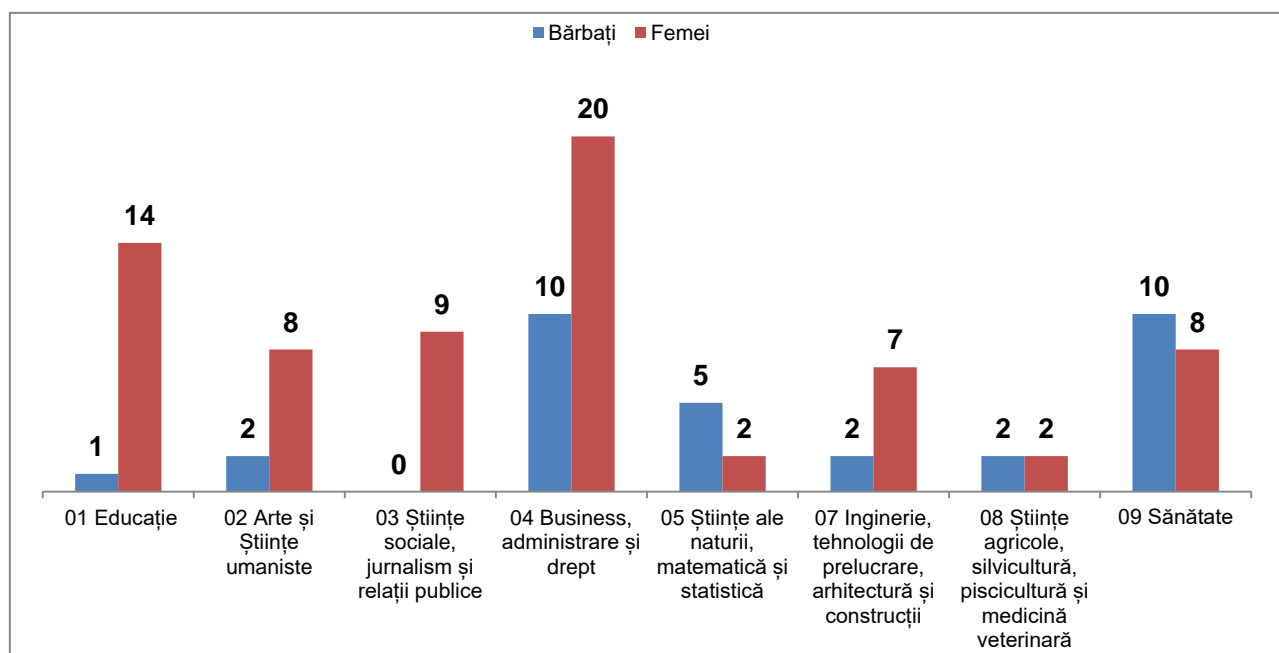

Figura 4.2.4. Repartizarea persoanelor confirmate cu titluri științifico-didactice în anul 2022 după gen și domeniu științific

În total, în perioada funcționării sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic (1993-2022), au fost conferite 578 titluri de profesor universitar și 2708 titluri de conferențiar universitar.

4.3. Aprobarea calității de conducător de doctorat

Pe parcursul anului 2022 au fost examinate 154 de dosare și demersuri ale instituțiilor privind acordarea dreptului de conducător de doctorat. În urma examinării acestor dosare și demersuri 135 persoane au fost aprobate cu drept de conducător de doctorat la 151 de specialități, reprezentând 32 de instituții (Tabelul 4.3.1.).

Tabelul 4.3.1.

Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2022 după instituții

Denumirea instituției	Numărul persoanelor
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	22
Universitatea de Stat din Moldova	19
Academia de Administrare Publică	4
Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor	4
Institutul de Chimie	3
Institutul de Zoologie	2
Institutul de Istorie	2
Institutul de Ecologie și Geografie	1
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”	1
Universitatea Tehnică a Moldovei	10

Universitatea Agrară de Stat din Moldova	4
Institutul de Microbiologie și Biotehnologie	3
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	10
Institutul de Științe ale Educației	3
Universitatea de Stat din Tiraspol	2
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al RM	8
Academia de Studii Economice din Moldova	4
Institutul Național de Cercetări Economice	3
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”	4
Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	3
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	3
Universitatea de Stat din Comrat	3
Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”	3
Universitatea Liberă Internațională din Moldova	2
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	2
Institutul Patrimoniului Cultural	2
Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare	2
Agenția Națională pentru Sănătate Publică	2
IMSP Institutul Mamei și Copilului	1
Institutul de Cardiologie	1
Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnice și Medicină Veterinară	1
Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”	1
Total	135

Din numărul total, 10 persoane au obținut din oficiu calitatea de conducător de doctorat la specialitățile în care au susținut tezele de doctor habilitat, în conformitate cu prevederile *Metodologiei de aprobare a conducătorilor de doctorat* (HG nr. 326/2019).

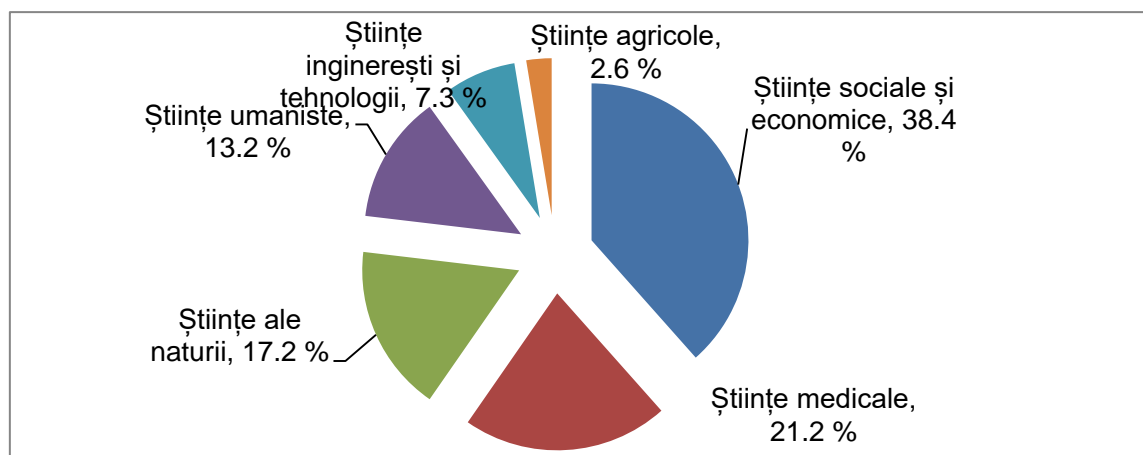

Figura 4.3.1. Repartizarea persoanelor cărora le-a fost aprobat dreptul de conducător de doctorat în anul 2022 după domeniile științifice

Nu au fost aprobate demersurile de acordare a dreptului de conducător de doctorat a 10 persoane la 10 specialități din cadrul a 7 organizații din domeniile cercetării și inovării, pe motiv de neîndeplinire a indicatorilor de performanță – publicații suficiente peste hotare; publicații științifice valoroase, inclusiv articole în reviste științifice recenzate; experiență de evaluare și management a cercetării.

După specialitățile științifice la care a fost aprobat dreptul de conducere a doctoratului, cea mai mare pondere în anul curent revine din nou celor din domeniile științelor sociale și economice (38,4%), științelor medicale (21,2%) și științelor naturii (17,2%) (Figura 4.3.1.). O pondere mai mică revine științelor umaniste (13,2%), științelor inginerești și tehnologii (7,3%) și științelor agricole (2,6%).

Printre persoanele care au obținut dreptul de conducător de doctorat predomină femeile (Figura 4.3.2. A). În anul 2022 s-a păstrat aceeași pondere de femei și bărbați ca și în anul precedent. Vârsta medie a persoanelor care au obținut dreptul de conducător de doctorat este de cca 51,9 ani și este mai mică la femei decât la bărbați (Figura 4.3.2. B).

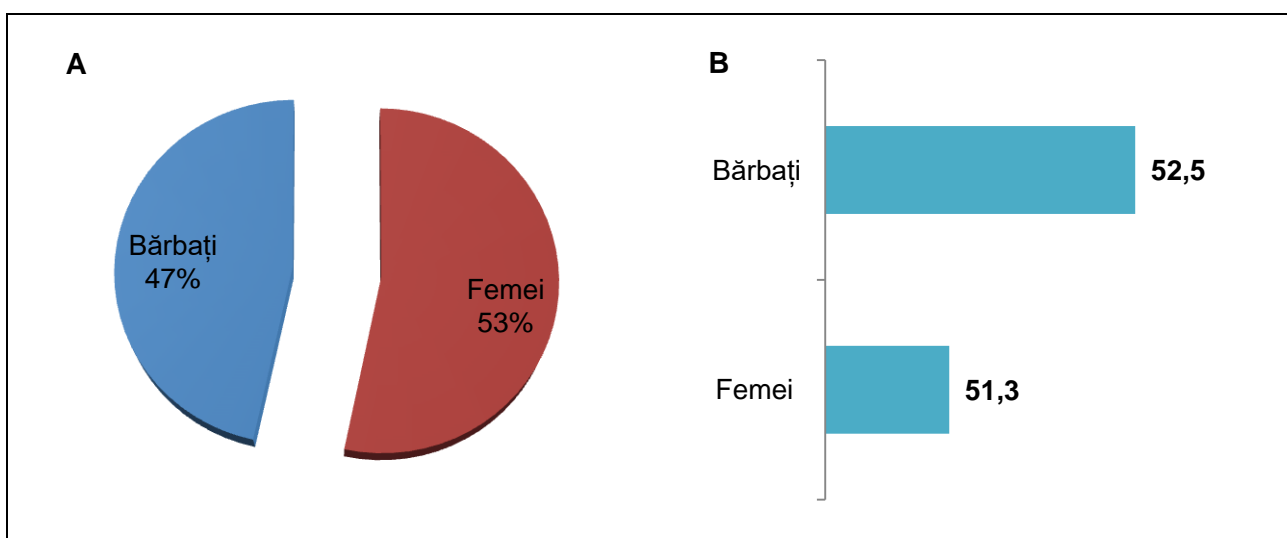

Figura 4.3.2. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2022 după gen (A) și vârsta medie (B)**

Femeile sunt lideri în domeniul științelor naturii și științelor umaniste. În celelalte domenii ponderea femeilor și bărbaților este aproximativ egală (Figura 4.3.3.).

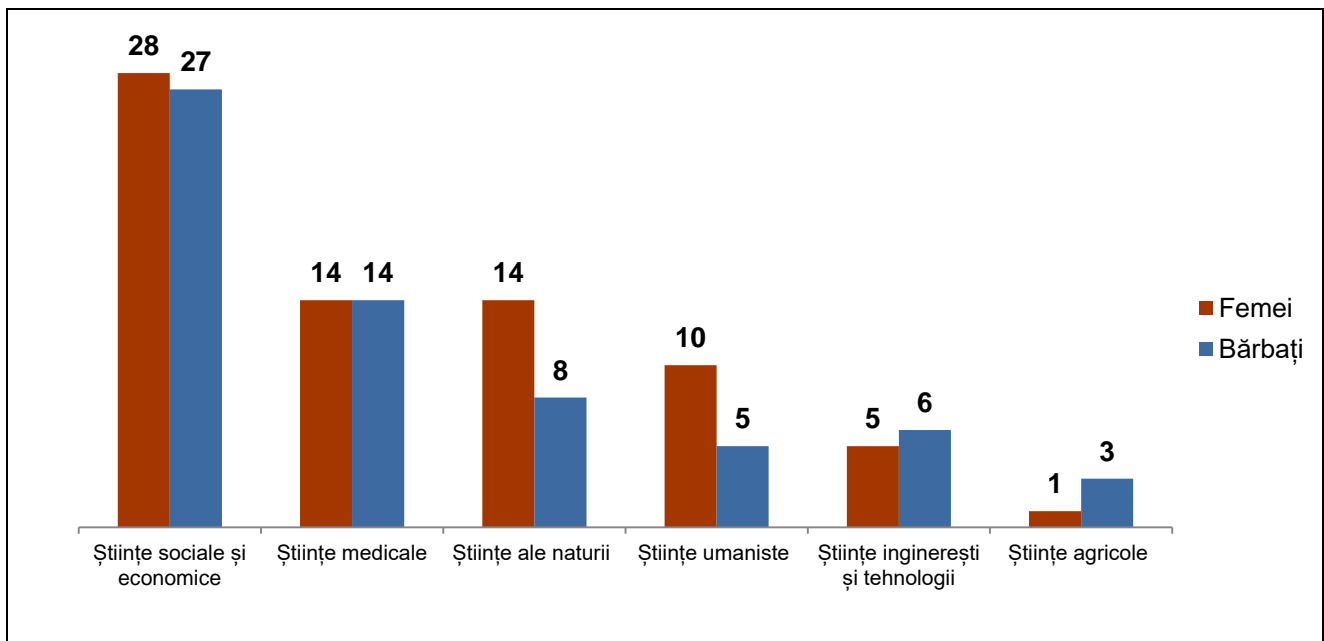

Figura 4.3.3. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat în anul 2022 după gen și domeniu științific**

Din lista persoanelor care au obținut aprobarea de conducător de doctorat în anul 2022, 64% sunt doctori în științe. Cea mai mare pondere a persoanelor care au obținut aprobarea calității de conducător de doctorat ce dețin titlul științific de doctor habilitat se constată în domeniul științelor medicale. În domeniul științelor naturii și celor agricole raportul doctorilor și doctorilor habilitați este aproximativ același, iar în domeniul științelor inginerești și tehnologii, științelor sociale și economice și științelor umaniste, numărul persoanelor ce dețin titlul de doctor este mai mare față de cel al persoanelor cu titlul științific de doctor habilitat (Figura 4.3.4.).

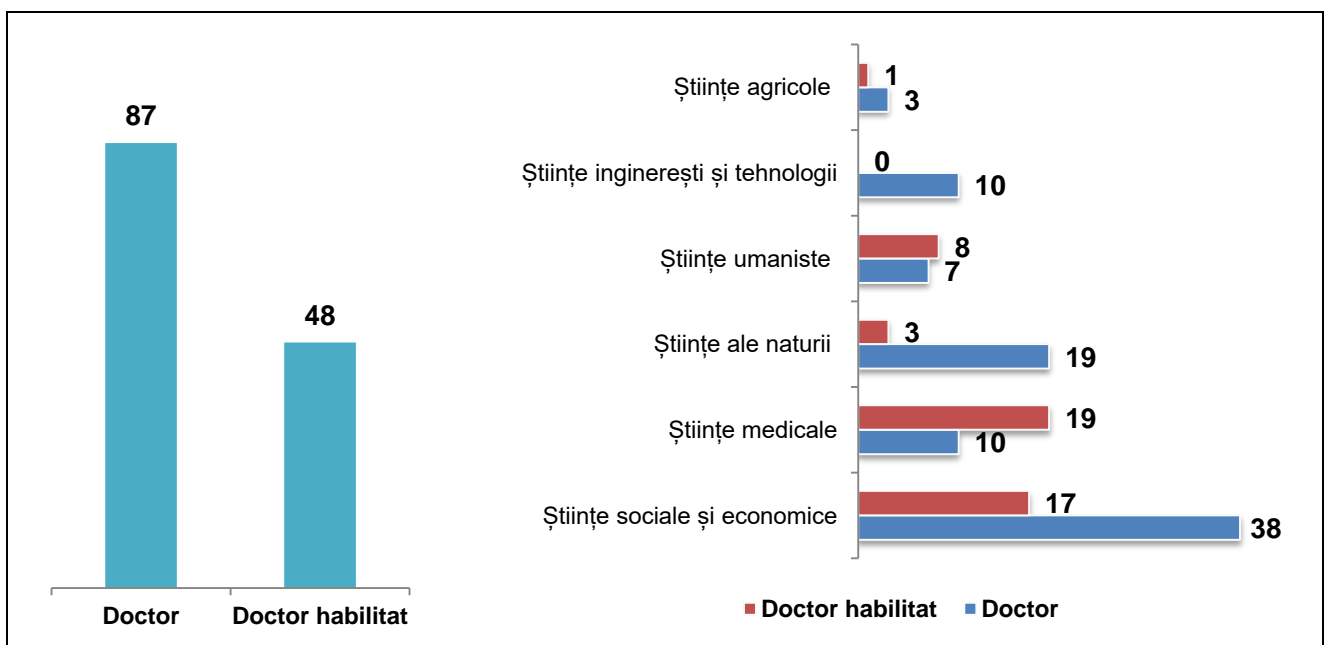

Figura 4.3.4. **Repartizarea persoanelor aprobate cu drept de conducător de doctorat după titlul științific deținut pe domenii științifice**

Numărul total al persoanelor care au drept de conducere a doctoratelor în Republica Moldova, la 01.01.2023, este de 1109 persoane, inclusiv 445 care au obținut acest drept în conformitate cu prevederile noii *Metodologii de aprobare a conducătorilor de doctorat* (HG nr.326/2019).

4.4. Recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate

În anul 2022 au fost recunoscute și echivalate 13 acte de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate, care au îndeplinit cerințele stipulate în *Regulamentul cu privire la recunoașterea și echivalarea actelor de înaltă calificare științifică și științifico-didactică obținute în străinătate* (HG nr.472/2004) (Tabelul 4.4.1.).

Tabelul 4.4.1.

Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în anul 2022 după domeniu și țara în care au fost obținute

Domeniul științei	Doctor habilitat	Doctor în științe	Țara în care a fost obținut actul
Filologie		3	România, Bulgaria, Federația Rusă
Științe medicale		2	Norvegia, Germania
Științe agricole		2	România
Științe ingineresti		2	România, Ungaria
Științe economice		1	Franța
Științe politice		1	Italia
Științe ale educației		1	Federația Rusă
Istorie		1	România
Total	0	13	8 țări

Într-un caz, diploma de doctor în științe a fost doar recunoscută, în baza acordului bilateral de recunoaștere a actelor, dar titlul științific nu a fost echivalat. De asemenea, au fost respinse 3 cereri de recunoaștere și echivalare a titlului științific, motivele principale invocate fiind nerespectarea prevederilor legale, precum și nerespectarea eticii și deontologiei profesionale.

Rezultatele recunoașterii și echivalării actelor în anul 2022 se înscriu, în mare parte, în caracteristicile acestui proces pe întreaga perioadă de funcționare a sistemului național de atestare a personalului științific și științifico-didactic. Astfel, în perioada 1993-2022 au fost recunoscute și echivalate peste 689 acte (fără actele eliberate în Uniunea Sovietică recunoscute și echivalate), din care 89 de titluri de doctor habilitat și 600 de titluri de doctor.

Analiza repartizării după domenii științifice a titlurilor conferite în străinătate, ulterior recunoscute și echivalate în Republica Moldova, arată că cele mai populare specialități sunt din medicină, tehnică și drept, dar ponderi importante au și ramuri cu specific național, cum ar fi istoria națională sau filologia română, insuficiența specialiștilor în aceste domenii fiind soluționată inclusiv prin studii de doctorat în România (Figura 4.4.1.). Această repartizare după domenii științifice este mai echilibrată decât cea a titlurilor științifice conferite în Republica Moldova. În plus, în totalul celor care au susținut peste hotare este mai mare ponderea unor ramuri importante pentru economia Republicii Moldova, cum ar fi ingineria sau agricultura.

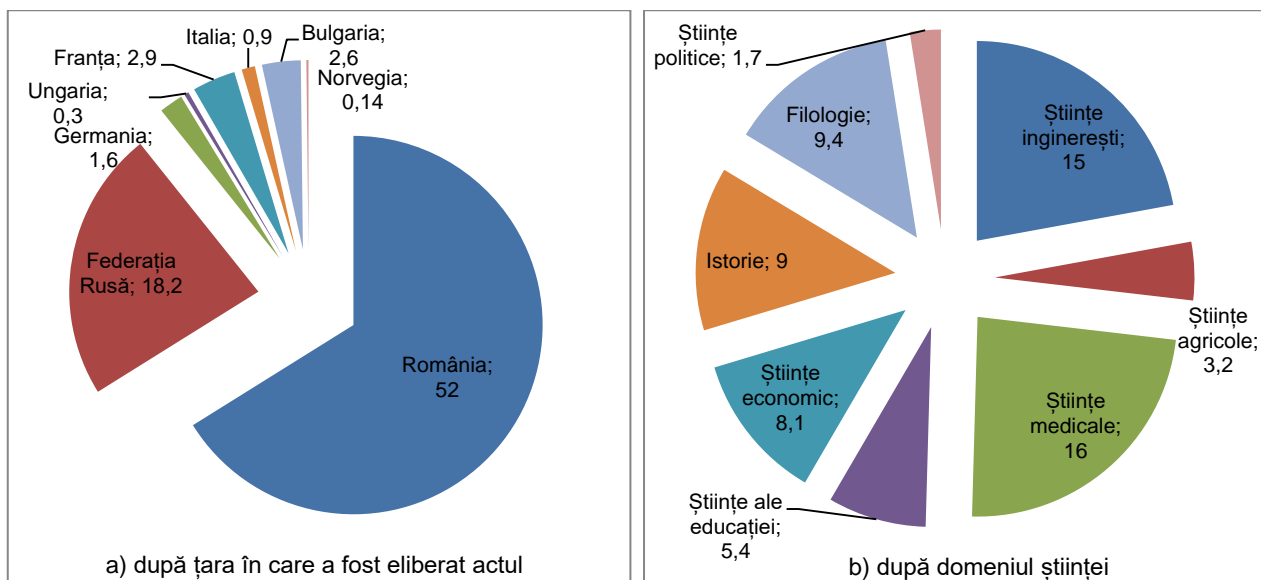

Figura 4.4.1. **Repartizarea actelor recunoscute și echivalate în Republica Moldova, 1993-2022**

O activitate conexă procesului de atestare a personalului științific a fost eliberarea adeverințelor de autenticitate a actelor emise. În anul 2022 au fost eliberate 53 adeverințe de autenticitate atât cetățenilor străini care au obținut acte de înaltă calificare în Republica Moldova (12 persoane), cât și cetățenilor moldoveni (27 persoane).

Datele privind cetățenii Republicii Moldova cărora le-au fost eliberate adeverințe de autenticitate ne pot servi drept caracteristici ale persoanelor înalt calificate care doresc să emigreze peste hotare și urmăresc ca actele să le fie recunoscute și echivalate în țările de destinație. Cei mai mulți din aceștia reprezintă dreptul și științele medicale, cu vârsta cuprinsă între 41-45 ani (Figura 4.4.2.).

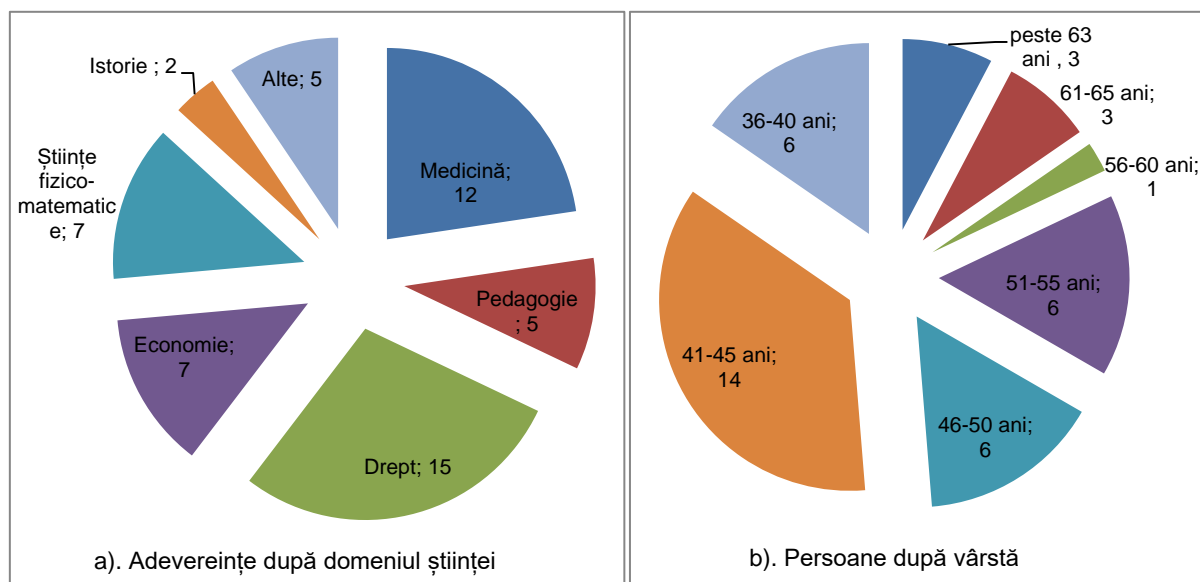

Figura 4.4.2. **Repartizarea adeverințelor de autenticitate eliberate beneficiarilor în anul 2022**

4.5. Evaluarea revistelor și manifestărilor științifice

A. Evaluarea și clasificarea revistelor științifice

Evaluarea și clasificarea revistelor științifice de profil ține de competența Comisiei de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor științifice, formată din 9 persoane, inclusiv 4 reprezentanți ai Academiei de Științe a Moldovei, 3 reprezentanți ai Consiliului Rectorilor și 2 reprezentanți ai

ANACEC. Comisia de referință s-a întrunit, pe durata anului 2022, în 4 ședințe plene, în cadrul cărora au fost evaluate 19 dosare de acreditare depuse.

În baza propunerilor comisiei menționate, Consiliul de conducere al ANACEC a acreditat 13 reviste științifice pe 23 de profiluri științifice (Tabelul 4.5.1.). O publicație a fost acceptată drept revistă științifică multidisciplinară. La două reviste pentru unele lacune în activitatea editorială a fost suspendat statutul de publicație științifică de profil (respectiv pentru 6 luni și pentru 2 ani).

Tabelul 4.5.1.

Reviste științifice evaluate și clasificate în anul 2022

Nr. ctr.	Denumirea revistei	Profilul științific
TIPUL A		
1.	Problemele Energeticii Regionale	Științe ingineresti și tehnologii
TIPUL B		
2.	Revista de știință, inovare, cultură și artă „Akademos”	Multidisciplinar
3.	Intertext	Filologie; Studiul artelor și culturologie; Științe ale educației
4.	Economica, revistă științifico-didactică	Științe economice
5.	Știința Agricolă	Științe agricole; Științe medical-veterinare; Științe ingineresti și tehnologii (inginerie agrară)
6.	Psihologie, revistă științifico-practică	Psihologie
7.	Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină	Științe medicale
8.	Intellectus	Științe juridice; Științe economice; Științe ingineresti și tehnologii
9.	Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții	Științe biologice; Științe geonomice
10.	Vector European	Științe juridice; Științe economice; Psihologie
11.	Revista de Științe ale Sănătății din Moldova/ Moldovan Journal of Health Sciences	Științe medicale
TIPUL C		
12.	Pomicultura, Viticultura și Vinificația	Științe agricole; Științe ingineresti și tehnologii (inginerie agrară)
13.	Moldavian Journal of the Physical Sciences	Științe fizice; Științe ingineresti și tehnologii

10 reviste evaluate au fost atribuite la Tipul B de publicații științifice de profil, fiind acceptate drept *reviste științifice recunoscute la nivel național*, 2 reviste au fost distribuite la Tipul C de publicații științifice de profil – *publicații cu potențial de recunoaștere la nivel național* și doar o revistă a fost clasificată la Tipul A de publicații științifice de profil – *revistă științifică cu vizibilitate internațională*, indexată în bazele de date Web of Science (WoS) și SCOPUS.

Astfel, la finele anului de referință, certificate de acreditare în calitate de publicații științifice de profil valabile dețineau 56 de reviste științifice (Figura 4.5.1.). Majoritatea publicațiilor științifice periodice acreditate (66,1%) sunt reviste de categoria B. Categoriei superioare A revin 19,6%, respectiv categoriilor B+ și C le revin 14,3% din numărul total al revistelor acreditate.

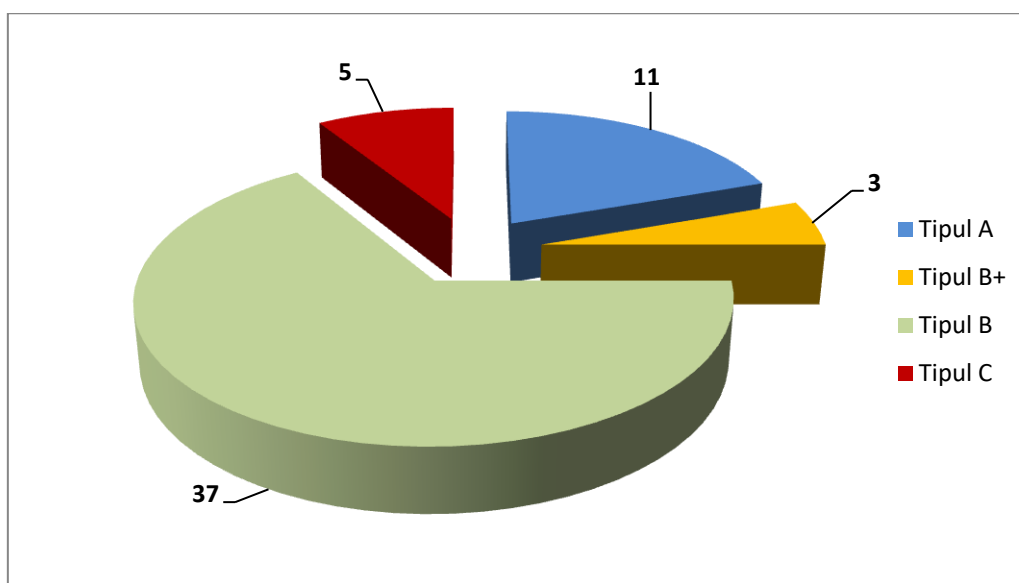

Figura 4.5.1. Reviste acreditate cu certificate valabile la finele anului 2022

Menționăm, de asemenea, că alte 15 reviste științifice au depășit termenul de valabilitate a certificatului de acreditare.

Evaluările periodice întreprinse au drept obiectiv creșterea calității publicațiilor științifice de profil, dar și sporirea vizibilității internaționale a revistelor științifice naționale, inclusiv prin indexarea acestora în baze de date internaționale cotate. Similar anului precedent, 11 reviste științifice naționale sunt indexate în continuare în bazele de date cotate WoS și SCOPUS:

- 1) [Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Matematica \(SCOPUS\)](#);
- 2) [Chemistry Journal of Moldova \(WoS și SCOPUS\)](#);
- 3) [Computer Science Journal of Moldova \(WoS și SCOPUS\)](#);
- 4) [Plural. History. Culture. Society \(SCOPUS\)](#);
- 5) [Problemele energeticii regionale \(WoS\)](#);
- 6) [Quasigroups and Related Systems \(SCOPUS\)](#);
- 7) [Revista Arheologica \(SCOPUS\)](#);
- 8) [Revista Arta \(SCOPUS\)](#);
- 9) [Revista de Etnologie și Culturologie \(SCOPUS\)](#);
- 10) [Stratum Plus \(WoS și SCOPUS\)](#);
- 11) [Surface engineering and applied electrochemistry \(WoS și SCOPUS\)](#).

A rămas la nivelul anului precedent și numărul revistelor clasificate din Republica Moldova (38 de reviste), preluate de baza de date DOAJ (Directory of Open Acces Journals – bază internațională de date a revistelor care au aprobat politici de Acces Deschis), în pofida excluderii revistei *Psihologie. Pedagogie Specială. Asistență Socială* din această listă, dat fiind faptul accederii în DOAJ, în 2022, a revistei *Philologia*.

B. Validarea manifestărilor științifice

În anul de referință a fost aprobată o variantă nouă a *Regulamentului cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice*, aprobată prin Decizia CC al ANACEC nr. 5 din 28.01.2022. În această variantă a documentului de referință a fost prevăzută punerea în aplicare a *Platformei on-line pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova*, care permite înregistrarea online a evenimentelor, generarea în timp real a unor date/registre privind înregistrarea, organizarea, raportarea evenimentelor științifice, dar au

fost menținute și extinse criteriile de eligibilitate privind evenimentele organizate și materialele publicate în baza acestora, expuse în varianta precedentă a regulamentului.

În varianta actuală a documentului a fost precizat că ANACEC va contoriza, pe direcțiile de activități de competență, doar evenimentele ce vor fi reflectate în *Registrul manifestărilor științifice recunoscute de către ANACEC*, întocmit în baza registrelor generate în timp real de platforma menționată, în condițiile respectării cerințelor de eligibilitate și validării datelor preluate de platformă.

În conformitate cu obligațiunile delegate, a fost analizat *Registrul materialelor publicate în baza manifestărilor organizate în anul 2021*, generat de Instrumentul Bibliometric Național (gestionat de Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale), în baza indexării acestui tip de publicații științifice, în scopul validării congreselor, simpoziunilor, conferințelor științifice organizate în anul de referință. La acest capitol menționăm că aceste trei tipuri de evenimente științifice sunt acceptate de ANACEC doar în condițiile editării și prezervării în cadrul Instrumentului Bibliometric Național a culegerilor de materiale publicate în urma evenimentelor organizate.

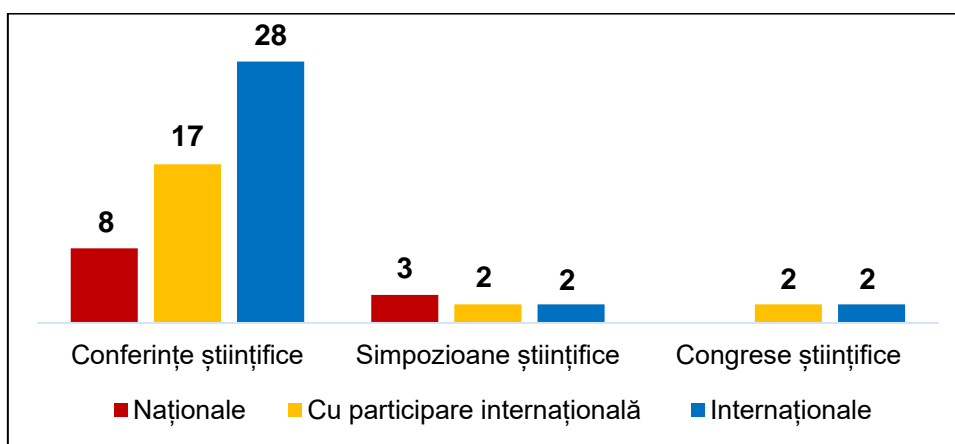

Figura 4.5.2. Culegeri ale materialelor editate în baza manifestărilor științifice.

Astfel, relatăm că în baza a 233 de congrese/ simpoziunilor/ conferințe planificate pentru anul 2021 au fost publicate 64 de culegeri (Figura. 4.5.2.). Acest fapt denotă că doar 28% din acest tip de evenimente au fost organizate în corespundere cu criteriile de eligibilitate stabilite. O pondere mai mare a evenimentelor ce corespund criteriilor de eligibilitate se înregistrează în categoria evenimentelor internaționale, fapt ce relatează despre un nivel mai înalt de responsabilitate în raport cu evenimentele organizate (Figura 4.5.3.).

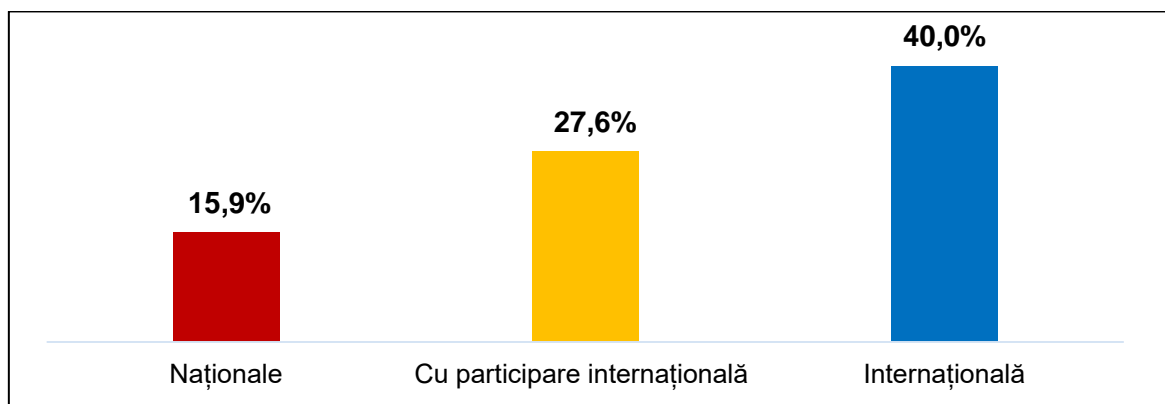

Figura 4.5.3. Ponderea evenimentelor care au finalizat cu culegeri ale materialelor editate în baza manifestărilor științifice, după categorii

Necesitatea implementării unor instrumente suplimentare de publicitate a evenimentelor preconizate, dar și de monitorizare mai exigentă a celor în curs de organizare, a servit drept temei pentru elaborarea și punerea în aplicare a platformei menționate mai sus. Funcționalitățile platformei permit prezentarea unor informații în timp real (Figura 4.5.4.).

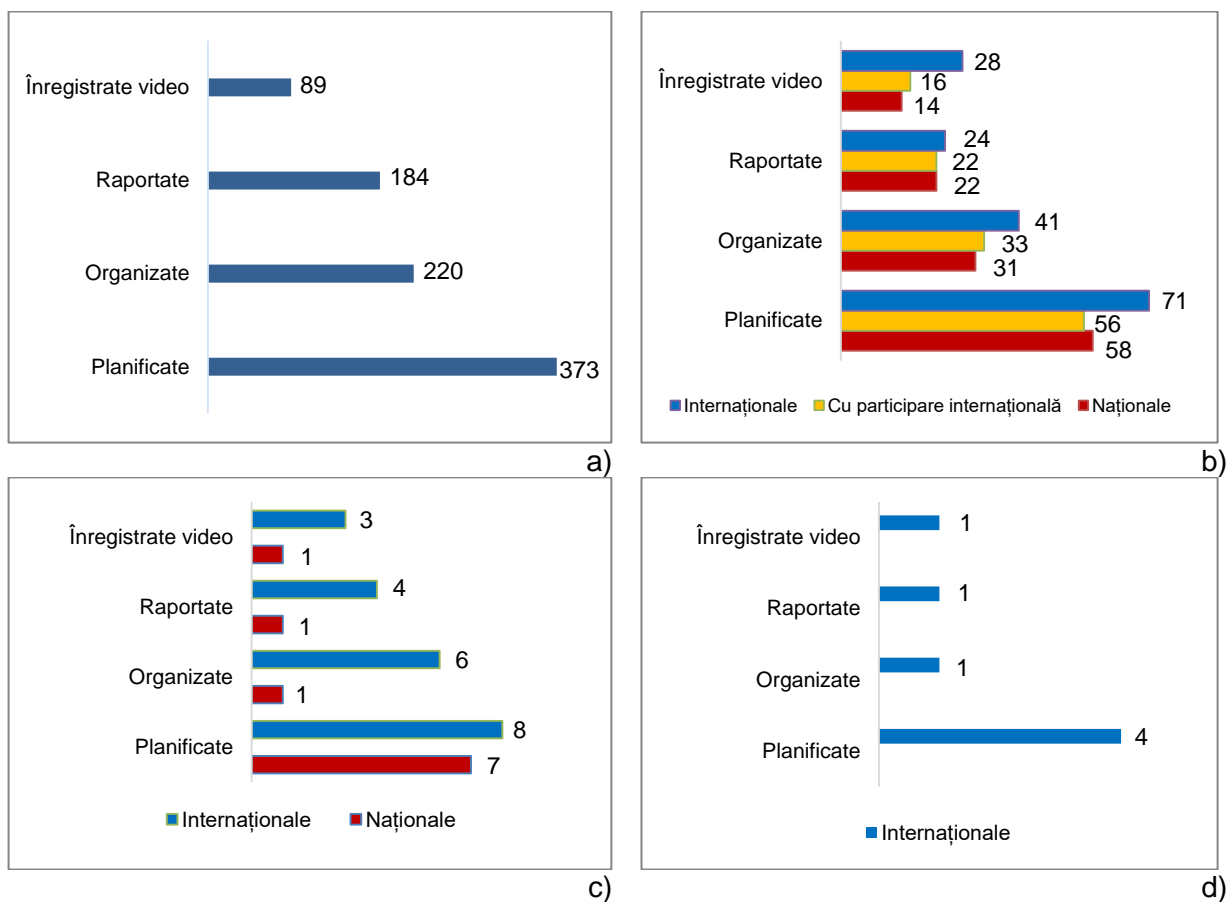

Figura 4.5.4. **Statistici privind evenimentele științifice planificate/organizate/raportate în anul 2022, generate în timp real:**(a) toate tipurile de manifestări științifice; (b) conferințe științifice; (c) simpozioane științifice; (d) congrese științifice

Astfel, au fost organizate cca 60% din numărul total de evenimente înregistrate pe platformă, planificate pentru anul 2022. Au fost raportate (prezentată integral informația solicitată privind evenimentul organizat) 84% din numărul evenimentelor înregistrate ca organizate pe platformă; 40% din numărul evenimentelor organizate au depus link-ul către înregistrarea video pe platformă.

O evidență aparte se face pentru congresele, simpozioanele, conferințele științifice, dat fiind faptul că publicațiile în urma acestora sunt evaluate în cadrul procedurilor de atestare a personalului științific și științifico-didactic și abilitării cu dreptul de conducător de doctorat. Astfel, reieșind din datele generate de platformă, menționăm că au fost organizate 25% din numărul total al congreselor științifice planificate, 47% – din numărul total al simpozioanelor științifice planificate și 57% – din numărul total al conferințelor științifice planificate.

Au fost raportate (prezentată integral informația solicitată privind evenimentul organizat) 100% din numărul congreselor științifice organizate, 71% din numărul simpozioanelor științifice organizate și 65% din numărul total al conferințelor științifice organizate.

Similar situației stabilite în anul precedent, s-a înregistrat o pondere mai mare de organizare a evenimentelor planificate în cazul evenimentelor internaționale sau celor cu participare internațională – la nivel de cca 60%, în timp ce pentru evenimentele naționale ponderea respectivă este cu 10% mai mică.

Pe platformă au fost depuse, la acest moment, date privind intențiile de organizare a 144 de evenimente în anul 2023 (Figura 4.5.5.). Menționăm că datele privind evenimentele științifice planificate pot fi depuse pe durata anului, respectând anumite intervale de timp de la depunere și până la derularea evenimentului, prevăzute normativ.

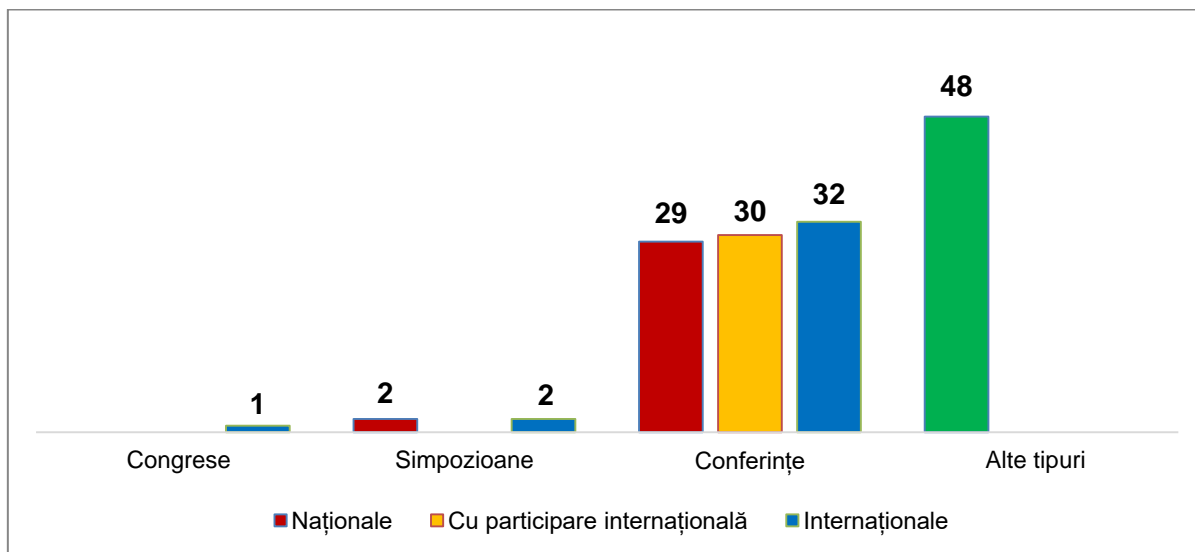

Figura 4.5.5. **Evenimente științifice planificate pentru anul 2023**

2/3 din numărul total al evenimentelor planificate le constituie congresele, simpoziioanele, conferințele științifice. Fiecare al treilea eveniment din cadrul acestor trei tipuri de manifestări menționate este cu caracter internațional.

4.6. Realizări și probleme în procesul de evaluare a cercetării și inovării

Evaluarea dosarelor de atestare constituie o parte componentă a evaluării științifico-didactice, proiectată și realizată la nivel de *proces* și de *sistem*, inducând o largă arie de referință, în zona unor multiple concepte: *instruire doctorală, cercetare calitativă, metodologie inovativă, principiu meritologic, excelență în cercetare, perspectivă inovațională* etc. Toate acestea definesc, eminent, practica evaluării în domeniul științific la nivel de politici evaluative, racordate la orientările europene în domeniu și, totodată, pun în evidență un șir de probleme și provocări în vederea soluționării echitabile. Pe acest fond, trebuie să menționăm că referirea prioritară a evaluării științifice la obiectivele procesului de atestare presupune raportarea la *orientări valorice* și încălcarea acestora de către cei incluși în proces. Structura de bază a acțiunilor de evaluare are un caracter operațional și include măsurarea în baza criteriilor cantitative, de control constatativ; aprecierea, în baza criteriilor de calitate și decizia finală. Din această perspectivă, au apărut probele în următoarele unități de referință:

- **Cultura evaluării**, ce asigură realizarea funcțiilor evaluării științifice. Cultura de evaluare este un model de convingeri și valori împărtășite atât de decidenți cât și de evaluatori, în baza unui set de reguli de conduită, ce îi ghidează către o practică de evaluare. Ea face referire la aspecte legate de personal, precum și la instrumentele care asigură evaluarea: calitatea procesului de evaluare; calitatea produselor evaluării; criteriile evaluării obiective. În acest sens, lasă de dorit procesul de evaluare științifică în cadrul unor instituții, care prezintă la ANACEC dosare ce nu corespund criteriilor de evaluare (dosare incomplete, dosare neglijent elaborate, dosare în care se atestă multe greșeli, dosare cu suprapuneri de acte etc.). Pretendenții dau dovadă de iresponsabilitate în elaborarea/ completarea dosarelor de evaluare, nu-și asumă un angajament de autoexaminare, nu se bazează pe prevederile regulamentare, uneori nici nu le cunosc. În unele

cazuri, sistemul democratic al evaluării științifice descurajează atitudinea responsabilă a candidaților la titluri științifice sau științifico-didactice. Depistarea greșelilor în procesul de expertizare generează un număr destul de mare de „retrageri” ale dosarelor prezentate la ANACEC și prezentarea ulterioară a acestora cu aceleași greșeli sau cu multe greșeli necorectate. În aceste cazuri, evident, este încălcată cultura evaluării în instituții.

De aici, ca **provocare** rămâne reexaminarea politicilor de evaluare științifică, care să reflecte angajamentul instituției față de evaluarea dosarelor de atestare (în complexitatea acestora) prin protejarea *credibilității evaluării*.

- **Obiectivitatea evaluării** este o calitate naturală, intrinsecă a evaluării, una care trebuie vizată și obținută prin diferite moduri de control sau de corecție a intervenției factorului subiectiv. Valoarea evaluării reiese din valorificarea virtuților cognitive și atitudinale ale evaluatorului. În acest context, problema se profilează din faptul cum sunt *atribuite calificativele* pentru tezele de doctorat în școlile doctorale, în special prin acordarea unor calificative mai înalte decât merită tezele candidaților, conform criteriilor. Caracterul obiectiv desemnează renunțarea totală la abordările și interpretările personale, care sunt, la moment, la ordinea zilei în procesul de evaluare a tezelor de doctor. Relațiile personale, tutelarea, faptul de a fi colegi sau prieteni, faptul de a fi un „specialist bun” sunt încă factori ai diminuării obiectivității în evaluarea științifică. În același context de referință, mulți experți nu riscă să-și asume responsabilitatea de a nu accepta sau de a respinge teze care nu întrunesc cerințele minime.

De aici, ca **provocare** apare necesitatea de a găsi/ elabora anumite mecanisme care ar facilita conștientizarea plină a ideii că aprecierea este obiectivă doar atunci când corespunde criteriilor/ obiectului și se bazează pe realitate, fiind un act fundamental de gândire, depistând măsura în care poate interveni subiectivismul.

- **Construirea/ protejarea reputației.** Reputația este una dintre cele mai importante resurse și merite pe care le are o persoană, în cazul dat candidatul la titlul științific sau științifico-didactic, conducătorul/ consultantul științific/ membrii comisiei de susținere. Reputația este ceea ce spun oamenii despre cineva. Este amprenta pe care a lăsat-o acolo unde a „călcat”, este etica dovedită. O situație în care reputația are de suferit trebuie să îngrijoreze la fel de mult ca situația în care pierdem ceva scump. Reputația este un CV real al candidatului și al conducătorului său științific. De aceea, atunci când în teza de doctorat sau în publicațiile candidatului este depistat plagiatul, or, aceasta se întâmplă, încă, destul de des, atunci vorbim despre o încălcare gravă a deontologiei cercetătorului științific, despre o tratare superficială a reputației personale. Astfel, se distruge reputația, se pierde capitalul în propria activitate. Cei care depun dosare de atestare la Agenție uită, nu de rare ori, că reputația nu se construiește doar pe intenții, ci se construiește pe fapte. Și, mai ales, pe autenticitate. Încălcarea Codului de etică și deontologie al personalului științific și științifico-didactic prin autoplagiat în publicațiile științifice, prin confecționarea de date false, prin plagiat în tezele de doctorat este o subminare crasă a reputației personale.

De aici, ca o **provocare** apare nevoia de a institui un oficiu de management al reputației personale în instituțiile de învățământ superior, care ar realiza un control sporit al lucrărilor științifice prezentate spre publicare, ar coordona efortul de alimentare a percepției pozitive a doctoranzilor și a conducătorilor lor științifici.

- **Instrumentarul operațional.** Setul de acte de reglementare din ultimii ani este un instrumentar foarte util în procesul de evaluare a personalului științific și științifico-didactic, însă necorelările din prevederile acestora, în lipsa unei viziuni unitare și a bazării pe practicile internaționale la elaborarea lor, cerințele reduse sau prea înalte stipulate pentru obținerea anumitor calificări, afectează simțitor calitatea evaluării în cercetare și educație doctorală.

▪ **Alfabetizarea științifică a претенdenților.** Una din problemele serioase în domeniul atestării este publicarea lucrărilor candidaților la titluri științifice, științifico-didactice și la aprobarea calității de conducător de doctorat în ediții pseudoștiințifice (prădătoare) de peste hotare, acest tip de publicații fiind întâlnit la doctoranzi, dar și la directori de școli doctorale, profesori universitari, rectori și academicieni. Fenomenul a fost accelerat de introducerea unor indicatori cantitativi în procesul de evaluare a cercetării și inovării (fenomenul „goanei după publicații”). Publicațiile pseudoștiințifice au forma revistelor științifice, dar publică articolele fără a le evalua prin procesul de peer-review, deși afirmă că o fac, scopul lor exclusiv fiind să obțină profit prin colectarea taxelor de publicare. Aici însă apare problema tinerilor doctoranzi, care sunt acceptați mai greu să publice în reviste cotate, de multe ori fiind un impediment și taxele destul de ridicate.

În consecință, valoarea producției științifice, în formă de articole științifice, monografiile sau teze de doctorat, legitimarea științifică a acestora sunt diminuate, iar tendința spre conformism devine tot mai pronunțată. Deși forța de monitorizare a Agenției este în permanentă creștere, fără efortul susținut al personalului științific și științifico-didactic din instituțiile de învățământ superior, calitatea evaluării rămâne doar un deziderat, deoarece nu poți evalua bine un produs rău. Construcția propriei calități, de care depinde calitatea generală, trebuie asumată de fiecare participant în procesul de atestare științifică și științifico-didactică.

Calitatea evaluării dosarelor de atestare parvenite la ANACEC este afectată și de problemele generale, caracteristice mediului academic, sesizate și pe parcursul anului precedent, cum ar fi: atractivitatea redusă a studiilor doctorale legată de condițiile relativ nefavorabile ale cercetătorilor din Republica Moldova în comparație cu cele din țări puternic dezvoltate: asigurarea financiară și cu echipament, infrastructura de cercetare, accesul la baze de date, mediul academic și asigurarea meritocrației, posibilitatea avansării în carieră și de a fi în contact cu știința de vârf, calitatea vieții și situația social-economică. Aceasta conduce la faptul că nu totdeauna în cercetare vin cei mai talentați și se păstrează tendința de reducere a doctoranzilor cu studii la zi, deoarece aceștia sunt nevoiți să lucreze în paralel cu efectuarea studiilor; percepția deseori negativă și rolul redus al cercetării științifice în societate, în mediul educațional (inclusiv în universități) și decizional din Republica Moldova.

5. Profilul Comisiilor de evaluare externă, Comisiilor de experți și a Comisiilor de profil

Crearea Comisiilor de evaluare externă per instituție și/sau bloc de programe de studii evaluate s-a realizat regulamentar. Cerințele vis-a-vis de componența comisiilor pe niveluri de învățământ se respectă cu strictețe. Astfel, la nivel de învățământ profesional (superior, profesional tehnic și de formare continuă) au fost cooptate și implicate persoane cu pregătire profesională în domeniul supus evaluării, inclusiv cadre didactice cu titluri științifice și științifico-didactice, grade didactice și manageriale, reprezentanți ai mediului de cercetare și inovare, reprezentanți ai studenților și reprezentanți ai mediului de afaceri.

La nivel de învățământul general, comisiile de evaluare externă implicate în procesul de evaluare a instituțiilor de învățământ general și a cadrelor de conducere, au fost constituite preponderent din angajați ai Direcției de specialitate și, obligatoriu, reprezentanți ai Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului.

Procesul a fost monitorizat de către Consiliul de conducere care aprobă componența comisiilor de evaluare externă, după examinarea propunerilor direcțiilor de specialitate. În scopul excluderii potențialelor conflicte de interese, coordonarea componenței comisiilor de evaluare externă cu instituțiile vizate a constituit element obligatoriu la etapa de pregătire a tuturor evaluărilor externe.

Pe dimensiunea ce ține de evaluarea dosarelor de atestare a personalului științific și științifico-didactic, tradițional au funcționat Comisiile de experți, constituite de către ANACEC pe domenii.

Pe parcursul anului 2022 cele 5 comisii de profil constituite pe niveluri de învățământ au activat cu respectarea prevederilor *Regulamentului comisiilor de profil ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare*, aprobat prin HG nr.327/2019, precum și a regulamentelor proprii, elaborate și aprobate în cadrul Agenției. Acestea s-au întrunit în ședințe ordinare pentru examinarea diverselor subiecte. În conformitate cu atribuțiile de bază stabilite regulamentar, membrii comisiilor de profil s-au implicat în activitățile de asigurare a calității preponderent prin:

- examinarea și validarea rezultatelor evaluării externe a programelor de studii și instituțiilor în domeniul lor de activitate;
- contribuții în procesul de actualizare a Ghidurilor de evaluare externă a programelor de studii/instituțiilor de învățământ pe niveluri de învățământ, în special, prin sugestii de perfectare a standardelor de evaluare, indicatorilor de performanță și punctajelor acordate; în procesul de definitivare a studiilor elaborate în cadrul Direcțiilor de specialitate.

Astfel, comisiile de profil contribuie la asigurarea calității proceselor organizate de către ANACEC, inclusiv în aspect de transparență și obiectivitate.

5.1. Învățământul general

În activitățile de evaluare externă organizate de către ANACEC pe parcursul anului 2022 la nivel de învățământ general au fost implicate 62 de Comisii de evaluare externă. 47 de comisii de evaluare externă au finalizat procesul de evaluare, fiind aprobate deciziile corespunzătoare. 15 comisii de evaluare externă urmează să prezinte rezultatele evaluării în cadrul ședințelor Comisiei de profil din învățământul general în lunile ianuarie și februarie 2023.

Potrivit metodologiilor de evaluare în vigoare, angajații Direcției de specialitate s-au implicat în activitățile de evaluare în calitate de membri ai Comisiilor constituite, iar parte din ei au exercitat și funcțiile de președinți ai Comisiilor de evaluare externă.

La asigurarea implementării obiectivelor prioritare ce țin de asigurarea unui proces de evaluare externă cât mai eficient, în anul 2022, au contribuit și cei 3 angajați noi care au completat Direcția. Aceștia au fost instruiți și implicați pe parcurs în activitățile de evaluare externă în învățământul general.

Regulamentar, în componența comisiilor de evaluare externă au fost incluși angajații ANACEC (în calitate de membri și/ sau președinți) și reprezentanți ai OLSDÎ. Fiecare comisie de evaluare externă s-a constituit din cel puțin trei persoane. Conform procedurii, componența Comisiilor de evaluare externă se aprobă prin Ordinul ANACEC.

Raportând numărul de instituții de învățământ general (evaluate în anul 2022) la numărul de evaluatori, angajați ai ANACEC, se constată că numărul de Rapoarte de evaluare externă a variat de la 2 la 10 pentru fiecare evaluator desemnat în funcție de Președinte al Comisiei de evaluare externă. A variat substanțial și numărul Rapoartelor de evaluare a cadrelor de conducere per evaluator. Noii angajați ai Direcției au realizat activitățile de evaluare pe parcursul anului preponderent în calitate de membri ai Comisiilor de evaluare externă.

Pentru instruirea potențialilor membri ai Comisiilor de evaluare externă, în conformitate cu prevederile Metodologiilor de evaluare, în anul 2022, DEÎG a desfășurat 3 activități de formare online, la care s-au înscris și au participat circa 100 specialiști din cadrul OLSDÎ. Parte dintre aceștia (81 de specialiști) au fost ulterior selectați pentru a fi implicați în misiuni de evaluare externă în învățământul general. Dintre ei 72 au participat o singură dată în activitățile Comisiilor de evaluare externă aprobate prin ordinul ANACEC; doi evaluatori au fost implicați repetat, iar un evaluator a fost inclus de trei ori în componența Comisiilor de evaluare externă.

De menționat că, potrivit cadrului normativ în vigoare, cerințe definitorii în procesul de selectare a evaluatorilor externi sunt cunoașterea cadrului normativ în vigoare, a politicilor și specificului sistemului de învățământ din Republica Moldova; deținerea experienței în domeniul educației și realizarea formărilor în domeniul evaluării externe. Totuși, în procesul de organizare a evaluării externe în anul 2022 s-au atestat situații când OLSDÎ au delegat în calitate de potențiali evaluatori externi (în condiții de deficit a resurselor umane) specialiști fără o experiență suficientă și pregătire necesară în domeniul managementului și evaluării în învățământul general.

În scopul îmbunătățirii calității procesului de evaluare și a prestației evaluatorilor externi, la final de proces de evaluare, DEÎG, tradițional, a aplicat chestionare pentru colectarea feedbackului de la evaluatorii externi implicați în calitate de membri ai comisiilor de evaluare ale ANACEC.

Sondajul de opinie în rândul specialiștilor OLSDÎ (în rol de evaluatori externi) a acoperit mai multe subiecte/ teme printre care:

- Utilitatea, eficiența activităților de instruire organizate de către ANACEC;
- Identificarea principalelor probleme existente în cadrul procesului de evaluare;
- Analiza expectativă și evaluarea instrumentelor de evaluare utilizate;
- Analiza sugestiilor și recomandărilor în vederea îmbunătățirii procesului de evaluare externă;
- Determinarea așteptărilor reprezentanților OLSDÎ visavi de procesul de evaluare externă;
- Identificarea impactului implicării în calitate de membru al Comisiei de evaluare externă etc.

Din numărul total de chestionare remise (chestionarul având un caracter anonim), Direcția de profil a primit feedback de la 32 de participanți, ceea ce constituie cca 42,7% din numărul specialiștilor OLSDÎ implicați în activitățile Comisiilor de evaluare externă.

Analiza rezultatelor chestionării denotă un șir de aspecte relevante.

Comunicarea internă în cadrul Comisiilor de evaluare externă în perioada pre-evaluare, în procesul pregătirii pentru vizite, cât și în perioada vizitelor de evaluare, a fost apreciată ca fiind una foarte bună, majoritatea participanților la sondaj (cca 86%), menționând deschiderea membrilor Comisiei de evaluare externă - reprezentanți ai ANACEC care au demonstrat o comunicare eficientă și o conlucrare de succes. A fost catalogată ca fiind bună și foarte bună și comunicarea cu instituțiile și cadrele de conducere.

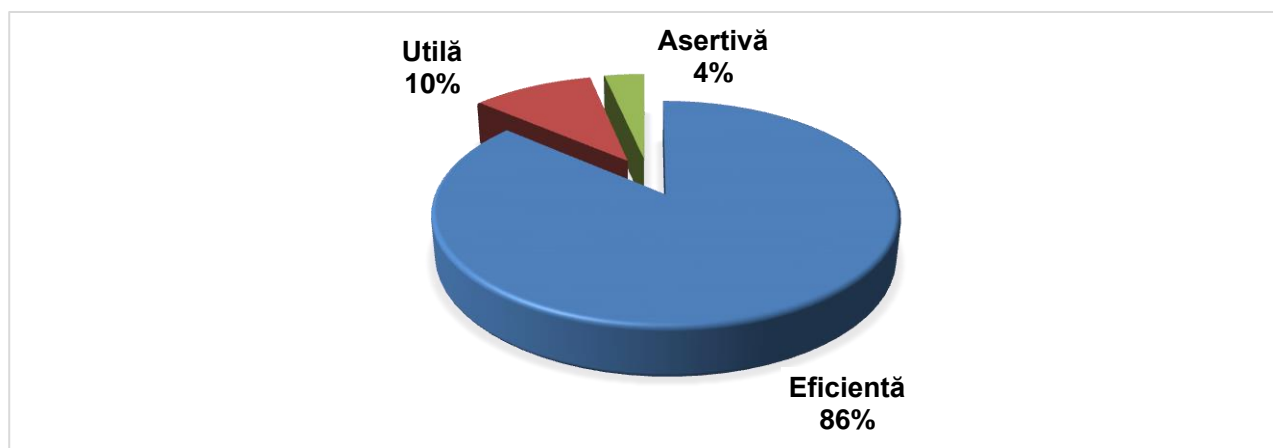

Figura 5.1.1. **Aprecierea calității comunicării în cadrul Comisiilor de evaluare externă ale ANACEC**

Propunându-li-se să-și aprecieze propriul nivel de implicare în calitate de membri ai Comisiei de evaluare externă, majoritatea evaluatorilor externi (72,4%) au menționat un nivel mediu de implicare. Or, doar 27,6% dintre evaluatorii externi implicați în evaluarea instituțiilor și a cadrelor de conducere din învățământul general și-au apreciat nivelul de implicare ca fiind unul foarte bun.

Respondenții au evidențiat următoarele impedimente care în opinia lor au influențat implicarea pleneră în procesul de evaluare externă: *lipsa de timp, lipsa experienței, suprasolicitarea legată de volumul mare de lucru pe lângă atribuțiile de bază (conform fișei postului), coincidența perioadei de participare în procesul de evaluare externă cu alte activități importante legate de serviciul de bază; perioada prea scurtă de aflare în instituția evaluată; complicații legate de necesitatea examinării dovezilor în format electronic etc.*

Fiind întrebați ce aspecte ale activității desfășurate necesită dezvoltare sau îmbunătățire cu referire la competențele/ abilitățile specifice unui evaluator extern, cei mai mulți respondenți (79,3%) au recunoscut că au întâmpinat anumite dificultăți atât în *formularea constatărilor, a ariilor de îmbunătățire*, cât și în *formularea recomandărilor* în procesul completării rapoartelor de evaluare externă.

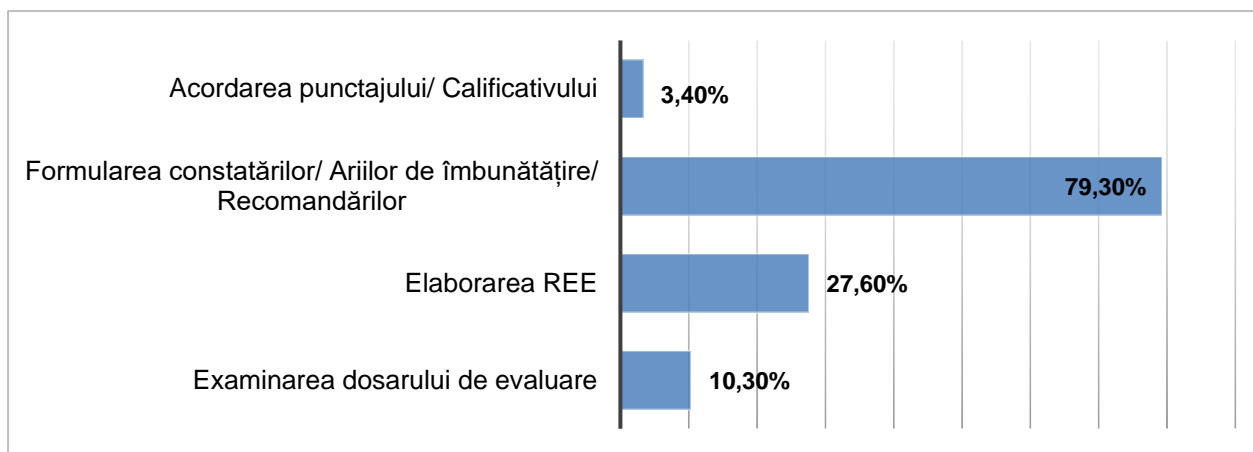

Figura 5.1.2. Aspecte care au creat dificultăți evaluatorilor externi

Fiind solicitată opinia cu privire la calitatea instrumentelor aplicate în activitățile Comisiei de evaluare externă, respondenții au menționat că *Raportul de evaluare externă* raportat la *Standardele de calitate*, este bine structurat, acoperă toate aspectele relevante în activitatea instituției și permite prezentarea rezultatelor valide în procesul evaluării. Totodată participanții la sondaj au sugerat necesitatea ajustării și simplificării Raportului deoarece „*este voluminos*”, și „*se fac referințe la documente ce nu se regăsesc în Nomenclatorul documentației școlare*”.

De asemenea, respondenții au evidențiat și anumite aspecte care ar putea, în opinia lor, reduce din dificultățile întâmpinate în calitate de membri ai Comisiilor de evaluare externă și ar îmbunătăți procesul de evaluare externă, printre acestea fiind menționate următoarele: (1) evaluatori externi mai bine instruiți, (2) la sfârșitul procesului de evaluare OLSDÎ să primească și dosarele cadrelor de conducere evaluate, (3) necesitatea revizuirii Metodologiei din perspectiva IET, (4) extinderea duratei vizitei de evaluare în instituție; (5) motivarea financiară a membrilor OLSDÎ participanți la procesul de evaluare sau, cel puțin, obținerea unui certificat de participare la proces, (6) mărirea numărului de instruiți în domeniu pentru evaluatorii externi, (7) crearea unei baze de date cu exemple de bune practici din procesele de evaluare externă, de care instituțiile s-ar putea ghida în perspectivă, (8) implicarea activă în evaluarea externă a unui număr mai mare de specialiști din cadrul OLSDÎ etc.

Fiind solicitată opinia evaluatorilor externi cu privire la impactul participării lor în evaluare, majoritatea respondenților (cca79,4%) au apreciat impactul ca fiind unul benefic auto perfecționării, deoarece *contribuie la dezvoltarea abilităților profesionale*, care ulterior va influența și calitatea activității lor profesionale.

Totodată, participarea în evaluarea externă în calitate de evaluator, în opinia respondenților, contribuie și la *obținerea calității în procesul de evaluare internă/ externă*, iar aceasta, la rândul său, influențează *motivarea spre autoinstruire și auto perfecționare continuă* și, nu în ultimul rând, poate *consolida parteneriate eficiente cu instituțiile din subordine*.

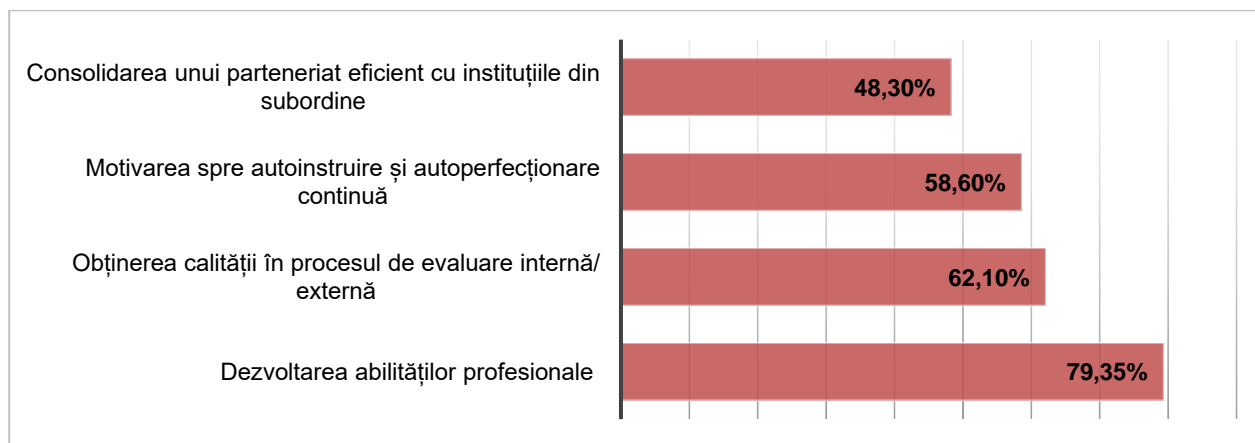

Figura 5.1.3. Impactul participării specialiștilor OLSDÎ în calitate de evaluatori externi

Utilitatea instruirilor oferite de către ANACEC a fost apreciată de către 96,6% din respondenți – specialiști ai OLSDÎ - și doar 3,4% din varii motive nu au participat la instruirile propuse din care cauză nu le-au dat o anumită apreciere.

Astfel, rezultatele sondajului au demonstrat necesitatea organizării cu regularitate a activităților de formare, inclusiv a cursurilor de instruire nu doar pentru cadrele de conducere din învățământul general, ci și pentru evaluatorii externi la etapa de inițiere a procesului de evaluare externă.

În scopul consolidării Comisiilor de evaluare externă și asigurării calității prestației evaluatorilor externi, implicați în procesul de evaluare externă, DEÎG își propune:

- să continue mediatizarea în sistem, inclusiv în rândul specialiștilor OLSDÎ, experților din domeniu, cooptați în calitate de evaluatori externi, a [Standardului de competențe pentru evaluatorul extern](#), aprobat prin Decizia Consiliului de conducere ANACEC nr. 18 din 16.09.2022;
- să fortifice capacitatea Comisiilor de evaluare externă prin organizarea și desfășurarea sistematică a activităților de instruire și a cursurilor de formare continuă, inclusiv pentru perfecționarea competențelor profesionale ale evaluatorilor externi;
- să evalueze nivelul pregătirii membrilor Comisiilor de evaluare înainte de vizita de evaluare în instituții;
- să ofere continuu consultații și îndrumări membrilor comisiilor de evaluare externă cooptați privind identificarea discrepanțelor dintre rezultatele evaluărilor interne și situația reală, precum și modul în care criteriile de evaluare pot fi operaționalizate practic.
- să elaboreze un ghid metodologic privind elaborarea rapoartelor de evaluare externă în suportul evaluatorilor;
- să extindă practicile de cooptare și implicare în misiuni de evaluare externă a noi potențiali experți evaluatori din rândul cadrelor de conducere evaluate cu calificativul *FOARTE BINE*;
- să completeze *Registrul de evaluatori* cu experți noi specializați în evaluarea instituțională;
- să colecteze cu regularitate feedback de la instituțiile evaluate și alte părți interesate, inclusiv de la evaluatorii implicați în evaluarea externă, prin aplicarea chestionarelor;
- să elaboreze și să publice articole tematice în literatura de specialitate.

Pe parcursul anului 2022, DEÎG a fost susținută în activitatea sa regulamentară de către Comisia de profil în învățământul general care s-a întrunit în 8 ședințe pentru examinarea și validarea rezultatelor evaluării externe a instituțiilor și cadrelor de conducere din învățământul general și au participat la discuții în cadrul celor 3 evenimente organizate de către Direcție:

1. Masa rotundă cu genericul „Calitatea în învățământul general în baza rezultatelor evaluării externe” (29.03.2022);
2. Masa rotundă cu genericul „Experiențe și oportunități ale procesului de evaluare externă în învățământul general” (14.07.2022);
3. Masa rotundă cu genericul „Contexte de eficientizare a procesului de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general” (26.10.2022).

În cadrul acestora au fost analizate și discutate probleme legate de asigurarea calității educației, noile aspecte, expectanțe și tendințe apărute în perioada *post-Covid 19* în domeniul educației și necesitatea actualizării unor acte normative din domeniu în vigoare.

În același timp, potrivit cadrului normativ în vigoare, în activitatea sa, Comisia de profil în învățământul general s-a axat preponderent pe examinarea și validarea rezultatelor evaluărilor externe ale instituțiilor de învățământ general și a rezultatelor evaluării cadrelor de conducere din învățământul general, prezentate de către Comisiile de evaluare externă. În total pe parcursul anului 2022, în cadrul ședințelor Comisiei de profil au fost examinate și validate 65 de Rapoarte de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general și 137 Rapoarte de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general.

5.2. Învățământul profesional tehnic

Pentru organizarea procesului de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic, în anul 2022 au fost constituite 30 de comisii de evaluare externă, care au întrunit 157 evaluatori, implicați în evaluarea programelor de formare profesională în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării.

O deosebită atenție în procesul de selectare a experților evaluatori a fost acordată acoperirii tuturor programelor de formare profesională, supuse evaluării, cu evaluatori specialiști în domeniu. Astfel, în componența Comisiilor de evaluare externă a programelor de formare profesională au fost cooptate cadre didactice și persoane cu experiență în domeniul evaluat din instituții de stat și private, inclusiv din cadrul instituțiilor de învățământ superior – 62 persoane, centrelor de excelență și colegii – 36 persoane, școlilor profesionale – 17 persoane și din cadrul altor instituții – 12 persoane (Tabelul 5.2.1). În procesul de evaluare externă, aspectele cu referire directă la elevii instituțiilor evaluate au fost examinate de către membrii comisiilor cooptați din rândul studenților, în acest scop în componența fiecărei Comisii de evaluare externă constituită în vederea evaluării programelor de formare profesională fiind inclus câte un student. Astfel, în perioada analizată, în activitatea comisiilor de evaluare externă au participat 30 de studenți din diverse instituții de învățământ superior.

Tabelul 5.2.1

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă în învățământul profesional tehnic, după instituția în care activează

Total programe evaluate (în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării)	135
Număr comisii de evaluare	30
Total experți evaluatori, dintre care:	157
Instituții de învățământ superior	62
UTM	43

ASEM	4
AMTAP	3
UPSC	3
Academia „Ștefan cel Mare”	3
USM	2
ULIM	1
UCCM	1
USPEE „C. Stere”	1
Academia Militară „Alexandru cel Bun”	1
Centre de excelență, Colegii	36
Centrul de Excelență în Construcții	9
Centrul de Excelență în Economie și Finanțe	4
Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău	3
Centrul de Excelență în Electronică și Energetică	2
Colegiul Internațional de Administrare și Business	2
Colegiul Agroindustrial din Râșcani	2
Colegiul Tehnic Agricol din Soroca	2
Colegiul Tehnologic din Chișinău	2
Colegiul de Arte „Nicolae Botgros”	2
Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul	1
Colegiul Cooperatist din Moldova	1
Colegiul de Inginerie din Strășeni	1
Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor	1
Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pocalo”	1
Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale	1
Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți	1
Colegiul Politehnic din mun. Bălți	1
Școli profesionale	17
Școala Profesională nr. 2, mun. Chișinău	4
Școala Profesională nr. 9, mun. Chișinău	3
Școala Profesională nr. 7, mun. Chișinău	3
Școala Profesională Căușeni	2
Școala Profesională Hîncești	2
Școala Profesională nr. 4, mun. Chișinău	1
Școala Profesională nr. 10, mun. Chișinău	1
Școala Profesională nr. 2, mun. Cahul	1
Alte instituții	12
SA Termoelectrică	2
SRL „Americom-Lux”	2
AȘM	1

Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	1
Camera de Comerț și Industrie a R. Moldova	1
AO „Educație pentru dezvoltare”	1
Compania Draxelmaier Group	1
Inspectoratul de stat pentru supraveghere tehnică „Intehagro”	1
Asociația Patronală Uniunea Școlilor Auto și a Centrelor de Instruire	1
Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale	1
Studenți	30

Ținând cont de faptul că pentru mulți absolvenți ai instituțiilor de ÎPT continuarea studiilor în cadrul instituțiilor de învățământ superior constituie un parcurs firesc în viața socio-profesională, în componența comisiilor de evaluare externă sunt cooptați preponderent specialiști din învățământul superior. Astfel, cca 39,5% din evaluatori au fost cadre didactice din instituțiile de învățământ superior (10 instituții), ponderea cea mai mare revenind cadrelor didactice de la UTM (69,3%). Aceasta se explică prin specificul programelor de studii evaluate în anul de referință, majoritatea din ele fiind din domeniul general de studii Inginerie, prelucrare și construcții, precum și prin faptul că mai multe instituții de publice (UASM, Institutul de Energetica etc.), reprezentanții cărora în anul 2022 au participat în evaluări, în rezultatul reorganizării învățământului superior din țară, au fost absorbite de UTM.

Din instituțiile de învățământ profesional tehnic (centre de excelență, colegii, școli profesionale) au fost cooptate 53 persoane (din 25 de instituții), ceea ce constituie circa 33,7% din numărul total de evaluatori. De menționat, că persoanele din instituțiile de învățământ profesional tehnic, antrenate în comisiile de evaluare externă, sunt preponderent cadre manageriale (directori sau directori adjuncți).

În anul de referință, au fost cooptați evaluatori externi și din alte instituții, inclusiv AȘM, Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, AO „Educație pentru dezvoltare” Camera de Comerț și Industrie a R. Moldova, Compania Draxelmaier Group, SA Termoelectrica, Inspectoratul de stat pentru supraveghere tehnică „Intehagro”, Asociația Patronală Uniunea Școlilor Auto și a Centrelor de Instruire, SRL „Americom-Lux”, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale.

Analiza profilului comisiilor de evaluare externă denotă că cca 35% din evaluatori dețin titluri științifico-didactice, 42% dețin grade didactice și manageriale, 4% sunt specialiști în domeniu, inclusiv cadre didactice universitare fără titluri științifico-didactice, iar 19% sunt studenți.

În baza rapoartelor elaborate și prezentate de către comisiile de evaluare externă, rezultatele evaluării externe a celor 135 de programe de formare profesională din ÎPT au fost validate de Comisia de profil în învățământul profesional tehnic, în cadrul a 6 ședințe de lucru.

5.3. Învățământul superior

În perioada de referință, conform deciziilor Consiliului de conducere al ANACEC, drept urmare a inițierii procesului de evaluare externă pentru 119 programe de studii superioare de licență și master din diverse domenii, au fost constituite 26 comisii de evaluare externă, după cum urmează:

Distribuirea comisiilor de evaluare externă pe domenii generale de studiu

Domeniul general de studiu	Nr. comisii de evaluare externă
011 Științe ale educației	2 comisii
021 Arte	3 comisii
022 Științe umaniste	1 comisie
023 Filologie, 011 Științe ale educației	1 comisie
031 Științe sociale și comportamentale, 040 Științe administrative, 041 Științe economice	1 comisie
042 Drept	5 comisii
050 Științe chimice, 053 Științe fizice, 011 Științe ale educației	1 comisie
051 Științe biologice, 052 Științe ale mediului, 071 Inginerie și activități ingineresti	1 comisie
061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor	2 comisii
071 Inginerie și activități ingineresti	3 comisii
071 Inginerie și activități ingineresti, 052 Științe ale mediului	1 comisie
081 Științe agricole	1 comisie
081 Științe agricole, 071 Inginerie și activități ingineresti, 082 Silvicultură	1 comisie
091 Sănătate	2 comisii
103 Servicii ale securității	1 comisie
TOTAL	26 comisii

În vederea realizării obiective a procesului de evaluare externă, la identificarea și cooptarea în comisiile de evaluare externă a experților evaluatori s-a ținut cont de următoarele aspecte:

- implicarea tuturor categoriilor de experți: reprezentanți ai mediului academic universitar, reprezentanți din câmpul muncii, reprezentant al studenților în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării, și, în funcție de disponibilități/ posibilități, a experților/ observatorilor internaționali,
- nivelul de profesionalism în domeniul evaluat,
- experiența în domeniul asigurării calității și /sau managerială în învățământul superior,
- nivelul de corectitudine și integritate a persoanelor selectate.

Astfel, în componența comisiilor de evaluare externă au fost cooptate următoarele categorii de evaluatori:

- cadre didactice cu titluri științifice și științifico-didactice - 63;
- reprezentanți ai angajatorilor - 28;
- experți internaționali - 24;
- studenți - 18.

Pentru valorificarea experienței profesionale a unui număr mare de evaluatori, în misiunile de evaluare externă au fost implicați experți din categoria cadre didactice din cadrul a 16 instituții de

învățământ superior din Republica Moldova, studenți din cadrul a 6 instituții de învățământ superior, angajatori din cadrul a 24 de instituții. Parte din experții evaluatori ai ANACEC și ARACIS au fost incluși de două ori în activitățile de evaluare externă.

Distribuirea categoriilor de experți evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituțiile de proveniență este reflectată în Tabelul 5.3.2. și Tabelul 5.3.3.

Tabelul 5.3.2.

Distribuirea experților evaluatori (cadre didactice și studenți) implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituții de învățământ superior

Instituția de învățământ superior	Nr. evaluatori, din ei	
	Cadre didactice	Studenți
1. Universitatea de Stat din Moldova	12	4
2. Academia de Studii Economice din Moldova	3	1
3. Universitatea Tehnică a Moldovei	12	1
4. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău	5	6
5. Universitatea Agrară de Stat din Moldova	2	0
6. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți	6	0
7. Universitatea de Stat din Tiraspol	4	0
8. Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul	1	0
9. Universitatea Liberă Internațională din Moldova	1	0
10. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu din Republica Moldova	4	5
11. Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „C.Stere”	3	0
12. Academia de Muzică, Teatru și arte Plastice	3	0
13. Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”	1	0
14. Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne	5	0
15. Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport	1	
16. Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată	0	1
TOTAL	63	18

În comparație cu anii precedenți, în anul de referință constatăm o ușoară descreștere a numărului de experți cooptați în procesul de evaluare externă, fapt datorat numărului mai mic de solicitări de evaluare.

Analiza componenței comisiilor de evaluare externă pe categorii de experți denotă că numărul cel mai mare de experți revine cadrelor didactice, urmată de categoria de experți - angajatori. Numărul studenților implicați în procesul de evaluare externă este în descreștere, iar a experților internaționali în creștere. Dinamica implicării experților în procesul de evaluare externă pentru perioada 2017-2022 pe categorii este reflectată în Figura 5.3.1.

În vederea actualizării și completării Registrului experților evaluatori ai ANACEC cu experți evaluatori din străinătate, pe parcursul anului au fost organizate 2 sesiuni de formare pentru potențialii evaluatori din Diasporă și o sesiune de formare pentru studenți. Doi dintre participanții la sesiunile organizate pentru potențialii evaluatori din Diasporă, precum și 5 studenți participanți la sesiunea de formare au fost implicați în procesul de evaluare externă.

**Distribuirea experților evaluatori (angajatori și experți internaționali)
implicați în procesul de evaluare externă a calității pe instituții publice și private**

Instituția de învățământ superior/ alte instituții publice și private	Nr. evaluatori	
	Angajatori	Experți internaționali
1. Institutul Patrimoniului Cultural	2	
2. Centru de Excelență „Ștefan Neaga”	1	
3. Institutul de Matematică și Informatică	1	
4. Institutul de Chimie	1	
5. Agenția Națională pentru Sănătate Publică	1	
6. „Termoelectrica” S.A.	1	
7. Institutul de Genetica, Fiziologie și Protecție a Plantelor”	2	
8. Stefanini EMEA	1	
9. Ministerul Finanțelor	1	
10. Cancelaria de Stat	1	
11. Cancelaria de Stat, Oficiul teritorial Cahul	1	
12. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”	1	
13. Institutul de Zoologie	1	
14. Agenția „Moldsilva”	1	
15. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicina Veterinară	1	
16. Liceul Teoretic „Al. Pușkin”	1	
17. Liceul Teoretic „Vasile Alexandri”	1	
18. Centrul Centrul de protecție a vederii și estetică oculară „OftalmElit”	1	
19. Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău	1	
20. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	1	
21. Ministerul Justiției	3	
22. USAID		1
23. Procuratura Ciocana	1	
24. Direcția Investigații „Nord” a Inspectoratului Național de Investigații	1	
25. Judecătoria Cahul	1	
26. Parlamentul European		1
27. Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, România		22
TOTAL	28	24

Formarea experților evaluatori constituie o parte componentă obligatorie a procesului de evaluare externă a calității programelor de studii. Pentru formarea comisiilor de evaluare externă, Direcția a planificat și realizat sesiuni de formare cu toate categoriile de experți (cadre didactice, angajatori și studenți, experți internaționali), în cadrul cărora au fost explicate procedura de evaluare externă,

etapele acesteia, drepturile și responsabilitățile experților evaluatori, instrumentele de lucru. La finalizarea activităților de evaluare externă au fost organizate și ședințe de totalizare. În anul de referință sesiunile au fost realizate atât în regim online cât și mixt.

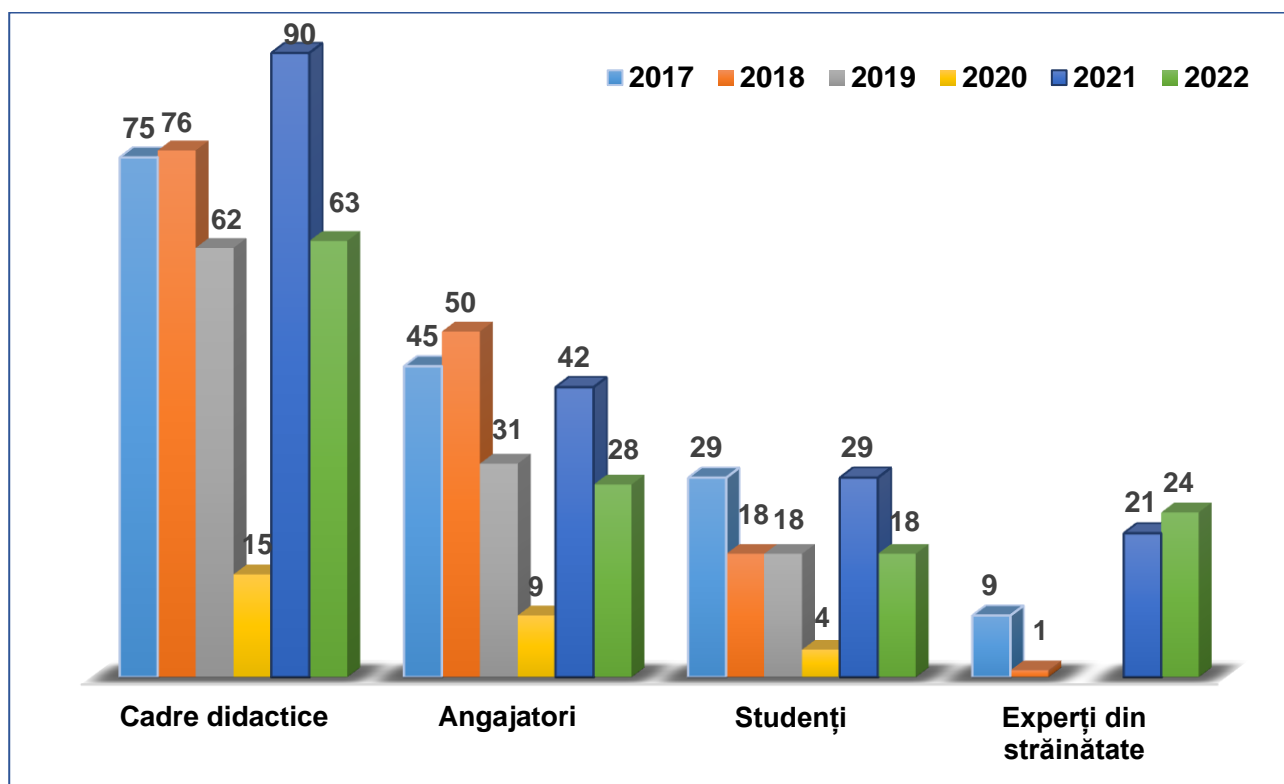

Figura 5.3.1. Dinamica numărului de experți evaluatori în perioada 2017-2022

Pe parcursul anului 2022 o activitate intensă a avut Comisia de profil în învățământul superior. În cadrul celor 11 ședințe de lucru ale Comisiei de profil au fost puse în discuție diverse subiecte, după cum urmează:

- Examinarea în vederea validării a rezultatelor evaluării externe a programelor de studii superioare/ instituțiilor.
- Examinarea în vederea validării a rezultatelor evaluării externe a programelor de studii superioare supuse procesului de monitorizare post-evaluare.
- Examinarea proiectelor de modificare/perfectare a cadrului normativ (ex. *Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, Ghidurile de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență, studii superioare integrate și studii superioare de master, Procedura privind autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea programelor comune de studii superioare*).
- Examinarea propunerilor de completare a Registrului experților evaluatori ai ANACEC. Învățământ superior.

Dintre activitățile enumerate supra, examinarea rezultatelor evaluării externe a programelor de studii în vederea validării acestora a fost activitatea dominantă a Comisiei de profil în învățământul superior pe tot parcursul anului. Urmare a examinării conținutului rapoartelor de evaluare externă, perfectate de comisiile de evaluare, precum și a prezentărilor efectuate de președinții comisiilor de evaluare externă, membrii Comisiei de profil au formulat, după caz, diverse propuneri/recomandări de îmbunătățire a calității rapoartelor de evaluare externă.

În concluzie menționăm că și în anul de referință s-a constatat o atitudine pozitivă a evaluatorilor în procesul de evaluare demonstrate, prin formularea de recomandări consistente de îmbunătățire a calității programele de studii evaluate. În același timp, și pe această dimensiune Agenția continuă să se confrunte cu anumite riscuri și provocări. Spre exemplu, modificările operate în *Metodologia de evaluare externă a calității* în anul 2022 la pct. 61 și 62 din HG nr.616/2016, generează situații când comisiile de evaluare externă sunt în dificultate pentru a constata nivelul de 100% de realizare a standardului de acreditare 2 Proiectarea și aprobarea programelor de studii și a standardului de acreditare 5 Personalul academic.

Organizarea în regim hibrid/mixt a procesului de evaluare externă devine problematică atunci când sunt evaluatorii (internaționali) contractați și se atestă deficiențe tehnice în timpul interviurilor cu diverse grupuri țintă.

În același context, devine absolut necesară orientarea evaluatorilor în procesul de instruire spre studierea preventivă minuțioasă a documentelor și dovezilor prezentate de instituția evaluată, cu utilizarea optimă a timpului din perioada vizitei la instituție, preponderent, pentru completarea instrumentelor de lucru (fișa vizitei) cu informații noi obținute în cadrul interviurilor cu diverse grupuri-țintă.

Monitorizarea continuă a măsurilor de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale prestate de instituțiile de învățământ superior în baza *Procedurii de monitorizare post - evaluare*, rămâne a fi o prioritate pentru Direcția de specialitate.

5.4. Formarea continuă

În activitățile de evaluare externă organizate pe parcursul anului 2022 la nivel de învățământ de formare continuă au fost implicate 39 comisii de evaluare externă formate din 139 persoane. Comisiile au fost completate cu cadre didactice din diverse instituții de învățământ superior, profesional tehnic, de formare continuă și învățământ general, reprezentanți ai angajatorilor. Parte din experți au fost incluși în activitățile de evaluare externă de două sau chiar trei ori.

Analiza profilului comisiilor de evaluare externă denotă că în componența acestora au predominat reprezentanții instituțiilor de învățământ superior cu cca 74%, după care reprezentanții instituțiilor de învățământ general și profesional tehnic cu cca 14,3%, iar 11,5% din evaluatori au fost reprezentanți ai altor instituții.

Tabelul 5.4.1

Repartizarea experților evaluatori implicați în procesul de evaluare externă a programelor de formare continuă, după instituția în care activează

Total programe evaluate (în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării)	147
Număr comisii de evaluare constituite	39
Total experți evaluatori, dintre care:	139
Angajați ai instituțiilor de învățământ superior	103
UTM	72
UPSC	8
Academia Militară „Alexandru cel Bun”	8
ULIM	4

Academia „Ștefan cel Mare”	3
USMF	2
USARB	2
USM	1
UCCM	1
USEFS	1
USC	1
Angajați ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic	20
Centrul de Excelență în Construcții	5
Colegiul Politehnic din mun. Bălți	4
Centrul de Excelență în Electronică și Energetică	3
Centrul de Excelență în Medicina și Farmacie „Raisa Pocalo”	1
Școala Profesională nr. 11, mun. Chișinău	1
Școala Profesională nr. 10, mun. Chișinău	1
Școala Profesională nr. 9, mun. Chișinău	1
Școala Profesională nr. 2, mun. Cahul	1
Școala Profesională or. Orhei	1
Școala Profesională Hîncești	1
Colegiul Mondostud-Art	1
Angajați ai altor instituții	16
Centrul Național de Acreditare MOLDAC	3
Centrul Național Anticorupție	2
Centrul Educațional Pro Didactica	1
Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească	1
ÎS Expediția Hidro-geologică din Moldova	1
SRL „Premier Energy”	1
Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății	1
Agencia Servicii Publice	1
Institutul Național de Metrologie	1
SRL „Mari Grup”	1
SRL „Autotest Centru”	1
SRL „Grand Lift”	1
SRL „Dendrive auto”	1

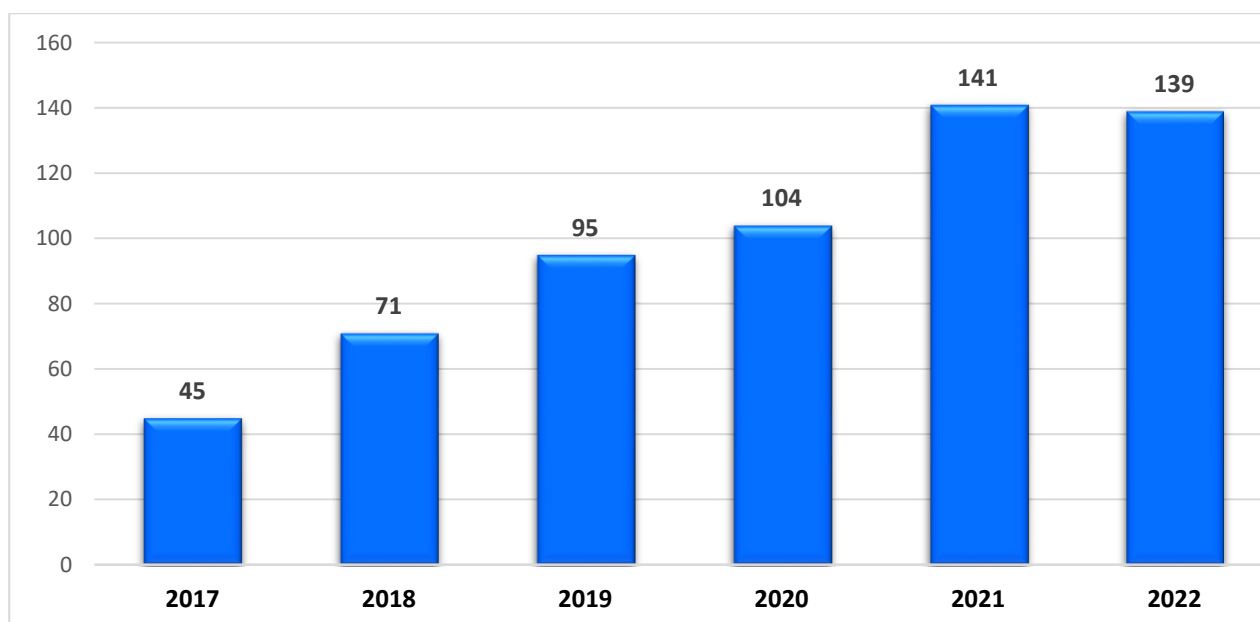

Figura 5.4.1 Dinamica numărului de experți evaluatori în perioada 2017-2022

În figura 5.4.1. este prezentată dinamica numărului de experți cooptați în evaluările externe ale programelor de formare continuă în perioada 2017 – 2022. Este evidentă tendința stabilă de creștere a numărului de experți în perioada 2017 - 2021, ceea ce denotă un interes sporit pentru domeniul formării continue și obținerea statutului de expert evaluator al ANACEC.

În vederea asigurării unui înalt nivel de obiectivitate și calitate a procesului de evaluare externă, în anul 2022, Secția Evaluare în Învățământul de Formare Continuă a continuat, în regim planificat, formările pentru doritorii de a deveni evaluatori ai ANACEC, cât și pentru noii experți cooptați pentru activități de evaluare externă. După analogie cu anul 2021, formările au avut loc preponderent în format on-line.

Conform prevederilor cadrului legislativ și normativ, în procesul de evaluare a programelor din cadrul școlilor auto, tradițional, comisiile de evaluare externă a programelor respective au fost completate cu reprezentanți ai Inspectoratului Național de Securitate Publică (INSP), cu statut de observatori. Astfel, reprezentanții INSP au avut misiunea de a examina și stabili nivelul respectării de către instituțiile evaluate a normelor care reglementează activitatea școlilor auto la nivel național.

În condițiile numărului mare de dosare de evaluare depuse de către instituții, ca și în anul precedent, o provocare a fost identificarea numărului necesar de experți cu pregătire profesională adecvată și neafiliați instituțiilor evaluate pentru a face față procesului de evaluare externă în aspect de calitate și termenele stabilite.

Pe parcursul anului 2022, Comisia de profil în domeniul formării profesionale continue s-a întrunit în 12 ședințe de lucru, în cadrul cărora a validat modificările la *Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională continuă*, precum și rezultatele evaluării externe a 147 de programe de formare continuă.

5.5. Atestarea personalului științific și științifico-didactic

Pentru evaluarea dosarelor de atestare a personalului științific și științifico-didactic, pe parcursul anului 2022 au activat 9 Comisii de experți, care cuprind toate ramurile științifice conform *Nomenclatorului specialităților științifice* (HG nr. 199/2013). Numărul total de persoane, care au activat în componența comisiilor de experți, constituie 130 persoane, selectate în baza principiilor stipulate în *Regulamentul Comisiilor de experți în domeniul atestării*, inclusiv:

- Competență, independență, integritate;
- Acoperirea cât mai largă a profilurilor/ specialităților științifice;
- Reprezentarea echilibrată a instituțiilor;
- Neinclusiunea conducătorilor instituțiilor;
- Experiență ireproșabilă în evaluarea cercetării.

În cadrul ședințelor comisiilor de experți au fost examinate peste 581 de dosare de atestare (Tabelul 5.5.1.).

Tabelul 5.5.1.

Repartizarea dosarelor de atestare examinate pe comisii de experți în anul 2022

Nr. d/o	Denumirea comisiei de experți	Formare CȘS		Conferire dr. hab.		Confirmare dr.		Confirmare		Apro-bare CD	RE	SȘP	Total dosare
		dr.hab.	dr.	CȘS	PPd	CȘS	ȘD	prof.	conf.				
1	Matematică, știința informației și științe fizice	-	2	-	-	5	3	1	2	7	-	1	21
2	Științe chimice, biologice și geonomice	1	9	1	-	5	7	-	5	18	-	3	49
3	Științe inginerești și tehnologii	-	5	-	-	4	4	-	11	13	3	3	43
4	Științe medicale	2	9	2	3	11	13	5	13	29	2	1	90
5	Științe agricole	-	-	-	-	-	1	-	4	11	2	-	18
6	Științe ale educației și psihologie	1	15	-	3	20	24	-	12	15	1	1	92
7	Științe economice, sociologie, media și comunicare	-	9	2	2	6	11	2	18	21	1	2	74
8	Științe juridice, politice, militare și informații	-	11	-	-	10	43	2	22	31	4	1	124
9	Științe umaniste	-	9	1	2	7	16	3	8	14	7	3	70
TOTAL		4	69	6	10	68	122	13	95	159	20	15	581

Notă. Abrevieri utilizate: CȘS – Consiliu științific specializat; PPd – program postdoctorat; ȘD – Școală doctorală; CD – Conducător de doctorat; RE – Recunoaștere și echivalare; SȘP – seminare științifice de profil aprobate

La examinarea dosarelor de atestare sunt implicați și alți experți-evaluatori, selectați în bază de concurs și incluși în *Registrul experților în cercetare și inovare în conformitate cu Metodologia de creare, actualizare și gestionare a Registrului experților ANACEC în domeniile cercetării și inovării* (Decizia CC al ANACEC nr. 2 din 12.05.2020). Astfel, în anul de referință la examinarea dosarelor depuse la ANACEC au fost antrenați 11 experți din afara comisiilor de experți, inclusiv 4 – în domeniul științelor economice, sociologie, media și comunicare; 4 – în domeniul științelor umaniste

și câte 1 – în domeniul științe chimice, biologice și geonomice, domeniul științelor medicale și științelor ale educației și psihologie.

Registrul experților ANACEC în domeniile cercetării și inovării a fost completat cu 46 de experți, după cum urmează, corespunzător domeniilor celor 9 comisii de experți: 3 – matematică, știința informației și științe fizice; 3 – științe chimice, biologice și geonomice; 3 – științe ingineresti și tehnologii; 6 – științe medicale; 9 – științe ale educației și psihologie; 8 – științe economice, sociologie, media și comunicare; 5 – științe juridice, politice, militare și informații; 9 – științe umaniste.

La 01.01.2023 acest Registru numără 345 experți-evaluatori, dintre care 20% prezintă științele economice, sociologie, media și comunicare; 17% – științele chimice, biologice și geonomice; 14% – științele umaniste; 12% – științele educației și psihologie; câte 9% științele ingineresti și tehnologii și științele juridice, politice, militare și informații; 8% – științele medicale; 6% – matematica, știința informației și științe fizice și 5% – științe agricole (Figura 5.5.1.).

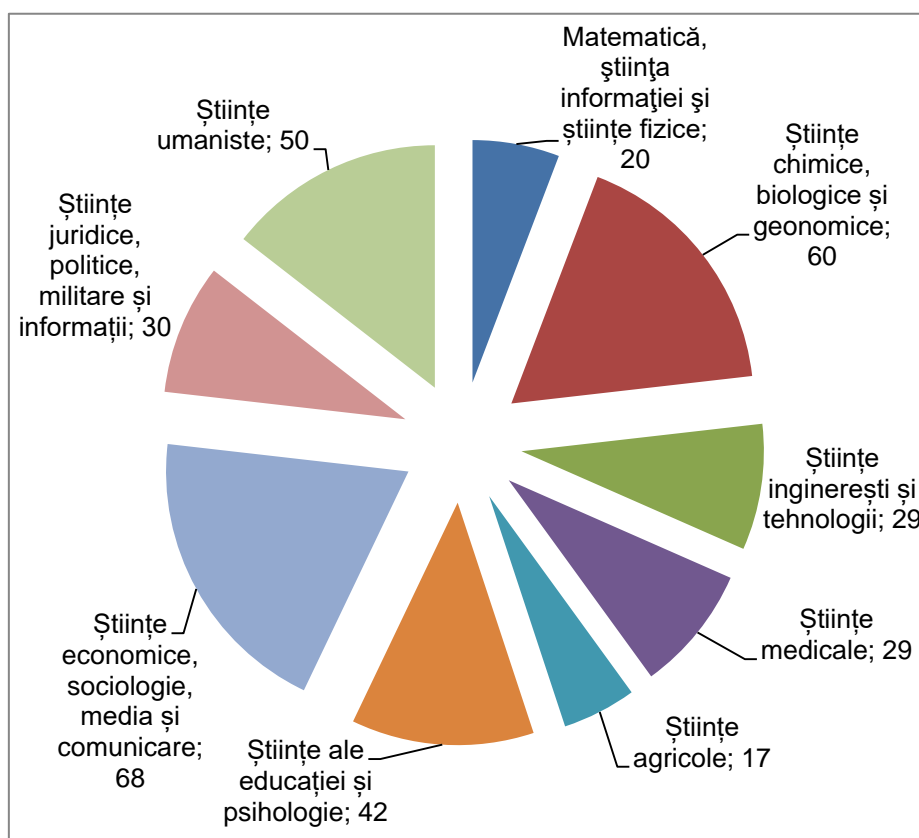

Figura 5.5.1. Repartizarea experților din Registrul experților ANACEC pe domenii ale cercetării și inovări

Ponderea femeilor din totalul experților din domeniile cercetării și inovării constituie 52,8%, fiind mai mare în domeniile științelor economice, sociologie, media și comunicare (81%); științelor educației și psihologie (74%); științelor umaniste (58%) și științelor chimice, biologice și geonomice (55%) (Figura 5.5.2.). Din datele analizate se observă că se păstrează aceeași tendință de feminizare a anumitor domenii științifice, despre care s-a menționat anterior.

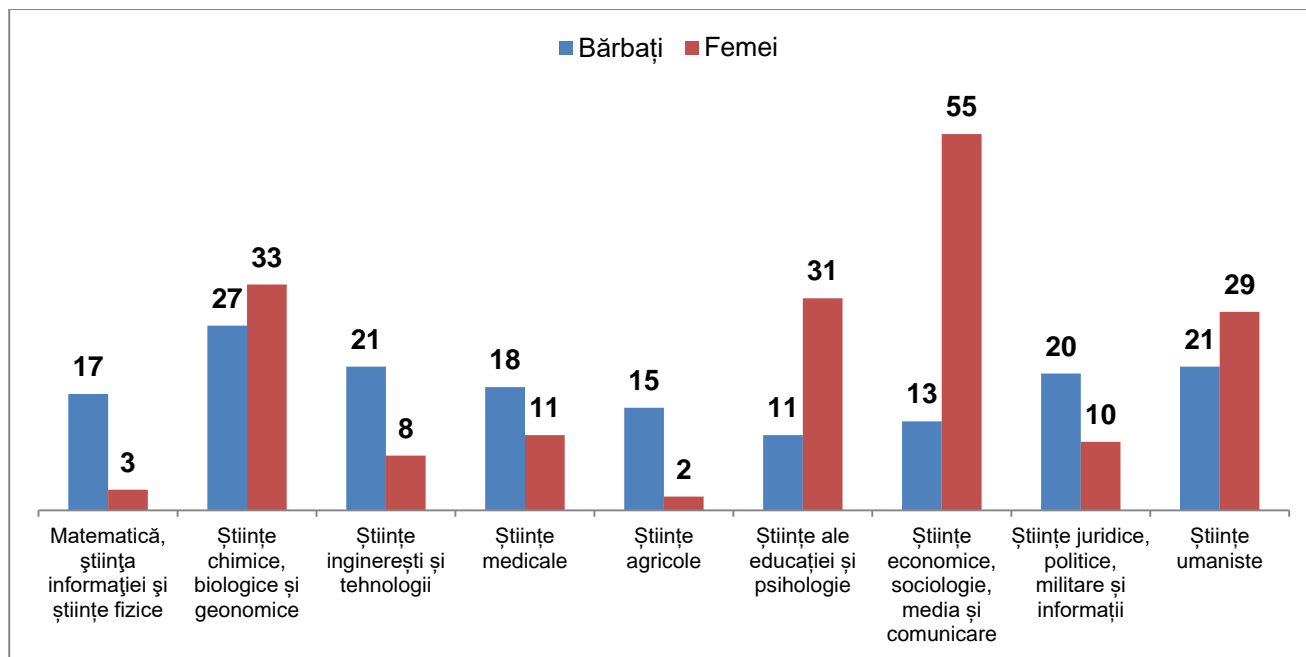

Figura 5.5.2. Repartizarea după gen a experților din Registrul experților ANACEC în domeniile cercetării și inovări

Înscrierea în Registru este o condiție obligatorie pentru a fi selectat în calitate de membru în Comisiile/grupurile de experți/de evaluare și/sau pentru a realiza expertiza dosarelor și a lucrărilor depuse la ANACEC, în domeniile cercetării și inovării. Depunerea documentelor pentru înscrierea în Registru este deschisă permanent la adresa <https://anacec.md/ro/cv>.

În scopul informării/formării potențialilor beneficiari, pe parcursul anului 2022 au fost organizate 2 webinare dedicate diferitor aspecte ale atestării personalului științific și științifico-didactic, în cadrul cărora au participat cca 350 persoane (Tabelul 5.5.2.).

Tabelul 5.5.2.

Organizarea webinarilor în anul 2022

Nr. d/o	Denumirea	Data	Responsabil (i)	Categorie beneficiari	Nr. participanți
1	Publicațiile pseudostiintifice: cum să le evităm?	23 februarie 2022	Cuciureanu Gheorghe Vrabie Valeria	Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	250
2	Lansarea platformei online pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea manifestărilor științifice din Republica Moldova	24 martie 2022	Minciună Vitalie	Organizațiile din domeniile cercetării și inovării	100

La data de 23 februarie 2022, ANACEC în parteneriat cu Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI) au organizat webinar-ul cu genericul „Publicațiile pseudostiintifice: cum să le evităm?”. La eveniment au participat cca 250 de participanți (cercetători științifici, cadre universitare, doctoranzi și alți autori de publicații științifice). La webinar au fost prezentate 2 rapoarte: „Ce sunt edițiile pseudostiintifice și cum să le identificăm?”, raportor Gh. Cuciureanu și „Ediții pseudostiintifice în care publică cercetătorii din Republica Moldova”, raportor V. Vrabie, care au atenționat comunitatea științifică din Republica Moldova asupra fenomenului edițiilor pseudostiintifice sau „prădătoare”, criteriile de identificare a acestor ediții și modalitățile de evitare a lor.

Al doilea webinar cu genericul „**Lansarea Platformei online pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova**” a fost desfășurat la 24 martie 2022, în comun cu IDSI. Această platformă a fost realizată grație finanțării de către Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare a proiectului 21.70105.39 ȘD. Participanții la eveniment au fost familiarizați cu funcționalitățile acestui instrument și modalitatea de înregistrare și raportare a evenimentelor (manifestărilor) științifice pe Platforma online a evenimentelor științifice din Republica Moldova - <https://conferinte.stiu.md/>

6. Activități de comunicare și promovare a Agenției

Asigurarea transparenței în activitatea Agenției și informarea operativă și completă din prima sursă a publicului larg, dar și a tuturor părților interesate, au constituit priorități pentru Agenție și în anul 2022. Activitățile de comunicare cu reprezentanții societății civile, cu mijloacele de informare în masă etc., în vederea informării operative și veridice au derulat în mod regulamentar și planificat.

Pagina web a Agenției www.anacec.md în calitate sa de canal oficial de informare și comunicare, continuă să fie cea mai importantă sursă de promovare, acumulând în timp date și informații utile și necesare atât pentru publicul străin, cât și pentru cel local, accesibile în limba română și engleză.. Continuă să fie funcțional și site-ul www.cnaa.md care conține informații ce vizează activitățile CNAA, până la absorbție în procesul de constituire a ANACEC¹⁰

La dimensiunea respectivă, în anul de referință, activitățile au fost structurate, tradițional, pe aceleași patru obiective majore, materializându-se în rezultatele concrete, reflectate în tabelul de mai jos.

Tabelul 6.1.

Obiective	Activități	Rezultate
Asigurarea transparenței privind activitățile desfășurate	<ul style="list-style-type: none"> Actualizarea permanentă a website-ului www.anacec.md Gestionarea bazelor de date create Continuarea promovării spoturilor video ale/despre ANACEC 	<p>Pagina web www.anacec.md este elaborată în așa mod, încât permite publicului să preia informația necesară despre Agenție și activitățile desfășurate de aceasta, prezentând baze de date corelate cu domeniul asigurării calității, relevante pentru toate nivelurile de învățământ.</p> <p>Sunt gestionate 8 baze de date create în cadrul Agenției, ce conțin informații despre programele de studii/instituțiile prestatoare de servicii educaționale autorizate pentru funcționare provizorie sau acreditate din domeniul Învățământului superior și ÎPT&FC; deținătorii de titluri științifice, științifico-didactice, conducătorii de doctorat; Registrul experților evaluatori.</p> <p>A continuat promovarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spotului video general despre Agenție cu genericul Promovăm cultura calității care are drept scop prezentarea generală a Agenției și familiarizarea publicului larg cu scopul și misiunea ANACEC;

¹⁰ HG nr. 201 din 28.02.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare

		<p>- a celor 10 spoturi video care au drept scop familiarizarea beneficiarilor și a celor interesați cu subiecte actuale din domeniul educației și asigurării calității în învățământ, din perspectiva atribuțiilor Agenției.</p> <p>Spoturile pot fi accesate atât pe website, cât și pe Youtube, după cum urmează:</p> <p><u>Sistemul educațional din Republica Moldova</u></p> <p><u>Necesitatea asigurării calității</u></p> <p><u>Procesul de evaluare externă</u></p> <p><u>Standardele de calitate în educație</u></p> <p><u>Evaluarea instituțiilor de învățământ general</u></p> <p><u>Evaluarea cadrelor de conducere din învățământul general</u></p> <p><u>Evaluarea cadrelor didactice din învățământ general și profesional tehnic</u></p> <p><u>ANACEC și expertul evaluator al Agenției</u></p> <p><u>Școala incluzivă, școala cu drepturi egale pentru toți copiii</u></p> <p><u>Rolul central al cadrului didactic în asigurarea calității</u></p>
<p>Creșterea vizibilității în spațiul online</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea Agenției pe rețelele de socializare • Gestionarea conturilor pe rețelele de socializare: Facebook, Twitter, LinkedIn și Youtube • Crearea unui cont pe o 	<p>În decursul anului 2022 a fost pus un accent considerabil asupra promovării entității pe toate rețelele de socializare. Astfel, toate evenimentele și activitățile organizate de către Agenție sau la care au participat angajații și evaluatorii externi ai ANACEC au fost publicate și promovate pe toate patru conturi pe rețelele de socializare, atât în limba română, cât și în limba engleză.</p> <p>Pe conturile de <u>Facebook</u>, <u>Twitter</u>, <u>LinkedIn</u>, <u>Instagram</u> accentul s-a pus pe poze, acestea având un text sugestiv, după caz se adaugă un link de direcționare spre site, unde pot fi găsite informațiile detaliate. Comunicarea și alegerea canalului de transmitere a informațiilor s-a făcut în dependență de publicul țintă. Astfel, pe LinkedIn și Twitter informația a fost plasată exclusiv în limba engleză, urmărind publicul străin, iar pe Facebook și Instagram informația a fost plasată doar în limba română, urmărind publicul local. <u>Youtube-ul</u> este unicul canal de comunicare care pune accent pe video și promovarea are loc prin intermediul celor 10 spoturi video, care prezintă subiecte actuale din domeniul educației și asigurării calității în învățământ, din perspectiva atribuțiilor Agenției.</p> <p>Din 19.09.2022 ANACEC este prezentă și pe</p>

	nouă rețea de socializare - Instagram	<p>Instagram. De la data respectivă toate postările din Facebook apar și pe această platformă. Instagram-ul este foarte întregat în special printre tineri și în așa mod Agenția are șansa să atingă publicul țintă mai repede și eficient, informația fiind transmisă unui număr mai mare de persoane, preponderent tineri (studenți, elevi).</p>
Stabilirea și menținerea relațiilor cu presa	Actualizarea bazei de date a instituțiilor de presă	Deținerea unei baze de date funcționale a jurnaliștilor care primesc periodic buletine informative și comunicate de presă cu privire la activitățile Agenției.
	Monitorizarea presei	Realizarea rapoartelor „Revista presei” care rezumă informațiile din mass-media referitoare la agenție, de asemenea reacționarea promptă pentru a informa jurnaliștii în cazul când aceștia au prezentat date incorecte.
Loializarea angajaților, partenerilor, a beneficiarilor actuali și potențiali	Distribuirea materialelor promoționale ale ANACEC	Noii angajați au primit setul ANACEC, care constă din suport pentru birou, pix, agendă - materiale personalizate cu logo-ul și sloganul Agenției, iar beneficiarii sau partenerii Agenției - diplome de recunoștință, calendare și agende.
	Implementarea Regulamentului de utilizarea a Mărcii ANACEC	<p>Marca ANACEC constituie un simbol de promovare a serviciilor de evaluare și asigurare a calității în învățământ și cercetare, care vine să acorde plusvaloare instituțiilor evaluate. Scopul utilizării Mărcii este asigurarea promovării calității în învățământul general, profesional tehnic, superior și de formare continuă și în organizațiile din domeniul cercetării și inovării.</p> <p>Beneficiarii serviciilor prestate, partenerii și alte persoane/instituții, pot solicita Marca ANACEC și</p>

		utiliza conform Regulamentului elaborat de Agenție și aprobat de Consiliul de conducere.
	<p>Acordarea suportului în organizarea următoarelor evenimente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expoziție permanentă de artă plastică - Inaugurarea Galeriei Președinților instituțiilor de evaluare, atestare și acreditare din Republica Moldova - Decernarea premiilor „Cristalul calității” în domeniul educației și cercetării - Concursul național „Teza de doctorat de excelență a anului 2021” - Concursul Internațional de Creația Literară „Universul Cuvintelor” - Manifestații de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor. 	Evenimentele organizate pe parcursul anului 2022 au fost intens promovate pe pagina web a Agenției și pe rețelele de socializare. În cadrul evenimentelor au fost distribuite materialele promoționale ale ANACEC, ceea ce a sporit creșterea vizibilității atât în mediul on-line, cât și offline.

1. Concursul Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2021”

În data de 27 mai 2022 s-a desfășurat ceremonia de decernare a premiilor „Cristalul Calității” celor 14 laureați ai Concursului Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2021”.

Diplome de laureat al Concursului Național „Teza de doctorat de excelență a anului 2021” și premii în numele unor personalități științifice marcante din Republica Moldova – Anatolie Jacotă, Constantin Turtă, Vasile Pavelcu, Haralamb Vasiliu, Nichita Smochină, Natalia Gheorghiu, Eugeniu Grebenicov, Virgil Mândăcanu, Ion Dediu, Vasile Coroban, Anton Crihan – au fost înmânate celor 14 câștigători. Acest concurs, inițiat de către Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, a ajuns la cea de-a 12 ediție. În ediția din anul 2022, au fost înaintate la concurs, de către comisiile de experți în domeniul atestării, 28 de teze, inclusiv 4 teze de doctor habilitat și 24 teze de doctor. Comitetul de concurs, format din reprezentanți ai tuturor domeniilor științei, după evaluări și dezbateri, a stabilit cele 14 teze de doctorat de excelență ale anului 2021. Pe parcursul desfășurării competiției respective s-a urmărit stimularea obținerii rezultatelor științifice recunoscute la nivel internațional, susținerea și dezvoltarea creativității științifice a cercetătorilor, promovarea tezelor de doctorat actuale, inovative și utile pentru societate. În conformitate cu Regulamentul de desfășurare a competiției au fost desemnate **3 teze de doctor habilitat de excelență și 11 teze de doctorat de excelență (de gradul I, II și III)** în trei domenii: științe ale naturii și vieții; științe reale și tehnice; științe socio-umane. Conducătorilor și consultanților științifici ai tezelor laureaților le-au fost decernate diplome de merit.

În cadrul acestui eveniment au fost înmânate diplome de merit la 5 experți-evaluatori din domeniile cercetării și inovării în semn de înaltă apreciere pentru promovarea culturii calității prin

corectitudine, responsabilitate și profesionalism în activitățile de evaluare a personalului științific și științifico-didactic.

2. Decernarea distincției „Cristalul calității” în domeniul educației

ANACEC a organizat ceremonii de decernare a distincției „Cristalul Calității” pentru diverse categorii. Astfel, în semn de înaltă apreciere pentru promovarea culturii calității, cu distincția „Cristalul calității” au fost desemnate 10 prestatori de servicii educaționale (inclusiv, 3 instituții de învățământ general, 3 instituții de formare continuă, 3 instituții de învățământ profesional tehnic, 1 instituție de învățământ superior), 5 programe de studii (inclusiv, 1 program de formare continuă, 2 programe de învățământ profesional tehnic, 2 programe de învățământ superior), 27 experți evaluatori implicați în evaluarea externă la diverse nivele de învățământ și 2 parteneri (1 internațional - ARACIS și 1 național – IDS)

3. Manifestații de înmânare a Atestatelor, Certificatelor și Diplomelor

Pe parcursul anului 2022 au fost organizate 5 manifestații în cadrul cărora au fost înmânate diplome de doctor habilitat (DH) și doctor (Dr.), certificate de recunoaștere și echivalare a actelor obținute în străinătate (RE), și de conducător de doctorat (CD). În cadrul acestora 243 de persoane au primit diverse acte de atestare (Tabelul 6.2).

Tabelul 6.2

Organizarea manifestațiilor de înmânare a actelor de atestare în anul 2022

Nr./o	Data înmânării	DH	Dr.	RE	CD	Total
1	28-29 aprilie	4	22	4	58	88
2	24 iunie		8	3	26	37
3	4 august	6	9	3	37	55
4	11 noiembrie	2	13	4	20	39
5	25 noiembrie	3	10	1	10	24
	Total	15	62	15	151	243

Totodată, în anul 2022 au fost înmânate 22 certificate de recunoaștere a revistelor în calitate de publicație științifică de profil.

4. Inaugurarea „Galeriei Președinților instituțiilor de evaluare, atestare și acreditare”

În data de 02.12.2022, în incinta ANACEC a fost inaugurată „Galeria Președinților instituțiilor de evaluare, atestare și acreditare”. La eveniment au participat conducători ai instituțiilor de evaluare externă, atestare și acreditare care au funcționat în Republica Moldova, de la declararea independenței (Comisia Superioară de Atestare a Republicii Moldova; Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare a Instituțiilor de Învățământ; Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare; Inspectoratul Școlar Național; Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional/ Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare), membri ai familiilor acestora, angajați ai Agenției.

Portretele au fost realizate de maestrul Ion Jabinschi, prodecanul Facultății de Arte Plastice, Decorative și Design din cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

5. Vernisajul „Pace Lumii”

În cadrul ANACEC a fost lansat Vernisajul „Pace Lumii” – lucrări realizate de pictorul Vasile Ciurari. În cadrul ceremoniei de lansare au participat Dumitru Tintiuc, prof.univ., dr.hab., șef catedră USMF, Victor Ghilaș, dr.hab., directorul Institutului Patrimoniului Cultural, oaspeți și angajați ai ANACEC, membrii familiei și colegii de serviciu ai pictorului Vasile Ciurari.

Expoziția lucrărilor grafice realizate de pictorul Vasile Ciurari este o acțiune comună a ANACEC, a Asociației pentru Demnitate Umană și a Companiei „Teleradio-Moldova”.

6. Expoziția națională Știința pentru pace: creativitate, experiență, perspective

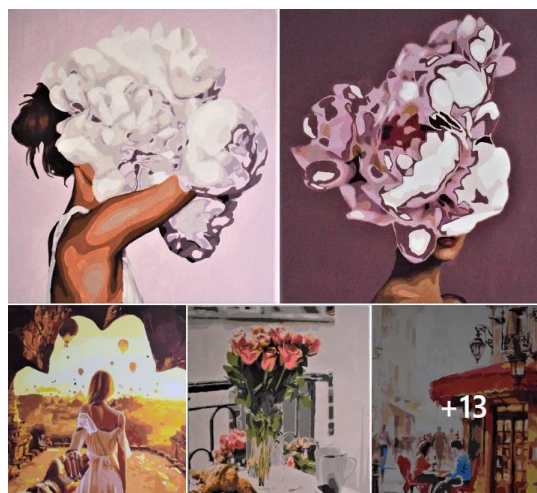
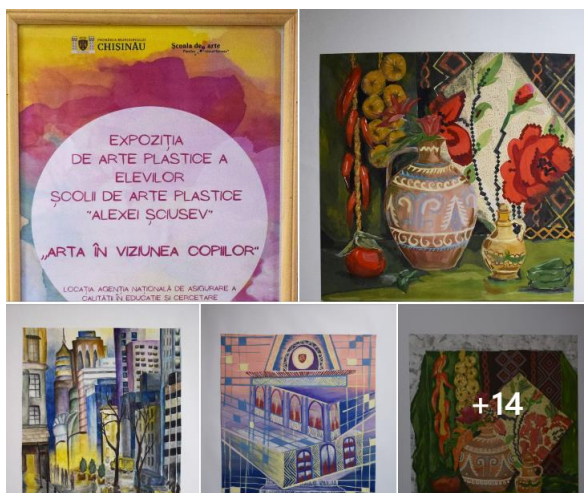
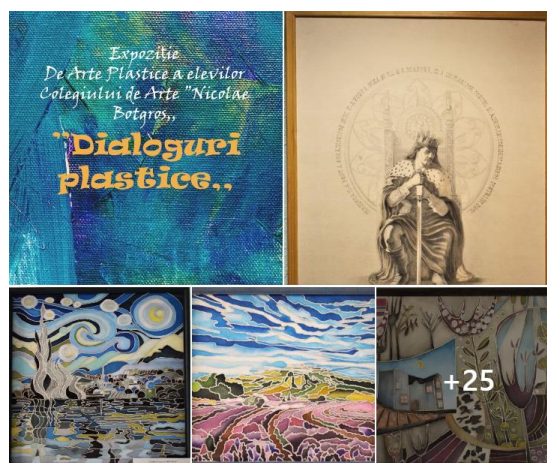
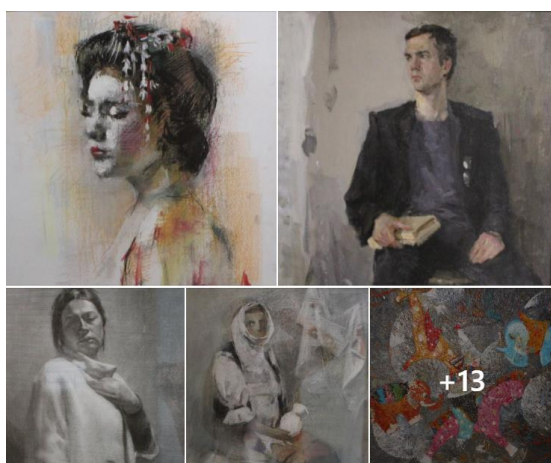
În data de 10 noiembrie 2022, echipa ANACEC a participat la Expoziția națională Știința pentru pace: creativitate, experiență, perspective, organizată de Academia de Științe a Moldovei cu ocazia Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare și a Zilei Internaționale a Studentului. Materialele prezentate și distribuite în cadrul evenimentului au constituit prezentări animate și materiale promoționale, inclusiv elaborate în cadrul Agenției.

7. Expoziții de artă plastică organizate la sediul ANACEC

În anul 2022, în mod tradițional, s-a pus accent pe organizarea expozițiilor de artă pe holurile Agenției, având ca scop promovarea lucrărilor elevilor, studenților și cadrelor didactice din instituțiile de învățământ din țară în domeniul artei frumosului. Astfel, au fost prezentate o serie de lucrări create de:

- Elevii Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru” din mun. Chișinău;
- Elevii Colegiului de Arte “Nicolae Botgros” or. Soroca;
- Elevii Școlii de Arte Plastice „Alexei Sciusev” din mun. Chișinău;
- Pascaru Elena, profesoară de limba română la Gimnaziul nr. 53 din mun. Chișinău.

8. Concursul Internațional de Creația Literară „Universul Cuvintelor”

În anul 2022, cea de-a VII ediție a Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor” s-a desfășurat în perioada august-septembrie 2022, fiind inițiat, tradițional, de Asociația „Universul Prieteniei”, Iași, în parteneriat cu ANACEC. Alături de concurenții din România și Republica Moldova, în această competiție școlară s-au implicat elevi din Grecia, Ucraina, Franța, Italia. Concursul a urmărit promovarea elevilor cu preocupări literare și a finalizat cu elaborarea unei antologii cu lucrările premianților.

Tradițional, elevii din Republica Moldova au fost deosebit de receptivi la tema concursului, numărul participanților depășind cifra de 300 de participanți, zeci dintre care au fost declarați învingători, grupați pe vârste și domeniu literar.

9. Statistici privind dinamica paginii Facebook

Pagina [Facebook](#) are o importanță deosebită pentru promovarea Agenției, având cel mai mare număr de urmăritori dintre toate paginile de rețele de socializare deținute. Primele postări se realizează în special pe această pagină, după care sunt răspândite și pe celelalte medii. Analiza dinamicii paginii Facebook constituie o prioritate pentru analiza eficienței promovării Agenției.

Pe parcursul anului 2022 în activitatea paginii se atestă fluctuații (Figura 6.1).

Figura 6.1 Dinamica paginii Facebook

Impactul paginii pe facebook în 2022 a scăzut cu 29,7% sau cu aproape o treime față de anul trecut. Această influență negativă este conexasă și scăderii numărului de aprecieri cu 12,8% față de anul 2021, datorată unui număr mai mic de evenimente organizate, iar vara când sunt înregistrați cei mai înalți indicatori, numărul de evenimente este mult mai mare. În același timp, necesită a fi menționat algoritmul modificat și aplicat de Meta Inc. (până în 2021 Facebook, Inc.) în promovarea

știrilor plasate pe pagina acestora, accentul fiind plasat pe postări cu publicitate achitată. În același timp, partea pozitivă este faptul că impactul paginii este într-o creștere constantă în ultimele 3 luni, ceea ce înseamnă că se întreprind în continuu măsuri pentru redresarea situației. Aceasta s-a realizat prin organizarea postărilor mai atractive pentru public: folosirea mai multor imagini; emoticoane relevante la subiect; text sugestiv, concis și coerent; accentuarea cuvintelor cheie prin utilizarea șrift-lui Italic/Bold și folosirea hashtag-lui.

În același timp, vizitele pe pagina de Facebook au crescut cu 83,4% în anul 2022, ceea ce constituie o dinamică foarte bună. Acest indicator reflectă interesul sporit al publicului față de activitatea pe care o desfășoară ANACEC.

Următorii Paginii de Facebook ⓘ

7.578

Vârstă și gen ⓘ

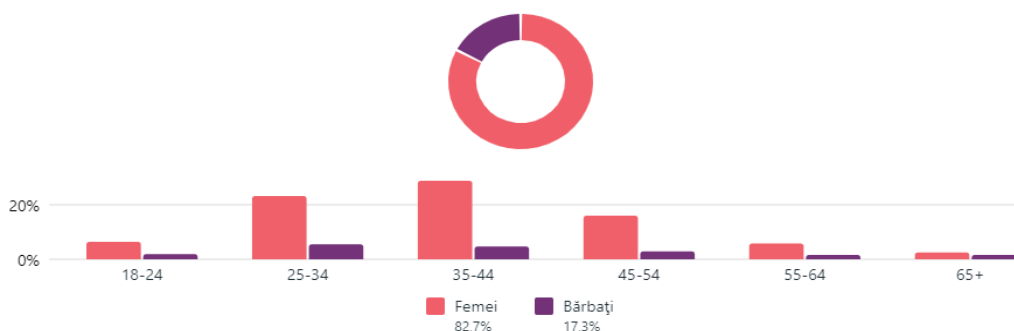

Figura 6.2. Repartizarea următorilor Facebook după sex și vârstă

Conform Figurii 6.2 *Repartizarea următorilor Facebook după sex și vârstă*, cu o pondere de 82,7%, audiența paginii Facebook o constituie preponderent femeile și doar 17,3% sunt bărbați. În ceea ce privește vârsta utilizatorilor, printre femei, un procentaj mai mare (28,8%) îl constituie categoria de vârstă 35-44 ani, printre bărbați cel mai mare procentaj (5,5%) îl constituie categoria de vârstă 25-34 ani.

Principalele orașe

Figura 6.3. Repartizarea următorilor paginii Facebook după locul de proveniență (orașe)

Conform rezultatelor Figurilor 6.3 și 6.4, orașele care ne urmăresc pe Facebook sunt: Chișinău – 39,8%, Bălți – 4,4% și Cahul – 1,7%, Orhei – 1,6 %, București – 1,5%, Soroca – 1,3%, Rîșcani – 1,1%, Ungheni – 1%, Drochia – 0,7%, Nisporeni – 0,6%.

În aspect de țări datele atestă că Moldova deține 81,6%, România – 7,2%, Italia – 2,1%, Germania – 2%, Marea Britanie – 1,7%, Franța – 1,3%, Belgia, Irlanda, Statele Unite – 0,6% și Rusia – 0,5%.

Figura 6.4. Repartizarea urmărilor paginii Facebook după locul de proveniență (țări)

De menționat că asigurarea creșterii vizibilității ANACEC, ca și entitate națională, responsabilă de asigurarea calității în educație și cercetare, și sensibilizarea societății pe dimensiunea calității din perspectiva abordărilor acceptate în consens cu cele promovate la nivel european, rămâne a fi o prioritate permanentă pentru Agenție. Evaluarea finală a activităților de comunicare și promovare a Agenției s-a realizat în baza Strategiei de comunicare pentru anul 2022 și a rapoartelor lunare, care conțin o analiză a rezultatelor obținute în mediul on-line.

7. Activitatea Consiliului de conducere

Consiliul de conducere al Agenției, selectat prin concurs jurizat internațional în conformitate cu cerințele internaționale în domeniu și constituit în 2019 prin [Ordinul MEEC nr. 1397 din 01.11.2019](#) (modificat prin [Ordinul nr 1729 din 31.12.2019](#)), a activat în baza prevederilor normative în vigoare, în formula 15 membri: 13 cadre didactice din instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, un reprezentant al mediului de afaceri și un doctorand, reprezentant al studenților (Anexa nr. 1).

Atribuțiile, responsabilitățile și obligațiunile Consiliului de conducere sunt reglementate de către [Codul Educației al Republicii Moldova](#) (art. 115, lit. 4-12) și [Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), aprobat prin HG nr. 201/2018, cu modificările și completările ulterioare. Ședințele Consiliului de conducere s-au organizat în conformitate cu [Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al ANACEC](#), în cadrul cărora s-au discutat și aprobat decizii pe diverse subiecte, corelate cu domeniile de activitate pe niveluri de învățământ și domeniul cercetării și inovării. Tradițional, pentru anul 2022 au fost planificate 12 ședințe, câte una per lună. Astfel, au fost organizate 12 ședințe, în care au fost adoptate **637 de acte decizionale** (693 în anul 2021 și 420 în anul 2020). Ședințele Consiliului de conducere sunt publice, iar deciziile luate au fost publicate pe [pagina web oficială a ANACEC](#).

Subiectele discutate în ședințele Consiliului de conducere au vizat preponderent rezultatele evaluării externe a programelor de studii/ instituțiilor pe niveluri de învățământ, evaluarea/ atestarea personalului științific și științifico-didactic, examinarea/ aprobarea de acte normative și metodologice interne și externe, în special:

- Inițierea activităților de evaluare externă a calității programelor de studii/ instituțiilor prestatoare de servicii educaționale;
- Constituirea comisiilor de evaluare externă;
- Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și formularea de propuneri de decizii cu referire la autorizarea de funcționare provizorie și/sau acreditarea programelor de studii/ instituțiilor;
- Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora;
- Formarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat și doctor;
- Constituirea seminarelor științifice ad-hoc;
- Conferirea titlurilor științifice de doctor habilitat și confirmarea titlurilor științifice de doctor;
- Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar și conferențiar universitar;
- Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate;
- Abilitarea cu drept de conducător de doctorat.

7.1. Inițierea activităților de evaluare externă a calității

În conformitate cu atribuțiile pe care le deține și în baza *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr.616/2016), cu modificările și completările ulterioare, în 2022 Consiliul de conducere a examinat și aprobat inițierea procesului de evaluare externă pe niveluri de învățământ, după cum urmează:

- la 140 programe de studii din învățământul superior;
- la 139 programe de studii din învățământul profesional tehnic;
- la 147 de programe de formare continuă.

Instituțiile au solicitat evaluarea externă atât în vederea acreditării și autorizării de funcționare provizorie a programelor de studii, cât și în vederea acreditării instituționale (învățământul general).

Totodată, Consiliul de conducere a decis, la solicitarea instituției de învățământ, încetarea procesului de evaluare externă a calității la un program de studii superioare de licență 0421.1 Drept, domeniul general de studiu 042 Drept, domeniul de formare profesională 0421 Drept, 240 credite ECTS.

În rezultatul examinării dosarelor depuse pentru inițierea procedurii de evaluare externă s-a constatat că unele instituții de învățământ profesional, în temeiul ordinelor Ministerului Educației și Cercetării cu privire la distribuirea locurilor cu finanțare bugetară și cu taxă, realizează programe de formare profesională care nu au fost evaluate în vederea autorizării de funcționare provizorie, solicitând, în această situație, ca ANACEC să inițieze procedura de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a acestor noi programe de formare profesională. Astfel, Consiliul de conducere a decis respingerea inițierii procedurii de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a programelor de formare profesională, la care deja se realizează instruirea, contrar prevederilor pct.17 din HG nr. 616/2016.

7.2. Constituirea comisiilor de evaluare externă

În anul 2022, în corespundere cu atribuțiile regulamentare, Consiliul de conducere a examinat în ședințele ordinare și a aprobat componența nominală a:

- 26 comisii de evaluare externă pentru programele de studii din învățământul superior,
- 30 comisii pentru evaluarea programelor de studii din învățământul profesional tehnic;
- 39 comisii pentru evaluarea programelor de formare continuă.

Un instrument relevant în acest proces îl constituie Registrul evaluatorilor externi al Agenției care se completează continuu și este accesibil publicului larg pe pagina web a ANACEC.

Procesul de recrutare și selectare a experților evaluatori se realizează în conformitate cu prevederile [Metodologiei de selectare a experților evaluatori](#). Membrii Comisiei de evaluare externă trebuie să fie independenți, să nu reprezinte interesele organizației din care fac parte sau ale altor părți terțe, să confirme lipsa conflictelor de interese și au obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor. Aceasta este valabil și pentru experții internaționali din cadrul Agențiilor de asigurare a calității partenere, antrenați în procesul de evaluare externă.

La identificarea potențialilor evaluatori și constituirea comisiilor de experți s-a ținut cont de următoarele aspecte relevante:

- nivelul de profesionalism în domeniul evaluat a potențialilor candidați,

- respectarea principiului „reprezentativității” prin asigurarea includerii în fiecare comisie a cel puțin câte un reprezentant al mediului academic, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentat al studenților,
- combinarea în fiecare comisie a persoanelor cu experiență în domeniul evaluării externe și asigurării calității și a evaluatorilor debutanți,
- nivelul de corectitudine și integritate a persoanelor selectate.

În scopul facilitării realizării misiunii de expert evaluator al ANACEC, în conformitate cu [Metodologia de formare a experților evaluatori ai Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), pentru evaluatorii externi au fost organizate sesiuni de instruire în serie.

Monitorizarea și evaluarea experților evaluatori se realizează în conformitate cu prevederile actelor normative interne ale ANACEC, inclusiv [Codul de etică profesională al ANACEC](#), [Metodologia de formare a experților evaluatori](#), care conțin stipulări referitoare la integritatea expertului evaluator.

Totodată, în anul 2022 a fost aprobat [Standardul de competențe pentru evaluatorul extern](#) – centrat pe competențele experților evaluatori și axat pe deontologia activităților de evaluare, care a servit drept temei pentru modificarea curricula de formare/ dezvoltare a competențelor experților evaluatori.

În anul 2022 au fost organizate 95 de ședințe de formare/ dezvoltare a experților din cadrul comisiilor de evaluare externă, constituite în vederea autorizării/ acreditării programelor de studii, la care au participat cadre didactice cu titlu științific/științifico-didactic/ grad didactic, angajatori, experți internaționali și studenți. În cadrul activităților de formare/ dezvoltare a experților evaluatori, formatorii ANACEC au examinat prevederile legale ale actelor normative naționale și instituționale în vigoare, inclusiv cele stipulate în Codul de etică profesională al ANACEC și au promovat valorile unui comportament onest și incoruptibil.

Pe întreaga perioadă a procesului de evaluare externă membrii comisiilor de evaluare externă au fost asistați de către un coordonator din rândul angajaților Agenției, de asemenea desemnat de către Consiliul de conducere.

7.3. Examinarea Rapoartelor de evaluare externă a Comisiilor de evaluare externă și aprobarea propunerilor de decizii

Pe parcursul anului 2022 au fost adoptate 418 decizii cu privire la rezultatele evaluării externe a programelor de studii, inclusiv au fost aprobate 33 decizii care s-au referit la aplicarea [Procedurii de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă](#). Astfel, 7 programe de studii superioare, 1 program de formare profesională au fost examinate repetat în anul 2022, iar 25 de programe (19 de studii superioare, 3 de formare profesională și 3 de formare continuă) se vor examina în următorul an. Totodată, rezultatele evaluării externe la 27 programe de studii au fost contestate și, respectiv, examinate de Consiliul de conducere suplimentar.

În același timp, Consiliul de conducere, în rezultatul examinării rezultatelor evaluării externe a unui program de studii superioare, a solicitat instituției de învățământ să ajusteze regulamentul denumirea programului de studiu la domeniul general de studiu.

De menționat că în cadrul examinării rezultatelor evaluării externe a programului de studii 101210 Frizerie și cosmetică, nivelul 4 ISCED, prestat de Instituția de învățământ Colegiul „Mondostud-Art”, Consiliul de conducere a constatat că programul de studii, realizat în conformitate cu Planul de învățământ aprobat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova (21.09.2016), conține o pondere mare de unități de curs din domeniul paramedical sau chiar medical (Anatomie și

fiziologie, Dermatologie, Kinetoterapie, Masaj reflexogen, Microneedling și biorevitalizare etc.), care sunt orientate preponderent spre atingerea unor finalități de studii corespunzătoare domeniului de formare medical. Astfel, Consiliul de conducere a solicitat Ministerului Sănătății al Republicii Moldova să se expună referitor la oportunitatea și pertinenta includerii unor unități de curs specifice formării profesionale în domeniul medical în Planul de învățământ al programului de formare profesională 101210 Frizerie și cosmetică, nivelul 4 ISCED, forma de învățământ cu frecvență. Astfel, la recomandarea Ministerului Sănătății, Planul de învățământ a fost modificat și programul acreditat.

Consiliul de conducere, în conformitate cu prevederile [Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general](#), a acreditat 28 (13 în anul 2020, 23 în anul 2021) de instituții de învățământ general, cu acordarea calificativului *Foarte bine/ Bine/ Satisfăcător*. Totodată, pentru o instituție de învățământ nu a fost luată o decizie finală, instituția urmează să întreprindă acțiuni corective conform *Procedurii de monitorizare post-evaluare*.

Ca urmare a examinării Rapoartelor de autoevaluare, a Rapoartelor de evaluare externă elaborate de către comisiile de evaluare externă, a comentariilor instituțiilor implicate în procesul de evaluare externă, a realizării Planului de acțiuni pentru înlăturarea neajunsurilor și neconcordanțelor identificate în procesul de evaluare externă a calității, a validării rezultatelor evaluării de către Comisiile de profil, a contestațiilor depuse, Consiliul de conducere, în anul de referință, a emis 477 de decizii.

Dinamica numărului de decizii per programe de studii/ instituții evaluate extern, aprobate de către Consiliul de conducere al ANACIP/ ANACEC pentru anii 2016 – 2021 și 2022 este prezentată în tabelul 7.1.

Cifrele cumulate pentru anul 2022 denotă că din numărul total de decizii cu privire la rezultatele evaluării externe a calității programelor de studii 70% se referă la acreditarea programelor de studii, 9% la neacreditarea acestora, 13% la autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii și 8% la aplicarea *Procedurii de monitorizare post-evaluare*.

Totodată, în anul 2022 se atestă o creștere semnificativă (aproximativ de 5 ori) a numărului de decizii referitoare la aplicarea *Procedurii de monitorizare post-evaluare în procesul evaluării programelor de studii superioare*, comparativ cu media numărului de decizii menționate pentru 3 ani precedenți.

**Dinamica numărului de decizii emise de Consiliul de conducere în vederea acreditării/
autorizării programelor de studii și instituțiilor de învățământ, perioada 2016-2022**

Decizii ale Consiliul de conducere	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Evaluarea externă a calității programelor de studii	51	295	301	327	613	533	418
Acreditare pentru o perioadă de 5 ani	12	108	119	238	495	404	291
Învățământ superior	-	61	55	68	30	144	85
Învățământ profesional tehnic	-	1	16	67	122	122	115
Învățământ de formare continuă	12	46	48	103	343	138	91
Acreditare condiționată pentru o perioadă de 3 ani*	11	116	102	*	*	*	*
Învățământ superior	-	83	34				
Învățământ profesional-tehnic	-	1	2				
Învățământ de formare continuă	11	32	66				
Suspendarea procesului de evaluare externă pentru un an*	-	50	7	*	*	*	*
Învățământ superior	-	25	2				
Învățământ profesional tehnic	-	-	-				
Învățământ de formare continuă	-	25	5				
Neacreditare	-	6	7	1	30	41	39
Învățământ superior	-	4	1	-	-	-	7
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-	-	8	5
Învățământ de formare continuă	-	2	6	1	30	33	27
Imposibilitate de a formula decizia/ post evaluare**	-	-	-	9	21	35	33
Învățământ superior	-	-	-	9	2	4	26
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-	7	7	4
Învățământ de formare continuă	-	-	-	-	12	24	3
Autorizare de funcționare provizorie	25	13	61	79	61	52	55
Învățământ superior	25	1	32	32	3	12	14
Învățământ profesional tehnic	-	12	4	10	4	8	15
Învățământ de formare continuă	-	-	25	37	54	32	26
Neautorizare	3	2	5	-	6	1	-
Învățământ superior	3	2	-	-	-	-	-
Învățământ profesional tehnic	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	5	-	6	1	-
Evaluarea externă a instituțiilor de învățământ	-	2	1	-	13	23	28
Acreditare	-	1	-	-	13	23	28
Învățământ superior	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ general	-	-	-	-	13	23	28
Autorizare de funcționare provizorie	-	1	-	-	-	-	-
Învățământ superior	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ profesional-tehnic	-	1	-	-	-	-	-
Învățământ de formare continuă	-	-	1	-	-	-	-
Învățământ general	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL	51	297	302	327	626	556	446

*Variante de decizii privind rezultatele evaluării externe excluse din Metodologia de evaluare externă prin modificarea prin HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 a Metodologiei vizate, pct.62.

** Variante de decizii privind rezultatele evaluării externe în temeiul modificărilor pct. 62 din Metodologia de evaluare externă (HG nr.1270 din 26 decembrie 2018 și HG nr. 79 din 16.02.2022).

7.4. Examinarea Contestațiilor instituțiilor și luarea de decizii pe marginea acestora

ANACEC promovează în activitatea proprie principiile transparenței, responsabilității publice și evaluării externe bazate pe încredere ca și principii strategice, care presupun existența procedurilor clare de contestare. Astfel, potrivit prevederilor *Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă* (HG nr. 616/2016), cu modificările și completările ulterioare, pct. 72, procedurile de evaluare externă și deciziile Consiliului de conducere al Agenției cu privire la autorizarea sau neautorizarea de funcționare provizorie, acreditarea sau neacreditarea programului de studiu/instituției de învățământ pot fi contestate, în cazul în care acestea nu corespund Metodologiei menționate. În acest sens, prestatorii de servicii educaționale implicați în procesul de evaluare externă pot depune contestația la Agenție în termen de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii deciziei către instituție.

Pentru a asigura legalitatea, transparența și eficiența procesului de examinare a petițiilor, procedura de soluționare a petițiilor se realizează în conformitate cu [Regulamentul privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), care stabilește modul de inițiere, desfășurare și finalizare a procedurii administrative inițiate pentru a soluționa petițiile depuse la ANACEC.

Astfel, Consiliul de conducere a examinat 27 de contestații cu privire la rezultatele evaluărilor externe a programelor de studii de diferit nivel. În rezultatul examinării contestațiilor și rapoartelor de examinare a contestațiilor prezentate de Comisiile de contestații, Consiliul de conducere a respins toate contestațiile referitoare la propunerea de neacreditare a programelor de studii (6 de studii superioare, 5 de formare profesională și 16 de formare continuă). În același timp, nu au fost înregistrate reclamații privind încălcarea de către experții evaluatori și/ sau personalul ANACEC, în procesul de evaluare externă, a normelor de conduită stabilite în [Metodologia de selectare a experților evaluatori](#) și a normelor deontologiei profesionale stipulate în [Codul de etică profesională al ANACEC](#).

Totodată, în temeiul prevederilor *Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice* (HG nr. 497/2019), [Regulamentului de funcționare a consiliilor științifice specializate și de conferire a titlurilor științifice](#), [Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III](#), [Regulamentului cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice](#) și [Regulamentului privind soluționarea petițiilor depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare](#), Consiliul de conducere a examinat:

- 4 contestații referitoare la respingerea conferirii/ confirmării titlurilor științifice de doctor (solicitate de organizațiile din domeniile cercetării și inovării și de consiliile științifice specializate). Contestațiile au fost examinate în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și una a fost acceptată, iar 3 au fost respinse;
- O contestație cu privire la respingerea cererii de recunoaștere și echivalare a actului privind titlul științific obținut în străinătate. Contestația a fost examinată și, în temeiul art. 9 din Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind recunoașterea reciprocă a actelor de studii, titlurilor științifice și didactice (aprobat prin HG nr. 890/2000), a fost acceptată;

- O contestație/ solicitare referitoare la reexaminarea dosarului de evaluare și clasificare a revistei științifice. Contestația a fost examinată în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a fost respinsă.

De menționat că în unele cazuri este dificil de respectat termenul de examinare a contestațiilor din următoarele motive:

- Dificultatea constituirii Comisiei de contestare din cauza refuzului unor experți evaluatori de a fi incluși în componența comisiei;
- Complexitatea analizei și evaluării dosarului contestației, deoarece conține un volum mare de informații documentate;
- Ședințele Consiliului de conducere al ANACEC, în conformitate cu pct.6 din *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare* (Decizia CC nr. 38 din 26.02.2021), se convoacă lunar, în ultima zi de vineri a lunii, astfel *Raportul de examinare a contestației* elaborat de Comisia de contestații este examinat de Consiliul de conducere, de regulă, în ședința din luna următoare din data depunerii contestației.

7.5. Examinarea și aprobarea actelor normative

În 2022 în ședințele Consiliului de conducere au fost examinate și aprobate proiectele a 5 acte normative și metodologice noi, elaborate în cadrul Agenției:

- [Regulamentul privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării;](#)
- [Procedura de evaluare externă în două etape a programelor de formare profesională continuă cu un număr de până la 900 ore \(30 credite\);](#)
- [Regulamentul privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității;](#)
- [Standardul național de competențe pentru evaluatorul extern;](#)
- [Procedura privind evaluarea externă a calității programelor comune de studii superioare.](#)

Totodată, au fost examinate și aprobate după actualizare în versiune nouă 8 acte normative, aplicate de către Agenție:

- [Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională în învățământul profesional tehnic \(ediția a II-a\);](#)
- [Ghidul de evaluare externă a programelor de formare continuă \(ediția a II-a\);](#)
- [Ghidul de evaluare externă a programelor de studii superioare de licență și studii superioare integrate \(ediția a III-a\);](#)
- [Ghidul de evaluare externă a programelor de studii superioare de master \(ediția a III-a\);](#)
- [Procedura de monitorizare post-evaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ \(ediția a II-a\). \(ulterior a fost modificată – revizia 1\).](#)
- [Regulamentul intern al ANACEC \(ediția a II-a\);](#)
- [Regulamentul cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice;](#)
- [Regulamentul Comisiilor de experți în domeniul atestării.](#)

7.6. Examinarea subiectelor ce țin de atestarea personalului științific și științifico-didactic

În perioada de referință se atestă o dinamică pozitivă în examinarea subiectelor pe dimensiunea atestării personalului științific și științifico-didactic, inclusiv prin extinderea tematicii subiectelor

examine. Astfel, Consiliul de conducere a analizat, conform competenței sale, subiecte și a aprobat acte decizionale, după cum urmează:

Tabelul 7.2

Nr. crt.	Subiectul actului decizional	Nr. acte aprobate					
		Anul	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Formarea/ modificarea Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/ doctor		7	16	9	15	16
2.	Respingerea solicitărilor consiliilor științifice/ senatelor de formare a Consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor habilitat/ doctor		1	4	4	3	6
3.	Conferirea/ confirmarea titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor		5	12	10	25	20
4.	Respingerea solicitărilor de confirmare/ conferire a titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor		-	-	-	2	6
5.	Conferirea titlurilor științifico-didactice de profesor universitar/ conferențiar universitar		7	11	8	16	11
6.	Respingerea solicitărilor de conferire a titlurilor științifico-didactice de profesor universitar/ conferențiar universitar		-	1	1	7	4
7.	Echivalarea și recunoașterea actelor de înaltă calificare obținute în străinătate		4	5	4	7	7
8.	Respingerea echivalării și recunoașterii actelor de înaltă calificare obținute în străinătate		1	1	-	-	4
9.	Aprobarea/ respingerea calității de conducător de doctorat		5	8	10	11	11
10.	Aprobarea/ modificarea componenței Seminarului științific de profil în vederea examinării și avizării tezei de doctor habilitat/ doctor		23	5	6	6	9
11.	Examinarea contestațiilor		-	1	1	6	6
12.	Evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice		-	3	3	3	5
13.	Aprobarea/ completarea Registrului experților în domeniile cercetării și inovării		-	-	4	3	4
14.	Aprobarea/ modificarea registrelor manifestărilor științifice		-	2	2	2	1
15.	Aprobarea/ modificarea actelor normative		-	-	6	5	5
16.	Alte		1	-	7	9	7
TOTAL:			55	69	75	120	122

Astfel, pe dimensiunea cercetării și inovării numărul actelor decizionale aprobate în 2022 este similar (doar +2) cu cel din anul precedent. Totodată, a crescut semnificativ numărul deciziilor referitoare la respingerea solicitărilor de confirmare/ conferire a titlurilor științifice de doctor habilitat/ doctor și de respingere a echivalării și recunoașterii actelor de înaltă calificare obținute în străinătate.

7.7. Examinarea subiectelor ce țin de activitatea curentă a Agenției

În cadrul ședințelor Consiliului de conducere, în calitate de organ suprem de conducere al ANACEC, au fost examinate variate subiecte care vizează activitatea curentă a aparatului executiv al Agenției, diverse solicitări parvenite din partea autorităților publice centrale și altor instituții de stat și private; au fost aprobate decizii distincte cu referire la gestiunea financiară a Agenției.

Totodată, în scopul realizării prevederilor art.115, alin.(2), lit.n) al Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Consiliului de conducere a aprobat Raportul de autoevaluare al ANACEC în vederea evaluării externe și aderării ca membru cu drepturi depline la Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA) și înregistrării în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

8. Activități de cooperare

În anul 2022, ANACEC a reușit să-și amplifice activitățile sale pe plan internațional. Astfel, Agenția a reușit să creeze noi parteneriate și să le valorifice pe cele existente, și-a onorat toate activitățile prevăzute de proiectele europene din care face parte și a participat activ la diverse evenimente online sau în format hibrid.

8.1. Parteneriate noi semnate

1) Un nou acord de cooperare a fost semnat pe 23 septembrie 2022 între ANACEC și Consiliul Turc al Calității Învățământului Superior (Turkish Higher Education Quality Council - THEQC) din Republica Turcia, având misiuni și obiective comparabile în asigurarea calității în învățământul superior și dorind să stabilească o relație mai strânsă ca parteneri egali pentru a crea mecanisme de colaborare în beneficiul reciproc.

Domeniile de cooperare urmează să acopere următoarele aspecte:

- Colaborarea în domeniul evaluării externe și acreditării instituțiilor de învățământ superior, cu implicarea evaluatorilor externi. Metodologia, procedurile, standardele și criteriile vor fi cele care sunt utilizate în mod normal în sistemele naționale ale țărilor de origine ale părților;
- Împărtășirea experienței în formarea evaluatorilor externi care participă la procesele de evaluare și acreditare instituțională;
- Sprijinirea mobilității și schimbului de evaluatori și experți externi;
- Oportunități de instruire pentru personalul ambelor părți, atunci când este necesar;
- Colaborarea în proiecte de asigurare a calității și diseminarea resurselor și bunelor practici din învățământul superior;
- Schimbul de informații privind asigurarea calității învățământului superior;
- Cooperarea în cadrul altor activități convenite de comun acord.

8.2. Activități desfășurate în cadrul ENQA

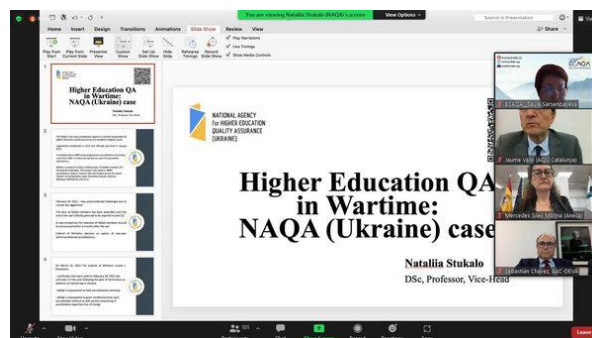
ANACEC este membru afiliat ENQA începând cu anul 2017. Fiind în această calitate, Agenția participă cu regularitate, în limita posibilităților, la evenimentele organizate de ENQA, cum ar fi

Adunări Generale, seminare, webinare și instruirii. Astfel, în 2022 ANACEC a participat la un șir de evenimente organizate de ENQA, după cum urmează:

1) Pe 28 aprilie 2022, **Adunarea Generală a ENQA** (Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior), care a avut loc în format online. La eveniment au participat peste o sută de persoane, reprezentanți ai agențiilor membre.

Adunarea a început cu un cuvânt de salut din partea Președintelui ENQA, Douglas Blackstock, care, ulterior, a moderat întreaga activitate.

În cadrul ședinței au fost discutate aspecte ce țin de reconfirmarea statutului de membru, admiterea noilor membri afiliați sau încetarea calității de membru al unor agenții de asigurare a calității. Tradițional, a fost prezentat și aprobat raportul financiar al Asociației. De asemenea, au fost aduse în discuție proiectele pe care ENQA le moderează sau în care este partener, precum și proiectele viitoare.

2) 31 mai - 1 iunie 2022, **Seminarul ENQA pentru agențiile care intenționează să fie supuse unei evaluări în 2022-2023**, care a avut în or. Köln, Germania. Evenimentul, la care a participat Vicepreședintele ANACEC, a fost organizat de ENQA și găzduit de AQAS – Agenția de Evaluare și Acreditare a Învățământului Superior.

Seminarul a fost destinat agențiilor de asigurare a calității care se pregătesc pentru o evaluare externă conform ESG 2015 (evaluare completă) și agențiilor eligibile pentru o evaluare țintită. Seminarul s-a axat pe întregul proces de evaluare, de la pregătire până la follow-up. A fost prezentată în detaliu metodologia de evaluare a agențiilor de către ENQA (revizuită în 2021). Participanților li s-a oferit o perspectivă asupra scopului și obiectivelor evaluării. Au fost prezentate, de asemenea, exemple de bune practici legate de procesul de autoevaluare, precum și felul în care putem spori beneficiile unei evaluări externe în ceea ce privește planificarea și îmbunătățirea viitoare a agenției. În plus, seminarul a oferit o oportunitate unică de a învăța de la alte agenții care au avut succes în evaluarea agenției lor de către ENQA

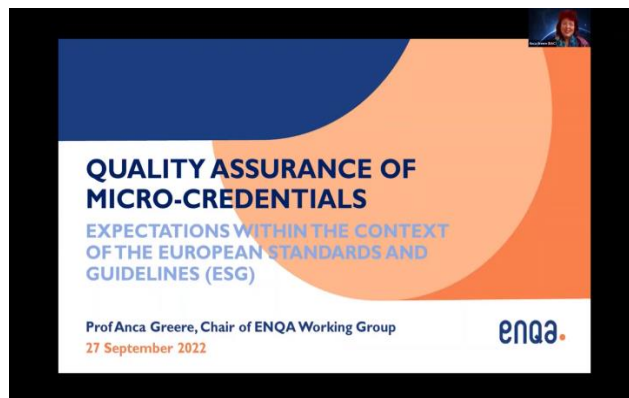
3) Un alt eveniment online organizat de ENQA, la care a participat și ANACEC, a avut loc pe 27 septembrie 2022, cu tema "**Asigurarea externă a calității micro-certificărilor**".

Acest eveniment online a explorat practicile existente și viitoare pentru asigurarea externă a calității micro-certificărilor într-o varietate de contexte în Spațiul European al Învățământului Superior. Evenimentul s-a bazat pe rezultatele grupului de lucru ENQA privind micro-certificările, care a studiat subiectul în detaliu în ultimul an.

Un exercițiu cuprinzător de cartografiere desfășurat de ENQA a arătat că micro-certificările sunt în atenția agențiilor de asigurare a calității, dar că aranjamentele depind în mare măsură de răspândirea fenomenului în contexte naționale și de cerințele de reglementare în curs de dezvoltare. Datorită caracteristicilor specifice ale micro-certificărilor, există, de asemenea, o oarecare rezistență la afirmațiile conform cărora aranjamentele interne de asigurare a calității acoperă, în mod implicit, micro-certificările și se poate baza în mare măsură pe acestea.

Evenimentul a subliniat o serie de domenii care necesită o atenție suplimentară în cazul în care micro-certificările vor fi concepute, oferite și evaluate pentru a oferi rezultate de calitate și pentru a răspunde așteptărilor unor profiluri din ce în ce mai diverse ale cursanților.

Subiectele discutate au inclus caracterul adecvat al asigurării calității ex-ante sau ex-post, nivelul de implicare a partenerilor din industrie, noțiunea de dată de expirare și legătura dintre asigurarea calității și practicile de recunoaștere în vederea sprijinirii portabilității micro-certificărilor. Întregul eveniment poate fi urmărit [aici](#) (Partea I. Introducere, cartografierea practicilor externe de asigurare a calității micro-certificărilor și reflecții) și [aici](#) (Partea II. Studii de caz axate pe asigurarea externă a calității micro-certificărilor).

8.3. Activități desfășurate în contextul colaborărilor pe plan internațional și național

- **Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)**

Relațiile de parteneriat instituțional, strategic, dar și de suflet inițiate între ANACEC și ARACIS prin acordul de cooperare semnat în 2017 au continuat a fi implementate cu succes și în 2022.

Astfel, a continuat practica de implicare a experților evaluatori ai ARACIS în activitățile Comisiilor de evaluare în învățământul superior ale ANACEC în vederea evaluării externe a calității programelor de studii superioare de master. În total, au fost instruiți și implicați 36 de evaluatori ai ARACIS în evaluarea diverselor programe de studii de la ciclul I (licență) și ciclul II (master) în domeniul precum:

- științe umaniste,
- arte,
- tehnologii ale informației și comunicațiilor,
- științe chimice,
- științe fizice,
- științe ale educației,
- inginerie și activități ingineresti,
- științe agricole,
- servicii ale securității,
- drept.

Un alt domeniu de colaborare l-a constituit participarea ARACIS în cadrul proiectului "Moldova Higher Education Project" finanțat de Banca Mondială. Activitățile s-au axat cu precădere pe consultanța oferită ANACEC privind documentele necesare evaluării în vederea obținerii de către ANACEC a statutului de membru ENQA și înregistrat în registrul european EQAR – cerințe de elaborare și feedback cu privire la raportul de autoevaluare al agenției moldave. Tot în această ordine de idei, directorul general al ARACIS, Cristina Ghițulică – a participat în calitate de raportor la două seminare cu genericul „Evaluarea externă a ANACEC: obiective și perspective”, organizate de ANACEC pentru toate părțile interesate, ea aducând în discuție perspectiva europeană a asigurării calității în învățământul superior, rolul ENQA și EQAR, cerințele ESG față de agențiile de asigurare a calității și procedura de evaluare externă a agențiilor.

De asemenea, în cadrul proiectului QFORTE, unde ANACEC este partener, agenția română, în baza unui proces riguros de selectare și a unor criterii stabilite în proiect, de comun acord cu toți partenerii, a fost aleasă să evalueze instituțional cinci instituții de învățământ superior în Republica Moldova. Procesul a demarat în 2022 cu instruirea universităților, elaborarea rapoartelor de autoevaluare, ajustarea criteriilor de evaluare aplicate de ARACIS la cerințele naționale specifice, urmând ca evaluarea externă să fie realizată propriu-zis la începutul anului 2023.

- **Agenția Independentă de Acreditare și Raiting (IAAR) din Kazahstan**

În cadrul parteneriatului în dezvoltare între ANACEC și Agenția Independentă de Acreditare și Raiting (IAAR) din Kazahstan, la invitația colegilor, în perioada 07-08 octombrie curent, reprezentanții ANACEC au participat în calitate de speakeri la lucrările celui de-al VI-lea Forum Internațional din Asia Centrală „Cooperarea transnațională în spațiul educațional global”, care s-a desfășurat în or. Almaty la Universitatea Națională Kazahă „Al-Farabi”.

Președintele ANACEC Andrei Chiciuc a provocat auditoriul în cadrul secțiunii „Impactul realității globale asupra dezvoltării educației” cu prezentarea „Universitățile viitorului între tradiții și noi provocări”. În cadrul sesiunii tematice „Abordarea centrată pe student: management și cultură” vicepreședintele ANACEC Elena Petrov a descris realizările și provocările Agenției în evaluarea externă la nivel de programe de studii superioare din perspectiva standardelor ce vizează învățământul centrat pe student, dar și tendințele de perspectivă pe această dimensiune.

Lucrările Forumului au întrunit cca 350 de persoane (150 în regim offline și 200 – online), reprezentanți din 30 de țări și cca 100 universități, reprezentanți ai ENQA, CEENQA, precum și a mai multor agenții naționale responsabile de asigurarea calității. Forumul, devenit deja o tradiție frumoasă, constituie o platformă de dialog intercultural pentru asigurarea calității.

- **Centrul Educațional PRO DIDACTICA**

Ca rezultat al implementării acordului de parteneriat între ANACEC și Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în anul 2022, 8 formatori din rândul angajaților DEÎG (Tamara Tonu, Sergiu Orehovschi, Olga Tarlev, Argint-Căldare Lucia, Șevciuc Maria, Arteni Lilia, Zeamă Jana, Cezara Popel) au organizat și desfășurat, în parteneriat cu PRO DIDACTICA, 9 sesiuni pentru Cursurile de formare profesională continuă cu tematica „*Evaluarea calității în învățământul general*”, destinate cadrelor de conducere din învățământul general. Beneficiari ai cursurilor respective au fost 596 de cadre de conducere din învățământul general; 473 de participanți au fost certificați.

- **CCF Moldova**

În contextul valorificării acordului de parteneriat semnat între ANACEC și Asociația Oștească CCF/HHC Moldova – „Copil, Comunitate, Familie” (CCF Moldova), reprezentanții ANACEC: Petrov Elena, Argint-Căldare Lucia și Orehovschi Sergiu au participat la consultări în cadrul ședinței organizate de CCF Moldova la 27.10.2022. În cadrul consultărilor au fost discutate obiectivele proiectului „Spre o școală incluzivă în Moldova”, implementat în parteneriat cu ChildFund Deutschland și cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe al Germaniei, și anume obiectivul ce ține de elaborarea documentului *Repere metodologice pentru managerii școlari în procesul de autoevaluare/evaluare a instituției de învățământ prin prisma Indexului incluziunii*.

- **Asociația „Universul prieteniei” Iași, România**

În anul 2022, cea de-a VII ediție a Concursului Internațional de Creație Literară „Universul Cuvintelor” s-a desfășurat în perioada aprilie – septembrie, fiind inițiat, tradițional, de Asociația „Universul Prieteniei”, Iași, în parteneriat cu ANACEC. Alături de concurenții din România și Republica Moldova, în această competiție școlară s-au implicat elevi din Grecia, Ucraina, Franța și Italia.

Concursul are drept scop promovarea elevilor cu preocupări literare și a finalizat cu elaborarea unei antologii cu lucrările premianților. În ziua de 03.09.2022 în orașul Iași a avut loc Festivitatea de premiere a elevilor participanți la concurs și prezentarea volumului „Patria din suflet de copil”, în care se regăsesc lucrările elevilor premiați.

Și în acest an elevii din Republica Moldova au fost deosebit de receptivi la tema concursului, numărul participanților fiind în continuare foarte mare - 358 de participanți au fost selectați după prima etapă. Din ei, 26 au fost premiați fiind declarați, de către membrii juriului, învingători ai Concursului „Universul Cuvintelor” ed. a VII-a, 2022.

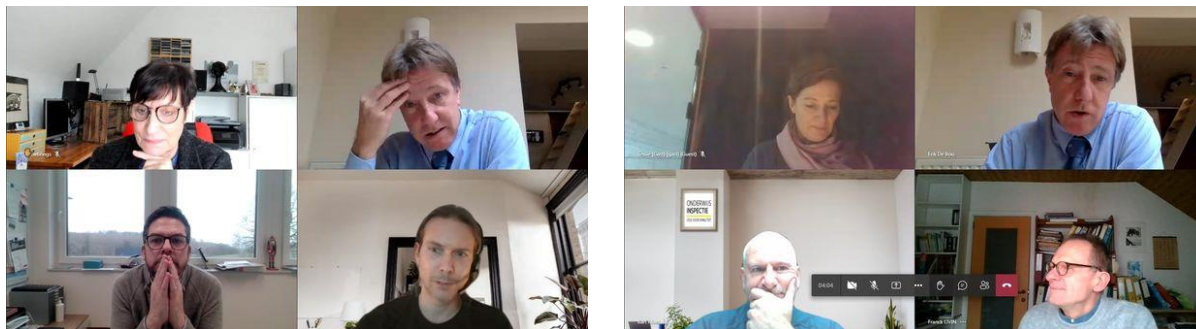
8.4. Activități întreprinse pentru extinderea domeniului de internaționalizare

8.4.1. SICI (The Standing International Conference of Inspectorates/ Conferința Internațională Permanentă a Inspectoratelor)

În anul de referință, ANACEC a participat la o serie de activități organizate de SICI online, și anume:

a) **26 ianuarie 2022**, prima ședință lunară din 2022 a Forumului Coordonatorilor Naționali ai SICI. În cadrul ședinței au fost discutate aspectele organizatorice ale Forumului și webinarul, ce va avea loc pe data de 3 februarie, privind istoria inspecției și evaluării în școală. De asemenea, participanții au vorbit despre situația curentă în ceea ce privește regimul de frecvență a lecțiilor de către elevi și activitatea de inspecție în școlile din țările UE, luând în considerare situația pandemică la zi. Astfel, prezența fizică la ore rămâne o prioritate într-o serie de țări, în altele orele

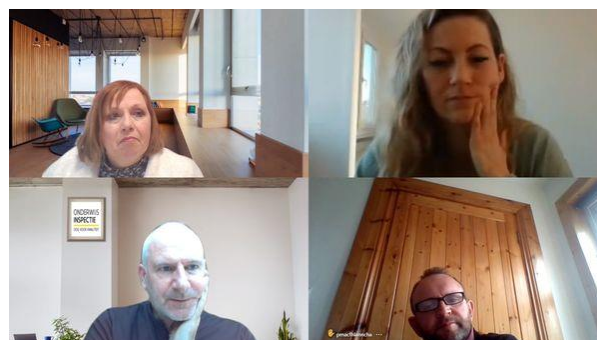
se desfășoară exclusiv online și, ocazional, în format hibrid. În ceea ce privește activitatea de inspecție în școli, aceasta fie se desfășoară online sau hibrid, însă multe inspectorate au sistat vizita în școli până în septembrie.

b) **7 februarie 2022**, webinarul cu privire la istoricul inspecției și evaluării în școală. Adrian Gray - autorul cărții „European school inspection and evaluation”- a prezentat o privire de ansamblu asupra dezvoltării inspectoratelor în Europa. Accentul a fost pus în special pe una din temele SICI din acest an (Contribuția inspecției la echitate și excelență), și anume excelența în educație. Astfel, Adrian Gray a vorbit despre ce s-a înțeles prin excelență în educație în ultimele secole și cine a determinat în principal acest lucru.

c) **23 februarie 2022**, ședința lunară a Forumului Coordonatorilor Naționali ai SICI. În cadrul ședinței au fost discutate rezultatele chestionării care a avut loc în perioada iulie – octombrie 2021 în rândul instituțiilor membre în vederea identificării necesităților de schimb de cunoștințe și experiență.

A doua temă a ședinței s-a axat pe discutarea și oferirea feedback-ului cu privire la Ghidul SICI de creare a rețelelor de instituții (inspectorate) cu scopul de a face schimb de informații, experiență, bune practici, realizarea cercetărilor și susținere reciprocă – deziderat ce urmează a fi implementat în viitorul apropiat

d) În perioada **17-18 noiembrie 2022** ANACEC a participat online la Adunarea Generală a SICI (The Standing International Conference of Inspectorates), care a avut loc în format hibrid și a fost găzduit de inspectoratul din Irlanda. Sesiunea a început cu un cuvânt de salut din partea ministrei educației din țara gazdă - Norma Foley - și a președintelui în exercițiu al SICI - Tommy Lagergren.

Pe parcursul primei zile a adunării, participanții au dezbătut tema echității și excelenței în școală, accentul fiind pus preponderent pe rolul inspecției și a inspectorilor din mai multe țări membre în asigurarea acesteia (Irlanda, Irlanda de Nord, Scoția, Franța, Țara Bascilor). Ziua s-a încheiat cu ședința conducerii generale a SICI în cadrul căreia a fost ales noul președinte – doamna Janie McManus.

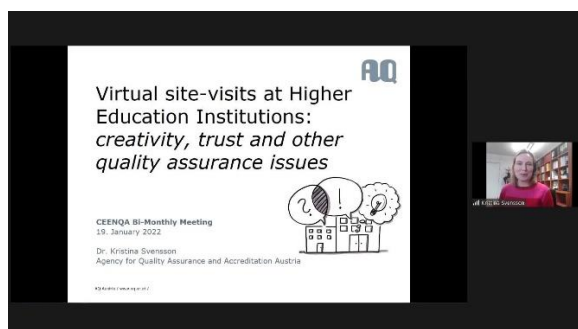
A doua zi a evenimentului a fost consacrată introducerii anului tematic 2023 – „Relația dintre inspecție și cercetare”, despre care a vorbit mai în detaliu Profesorul Chris Chapman, Catedra de Politici Educaționale de la Universitatea din Glasgow, după care a urmat prezentarea mai multor exemple în ceea ce privește utilizarea cercetării în contextul inspectoratelor și a inspecției în sine în țări precum Anglia, Luxemburg, Norvegia, Republica Cehă și Olanda.

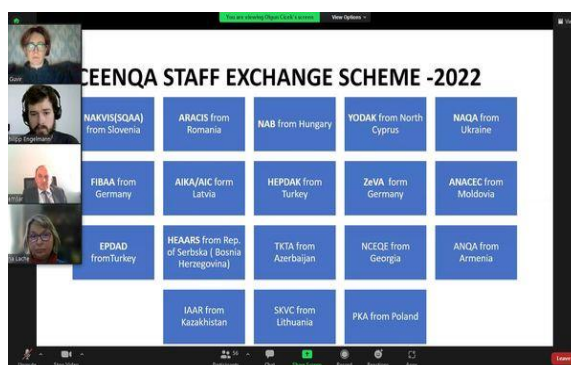
8.4.2. CEENQA (Rețeaua Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior din Centrul și Estul Europei)

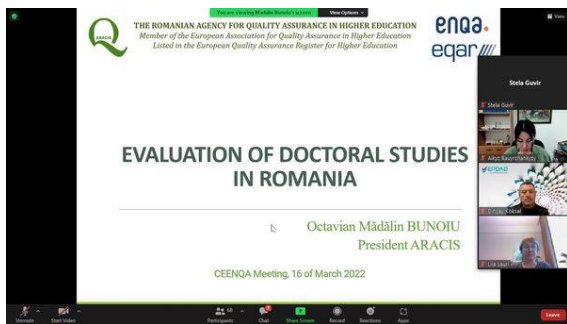
În calitate sa de membru, în anul de referință, ANACEC a participat la cinci ședințe bi-lunare (în format online), un atelier de lucru și Adunarea Generală a CEENQA, după cum urmează:

1. **19 ianuarie 2022**, ședință bi-lunară. În cadrul ședinței, Președintele CEENQA, Franci Demșar, a prezentat activitățile cheie pentru anul 2022. A urmat prezentarea structurii și activităților a două agenții de asigurare a calității, și anume: Agenția pentru Asigurarea Calității și Acreditare din Austria (AQ Austria) și Agenția pentru Dezvoltarea Învățământului Superior și Asigurarea Calității din Bosnia și Herțegovina (HEA). Agenția austriacă a vorbit și despre vizitele virtuale la instituțiile de învățământ superior în procesul de evaluare externă, ca rezultat al situației cauzate de pandemie (prezentare video a Universității de Muzică și Artă).

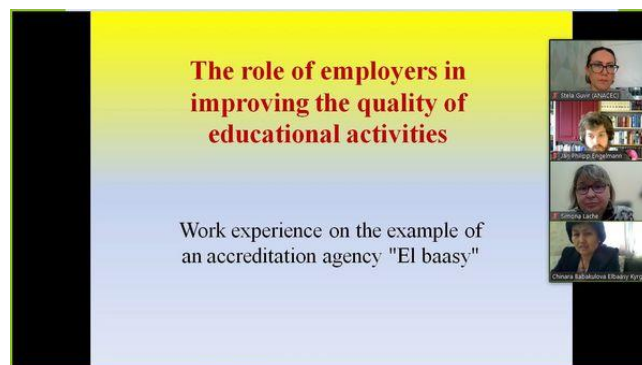

2. **16 martie 2022**, ședință bi-lunară. În cadrul ședinței, trei agenții de asigurare a calității, parteneri ai ANACEC, și-au prezentat experiența în ceea ce privește asigurarea externă a calității, cum ar fi: EKKA (Estonia), IAAR (Kazahstan) și ARACIS (România). Președintele ARACIS, conf. univ. dr. Octavian Mădălin Bunoiu, a vorbit despre procedura de evaluare externă a studiilor de doctorat. Ședința s-a finalizat cu o rundă de întrebări și răspunsuri în rândul participanților.

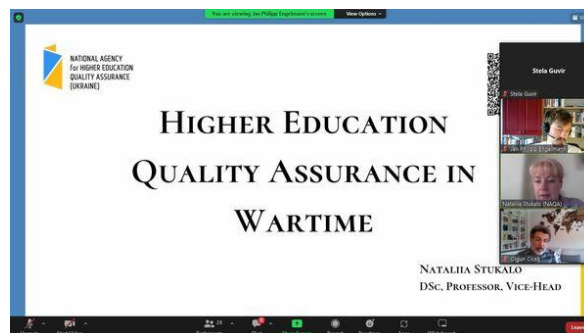

3. **18 mai 2022**, ședință bi-lunară. În cadrul ședinței, membrii consiliului de conducere al CEENQA au vorbit despre acțiunile ce urmează a fi realizate în cadrul rețelei în 2022. În conformitate cu obiectivul principal al ședinței bi-lunare, anume de a servi în calitate de platformă de discuții și schimb de experiență și informații, o serie de agenții membre și-au prezentat activitățile, inițiativele, proiectele, printre care Comisia Maghiară de Acreditare (MAB, Ungaria) și Agenția de Acreditare „El baasy” (Kârgâzstan). „El baasy”, de asemenea, a avut o prezentare cu privire la „Rolul angajatorilor în îmbunătățirea calității activităților educaționale”. Ședința s-a finalizat cu o sesiune de întrebări și discuții cu privire la temele abordate.

4. **20 iulie 2022**, ședință bi-lunară. În cadrul ședinței, trei agenții membre și-au prezentat activitățile și realizările, și anume ANQA (Armenia), NEAQA (Serbia) și NAQA (Ucraina). Colegii din țara vecină și-au axat prezentarea pe provocările în asigurarea calității în învățământul superior pe timp de război. De asemenea, Președintele CEENQA, Franci Demšar, a vorbit despre activitățile și evenimentele ce urmează a fi realizate în viitorul apropiat. A urmat o sesiune de întrebări și răspunsuri unde participanții au avut posibilitatea să discute și să afle mai multe informații cu privire la temele de interes.

5. **16 noiembrie 2022**, ședință bi-lunară. În cadrul ședinței, Președintele CEENQA - Franci Demšar – a vorbit despre activitățile curente și viitoare ale rețelei. De asemenea, tradițional, trei alte agenții membre (NEAA din Bulgaria, KAA din Kosovo și FIBAA din Germania) și-au prezentat

entitățile, noile măsuri întreprinse și provocările cu care acestea se confruntă. La final de ședință, participanții au avut posibilitatea de a adresa întrebări raportorilor..

6) În perioada **23-24 septembrie 2022**, doi reprezentanți ai ANACEC au participat la atelierul de lucru „Independența agențiilor de asigurare a calității” și Adunarea Generală a CEENQA, care a avut loc în Istanbul, Turcia, găzduit de Association for Evaluation and Accreditation of Teacher Education Programs (EPDAD). Participanții la atelierul de lucru au avut posibilitatea de a împărtăși propriile experiențe despre independența instituțională, și anume: Independența în sectorul public; Autonomia universitară în Europa: EUA Scorecard; Agențiile, independența și relația acestora cu ESG; Măsurarea independenței și responsabilității agențiilor de asigurare a calității: comparație între Europa și America Latină; Provocarea independenței oficiale și reale a agențiilor de asigurare a calității – studiu CEENQA.

În cadrul Adunării Generale a CEENQA au fost discutate diverse aspecte operaționale și decizionale ale rețelei.

8.4.3. Forumul ETF pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională (ETF Forum for Quality Assurance in VET)

O serie de activități pe dimensiunea asigurării externe a calității în învățământul profesional tehnic din perspectivă europeană, dar și de preluare a exemplelor de bune practici și oferire de expertiză internațională cu implicarea ANACEC, au fost realizate în cadrul ETF QA Forum unde agenția noastră este membru. Astfel:

1) Pe **23 martie** ANACEC a participat la un interviu marca ETF (European Training Foundation) - *Cum sprijină UE asigurarea calității în sistemele VET din vecinătatea UE? (How is the EU supporting quality assurance in VET systems in the EU neighbourhood?)*.

Interviul a avut loc live online, unde un reprezentant al agenției a vorbit despre asigurarea calității în învățământul profesional tehnic, provocări și experiența sa în calitate de membru al ETF Quality Assurance Forum. Interviul integral poate fi accesat [AICI](#).

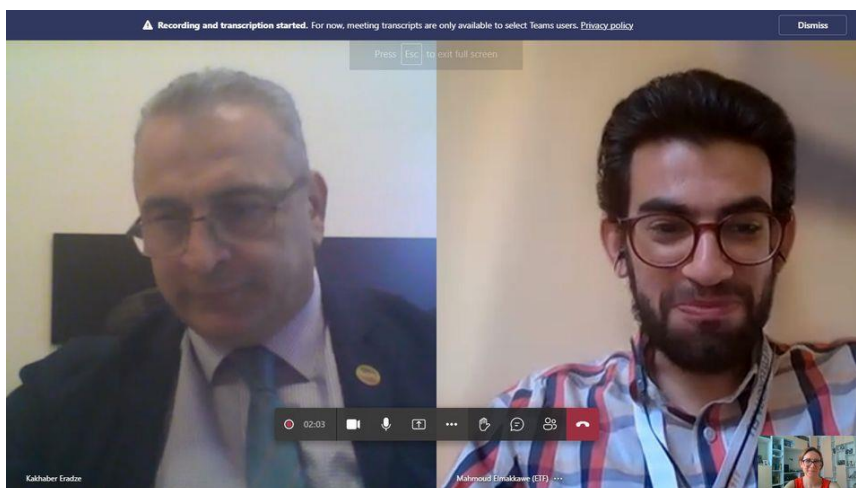
2) În perioada **19 mai** (online) și **30-31 mai 2022**, ANACEC a participat la o vizită colegială ca parte a activităților ETF QA Forum, care a avut loc la Budva, Muntenegru. Vizita a fost găzduită de Centrul pentru Educație și Formare Profesională și Ministerul Educației din Muntenegru. Scopul general al acestei activități a fost de a oferi țărilor membre ale Forumului feedback critic și suport pentru îmbunătățirea sistemelor lor naționale de asigurare a calității.

Accentul vizitei din Muntenegru a fost pe procedura de asigurare și evaluare externă a calității în baza noii metodologii de evaluare a instituțiilor de învățământ profesional tehnic. În cadrul vizitei, participanții au avut ocazia să afle despre sistemul de învățământ, evaluarea externă a calității, au discutat cu reprezentanții Ministerului Educației, manageri ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic, experți evaluatori. Ulterior, echipa de experți externi, inclusiv ai ANACEC, au venit cu recomandări relevante pentru consolidarea metodologiei și a practicilor de evaluare externă. De menționat, că în cadrul acestei vizite, colegii din Muntenegru în special au solicitat și au primit recomandări și exemple de bune practici existente în Republica Moldova.

Astfel, participanții au avut posibilitatea să facă schimb de experiență, să se inspire și să construiască un teren pentru viitoarea cooperare cu colegii din diferite țări.

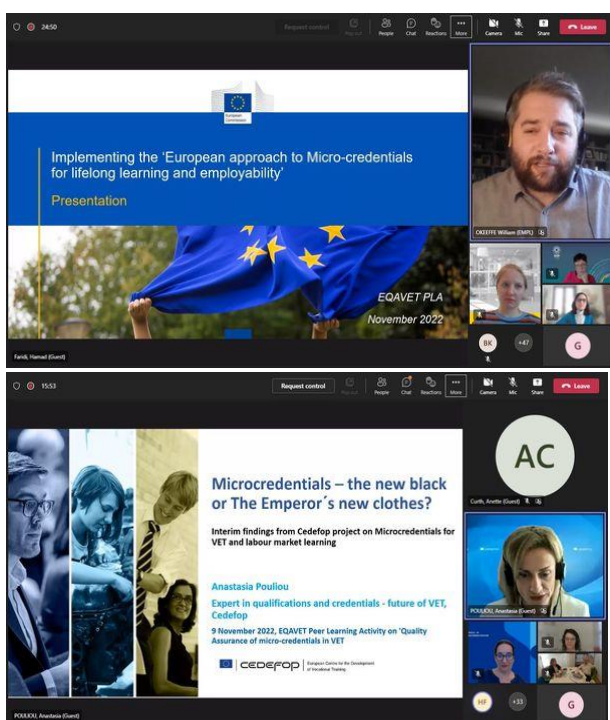
3) Pe **14 iunie**, reprezentantul ANACEC în cadrul ETF QA Forum, împreună cu dl Kakhaber Eradze, director adjunct al Centrului Național pentru Îmbunătățirea Calității Educației (Georgia), a participat într-un interviu moderat de Mahmoud M. Elmakkawe de la ETF Training Foundation cu privire la vizita colegială ce a avut loc în Muntenegru în perioada 19, 30-31 mai. În cadrul interviului s-a discutat despre importanța unor astfel de inițiative, impactul asupra Forumului și al țărilor reprezentate, experiența preluată, dar și împărtășită cu țara gazdă, sugestii și recomandări de îmbunătățire continuă a acestei activități. De asemenea, au fost menționate și recomandările cu privire la consolidarea sistemului de asigurare a calității în învățământul profesional tehnic formulate de către experți Centrului pentru Educație și Formare Profesională și Ministerului Educației din Muntenegru. O atenție deosebită s-a atras asupra rolului și importanței implicării părților interesate în asigurarea calității în educație atât la nivel de agenție, cât și la nivel de minister, și eforturile depuse în acest sens.

4) La invitația ETF QA Forum, ANACEC a participat la o activitate de învățare colegială, sub formă de webinar, organizată de EQAVET cu genericul „Asigurarea calității micro-certificărilor în învățământul profesional tehnic” (Quality Assurance of micro-credentials in VET), care a avut loc în perioada **8-9 noiembrie**.

Scopul evenimentului a constat în familiarizarea participanților cu recomandările Consiliului privind abordarea europeană a micro-certificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și angajarea în câmpul muncii și activitatea Cedefop în acest sens.

La fel, participanții au avut posibilitatea de a învăța din experiența mai multor țări (Irlanda, Suedia, Estonia și Spania) și anume măsurile întreprinse la nivel național de definitivarea a micro-certificărilor, consultarea părților interesate, identificarea locului acestora în cadrele naționale ale calificărilor, stabilirea volumului de muncă minim pentru a determina numărul minim de credite ECTS, actualizarea și racordarea cadrului normativ național la noile cerințe.

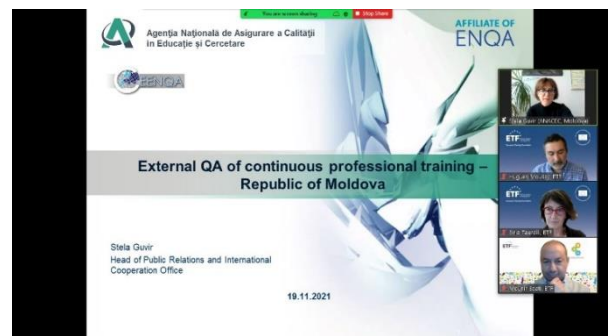
5) În perioada **17 noiembrie** (online) și **6-8 decembrie**, doi reprezentanți ai ANACEC au participat în calitate de experți la a doua vizită de evaluare colegială, organizată în cadrul ETF QA Forum, în or. Tbilisi, Georgia.

Această activitate a avut drept scop analiza și oferirea feedback-ului cu privire la procedura de evaluare externă în vederea autorizării programelor de scurtă durată oferite de instituțiile de învățământ profesional tehnic, companii, dar și alți prestatori de servicii educaționale și a standardelor de calitate implementate de Centrul Național de Sporire a Calității în Învățământ (National Center for Educational Quality Enhancement – NCEQE) din Georgia.

Evaluarea colegială a constat din mai multe etape, inclusiv analiza cadrului de reglementare, a procedurii și standardelor de evaluare; vizita la fața locului; interviuri cu părțile interesate (NCEQE – în calitate de instituție care elaborează și implementează procedurile și standardele de asigurare externă a calității; Consiliul de Conducere al Centrului – în calitate de factor de decizie; reprezentanți ai mediului de afaceri; reprezentanți ai prestatorilor de servicii educaționale, cu precădere instituții de învățământ profesional tehnic; absolvenți ai programelor de studii de scurtă durată; vizita spațiilor educaționale și a Centrului); identificarea și oferirea feedback-ului de către experții internaționali cu privire la punctele tari, ariile de îmbunătățire și recomandările privind procedura de evaluare externă în vederea autorizării programelor de studii de scurtă durată.

5) **19 noiembrie** - webinarul **Quality assurance in continuing vocational education and training**. Scopul webinarului a fost de a împărtăși experiența unor membri ai Forumului ETF QA în asigurarea calității formării profesionale continue și a aduce o perspectivă europeană în acest sens. Experți din Republica Moldova, Muntenegru, Tunisia și UE și-au prezentat experiențele și perspectivele. În acest context, reprezentantul ANACEC a vorbit despre experiența Moldovei în asigurarea externă a calității în domeniul formării profesionale continue. Perspectiva UE, dar și activitățile celorlalte țări, au arătat că Republica Moldova este în concordanță cu tendințele actuale în acest sens.

8.5. Rezultate ale participării în proiecte

8.5.1. Supporting European QA agencies in meeting the ESG (SEQA-ESG)

SEQA-ESG a fost un proiect în cadrul programului Erasmus+, coordonat de ENQA, și o oportunitate extraordinară pentru ANACEC, în calitate de partener, de realizare a unuia dintre obiectivele sale majore, și anume aderarea la ENQA/înregistrarea în EQAR în calitate de membru cu drepturi depline. Durata proiectului a fost de 24 de luni, cu extindere din cauza situației pandemice (1 mai 2020 – 30 noiembrie 2022), având ca obiectiv de bază susținerea agențiilor de asigurare a calității și a autorităților naționale din șase țări (Albania, Republica Cehă, Malta, Moldova, Muntenegru și Slovacia) în crearea unui sistem de asigurare a calității în conformitate cu ESG (European Standards and Guidelines).

- 1) În perioada 12-13 mai 2022 echipa ANACEC a participat la **cel de-al treilea atelier de lucru de învățare colegială din cadrul proiectului SEQA-ESG**, care a avut loc în orașul Budva, Muntenegru.

Acest atelier de lucru a abordat metodele și criteriile pentru recrutarea, selectarea și formarea experților evaluatori, inclusiv aspecte legate de imparțialitatea și independența experților. În special, a fost discutat și abordat standardul 2.4 al ESG. Au fost, de asemenea, împărtășite experiențele agențiilor care se conformează și care și-au aliniat recent criteriile la ESG. S-a făcut o incursiune în terminologia utilizată cu referire la standardul 2.4 al ESG; criteriile, metodele și bunele practici de selectare și desemnare a experților; instruirea experților. Participanții s-au familiarizat cu diferite elemente care trebuie luate în considerare la selectarea și numirea experților, cu proceduri și criterii de selectare, componența comisiilor de evaluare externă, implicarea experților internaționali, independența și mecanismele de asigurare a lipsei de conflicte de interese. Participanților li s-a oferit o privire de ansamblu asupra metodelor și bunelor practici de la alte agenții de asigurare a calității.

S-au discutat diferite aspecte care trebuie luate în considerare în ceea ce privește instruirea experților, inclusiv formate și metodologii, orientări și alte materiale suport, distincția dintre instruirea și informarea experților și importanța consecvenței în procedurile externe de asigurare a calității.

Reprezentanții țărilor gazde (Muntenegru și Albania) au vorbit despre provocările cu care se confruntă în atingerea conformității cu ESG 2.4.

Una din activități a constat în prezentarea posterelor informative realizate de către fiecare instituție parteneră în proiect. Participanții, în grupuri mici, s-au deplasat de la un poster la altul, iar un reprezentant al instituției (în cazul ANACEC - Felicia Banu) a vorbit mai în detaliu referitor la procedura ANACEC de implicare a experților evaluatori, în acest fel având loc un schimb frumos de experiență între agențiile de asigurare a calității. Trebuie de menționat, că ANACEC s-a remarcat în cadrul acestei activități, anume prin experiența sa de instruire a experților evaluatori.

O altă temă abordată a fost procedura de evaluare a experților și mecanismele de feedback utilizate, care a avut ca scop lansarea unei dezbateri asupra importanței și complexității acestui subiect și asupra necesității de a îl aborda luând în considerare cultura calității în cadrul fiecărei agenții.

Reprezentantul ENQA a vorbit despre implicarea eficientă a experților evaluatori și a prezentat un ghid recent lansat privind implicarea și comunicarea eficientă care a fost elaborat în comun de ENQA și ESU (Uniunea Europeană a Studenților). Acest ghid oferă sfaturi și recomandări pentru a promova un mediu de lucru fructuos și apreciativ și angajamentul tuturor părților implicate, atât în cadrul comisiei de experți, cât și între comisie și instituția evaluată.

- 2) În perioada 6 – 10 iunie 2022 - **mobilitate la Agenția pentru Asigurarea Calității prin Accreditarea Programelor de Studii (AQAS)**, realizată în cadrul proiectului SEQA-ESG, care a avut loc în orașul Cologne, Germania.

Scopul general al acestei activități a fost de a învăța din experiența agenției germane cu privire la procesele sale de asigurare externă a calității și preluarea și diseminarea bunelor practici.

Vizita la AQAS s-a axat preponderent pe urmărirea procedurii de evaluare externă internațională a grupului de programe „Pescuit și științe marine” la Universitatea Brawijaya, Indonesia, care a avut loc în format online. Astfel, în cadrul vizitei de evaluare s-au urmărit îndeaproape activitățile AQAS (organizarea și coordonarea procesului de evaluare externă); reprezentantul ANACEC a participat, în calitate de observator, la vizita de evaluare externă și discuțiile membrilor comisiei de evaluare externă.

Totodată, pe parcursul mobilității s-a interacționat cu angajații agenției germane și s-au discutat mai multe subiecte, precum prezentarea AQAS, procedura de evaluare externă internațională, procedura de evaluare externă națională, aspecte practice, și anume provocările cu care se confruntă agenția în ceea ce privește evaluarea programelor comune de studii, implicarea părților interesate la diferite nivele de activitate ale agenției și provocările în acest sens, evaluarea externă a domeniului de internaționalizare universitară, realizată de Consiliul Rectorilor din Germania.

Mobilitatea realizată la AQAS s-a soldat cu un schimb fructuos de experiență între agenția germană și ANACEC. S-a constatat că, în mare parte, procedurile de evaluare externă aplicate de ambele agenții sunt foarte asemănătoare. Totodată, s-au remarcat și unele diferențe, anume în ceea ce privește evaluarea externă a calității la nivel național.

3) În perioada 28-29 iunie 2022 echipa ANACEC a participat la **cel de-al patrulea atelier de lucru de învățare colegială din cadrul proiectului SEQA-ESG** (Supporting European QA Agencies in meeting the ESG), care a avut loc în Malta.

Acest atelier s-a axat pe **implicarea părților interesate în guvernarea și activitatea agențiilor**, dar și participarea acestora la elaborarea metodologiilor și criteriilor pentru asigurarea externă a calității. Un accent deosebit a fost pus pe standardul 3.1 al ESG. Au fost, de asemenea, împărtășite experiențele agențiilor participante în proiect cu privire la activitățile realizate în ceea ce privește racordarea la standardul menționat.

Participanții la eveniment s-au familiarizat cu diferite elemente care trebuie luate în considerare în ceea ce privește implicarea părților interesate în guvernarea și activitatea unei agenții de asigurare a calității. Aceasta include participarea lor la planificarea strategică, furnizarea de contribuții versus independența față de părțile interesate sau nevoia de a echilibra diferitele puncte de vedere. Ulterior, discuțiile s-au axat pe implicarea părților interesate în proiectarea metodologiilor și criteriilor de asigurare externă a calității, pentru a se asigura că procedurile existente sunt adecvate scopului.

O altă temă de interes dezbătută în cadrul atelierului a fost implicarea studenților în guvernarea și activitatea agențiilor, specificul studenților ca părți interesate pentru agențiile de asigurare a calității. Participanților li s-a oferit o imagine de ansamblu și bune practici implementate de alte agenții.

A urmat o sesiune de prezentări cu privire la implicarea părților interesate în activitățile agențiilor de asigurare a calității din Malta, Moldova și Slovacia. Astfel, în cadrul sesiunii, reprezentanții ANACEC au vorbit despre părțile interesate, rolul și atribuțiile lor în guvernanta și activitatea Agenției și prevederile *Regulamentului privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității realizate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare*.

O altă temă dezbătută a fost cea cu privire la diferențele și sinergiile dintre diferite activități ale agențiilor, cu accent pe asigurarea externă a calității vs alte domenii de activitate ale unei agenții de asigurare a calității. Această sesiune a reflectat asupra modului în care diferite activități dincolo de asigurarea externă a calității pot servi părților interesate. În plus, s-a abordat, de asemenea, modul în care aceste activități sunt acoperite de evaluările legate de ESG și importanța asigurării unei distincții clare între diferitele domenii de activitate. La final a fost organizată o sesiune practică extinsă în care s-au implicat toți participanții la atelier. Tema sesiunii practice: *Proiectarea unui sistem extern ideal de asigurare a calității prin implicarea părților interesate*. Astfel, participanții s-au implicat într-o sesiune de brainstorming privind elementele cheie și provocările legate de implicarea părților interesate.

- 4) Pe data de 21 octombrie a avut loc **vizita de progres în cadrul proiectului SEQA-ESG** la care au participat Ghițuța Cristina, Vicepreședinte ENQA, Colin Tück, Director EQAR, Alexis Fábregas, Project officer ENQA și reprezentanții ANACEC și MEC.

În cadrul ședinței au fost abordate mai multe subiecte importante, precum rolul asigurării externe a calității și al conformității cu ESG în Spațiul European al Învățământului Superior și aspecte operaționale ale ANACEC în atingerea acestei conformități, urmate de discuții privind pașii de realizat în consolidarea independenței organizaționale și operaționale a Agenției.

- 5) În data de 23 noiembrie a avut loc **webinarul de încheiere a proiectului SEQA-ESG**.

La eveniment au fost prezenți reprezentanții ai agențiilor de asigurare a calității, ministere ale educației și instituții de învățământ superior. În cadrul webinarului, agențiile partenere în proiect și-au împărtășit experiența și au prezentat evoluțiile cu privire la modul în care abordează provocărilor create de sistem/legale, organizaționale și cele ce țin de

aplicarea în practică a schimbărilor operate în conformitate cu ESG. Agențiile, de asemenea, au reflectat asupra principalelor provocări care au fost abordate pe durata proiectului, inclusiv:

- Rolul suportului legislativ în consolidarea independenței agențiilor în asigurarea externă a calității;
- Gestionarea așteptărilor privind asigurarea externă a calității: implicarea părților interesate în construirea unei agenții de asigurare a calității adecvată scopului;
- Implicarea experților evaluatori în asigurarea externă a calității.

În cadrul webinarului, ANACEC a prezentat experiența sa privind implicarea părților interesate în activitățile de asigurare a calității, nivelul de implicare și rolul acestora, provocările și planurile de viitor (prezentarea poate fi accesată [AICI](#)).

Webinarul în întregime poate fi accesat [AICI](#).

Pe lângă participările la diferite evenimente organizate în cadrul proiectului SEQA-ESG, care au avut drept scop acordarea suportului în înțelegerea și abordarea corectă a ESG-urilor, ANACEC a realizat și o serie de pași concreți în ceea ce privește aderarea sa la ENQA și EQAR. Astfel, în cadrul proiectului ANACEC a elaborat și implementează activitățile stipulate în:

- [Planul național de acțiuni privind asigurarea calității învățământului superior din Republica Moldova pentru perioada 2021-2023;](#)
- [Planul de acțiune pentru evaluarea externă a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.](#)

Prin [Decizia CC al ANACEC nr. 52 din 25 iunie 2021](#) a fost inițiat procesul de elaborare a Raportului de autoevaluare al ANACEC în vederea aderării la ENQA și înscrierii în EQAR și a fost creat un grup de lucru în acest scop. Astfel, în 2022, ANACEC a elaborat raportul de autoevaluare și l-a depus la ENQA în vederea inițierii procesului de evaluare externă a agenției în conformitate cu ESG. Vizita de evaluare externă va fi realizată în 2023, iar rezultatele evaluării vor fi disponibile la finele anului viitor.

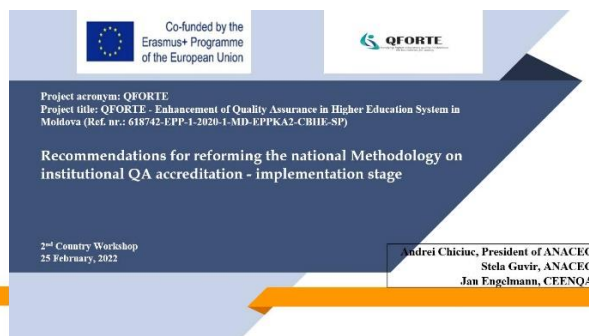
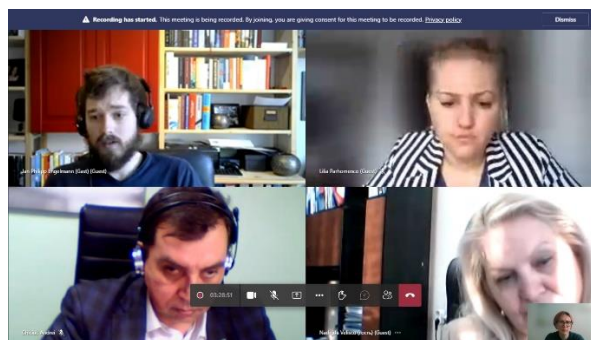
8.5.2. Îmbunătățirea Asigurării Calității în Sistemul de Învățământ Superior din Moldova (QFORTE)

În 2022 au avut loc o serie de activități în cadrul proiectului QFORTE, unele dintre ele fiind coordonate de ANACEC și CEENQA, printre care enumerăm:

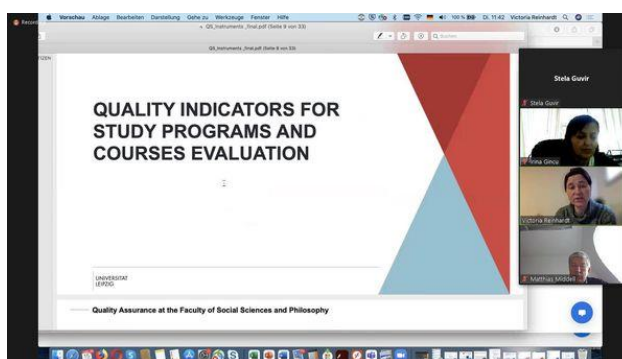
- 1) Pe 11 martie ANACEC a participat la **cea de-a treia ședință**, în format online, a **consorțiului proiectului** în cadrul căreia au fost discutate activitățile realizate, cele în curs de desfășurare și perspectivele de viitor.

A urmat atelierul de lucru la nivel de țară, unde ANACE, CEENQA și MEC au prezentat rezultatele studiului privind sistemele interne de asigurare a calității în instituțiile de învățământ superior din

Republica Moldova, recomandările pentru actualizarea metodologiei de evaluare externă, precum și sugestii de amendamente la Codul educației. Recomandările respective au fost expediate în timp util MEC pentru a fi luate în considerare ca parte a discuțiilor publice pe marginea celor două documente strategice și au fost plasate pe platforma proiectului.

- 2) În perioada 14-16 martie, ANACEC a participat la **vizita de studiu**, în format online, la **Universitatea din Leipzig, Germania**. Aproximativ 40 de persoane, reprezentanți ai tuturor instituțiilor partener, au participat la eveniment..

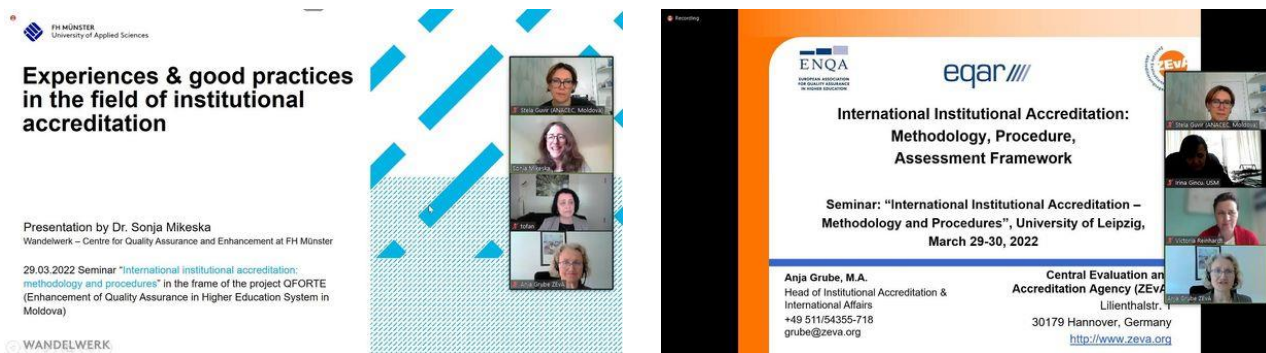
Reprezentanții Universității din Leipzig au oferit o privire de ansamblu asupra proceselor de asigurare internă a calității (managementul calității la nivel de universitate, la nivelul Facultății de Științe Sociale și Filosofie, evaluarea programelor comune de studii, evaluarea sistemului de asigurare a calității, procedura de acreditare internațională aplicată de Asociația pentru

promovarea școlilor colegiale de afaceri (AACSSB) la Facultatea de Științe Economice și Management etc.) și au răspuns la multiplele întrebări ale participanților

- 3) În perioada 29-30 martie ANACEC a participat la webinarul cu tema “**Acreditarea instituțională internațională: metodologie și proceduri**”. La seminar au participat reprezentanți ai tuturor instituțiilor naționale și europene, parteneri în proiecte.

Pe parcursul celor două zile participanții au ascultat și discutat, formulând diverse întrebări, cu privire la prezentările vorbitorilor cheie:

- Acreditarea instituțională: cadru legal, proceduri și metodologie - Anja Grube a prezentat experiența agenției germane de asigurare a calității, ZevA, cu care ANACEC are acord de cooperare;
- Bune practici de acreditare instituțională – Dr. Sonja Mikeska a prezentat experiența instituției de învățământ FH Münster, Germania;
- Experiențe naționale de acreditare instituțională internațională - Nora Skaburskiene, de la Universitatea Tehnică din Vilnius Gediminas, a vorbit despre experiența universităților lituaniene.

Au urmat discuții în cadrul unei mese rotunde privind acreditarea instituțională internațională pentru instituțiile de învățământ superior din Moldova: cadru legal, cerințe, obiective, condiții de finanțare, posibile scenarii și provocări.

- 4) Pe 6 aprilie, ANACEC, în parteneriat cu CEENQA și MEC, au organizat o **sesiune de discuții online cu privire la asigurarea calității programelor comune de studii**.

La baza discuțiilor a stat draft-ul *Procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie și de acreditare a programelor comune de studii superioare*, elaborat de ANACEC.

Pentru a fi accesat de instituțiile parteneri draft-ul respectiv a fost plasat pe platforma de comunicare a proiectului și la rubrica Transparență pe site-ul www.anacec.md.

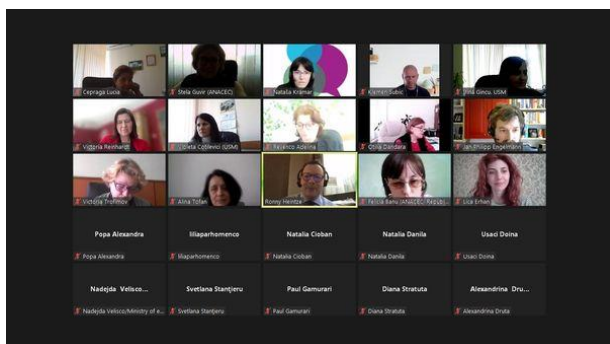
În prima parte a sesiunii, reprezentanții ANACEC și MEC au discutat aspectele practice privind asigurarea externă a calității programelor de studii comune cu expertul invitat, dl Klemen Šubic

(șeful Departamentului de asigurare a calității și cooperare internațională de la agenția slovenă de asigurare a calității - NAKVIS).

În a doua parte a sesiunii, la care au participat reprezentanții tuturor partenerilor în proiect, Ronny Heintze, Director adjunct pentru dezvoltare internațională de la agenția germană de asigurare a calității AQAS, a vorbit despre abordarea europeană în ceea ce privește asigurarea externă a calității programelor de studii comune.

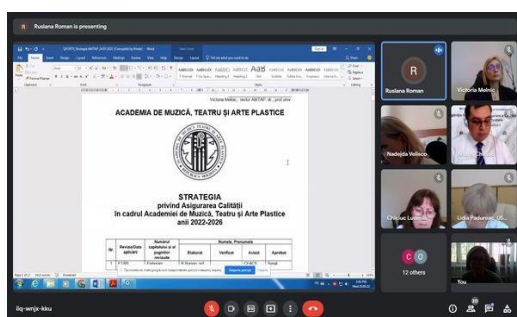
A urmat o rundă de discuții între partenerii din Republica Moldova și cei europeni.

Drept urmare a acestei sesiuni, draft-ul *Procedurii privind autorizarea de funcționare provizorie și de acreditare a programelor comune de studii superioare* a fost completat și adaptat la recomandările cadrului european și a experienței instituțiilor partener, iar ulterior pus în discuții publice. Ulterior, [Procedura privind evaluarea externă a calității programelor comune de studii superioare](#) a fost aprobată prin Decizia CC al ANACEC nr. 75 din 21.12.2022.

- 5) Pe 25 mai, reprezentanți ai ANACEC au participat la **ședința online dedicată procesului de elaborare și prezentare a versiunii draft a strategiilor instituționale în domeniul asigurării calității.**

În acest context, membrii grupurilor de lucru și vice-rectorii responsabili pentru asigurarea calității de la instituțiile de învățământ superior, parteneri în proiect, au prezentat draft-ul strategiilor instituționale, realizându-se astfel un schimb de experiență și bune practici. Participanții la ședință au avut posibilitatea de a adresa întrebări și de a oferi feedback colegilor.

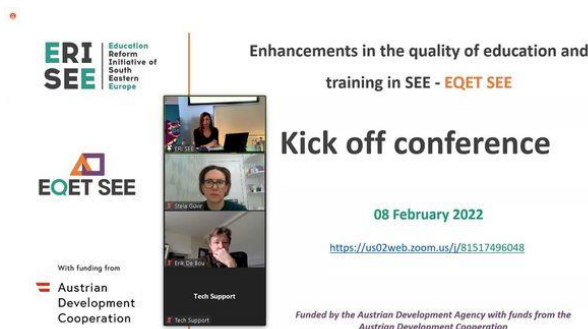
- 6) O altă activitate în cadrul proiectului o constituie elaborarea, testarea și implementarea unui formular electronic de raportare prin intermediul căruia instituțiile de învățământ superior ar putea să-și prezinte rapoartele de autoevaluare, astfel urmărindu-se automatizarea procesului. ANACEC, de cum acord cu CEENQA, a elaborat conceptul tehnic al platformei

electronice și l-a prezentat MEC pentru realizare. Acest formular urmează a fi creat și testat în 2023.

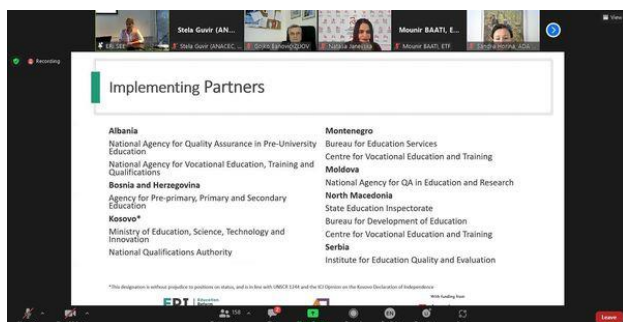
7) Adicional celor menționate mai sus, încă o activitate importantă în proiect este evaluarea instituțională a cinci universități din RM și actualizarea standardelor de evaluare instituțională aprobate de ANACEC. Astfel, în cadrul rețelei CEENQA a fost anunțat un apel de selectare a unei agenții de asigurare a calității pentru realizarea evaluării instituționale. ANACEC, împreună cu MEC și instituțiile partenere, au elaborat cerințele și criteriile de selectare a agenției respective. Concursul a fost câștigat de ARACIS, care urmează să evalueze extern cele cinci instituții de învățământ superior în 2023.

8.5.3. Îmbunătățirea calității educației și formării în Europa de Sud-Est (EQET SEE)

În anul de referință, ANACEC a devenit partener în cadrul unui nou proiect - EQET SEE (*“Enhancing Quality of Education and Training in South Eastern Europe / “Îmbunătățirea calității educației și formării în Europa de Sud-Est”*), conferința de lansare a căruia a avut loc pe 8 februarie 2022.

Proiectul EQET SEE, finanțat de Agenția Austriacă de Dezvoltare, a fost aprobat în octombrie 2021 cu o durată de trei ani. Scopul proiectului este de a contribui la dezvoltarea procedurilor de evaluare externă la nivel de învățământ general. Proiectul se axează pe îmbunătățirea metodelor de evaluare externă, sporirea relevanței și rolului evaluatorului extern în acest proces cu efect pentru îmbunătățirea calității (aspecte ale evaluării externe a instituțiilor). EQET SEE este coordonat de Secretariatul ERI SEE în calitate de partener principal, în cooperare cu partenerii locali European Training Foundation (ETF) și WB6 CIF, și partenerii strategici - Agency for Education and Internationalisation (OeAD) și Standing International Conference of Inspectorates (SICI).

La nivel de implementare, partenerii proiectului sunt agenții în domeniul învățământului general din Balcanii de Vest (*Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Muntenegru, Republica Macedonia de Nord și Serbia*) și *Republica Moldova* (ANACEC în calitate de partener în proiect).

Obiectivele principale ale proiectului constau în:

- suport pentru entitățile responsabile de asigurarea externă a calității și a culturii calității în modernizarea standardelor naționale și a metodelor de asigurare a calității;
- asigurarea calității în învățământul general prin dezvoltarea bazelor de date și a modalităților de colectare a datelor;
- suport prin revizuirea instrumentelor însoțitoare în procesul de evaluare externă a instituțiilor de învățământ general;
- suport în asigurarea internă a calității pentru agențiile de asigurare a calității prin standarde regionale de calitate, proceduri și traininguri.

Activitățile realizate în proiect sunt următoarele:

1) La data de **03 martie 2022**, reprezentanții ANACEC și a Ministerului Educației și Cercetării din Republica Moldova au participat, alături de experți în domeniul asigurării calității în educație din Sud-Estul Europei, la lucrările Conferinței cu genericul ”**Policy Vision**”.

În cadrul acestui eveniment au fost realizate mai multe activități în cadrul cărora au fost diseminate experiențe și bune practici implementate în diverse țări, inclusiv identificate soluții de îmbunătățire / asigurare a calității în instituțiile de învățământ general.

2) În perioada **12-13 aprilie 2022** experții ANACEC au participat la ședința ”**Training on data management and evidence-informed policy making**”.

Activitatea a fost orientată spre identificarea celor mai bune soluții privind colectarea și utilizarea informațiilor/ datelor în sistemele educaționale din Europa de Sud-Est și Republica Moldova.

3) În perioada **17-18 mai**, experții ANACEC au participat la întrunirea organizată în cadrul proiectului EQET SEE cu genericul ”**Meeting for the development of a regional standard of competences for external evaluators**” din or. Bečići, Muntenegru.

Activitatea s-a axat pe elaborarea unui *Standard regional de competențe pentru evaluatorii externi* din sistemele educaționale din Europa de Sud-Est și Republica Moldova. În rezultatul discuțiilor draft-ul Standardului a fost dezvoltat și completat.

4) În scopul realizării obiectivelor proiectului, urmare a acestei activități, pe **05 iulie 2022**, în cadrul ANACEC s-a desfășurat ședința de lucru a grupului național de experți în vederea ajustării *Standardului regional de competențe pentru evaluatorul extern*, elaborat în cadrul proiectului. Ca urmare a discuțiilor, *Standardul regional de competențe pentru evaluatorul extern* a fost adaptat la cadrul normativ și metodologic național în vigoare.

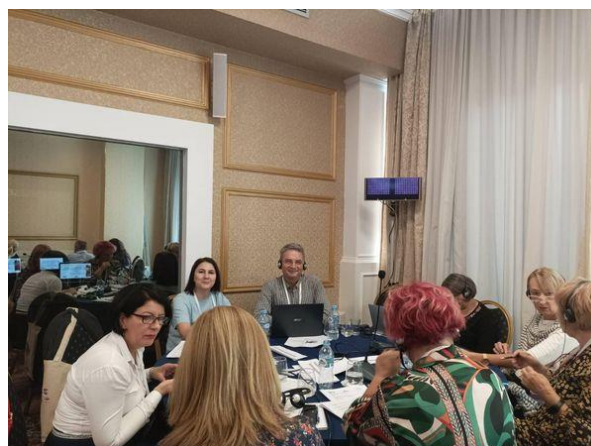
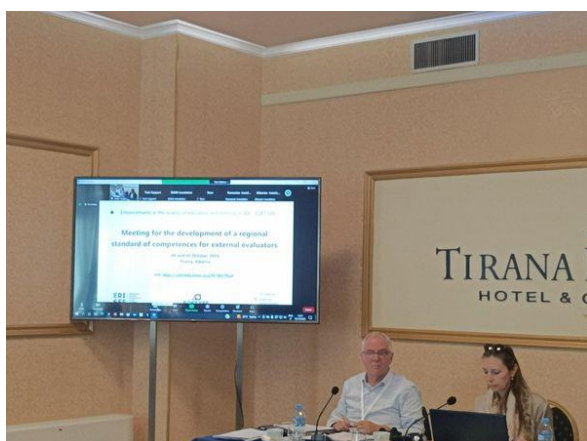
Participanții la eveniment au menționat necesitatea aplicării *Standardului național de competențe pentru evaluatorul extern*, în procesul de cooptare și formare a evaluatorilor externi implicați de către Agenție la toate nivelele sistemului educațional din R. Moldova. Investițiile în pregătirea evaluatorilor externi, constituie un factor important în asigurarea calității procesului de evaluare externă.

[Standardul de competențe pentru evaluatorul extern](#), aprobat de către Consiliul de conducere al ANACEC (Decizia nr. 18 din 16.09.2022), reprezintă astfel un sistem de referință pentru selectarea, dar și formarea/ dezvoltarea/ evaluarea competențelor experților evaluatori cooptați și implicați de către Agenție în procesul de evaluare externă a calității programelor de studii/ instituțiilor de învățământ/ prestatorilor de servicii educaționale.

Ținând cont de rolul-cheie al evaluatorului extern în procesul de evaluare externă, organizat și promovat de ANACEC, proces bazat pe încredere și orientat spre dezvoltare, *Standardul de competențe pentru evaluatorul extern* constituie un element distinct în direcția asigurării calității întregului proces și a impactului acestuia asupra beneficiarilor.

5) În perioada **4-5 octombrie 2022**, o echipă formată din trei experți, desemnată de ANACEC, a participat la atelierul de lucru pentru definitivarea *Chestionarului de analiză a nevoilor de formare*, organizat în cadrul proiectului EQET SEE și componenta sa de asigurare a calității, care a avut loc la Tirana, Albania. Chestionarul este elaborat în baza *Standardului regional de competențe pentru evaluatorii externi* și are drept scop identificarea nevoilor de formare a experților evaluatori pentru instruirea lor ulterioară.

5) Pe **2 decembrie** ANACEC a prezentat metodologiile sale de evaluare externă în cadrul „**Reuniunii regionale pentru analiza metodologiilor în domeniul asigurării calității**”, care a avut loc online și a întrunit reprezentanții celor șapte țări partenere, inclusiv Republica Moldova.

Prin această activitate au fost urmărite mai multe obiective, în particular, (1) identificarea ariilor comune și zonelor de diferență în procesul de evaluare externă implementat în țările partenere, (2) identificarea nevoilor de îmbunătățire, (3) atingerea unui acord privind abordarea și un eventual plan de acțiuni la nivel regional pentru modificarea metodologiilor și instrumentelor în scopul susținerii și promovării culturii calității.

Suplimentar, s-a discutat oportunitatea și posibilitățile de conectare a domeniilor de asigurarea a calității în *Învățământul general și Învățământul profesional tehnic*.

În rezultatul discuțiilor, participanții la întrunire au decis cu privire la necesitatea colectării exemplurilor de bune practici implementate în procesul de evaluare externă în fiecare țară, elaborarea recomandărilor pentru îmbunătățire, și elaborarea unui set de indicatori regionali, activități preconizate a fi realizate în anul 2023.

8.6. Participări în grupuri de lucru, comisii, consilii

Participare în calitate de membru în activitatea Consiliului Național pentru Calificări, coordonat de către MEC (trimestrial), Petrov Elena.

Participare în calitate de membru în activitatea Consiliului de Etică și Management, Andrei Chiciuc. Funcția de președinte al Consiliului este exercitată de dl Valeriu Bordan, membru al Consiliului de conducere al ANACEC.

Participare în calitate de membru în activitatea secției Științe exacte și ingineresti a Academiei de Științe a Moldovei, Andrei Chiciuc.

Participare în calitate de membru în activitatea Consiliului de acreditare internațională a Registrului-Rus, Federația Rusă, Petrov Elena.

Participare în activitatea Comisiei de evaluare a dosarelor doctoranzilor la bursele de excelență și pe domenii științifice (Ordin MEC nr. 1149 din 22.11.2022), 24 noiembrie – 09 decembrie 2022, Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Callo Tatiana, Daniliuc Aliona, Piscenco Marina.

Participare în calitate de membru al Comisiei de Jurizare a Concursului Național „Excelență în învățământul extrașcolar”, Ed. I, Chișinău, 2022, organizat de ARTICO, august-octombrie 2022, Argint-Căldare Lucia.

Participare în calitate de membru al echipei de lucru constituită prin Ordinul MEC nr. 124 din 28.02.2022 pentru racordarea prevederilor proiectului *Regulamentului de atestare a cadrelor de conducere* cu prevederile *Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din instituțiile de învățământ general* și completarea/ perfectarea *Metodologiei de evaluare a cadrelor didactice din învățământul general și profesional tehnic*, martie - iulie 2022, Argint-Căldare Lucia.

Participare la ședințelor grupului de lucru constituit în baza Ordinului MEC nr. 1101 din 03.11 2022 în scopul elaborării *Conceptului educației multilingve*, noiembrie-decembrie 2022, Argint-Căldare Lucia.

Participare în activitatea grupului de lucru constituit pentru formularea propunerilor de modificare/completare a *Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier* în cadrul ședințelor Comisiei Parlamentare din 23.02.2022 și 11.03.2022, Arhiliuc Liudmila.

Participare la testarea modului de funcționare a *Sistemului Informațional Registrul unităților de instruire a conducătorilor de vehicule și formabililor (SI RUICVF)*, aprilie-august 2022, Cipelenco Maria.

Participare în activitatea Comisiei de experți pentru elaborarea instrumentelor în vederea evaluării cadrelor didactice din învățământul general în baza *Standardelor de competență profesională ale cadrelor de conducere și a instrumentului TEACH*, constituită în cadrul proiectului *Reforma Învățământului în Moldova (PRIM)* și al proiectului *TEACHI ECE*, implementate cu susținerea MEC și a Băncii Mondiale, august-octombrie 2022, Tonu Tamara, Orehovschi Sergiu, Arteni Lilia, Zeamă Jana.

Participare în organizarea Concursului Internațional de Creație Literară și promovare a tinerelor talente literare „*Universul cuvintelor*”, în parteneriat cu Asociația „Universul Prieteniei”, Iași, România, ediția a VII, august-septembrie 2022, Tonu Tamara, Șevciuc Alexei.

8.7. Participări la conferințe, seminare, simpozioane, traininguri

- Baci, Sergiu. Comunicarea *Managementul calității versus calitatea managementului*. Întrunirea Metodică Republicană a cadrelor manageriale din învățământul profesional medical, Centru de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, 06-07 iunie 2022.
- Baci, Sergiu. Comunicarea *Calitate și inovare în învățământ*, Conferința științifică Internațională *Adaptarea sistemului educațional la noile abordări din societatea contemporană: provocări și soluții*, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 18-19 august 2022.
- Baci, Sergiu. Comunicarea *Синергия внутренних факторов качества*, Международный педагогический форум «Актуальные вопросы и современные аспекты в системе образования: вызовы и пути их реализации», Comrat, 28 octombrie 2022.
- Cuciureanu Gheorghe, Vrabie Valeria (1 raport). Conferința științifică internațională *Ethical values in nowadays society - professional errors and ethical dilemmas in the COVID-19 era*, ediția a 3-ea, Brașov, 5-7 mai 2022.
- Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Pișcenco Marina, Vrabie Valeria (2 rapoarte). Conferința științifică națională *Știința Deschisă în Republica Moldova*, ediția a II-a, Chișinău, 27-28 octombrie 2022.

- Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Daniliuc Aliona. Sesiuni online Web of Science *Utilizarea InCites pentru a măsura impactul cercetării și Evaluarea cercetării folosind InCites: accesul deschis și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă*, 17-18 octombrie 2022.
- Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Daniliuc Aliona. Webinarul Web of Science *Supporting Moldavian Academic Institutions*, 19 mai 2022,.
- Cuciureanu Gheorghe, Minciună Vitalie, Vrabie Valeria, Pișcenco Marina, Daniliuc Aliona. Workshop-ul online *Evaluarea Cercetării. Evoluții, Provocări*, UESFISCDI, 21 iunie 2022, România (online).
- Pișcenco Marina, Vrabie Valeria. VII Международная научно-практическая онлайн конференция *Обнаружение заимствований 2022*, 20- 22 octombrie 2022.
- Vrabie Valeria (raport). Conferința științifică internațională *Agriculture for Life, Life for Agriculture*, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, București, 2-4 iunie 2022.
- Vrabie Valeria (2 rapoarte). Conferința *Museum and Scientific Research*, Craiova, 15-17 septembrie 2022.
- Minciună Vitalie, Vrabie Valeria. Expoziția organizată de Academia de Științe a Moldovei cu prilejul *Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*, 10 noiembrie 2022, Chișinău.
- Argint-Căldare Lucia (comunicare). *Conferința Republicană cu participare transfrontalieră a Cadrelor Didactice*, organizată de UST și MEC, mun. Chișinău, 26-27.02.2022.
- Argint-Căldare Lucia (comunicare). *Academia managerului debutant*, Program de formare continua organizat de Departamentul Educația Adulților și Dezvoltare Personală CFCL, 24.11. 2022.
- Argint-Căldare Lucia (comunicare). Conferința transfrontalieră *Educație online fără hotare - parteneriate pluridisciplinare*, organizată de către DGETS, mun. Chișinău, 17.12.2022.
- Argint-Căldare Lucia (comunicare). Conferința națională cu participare internațională *Educația și învățământul extrașcolar în Republica Moldova: statu quo și perspective*, organizată de către Centrul Republican pentru Copii și Tineret ARTICO, în parteneriat cu MEC și CE *Pro Didactica*, Asociația pentru Educație și Formare TOP FORMALIS din or. Oradea, România, Facultatea Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, USM, Chișinău, 09-10.12.2022.
- Argint-Căldare Lucia (comunicare). Conferința anuală a cadrelor didactice din r-nul Strășeni, organizat de către OLSDÎ Strășeni, 25 august 2022.
- Orehovschi Sergiu. Conferința internațională în format online *Concepts, functions, results and impact of external evaluation*, Education Reform Initiative of South Eastern Europe, 03.03.2022.
- Orehovschi Segiu, Arteni Lilia, Șevciuc Maria, Tonu Tamara. SICI Workshop on *The impact of inspection on Equity and Excellence*, 3,5 ore, SICI, 22.03.2022
- Orehovschi Sergiu, Tarlev Olga, Tonu Tamara. Conferința internațională «*Насилие и травля в школе. Как предотвратить и как реагировать*», Platforma internațională online „EduHub”, 28.09.2022.
- Tarlev Olga. Forumul cadrelor didactice și de conducere din mun. Chișinău *Competențele secolului XXI, în cadrul atelierului specializat „Evaluarea externă periodică a instituției de învățământ preșcolar - schimb de bune practici”*, Direcția Generală Educație Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău, 24.08.2022.
- Tarlev Olga. Forumul pedagogic «*Актуальные вопросы и современные аспекты в системе образования: вызовы и пути их реализации*», UTAG, 27-28.10.2022.

- Tonu Tamara. Webinarul online *Lecția de tip atelier – imperativul curricular aici și acum*, Proiectul „Educație online”, Ordinul DGETS Chișinău, nr. 955 din 18.08.2022, 30.07.2022.
- Tonu Tamara. Webinarul online *Dezvoltarea creativității în sala de clasă*, SC SEL Lification SRL, certificat seria SP16, nr. 91900, 28.09.2022.
- Tonu Tamara. Curs interactiv *Lansare carte & Captivează-ți elevii în online mai ceva ca în clasă*, SC SEL Lification SRL, certificat seria LNCE, nr. 94275, 29.09.2022.
- Cioban Natalia. Seminarul online *International institutional accreditation: methodology and procedures*, 30.03.2022.
- Cioban Natalia. Sesiunea de formare a reprezentanților instituțiilor de învățământ superior cu tematica *Asigurarea internă a calității, elaborarea de rapoarte de evaluare internă (autoevaluare) și promovarea colaborării interinstituționale, pe baza Standardelor și liniilor directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG) 2015*. 23.06.2022, QFORTE.
- Felicia Banu. Webinarul organizat de ENQA „*Micro-credentials and the role of external quality assurance*”, 27.09.2022.
- Felicia Banu. Webinarul „*Educations Association: Engaging Student Purpose and Creativity for Greater Language Fluency*”, 02.12.2022, VELF.
- Felicia Banu. Seminarul „*Evaluarea externă a ANACEC în vederea obținerii statutului de membru al ENQA și înscrierea în EQAR*”, 16.12.2022, USMF „Nicolae Testemițanu”.

8.8. Internaționalizarea expertizei

Pe parcursul anului 2022 numărul experților ANACEC implicați în evaluările externe ale programelor de studii realizate de agențiile partenere a înregistrat o oarecare scădere, comparativ cu anul 2021, care a fost marcat încă de pandemie, iar evaluările externe s-au realizat preponderent online. În anul de referință, când aceste activități au revenit în mare parte la formatul fizic, deplasarea experților noștri a constituit un oarecare impediment. Astfel, situația în dinamică a acestor activități se prezintă, după cum urmează:

Anul	Nr. experți/ Agenție/ țară	Total experți
2017	1 expert (IAAR, Kazahstan), 3 experți (ARACIS, România), 2 experți (NAA, Federația Rusă);	6
2019	1 expert (IAAR, Kazahstan);	1
2020	6 experți (IAAR, Kazahstan);	6
2021	36 experți (ARACIS, România); 17 experți (Asociația de Certificare „Russian Register”); 9 experți (IAAR, Kazahstan);	62
2022	7 experți (ARACIS, România) și 9 experți (IAAR, Kazahstan).	16

Cu certitudine, cei 91 de experți naționali implicați până în prezent în procesul de evaluare externă în afara țării, au beneficiat de posibilitatea de a învăța din experiența colegilor, cu posibilitatea valorificării ulterioare în țară a bunelor practici identificate și a experienței acumulate. Totodată, implicarea experților ANACEC în evaluări internaționale reprezintă o activitate importantă și în scopul sporii vizibilității Agenției pe plan internațional. Evident, ne dorim ca această cotă să crească în viitor. Iată de ce, Agenția este într-un dialog continuu cu partenerii săi și, în baza acordurilor de parteneriat existente, depune eforturi atât pentru atragerea experților internaționali, cât și promovarea propriilor experți.

8.9. Publicații

Pe parcursul anului 2022, angajații ANACEC au elaborat și publicat lucrări cu reflectarea diverselor subiecte ce țin de domeniul asigurării calității, promovării culturii calității în educație și cercetare, promovarea bunelor practici în domeniul de competență etc. (Anexa 3).

9. Resurse umane

În anul 2022, tradițional, Agenția și-a organizat activitatea în corespundere ce prevederile actelor naționale în domeniul resursei umane emise, adaptând pe parcurs politica de personal. Adaptările operate au vizat, în special, regimul de muncă al angajaților, aceștia beneficiind în continuare de dreptul de a combina munca la birou cu munca la distanță doar că pe perioade strict determinate, cu monitorizarea adecvată a activităților realizate. Nivelul de salarizare a angajaților a fost influențat de rezultatele evaluărilor periodice, atestându-se creșteri pe criterii de performanță demonstrate.

De menționat că în contextul reorganizării administrației publice centrale, începând cu luna septembrie 2021, structura organizatorică a Agenției a fost modificată. A fost redus efectivul-limită al aparatului administrativ de la 55 la 52 de unități. În corespundere cu noua structură a fost aprobat noul Stat de personal.

În perioada de referință, acțiuni distincte au fost orientate spre menținerea și dezvoltarea competențelor angajaților, motivarea pentru performanță profesională, ținând cont de beneficiul angajaților, precum și autoritatea Agenției. În paralel, s-au menținut și direcțiile prioritare privind recrutarea și selectarea personalului calificat, concomitent cu menținerea unui nivel ridicat al satisfacției, motivației, dezvoltării profesionale și progresului în carieră a personalului angajat. Subdiviziunea resurse umane s-a asigurat ca valorile și principiile Agenției să fie cunoscute și implementate de fiecare angajat și să existe o colaborare productivă între angajator și angajați.

9.1. Recrutarea și selecția personalului

Recrutarea și selecția personalului au fost tradițional organizate conform procedurilor legale în bază de competență, eficiență și integritate. Pe parcursul anului 2022 au fost organizate 12 concursuri la posturile vacante din cadrul aparatului administrativ. Totuși, dat fiind interesul scăzut pentru funcțiile publice din cadrul Agenției și remunerarea necompetitivă, procesul de recrutare rămâne în continuare o mare provocare pentru entitate. În anul de referință, spre exemplu, au fost frecvente cazurile de retragere din concurs la diverse etape a parte din aplicanți din varii motive. Astfel, drept urmare a concursurilor desfășurate, au fost angajate 10 persoane. Totodată, cu 6 angajați au fost încetate raporturile de serviciu. Completarea statului de personal la data de 31 decembrie 2022 este redată în tabelul 9.1.

Analiza datelor denotă o tendință pozitivă în anul de referință, atestându-se completarea statelor de personal la nivel de 75%, comparativ cu cca 69% în anul 2021. Caracteristica personalului ANACEC din diverse perspective, inclusiv a vârstei angajaților și a apartenenței gender este reflectată în Figura 9.1.

Numărul funcțiilor publice de conducere, de execuție și posturilor de deservire tehnică la finele anului 2022

Categoriile de funcții	Nr. funcții			
	Ocupate	Temporar vacante	Vacante	Total
Funcții publice de conducere	15	1	1	17
Funcții publice de execuție	20	4	5	29
Posturi de deservire tehnică	4	-	2	6
TOTAL	39	5	8	52

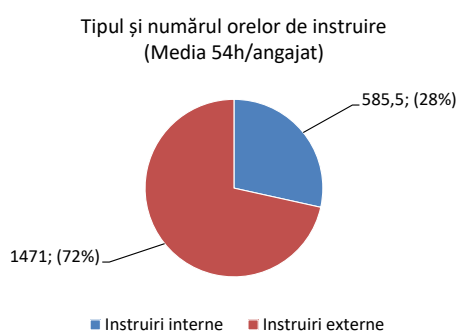
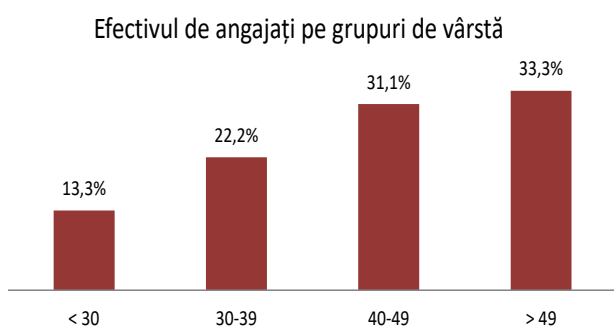
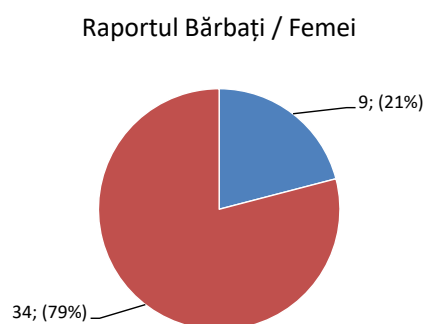
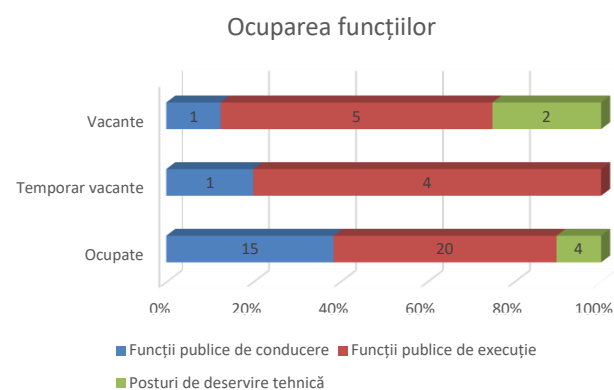

Figura 9.1. Caracteristici ale angajaților ANACEC

9.2. Menținerea personalului integrat

În anul de referință modul de integrare a noilor angajați, tradițional s-a axat pe stabilirea relațiilor de muncă durabile, reciproc avantajoase. Procesul de integrare, în general, începe de la angajare și continuă pe parcursul unui semestru, incluzând activități distincte pentru familiarizarea cu echipa și instituția, atribuțiile acestora, rolul personal în cadrul entității, precum și acțiuni de mentorat. Acesta vine să contribuie la valorificarea în termene cât mai restrânse a potențialului fiecărui angajat în atingerea obiectivelor instituției.

Totodată, entitatea este în permanentă căutare a noi modalități de menținere a personalului integrat și de stimulare a nivelului de satisfacție la locul de muncă. Factori motivaționali, cu impact pozitiv, incluși, în baza prevederilor legale, în Regulamentul intern al Agenției în anul de referință, sunt posibilitatea solicitării permisiunii de a munci la domiciliu și/sau la distanță și acordarea zilei libere plătite în ziua de naștere a salariatului. În același context, și în anul 2022 a fost realizat sondajul anonim al angajaților pentru colectarea opiniilor privind condițiile de muncă și potențiale oportunități de îmbunătățire. Rezultatele chestionării atestă un nivel înalt de satisfacție al angajaților. Datele colectate au fost sistematizate și prezentate în Raportul anual privind nivelul de satisfacție al angajaților.

9.3. Dezvoltarea și progresul în carieră

Activitățile orientate spre dezvoltarea angajaților și managementul carierei constituie o prioritate constantă pentru Agenție. În acest sens, pe parcursul anului 2022, au fost întreprinse eforturi continue pentru dezvoltarea și stimularea angajaților în limitele cadrului normativ. Au fost identificate nevoile de instruire pentru personal care s-au materializat în Planul anual de dezvoltare profesională.

Necesitățile de dezvoltare profesională au fost acoperite prin diverse modalități, în special prin:

- (1) participări la diverse evenimente (conferințe/ seminare/ webinare, etc.);
- (2) implicări în formări prin cursuri tematice interne și externe;
- (3) deplasări în interes de serviciu/ vizite de studiu;
- (4) realizarea stagiilor de practică (un stagiu la licență, ciclul I, din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, și 1 stagiu la masterat, ciclul II, din cadrul Universității de Stat din Moldova).

Structura instruirilor este redată în Figura 9.1.

O modalitate de motivare este recunoașterea performanței, bazată pe evaluările trimestriale și pe feedback-urile interne. Acestea din urmă au conferit mai multă claritate înțelegerii relațiilor dintre angajați.

Promovările, ca formă de motivare, au fost bazate pe criteriile de competență profesională, fără a fi admise careva discriminări. Pe parcursul anului, 2 angajați au asigurat interimatul, 1 a fost promovat la o funcție superioară. Recunoașterea performanțelor și a contribuțiilor individuale s-a realizat și prin acordarea a 6 Diplome de Onoare a Ministerului Educației și Cercetării și 19 Diplome de recunoștință ale Agenției,

În scopul diminuării fluctuației personalului angajat vor fi continuate acțiunile de identificare a modalităților de consolidare a eforturilor de dezvoltare și motivare a angajaților.

Asigurarea procesului de evaluare externă

Pe parcursul anului 2022, au fost încheiate cu prestatori de servicii 22 contracte și cu experți evaluatori 724 contracte pentru achiziționarea serviciilor de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii în învățământul profesional tehnic, superior și de formare continuă, precum și de evaluare a dosarelor de atestare.

Anexa 1

Componența Consiliului de conducere al ANACEC

- 1) CHICIUC Andrei, conf.dr.ing., președinte
- 2) PETROV Elena, dr.,conf.univ., vicepreședinte
- 3) BACIU Sergiu, dr.hab, conf.univ., secretar general
- 4) ANDRIȚCHI Viorica, dr.hab, prof.univ.
- 5) BORDAN Valeriu, dr., conf.univ.
- 6) CAUIA Alexandru, dr., conf.univ.
- 7) CEAPA Serghei, drd
- 8) CERNEȚCHI Olga*, dr.hab, prof.univ.
- 9) DANDARA Otilia, dr.hab, prof.univ.
- 10) MOLDOVAN-BĂTRÎNAC Viorelia, dr., conf.univ.
- 11) POSTĂN Liliana, dr., conf.univ.
- 12) ROTARU Liliana, dr., conf.univ.
- 13) ȘAPTEFRAȚI Lilian, dr.hab, prof.univ.
- 14) SAVA Lucia, dr.,conf.univ.
- 15) COJOCARU Irina, drd

**Notă: Extras din ordinul MECC nr.1729 din 31.12.2019:*

„... 1. A modifica și completa ordinul nr. 1397 din 01.11.2019 *cu privire la confirmarea membrilor Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare*, după cum urmează:

- Poziția 6 „**Cuciureanu Gheorghe**, doctor habilitat în științe economice, cercetător științific principal, șef Direcție în cadrul Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare” se exclude și se completează cu „**Cernețchi Olga**, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. ...”

Anexa 2

Organigrama ANACEC

Serviciul audit intern

Direcția evaluare în învățământul general

 Secția evaluare învățământ preșcolar

 Secția evaluare învățământ primar și gimnazial

 Secția evaluare învățământ liceal

Direcția evaluare în învățământul profesional tehnic și de formare continuă

 Secția evaluare în învățământul profesional tehnic

 Secția evaluare în învățământul de formare continuă

Direcția evaluare în învățământul superior

Direcția evaluare în cercetare și inovare

 Secția atestare personal științific, științifico-didactic și abilitare conducători de doctorat

 Secția evaluare organizații de cercetare și inovare

Secția management instituțional

Serviciul financiar-administrativ

Serviciul juridic și resurse umane

Serviciul relații cu publicul și cooperare internațională

Serviciul managementul documentelor

Serviciul tehnologii informaționale

Anexa 3

Publicații, în domeniul de activitate, realizate de angajații ANACEC în anul 2022

1. **PETROV, Elena.** Внешнее обеспечение качества студентоцентрированного обучения: выученные уроки и перспективы. În: *Сборник материалов VI Центрально-Азиатского Международного Форума «Transnational Cooperation in the Global Educational Space»*. Алматы, IAAR, 2022, p. 37-40. ISBN 978-601-08-2697-7.
2. **CALLO, Tatiana, VRABIE, Valeria, MINCIUNĂ, Vitalie, DANILIU, Aliona, PIȘCENCO, Marina, CUCIUREANU Gheorghe.** [Specificații meritologice în atestarea-2021 a personalului științific și științifico-didactic](#). *Intellectus*. 2022, nr.1, pp. 14-25. ISSN 1810-7079, ISSNе 1857-0496.
3. **CHICIUC, Andrei.** [Университеты будущего между традициями и новыми вызовами](#), VI Центрально-Азиатский Международный Форум «Transnational Cooperation in the Global Educational Space». Алматы, IAAR, 2022, ISBN 978-601-08-2697-7.
4. TODOS, Petru; NUCA, Ilie; **CHICIUC, Andrei**; CAZAC, Vadim; BURDUNIUC, Marcel. [Electromechanical engineering education and science in Republic of Moldova](#). *Studia Universitatis Babes-Bolyai Engineering*. 2022, Vol. 67 Issue 1, p256-267. 12p.
5. **CUCIUREANU, Gheorghe, VRABIE, Valeria.** [Rezultatele unui experiment: Publicațiile prădătoare reprezintă o amenințare pentru comunitatea academică din Republica Moldova](#). În: *Revista Etică și Deontologie*. 2022, nr. 2(01), pp. 18-28. ISSN 2784-3904.
6. **CUCIUREANU, Gheorghe.** [Politicile științei deschise ale organizațiilor internaționale](#). În: Rezumate ale Conferinței științifice naționale „Știința deschisă în Republica Moldova”, ediția II, 27-28 octombrie 2022. Chișinău: „ArtPoligraf”, 2022, p. 14. ISBN 978-9975-3564-2-8.
7. **CUCIUREANU, Gheorghe.** [Realizarea proiectelor Erasmus+ în Republica Moldova: studiu de caz](#). În: *Intellectus*. 2022, nr. 2, pp. 5-20. ISSN 1810-7079.
8. **CUCIUREANU, Gheorghe.** [Științele juridice în contextul cercetării-dezvoltării din Republica Moldova](#). În: *30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness*. Vol.2, 24-25 septembrie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Academia de Studii Economice din Moldova, 2022, pp. 326-334. ISBN 978-9975-155-60-1.
9. COJOCARU, Irina, **CUCIUREANU, Gheorghe**, COJOCARU, Igor. [Researchers' Quest for Productivity and Visibility: The Growing Problem of Predatory Publishing in the Republic of Moldova](#). În: *Central and Eastern European eDem and eGov Days*. 22-23 septembrie 2022, Budapesta. Viena, Austria: Facultas Verlags- und Buchhandels, 2022, pp. 123-129. ISBN 978-3-7089-2121-1; 978-3-903035-30-0.
10. COJOCARU, Irina, **MINCIUNĂ, Vitalie**, MUNTEANU, Ruslan, COJOCARU, Igor, **Andrei, CHICIUC, VRABIE, Valeria, PIȘCENCO, Marina.** [Platforma online „Evenimente științifice în Republica Moldova – vizibilitate și responsabilitate](#). În: Materiale ale Conferinței științifice naționale „Știința deschisă în Republica Moldova”, ediția II, 27-28 octombrie 2022. Chișinău: Institutul Dezvoltării Societății Informaționale (Print-Caro), 2022, pp.143-154. ISBN 978-9975-3564-2-8. ISBN 978-9975-3564-3-5 (PDF).

11. ȚURCAN, Nelly, **CUCIUREANU, Gheorghe**, CUJBA, Rodica, LUPU, Viorica, CHERADI, Natalia, COJOCARU, Igor. [Perception of Open Science in the Scientific Community of the Republic of Moldova](#). In: *Postmodern Openings*. 2022, nr. 4(13), pp. 294-334. ISSN 2068-0236. 10.18662/po/13.4/519
12. **CALLO, Tatiana**. Learning on the globalized vertical meritological competition/ Învățarea pe verticala globalizată a competenței meritologice. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Culture in Globalization: Identites and Nation Connected”*, Târgu-Mureș: Arhipelag XXI Press, 2022, pp.7-15. ISBN: 978-606-93691-3-5.
13. **CALLO, Tatiana**. Nevoia competenței umaniste în învățare. În: *Revista de Teorie și Practică Educațională Didactica Pro*. 2022, nr.4, pp. 10-15. ISSN 1819-6455.
14. **CALLO, Tatiana**. [Strategia nanorelaționării în transdisciplinaritatea educației comunicării](#). În: *Revista Univers Pedagocic*. 2022, nr.2 (74), pp. 5-13. ISSN 1811-5470.
15. **CALLO, Tatiana**. Teoria parlagiană a meritului: axiome pentru educație. În: *Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Educația de calitate în contextul provocărilor societale”*, Chișinău: UPS „Ion Creangă” din Chișinău, 2022, pp. 22-27. ISBN 978-9975-46-638-7.
16. **CALLO, Tatiana**, BĂLICI, V. Valorificarea strategică a competențelor pedagogice viabile în învățarea inter- și transdisciplinară. În: *Strategii de reconfigurare a procesului de învățare. Aria curriculară Limbă și comunicare. Ghid metodologic*. Chișinău: IȘE (Tipogr. Print-Caro), 2022. pp. 8-38. ISBN 978-9975-164-19-1.
17. **CALLO, Tatiana**, BĂLICI, Veronica. [The approach towards competences – instance of gain or loss in learning? Abordarea competențelor umaniste – o instanță de câștig sau de pierdere?](#) În: *Journal of Romanian Literary Studies*. 2022, nr., 29, pp. 19-29. ISSN 2248-3004.
18. **CALLO, Tatiana**, GHICOV. A. [An approach the basis of nano-communication skills /Un demers de întemeiere a nanocompetențelor de comunicare](#)). În: *Journal of Romanian Literary Studies*. 2022, nr.28 , pp.27-38. ISSN 2248-3004.
19. **VRABIE, Valeria**, CIOCHINĂ, Valentina, BODORIN, Cornelia. [Some peculiarities of rat's behavior at high temperature action](#). *Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii*. 2022, Tom 38, nr.2, pp. 135-140. ISSN 1454-6914.
20. BOGDAN, Victoria, **VRABIE, Valeria**, CIOCHINĂ, Valentina. [Adhesion and antagonists properties of enterococcus monocultures and the opportunity of their use as probiotics](#). *Scientific Papers. Series D. Animal Science*. Vol. LXV, No.1, 2022, pp. 127-132. ISSN 2285-5750. ISSN CD-ROM 2285-5769. ISSN Online 2393-2260. ISSN-L 2285-5750. (https://www.animalsciencejournal.usamv.ro/pdf/2022/issue_1/vol2022_1.pdf)
21. BOGDAN, Victoria, **VRABIE, Valeria**. [The peculiarities of the bird's digestive tract colonization by some representatives of the intestinal microbiota](#). *Oltenia. Studii și comunicări. Științele Naturii*. 2022, Tom 38, nr.2., pp. 111-118 ISSN 1454-6914.
22. **ARGINT-CĂLDARE, Lucia**, DOCHINA Svetlana, Curriculum la disciplina opțională Chișinăul meu, (gimnaziu), clasele a V- X-a, aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum (proces-verbal nr. 29 din 7 septembrie 2022) și Ordinul Ministerului Educației și Cercetării (nr. 948 din 27 septembrie 2022);
23. **OREHOVSCHI, Sergiu**, *Spre o politică instituțională a temelor pentru acasă*. În culegerea: „Conferința științifică internațională „Adaptarea sistemului educațional la noile abordări din societatea contemporană: provocări și soluții”, Chișinău (2022);

24. **OREHOVSCHI, Sergiu**, *Esența, principiile, funcțiile și beneficiile activităților de învățare în afara clasei în învățământul liceal*. În culegerea: „Conferința științifică internațională „Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare”, ediția a IV-a, Bălți (2022);
25. **POPEL, Cezara**. Aspecte psihopedagogice de formare a comportamentului sigur la preșcolari. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Învățământul preșcolar. Învățământul primar*. Vol. 4, 26-27 februarie 2022, Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2022, pp. 69-74. ISBN 978-9975-76-382-0.
26. **TONU, Tamara**. et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Gimnaziul. Clasa a 5-a, elaborat în cadrul Catedrei de limba și literatura română, în conformitate cu recomandările Curriculumului de gimnaziu pentru clasele a V-a – a VIII-a, la disciplina școlară Limba și literatura română, ediția 2019 (MEC), experimentată în Centrul de Formare Continuă și aprobată spre editare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2022, ISBN 978-9975-63-537-0;
27. **TONU, Tamara**. et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Gimnaziul. Clasa a 6-a, elaborat în cadrul Catedrei de limba și literatura română, în conformitate cu recomandările Curriculumului de gimnaziu pentru clasele a V-a – a VIII-a, la disciplina școlară Limba și literatura română, ediția 2019 (MEC), experimentată în Centrul de Formare Continuă și aprobată spre editare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2022, ISBN 978-9975-63-538-7;
28. **TONU, Tamara**. et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Gimnaziul. Clasa a 7-a, elaborat în cadrul Catedrei de limba și literatura română, în conformitate cu recomandările Curriculumului de gimnaziu pentru clasele a V-a – a VIII-a, la disciplina școlară Limba și literatura română, ediția 2019 (MEC), experimentată în Centrul de Formare Continuă și aprobată spre editare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2022, ISBN 978-9975-63-558-5;
29. **TONU, Tamara**. et al. (coord. A. Ghicov). „Limba și literatura română. Evaluări sumative. Teste scrise. Probe orale. Lucrări practice”. Gimnaziul. Clasa a 8-a, elaborat în cadrul Catedrei de limba și literatura română, în conformitate cu recomandările Curriculumului de gimnaziu pentru clasele a V-a – a VIII-a, la disciplina școlară Limba și literatura română, ediția 2019 (MEC), experimentată în Centrul de Formare Continuă și aprobată spre editare de către Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, 2022, ISBN 978-9975-63-557-8;